BMC | advies

Spacelab 4
3824 MR Amersfoort

POSTADRES
Postbus 490
3800 AL Amersfoort

TELEFOON
033 - 496 52 00

WEBSITE
www.bmcadvies.nl

Hardinxveld-Giessendam: samenwerken in de regio, toekomstbestendige keuzes

Bijlagenboek

INHOUDSOPGAVE

Het adviesrapport is inhoudelijk gebaseerd op een brede basis aan informatie, te vinden in dit bijlagenboek. Dit bijlagenboek bestaat uit de volgende onderdelen:

Deel 1 Inventarisatie **2**

1. Profiel Hardinxveld-Giessendam 3
2. Profiel Gorinchem 18
3. Profiel Drechtsteden 30
4. Dochterorganisaties Drechtsteden 43
    1. Bureau Drechtsteden
    2. Regiogriffie
    3. Gemeentebelastingen Drechtsteden
    4. Ingenieursbureau Drechtsteden
    5. Onderzoekcentrum Drechtsteden
    6. Sociale Dienst Drechtsteden
    7. Servicecentrum Drechtsteden
    8. Meervoudig lokale samenwerking
5. Huidige uitvoering Hardinxveld-Giessendam van werkzaamheden dochterorganisaties Drechtsteden 65
    1. SVHW
    2. Sociaal Domein en RSD/Avelingen Groep
    3. Ruimtelijke Inrichting en beheer gemeente Hardinxveld-Giessendam
    4. Onderzoeksactiviteiten bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam
    5. Bedrijfsvoeringstaken (PIJOFACH) gemeente Hardinxveld-Giessendam
6. Toekomstvisies deelnemende gemeenten Drechtsteden 74

Deel 2 Impactanalyse **77**

7. Impactanalyse Hardinxveld-Giessendam van aansluiting Drechtsteden 78
8. Consequenties uittreding Hardinxveld-Giessendam bestaande GR'en 89
9. Impactanalyse Drechtsteden van aansluiting Hardinxveld-Giessendam 95
10. Aanbod Gorinchem
11. Financiële kerncijfers

Deel 3 Consultaties

12. Samenvattingen externe en interne consultaties
13. Resultaten BMC-onderzoek burgerpeiling

DEEL 1: Inventarisatie

Deze bijlage presenteert de feitelijke inventarisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem en Drechtsteden. Er wordt allereerst ingegaan op algemene kenmerken (profiel) van Hardinxveld-Giessendam, zoals het woon- en leefklimaat, de huidige bevolkingssamenstelling, het voorzieningenniveau en economische situatie. Ditzelfde wordt gedaan voor zowel Gorinchem als de Drechtsteden. De informatie over de Drechtsteden is afkomstig uit de impactanalyse van de Drechtsteden. Vanwege het spiegelonderzoek, is aan de inventarisatie tevens een profiel van Gorinchem toegevoegd. Aanvullend hierop wordt ook voor alle drie een inhoudelijk samenvattend beeld gegeven omtrent beleidsambities en het huidige takenpakket (beleid/inhoud), de wijze waarop dit georganiseerd (organisatie) en gefinancierd (financiën) is.

Hoofdstuk 1
Profiel Hardinxveld-Giessendam

Geografie, ligging en regionale samenwerking
De gemeente Hardinxveld-Giessendam is in 1957 ontstaan uit een samensmelting van de kernen Hardinxveld en Giessendam. Beide kernen lagen in de vroegere gemeente Alblasserwaard. In de loop der jaren heeft de lintbebouwing van Hardinxveld zich met name in westelijke richting uitgebreid tot aan de grens van het dorpje Giessendam. Giessendam heeft op haar beurt met name gebouwd in oostelijke richting.

De oppervlakte van de gemeente bedraagt in totaal 19,35 km^2 (waarvan 2,46 km^2 water). De kernen binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn Boven-Hardinxveld en Giessendam/Neder-Hardinxveld.

Hardinxveld-Giessendam is een bedrijvige gemeente met een dorps karakter en sterke sociale verbanden. Van oudsher zijn er in de gemeente scheepswerven, aannemers en timmerfabrieken gevestigd. De transportsector is sterk vertegenwoordigd, mede door de optimale ligging langs de rijksweg A15 en het water.

De regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden werkt samen onder het motto: 'Lokaal wat lokaal moet en regionaal wat regionaal kan'[1]. De gezamenlijke ambitie is om een zo krachtig mogelijke regio te vormen waar het voor inwoners, bedrijven en bezoekers prettig verblijven is. Binnen de grotere regio Zuid-Holland-Zuid werken de AV-gemeenten samen op verschillende onderdelen samen, het gaat onder andere om de veiligheidsregio en omgevingsdienst. De gemeente Hardinxveld-Giessendam werkt in de regio samen via diverse verbonden partijen, zoals de Regionale Sociale Dienst, Avelingen Groep, ROM-S en Reinigingsdienst Waardlanden.

Bevolkingssamenstelling en inkomen
Het algemene gemeenteprofiel ziet er als volgt uit[2]:

[1] Bron: www.alblasserwaard-vijfheerenlanden.nl
[2] Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

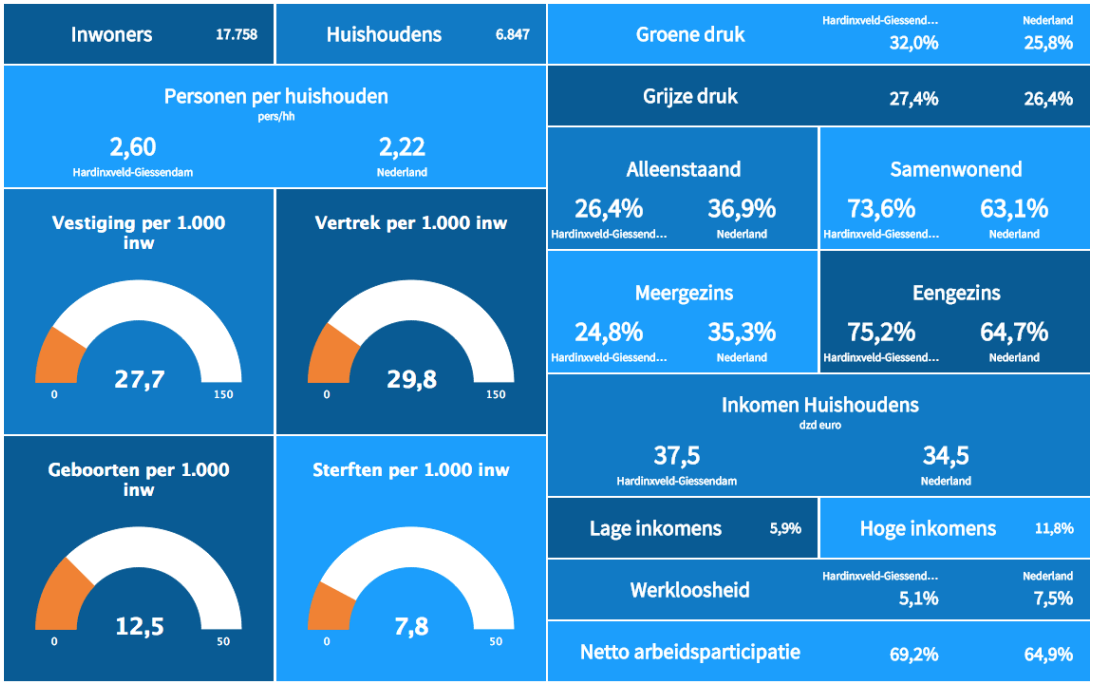

Begin 2015 telt de gemeente Hardinxveld-Giessendam 17.802 inwoners. De bevolkingsgroei is gelijk aan de relatieve bevolkingsgroei in Nederland. De landelijke vergrijzing ten aanzien van de bevolkingssamenstelling is eveneens waarneembaar binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De afgelopen jaren is de vergrijzing in de gemeente toegenomen en is er een afname waarneembaar in de leeftijdscategorie 0-45 jaar. Het lijkt erop dat deze trend de komende jaren zal doorzetten.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam wijkt significant af als het gaat om de herkomst van inwoners. Het aandeel westerse en niet-westerse allochtonen dat zich huisvest in de gemeente Hardinxveld-Giessendam (5%) is een stuk lager dan gemiddeld in Nederland (21%)[3].

Naast een verschil in herkomst van inwoners is er ook een verschil in huishoudsamenstelling waarneembaar. De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft, ten opzichte van het Nederlands gemiddelde, meer tweeoudergezinnen met kinderen en minder eenpersoonshuishoudens. Door de vergrijzing zal het aantal eenpersoonshuishoudens, met name in de leeftijdscategorie 65+, de komende jaren ook binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam toenemen. Onderstaand diagram toont een prognose voor de gezinssamenstelling waarin eveneens een verwachte groei te zien is in de categorie tweeoudergezinnen met kinderen.

[3] Bron: *Centraal Bureau voor de Statistiek* (CBS).

Figuur 3 Ontwikkeling huishoudens 2013-2030

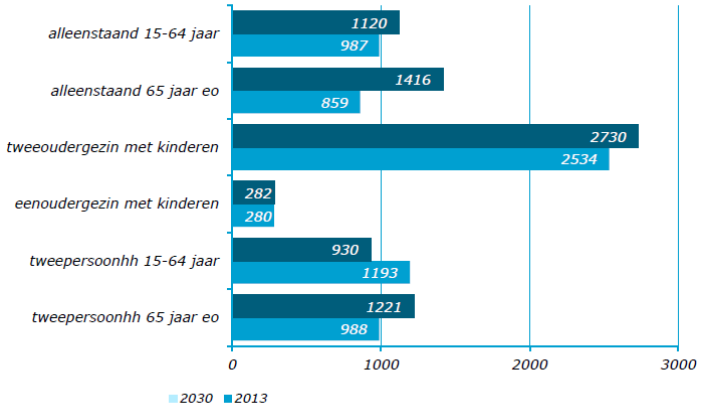

Bron: Primos 2013

De arbeidsdeelname van de beroepsbevolking in de gemeente Hardinxveld-Giessendam is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. Het aandeel niet-werkende mensen die wel werkzoekend zijn is in vergelijking met rest van Nederland een stuk lager. Daarbij is eveneens opvallend dat er binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam relatief minder uitkeringen (Wwb – WW) worden verstrekt aan de beroepsbevolking.

Het opleidingsniveau van de bevolking in Nederland neemt de laatste jaren toe. De gemeente Hardinxveld-Giessendam vertegenwoordigt een relatief lager opleidingsniveau. De landelijke stijging van het opleidingsniveau is eveneens in de gemeente Hardinxveld-Giessendam waarneembaar; deze blijft echter achter vergeleken met de rest van Nederland. De hiernaast getoonde tabel toont het huidige opleidingsniveau binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De beroepsbevolking bestaat uit relatief weinig hoog opgeleiden en vertegenwoordigt zo'n driekwart middelbaar en laag opgeleiden. Het aantal voortijdige schoolverlaters in het voortgezet onderwijs is in de gemeente Hardinxveld-Giessendam iets hoger dan landelijk gemiddeld.

	Absoluut H-G	% H-G	% NL
Onderwijsniveau laag	2.100	27	22
Onderwijsniveau middelbaar	4.200	53	43
Onderwijsniveau hoog	1.600	20	35
Beroepsbevolking	7.900	100	100

Woon- en leefklimaat

De inwoners van de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn tevreden over de leefbaarheid in de buurten waarin zij wonen. Vergeleken met het landelijk gemiddelde is te zien dat het aantal personen dat verhuist vanuit de gemeente Hardinxveld-Giessendam een stuk lager ligt dan in de rest van Nederland. Met name de mate van sociale cohesie en maatschappelijke betrokkenheid van inwoners binnen woonbuurten is hoger dan gemiddeld.

Een prettig leefklimaat houdt voor een deel verband met de mate van veiligheid voor burgers in hun gemeente. Uit cijfers blijkt dat de gemeente Hardinxveld-Giessendam op nagenoeg alle soorten misdrijven en overlast lager scoort dan andere gemeenten in Nederland.

	Hardinxveld-Giessendam
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,5
sociale cohesie in de buurt (schaalscore)	6,7
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,4

Bron: CBS

Naast veiligheid zijn de aanwezigheid van groen/blauw en woningprijzen kenmerken van het woon- en leefklimaat binnen een gemeente. Bij de aanwezigheid van 'groen/blauw' gaat het om groenvoorzieningen en water in de wijk die als positief en prettig worden ervaren. Een gemiddelde vraagprijs en/of WOZ-waarde van een woning geeft aan dat mensen er wel (hogere waarde) of niet (lagere waarde) graag willen wonen. Hoewel de gemeente Hardinxveld-Giessendam een gemiddeld lagere score heeft ten aanzien van de beschikbaarheid en aanwezigheid van 'groen/blauw' binnen woonbuurten, is te zien dat de gemiddelde WOZ-waarde al jaren ruim boven het gemiddelde ligt. Daarnaast kent de gemiddelde verkoopprijs van woningen sinds 2013 een stijgende lijn en kent de gemeente Hardinxveld-Giessendam vanaf 2014 een hogere verkoopprijs van woningen in vergelijking tot het gemiddelde van Nederland.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam bezat in het jaar 2012 ongeveer 7.000 woningen waarvan het merendeel (twee derde) koopwoningen betreft. De aanwezige huurwoningen in de gemeente zijn bijna allemaal in bezit van woningcorporatie Omnivera. De aanwezigheid van de grote hoeveelheid koopwoningen in Hardinxveld-Giessendam heeft een positief effect op de leefbaarheid. In het algemeen zijn bewoners van koopwoningen immers meer betrokken bij hun woonbuurt.

Voorzieningenniveau

De aanwezigheid van voorzieningen is een kenmerk dat invloed heeft op het woon- en leefklimaat van mensen binnen die gemeente. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aanbod van winkels voor niet-dagelijkse boodschappen, culturele voorzieningen, maar ook om bereikbaarheid via het openbaar vervoer en de aanwezigheid van onderwijs- en sportvoorzieningen.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam kent een gemiddeld aanbod winkelvoorzieningen, waarbij met name de primaire voorzieningen vertegenwoordigd zijn. Eind 2013 waren er dertien verkooppunten (winkels) die leegstonden. Dat is 15% van het totale aanbod van verkooppunten binnen de gemeente, waarmee de leegstand in Hardinxveld-Giessendam even hoog is als die in de rest van Nederland. Met de aanwezigheid van drie treinstations, de ligging aan de Merwede en de ligging langs de Rijksweg A15 is, ondanks het fileprobleem, de gemeente Hardinxveld-Giessendam relatief goed bereikbaar. Uit de cijfers blijkt dat het aanbod basisonderwijs in de gemeente Hardinxveld-Giessendam iets lager scoort dan landelijk gemiddeld. Wel zijn scholen op relatief korte afstand van woonbuurten gevestigd.
Opvallend is dat er binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam een relatief hoog percentage niet-sporters woont, terwijl de aanwezigheid en nabijheid van sportvoorzieningen goed is en zelfs beter scoort dan gemiddeld in Nederland.

Economische structuur

De totale omvang van de beroepsbevolking bedraagt circa 9.000 personen. De gemeente staat bekend om haar maritieme sector. De functiemengingsindex[4] in de gemeente bedraagt 48,6, waarmee de gemeente meer een woon- dan een werkgemeente is. Dit wordt mede veroorzaakt doordat er binnen dertig minuten 691.000 banen te bereiken zijn vanuit Hardinxveld-Giessendam.[5]

De strategische ligging langs de verkeers- en vervoersassen A15 en de Merwede hebben een positieve invloed op de maritieme sector. In de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn 599,6 banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar tegen 592,3 banen per 1.000 inwoners in de groep gemeenten van vergelijkbare bevolkingsomvang. Onderstaande tabel toont dat er binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam veel werkgelegenheid is te vinden in de industriële sector en in mindere mate in de collectieve- en zakelijke dienstverlening:

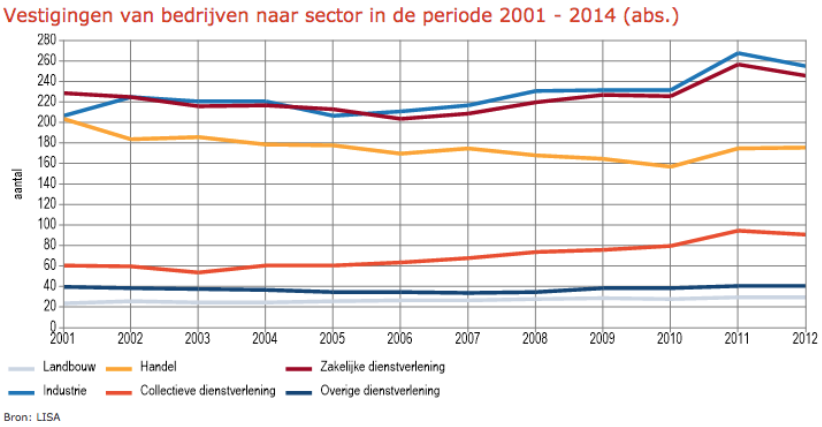

De werkgelegenheid en het aantal banen in de gemeente Hardinxveld-Giessendam is in vergelijking met de rest van Nederland de laatste jaren sterk afgenomen. Met name in de industriële sector en de zakelijke dienstverlening is de laatste jaren een sterke daling waarneembaar.

De economische situatie van een gemeente wordt vaak aangeduid door middel van de waarde van het *economisch kapitaal*, wat staat voor het functioneren van de regionale economie waarbinnen een gemeente gevestigd is. Hierbij ligt de focus op het behoud en de versterking van het vermogen om voldoende inkomen te genereren. Een duurzame regionale economie is geslaagd als deze voldoende inkomen weet te genereren om de welvaart voor de huidige en toekomstige generatie te borgen. Daarnaast is het van belang dat een regio voldoende dynamisch en flexibel is om in te spelen op maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

[4] De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

[5] Gemeente Hardinxveld-Giessendam, *Nota Wonen 2012-2022*.

Of een regio er ook daadwerkelijk in slaagt om voldoende inkomen te generen, is afhankelijk van de vraag of de bedrijven in de regio erin slagen om in de concurrentiestrijd een goede uitgangspositie te verwerven. De gemeente Hardinxveld-Giessendam scoort iets onder het landelijk gemiddelde ten aanzien van het economisch kapitaal.

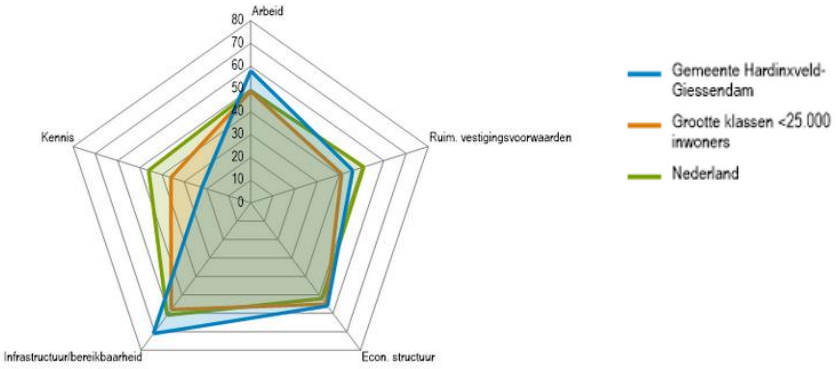

De score wordt op een negatieve manier beïnvloed door de *voorraad kennis* ten behoeve van het productieproces. Het hiernaast getoonde web geeft aan dat dit peil lager is dan in vergelijkbare gemeenten. Een goede kennisinfrastructuur is noodzakelijk om dit kennisniveau voor bedrijven en de beroepsbevolking op peil te brengen en te houden.

Politiek-bestuurlijk

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam bestaat uit zeventien raadsleden, verdeeld over zes politieke partijen:

Partij	Zetelaantal
Transparante partij voor Algemeen Belang (T@B)	6
SGP	4
ChristenUnie	3
Partij van de Arbeid	2
CDA	1
VVD	1

Collegesamenstelling

De coalitie wordt gevormd door twee partijen: T@B en SGP. Zij hebben samen een raadsmeerderheid van tien zetels. Het college van burgemeesters en wethouders in de gemeente Hardinxveld-Giessendam wordt gevormd door de burgemeester (de heer R.H. (Roel) Augusteijn) en de wethouders: de heren T. (Theo) Boerman (SGP), R.A. (Bernhard) van Houwelingen (T@B) en mevrouw G.K.C. (Trudy) Baggerman (T@B). De heer R. (Robert) 't Hoen is algemeen directeur/gemeentesecretaris van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

De taken van de burgemeester zijn: Algemeen bestuur en regionale samenwerking, Openbare orde en veiligheid, Dienstverlening, Personeel en organisatie en Voorlichting en communicatie. Wethouder Boerman heeft de taakvelden Financiën, Openbare ruimte, Milieu en duurzaamheid, Verkeer en vervoer en Onderwijs in zijn portefeuille. Wethouder Van Houwelingen heeft tot zijn takenpakket: Ruimtelijke ordening, Economie, Recreatie en toerisme en Gemeentelijk vastgoed.

Wethouder Baggerman houdt zich inhoudelijk bezig met Welzijn (waaronder de drie decentralisaties), Cultuur en Sport.

Coalitieakkoord

Krachtige samenleving: samen werken aan ambities
De kracht in de samenleving staat voor de gemeente voorop. Het college is van mening dat mensen zelf expert zijn over de vraag hoe hun leven het beste kan worden ingericht. De gemeente helpt en ondersteunt hierbij. Waar nodig wordt natuurlijk een vangnet geboden. Er is zorg en hulpverlening voor wie niet zonder kan. Ook in beleidsontwikkeling staan de eigen inbreng en ideeën van de mensen over wie het gaat centraal. In het realiseren van doelen wil de gemeente samenwerken met de maatschappij. Denk aan het werven van een bedrijfscontactfunctionaris, waarbij het bedrijfsleven een adviserende rol heeft.

Slagvaardige gemeente: sturen op resultaat
Voor de uitvoering van de ambities kiest de gemeente voor een projectmatige aanpak. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met begrenzingen in tijd en geld. Het college begint met een duidelijke opdracht en streeft naar goede resultaten, op een zo efficiënt mogelijke manier. Er wordt kritisch gekeken naar de taken van de gemeente en er wordt creatief gezocht naar hoe met zo min mogelijk geld zo veel mogelijk kan worden bereikt.

Ontwikkelingen in de samenleving en het openbaar bestuur
De gemeente gaat in gezamenlijkheid aan de slag, tegen de achtergrond van allerlei veranderingen. Aan het eind van deze raadsperiode zal er meer duidelijk zijn over de regionale samenwerking. Het college gaat voor een constructieve houding in de regio, waarbij zelfstandigheid en bestuurskracht vooropstaan. Een andere belangrijke ontwikkeling gaat over de drie decentralisaties van rijkstaken op het sociaal domein: zorg, werk & inkomen en jeugd(hulp). Dit college zet zich in voor een doeltreffende en efficiënte uitvoering van deze taken. Ook de lokale economie vraagt de komende tijd aandacht, denk aan de ontwikkelingen in de gemeentehaven en het centrum. Dit alles moet op een sobere manier gebeuren, want de tijd van bezuinigen is nog niet voorbij**.**

Beleidsambities
De beleidsambities van de gemeente Hardinxveld-Giessendam waaraan in deze paragraaf wordt gerefereerd betreffen de beschrijvingen zoals opgenomen in het collegeprogramma '*Krachtige samenleving, slagvaardige gemeente'*. Staand beleid of aanvullende raadsprogramma's op actuele thema's (zoals de Omgevingswet) die wel tot de beleidsscope van de gemeente behoren zijn hier niet weergegeven. Met de titel van het collegeprogramma wil de coalitie uitdrukken dat de kracht in de samenleving vooropstaat. Mensen zijn zelf expert als het gaat om de vraag hoe hun leven het beste ingericht kan worden. De gemeente helpt en ondersteunt hierbij. Waar nodig wordt natuurlijk een vangnet geboden. Er is zorg en hulpverlening voor wie niet zonder kan. Ook in beleidsontwikkeling staan de eigen inbreng en ideeën van de mensen over wie het gaat centraal. De beleidsambities van Hardinxveld-Giessendam kunnen onderverdeeld worden in een viertal pijlers.

Ruimtelijk-economisch:
De gemeente zet in op een krachtige lokale economie. Samenwerking met ondernemers en andere gemeenten is een randvoorwaarde voor een succesvolle uitvoering van de economische visie. Hardinxveld-Giessendam faciliteert en ondersteunt ondernemers waar het kan.

Economie en ondernemen:
1. communicatie met ondernemers verbeteren (organisatievormen bedrijfsleven);
2. ontwikkelen van de gemeentehaven (faciliteren groei van maritieme bedrijven);
3. ruimte voor vrachtwagenparkeren (via ROM-S op bedrijventerrein 't Oog);
4. ontwikkeling van bedrijventerrein 't Oog (op basis van ruimtebehoefte bedrijven);
5. aansluiting onderwijs en bedrijfsleven, bijvoorbeeld inzetten op het maritiem opleidingsinstituut;
6. versterking van het winkelcentrum (uitbreiding supermarkt, aantal winkels en toevoeging woningen);
7. meer kansen voor lokale ondernemers (inkoopbeleid);
8. uitvoeren economische visie (bedrijfscontactfunctionaris, tweejarige actieprogramma's).

Bouwen en wonen:
9. flexibele bestemmingsplannen;
10. mogelijk maken van welstandsvrij bouwen;
11. meer keuzevrijheid woonconsumenten (particulier opdrachtgeverschap);
12. afbouwen startersleningen (vanwege einde cofinanciering Rijk);
13. faciliteren Dag van de woningbouw (vragers en aanbieders verbinden);
14. ondersteunen ontwikkelingen mantelzorg.

Milieu en duurzaamheid:
15. afval als grondstof;
16. energie besparen (bijvoorbeeld met openbare verlichting).

Openbare ruimte:
17. aantrekkelijke leefomgeving (groen, blauw, parkeren);
18. speelruimte aanpassen aan behoeften;
19. zorgvuldig omgaan met bomen (bomenbeleidsplan);
20. verkeersveilige gemeente (GVVP);
21. begraafplaats in beide dorpskernen;
22. opstellen hondenpoepbeleid (en uitlaatplaatsen);
23. gladheidsbestrijding intensiveren (jaarlijkse actualisatie strooibeleid);
24. betere doorstroming A15 (deelname lobby A15/MIRT);
25. haalbaarheidsonderzoek snelfietsroute Dordrecht-Gorinchem.

<u>Sociaal-maatschappelijk</u>
Gezien de complexiteit van de decentralisaties trekt de gemeente de komende jaren nauw op met regiogemeenten om samen met hulpvragers, familieleden en professionals vorm te geven aan de sociale vraagstukken. Hardinxveld-Giessendam gaat uit van de kracht van mensen. De eigen verantwoordelijkheid staat centraal. De gemeente geeft ruimte aan maatschappelijke initiatieven, samen bekijken wat mensen zelf kunnen doen en regelen. Waar het nodig is, biedt de gemeente ondersteuning en begeleiding.

Samenleven, zorg en welzijn:
1. effectief inzetten van het zorgbudget (beleid en budget op basis van budgetneutraliteit);
2. voorkomen van toename inkomensafhankelijke bijdragen;
3. keuzevrijheid voor de hulpvrager;
4. jong en oud naar vermogen laten deelnemen aan samenleving en/of arbeidsmarkt;
5. maatschappelijke initiatieven ondersteunen (burgerparticipatie).

Cultuur, Recreatie, Sport en Voorzieningen:

6. uitbreiding recreatiemogelijkheden;
7. ontwikkeling van sportbeleid;
8. subsidies vereenvoudigen en inzichtelijk maken;
9. exploitatiekosten voorzieningen verlagen, in stand houden van voorzieningenniveau;
10. nieuwe sportvoorziening in Boven-Hardinxveld en private horecavoorziening bij Appelgaard;
11. versterking sportcomplex Sluisweg;
12. voorkomen leegstand onderwijshuisvesting;
13. maatwerk toepassen in leerlingenvervoer;
14. realiseren onderwijshuisvesting Regenboogschool;
15. ontwikkelen breedgedragen lokaal onderwijsbeleid;
16. verkeersveiligheid bevorderen voor kinderen en jongeren;
17. alcohol- en drugsbeleid gericht op preventie;
18. taalachterstand bij jonge kinderen terugdringen;
19. herbezinning op peuterspeelzaalwerk.

Openbare orde en veiligheid:

20. veiligheid bevorderen en de beleving daarvan vergroten;
21. zondagsrust behouden;
22. slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie;
23. preventie en bewustwording als belangrijke uitgangspunten.

<u>Dienstverlening</u>

Door sociale netwerken zijn de lijnen tussen inwoners en de overheid (en ook tussen inwoners onderling) korter. De gemeente ziet een proactieve houding in de lokale gemeenschap. Inwoners zijn bereid om zelf tijd en energie te steken in initiatieven. Hardinxveld-Giessendam wil haar inwoners opzoeken, ze vragen mee te denken en te doen, en een open oor hebben voor wat er leeft in de gemeente.

1. belanghebbenden actief en vroegtijdig betrekken bij planvorming;
2. wijkteams dicht bij de inwoners (buitendienst);
3. vraaggericht en oplossingsgericht werken (zaakgericht werken, snelle reacties);
4. uitbreiding van digitale dienstverlening (website);
5. afschaffing regels en afhandeltijden (aan)vragen verkorten (servicenormen en afhandeltijden).

<u>Bestuur en bedrijfsvoering</u>

Hardinxveld-Giessendam wil een slanke en adequate organisatie zijn, die is toegerust op haar taak. Daarbij is het steeds de vraag hoe de prijs-kwaliteitverhouding kan worden verbeterd. Er zijn punten waar de gemeente kwetsbaar is of niet de juiste kwaliteit kan bieden. De gemeente is er een voorstander van om vanuit de inhoud de juiste oplossingen bij het probleem te zoeken. Hardinxveld-Giessendam streeft naar verregaande samenwerking in de regio, die bijdraagt aan de effectiviteit van bestuur en organisatie. Het vertrekpunt is bestuurlijke zelfstandigheid.

Bestuur en organisatie:

1. vastgoedbeheer professionaliseren (beheren, afstoten);
2. zelfstandige en bestuurskrachtige gemeente;
3. verdere professionalisering organisatie (verbinden, regisseren, adviseren: ontwikkeling medewerkers).

Financieel beleid:

4. terugdringen overhead- en uitvoeringskosten (slimme samenwerking andere gemeenten);
5. verminderen schuld en groei rentedruk in gemeentebegroting;
6. lastendruk voor inwoners beperken (kostendekkend);
7. bezuinigingen creatief en daadkrachtig doorvoeren (kerntaken);
8. stoppen met millenniumgemeente;
9. inhuur van extern personeel terugdringen (gebruikmaken van capaciteit buurgemeenten).

Organisatievisie en samenwerking met lokale partners (3 O's)[6]
De gemeente heeft 142 medewerkers, verdeeld over 116,68 fte (exclusief 2 fte griffie).

STAAT VAN SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN		
Afdeling/ tak van dienst	**Formatie plaatsen**	**Netto lasten 2015**
Bestuurlijke organisatie		
Raadsleden	**17,00**	**151.000**
Raadsgriffie	**2,20**	**169.662**
Dagelijks bestuur	**3,25**	**391.249**
		711.911
AMBTELIJKE ORGANISATIE		
Directie	**2,00**	**231.560**
Stafbureau	**1,39**	**77.408**
Afdeling BOO	**19,59**	**1.528.026**
Afdeling Burgerbalie	**23,31**	**1.448.097**
Ambtenaren burgelijke stand	**0,00**	**4.000**
Afdeling ORS	**45,95**	**2.565.379**
Afdeling Middelen	**23,44**	**1.550.969**
Totaal ambtelijke organisatie	**116,68**	**7.405.439**
Overig	0,00	82.500
Totaal ambtelijke organisatie incl. overig	**116,68**	**7.487.939**
Voormalig personeel		
Totaal ambtelijke organisatie incl. overig en voorm. pers.	**116,68**	**7.487.939**
Totaal		**8.199.850**

Als gekeken wordt naar de huidige werkingspraktijk binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam, kan daarvan het volgende organogram gemaakt worden:

[6] Samenwerking tussen Overheid, Ondernemers en (maatschappelijke) Organisaties

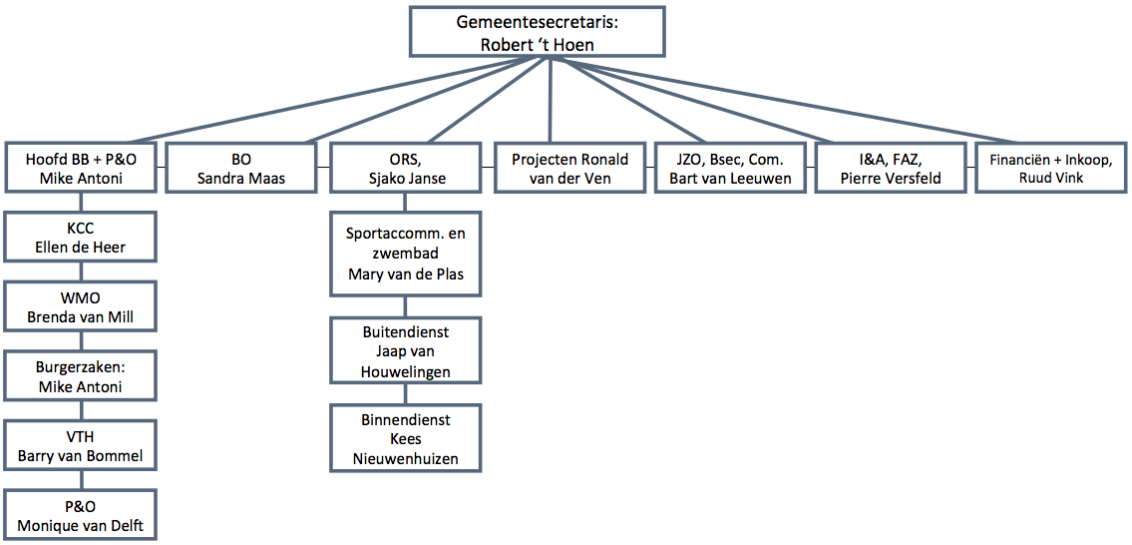

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft haar organisatievisie in 2013 opgesteld en daarin een verdeling gemaakt per domein binnen de organisatie. In deze paragraaf wordt per domein een aantal *highlights* (deels ook ambities) uit de organisatievisie van de gemeente gepresenteerd.

Organisatievisie

Er is een organisatievisie opgesteld die zich richt op de volgende domeinen:

- Mens en Organisatie (o.a. het nieuwe werken, platte organisatie, competentiemanagement, persoonlijke groei);
- Taken en rollen (regieorganisatie, directe contacten met burgers, bedrijven en instellingen); Verbindingen (transparant, aanspreekbaar, verwachtingen, snel handelen);
- Beleid (projectmatig werken, regievoerend, faciliterend, regionaal denkend);
- Geld (behoedzaam met reservers, binnenhalen van subsidies, beloning op basis van resultaten).

Actie en samenwerken met lokale partners

Om bepaalde doelen vanuit de organisatievisie te kunnen bereiken wordt er binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam samengewerkt met lokale partners. Om de organisatievisie tot uitvoer te brengen wordt in alle transparantie gewerkt aan verschillende actieplannen. De actieplannen zijn niet los van elkaar te zien. Voortdurend zal er afstemming moeten zijn. Dit wordt georganiseerd door de projectleider van de organisatieontwikkeling. De verschillende actieplannen zijn:

- **@DienstverleningHG:** Belangrijk in de visie is dat er gewerkt wordt aan de dienstverlening, hoe de organisatie er ook uit komt te zien, waar medewerkers ook werken. Er is inmiddels een dienstverleningsconcept uitgewerkt. Door de wijze en kwaliteit van de dienstverlening te bepalen wordt duidelijk wat klanten van de gemeente kunnen verwachten en kan er ook een vertaling gemaakt worden naar wat de organisatie van medewerker verlangt.
- **@PersoneelHG:** De visie laat duidelijk zien dat de huidige organisatie stopt en dat er wordt toegewerkt naar een nieuwe organisatie, met de nadruk op regionale samenwerking.
- **@OrganisatieHG:** Dit actieplan houdt rekening met de bestuurlijke uitkomsten over de regionale samenwerking. Met de keuze qua bestuurlijke oriëntatie in de hand zullen acties moeten worden ondernomen om de regieorganisatie te gaan vormen.

Financiële positie gemeente
Deze paragraaf geeft een overzicht van de actuele financiële positie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Uit de programmabegroting van de gemeente is een aantal relevante financiële componenten gefilterd om de huidige uitgangspositie in beeld te brengen. Inhoudelijk wordt er een inventarisatie gedaan van programmalasten, de algemene reserves, de onbenutte belastingcapaciteit, het weerstandsvermogen en de weerstandsratio, er wordt gekeken naar de bezuinigingen (kerntakendiscussie) en als laatste zullen eventuele risico's vanuit de grondexploitatie (grex) getoond worden.

Programmalasten

Totaal lasten programma's	Werkelijk 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Bestuur	1.923.070	2.143.396	2.127.013	2.080.357	2.039.577	2.042.864
2. Leven, reizen en documenten	697.267	752.392	749.900	719.187	695.500	716.657
3. Openbare orde en veiligheid	2.641.177	2.099.604	2.038.475	2.034.385	2.030.929	2.033.035
4. Verkeer en vervoer	2.487.976	3.895.215	1.970.134	2.153.252	2.283.987	2.267.020
5. Ondernemen en bedrijvigheid	385.473	258.753	312.984	316.770	313.429	316.137
6. Scholing	1.982.803	1.444.834	1.164.881	1.160.626	1.178.341	1.187.650
7. Samenleven	2.449.961	2.437.198	2.228.293	2.165.962	2.137.792	2.152.015
8. Werk en inkomen	3.689.037	3.940.445	5.271.556	5.201.751	5.129.378	5.075.008
9. Zorg en welzijn	5.398.772	6.017.537	10.691.970	10.628.391	10.430.575	10.455.514
10. Gezondheid en milieu	3.285.284	3.558.405	3.649.069	3.631.142	3.628.423	3.632.587
11. Bouwen, wonen en gebruiken	7.075.905	5.604.101	6.681.658	3.851.796	4.599.561	6.207.641
12. Woonomgeving	1.027.585	1.145.328	1.006.946	985.110	984.313	991.071
Totaal lasten programma's	33.044.310	33.297.207	37.892.878	34.928.729	35.451.804	37.077.198

Algemene reserve
De algemene reserve van een gemeente valt onder de weerstandscapaciteit en bestaat uit ‘vrij besteedbare’ middelen die ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen.

Voor Hardinxveld-Giessendam geldt dat het vrij aanwendbare deel algemene reserve voor het jaar 2015 begroot is op ruim € 2,9 miljoen. Op basis van de risicoanalyse die de gemeente Hardinxveld-Giessendam in haar programmabegroting heeft opgenomen blijkt dat het totaal aan risico’s wordt ingeschat op € 2.274.000,—.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit is eveneens onderdeel van de weerstandscapaciteit van een gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra structurele middelen, die gegenereerd kunnen worden door de tarieven van de gemeentelijke belastingen te verhogen tot het wettelijk toegestane maximum. De onbenutte belastingcapaciteit kan worden berekend door de maximaal toegestane belastingbaten en belastingtarieven te vergelijken met de belastingbaten en belastingtarieven in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Voor de maximale tarieven wordt gebruikgemaakt van de normen voor het zogeheten artikel-12-beleid en de macronorm.

De belastingcapaciteit wordt bepaald door het totaal van de vastgestelde waarden bedoeld in artikel 22 van de Wet waardering onroerende zaken, in de gemeente, neerwaarts afgerond op een veelvoud van € 500.000,—, te vermenigvuldigen met de absolute waarde van het bedrag per eenheid behorende bij de maatstaf die in de maatstaven van het Gemeentefonds onder nummer 1 is vermeld. Voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam is in onderstaande tabel hiervan een overzicht opgenomen. Hieruit blijkt dat er geen onbenutte belastingcapaciteit is.

	WOZ 2015 *	Maatstaf **	Norm	Begroot	Ruimte
Niet-woningen eigenaren	375.000.000	0,1430%	536.250	539.209	0
Niet-woningen gebruikers	360.000.000	0,1153%	415.080	781.042	0
Woningen eigenaren	1.493.000.000	0,1085%	1.619.905	1.974.150	0
			2.571.235	3.294.401	0

* raming van de WOZ-waarde 2015 is gebaseerd op gegevens van het SVHW (raming heffingseenheden)
** Deze maatstaven zijn ontleend aan de betaalspecificatie van augustus 2014.

Weerstandsvermogen en ratio

Het weerstandsvermogen van de gemeente Hardinxveld-Giessendam is onderverdeeld in:

- *Vrij aanwendbaar deel algemene reserve:* De omvang van de algemene reserve bedraagt naar verwachting **€ 2.921.230,—** per 31 december 2014.
- *Reserve bouwgrondexploitatie (vrije deel):* de reserve bouwgrondexploitatie is bedoeld ter afdekking van de risico's op de bouwgrondexploitaties. De omvang van deze reserve bedraagt naar verwachting per 31 december 2014 € 4.395,—.
- *Stille reserves:* De gemeente beschikt over stille reserves wegens aandelenbezit Eneco en BNG, die zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs. Een eventuele verkoop van de aandelen heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de exploitatie, omdat er dan geen dividend meer wordt ontvangen. De gemeentelijke eigendommen bevatten eveneens stille reserves, die bij verkoop te gelde kunnen worden gemaakt.

Het verloop van de reserves en voorzieningen van de afgelopen jaren in de gemeente Hardinxveld-Giessendam is in de hiernaast getoonde grafiek weergegeven.

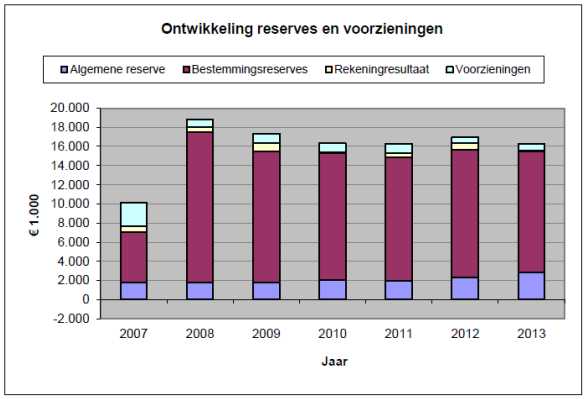

Bezuinigingen

De gemeentebegroting van 2015 is voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam (nagenoeg) sluitend. De gemeente staat onder repressief begrotingstoezicht van de provincie. Om in de navolgende jaren eveneens een sluitende programma-begroting te krijgen, zijn aanvullende maatregelen nodig.

	2015	2016	2017	2018
Totale bezuinigingstaakstelling	€ 1.086.299	€ 1.345.856	€ 1.391.967	€ 1.416.967

Om invulling te geven aan de nog te realiseren taakstelling is door de projectgroep nagedacht over aanvullende maatregelen/ideeën. Onderstaande tabel laat hiervan het resultaat zien:

	2015	2016	2017	2018
Nog te realiseren	-205.738	-210.838	-100.838	-100.838
Aanvullende maatregelen:				
Opbrengst begraafplaatsen	54.000	30.000	30.000	30.000
Uitbesteden salarisadministratie	4.162	13.036	13.036	13.036
Bloemstukjes en planten anders organiseren	0	4.000	4.000	4.000
Kritisch bezien abonnementen/tijdschriften	0	10.000	10.000	10.000
Fruit (kantine)	0	960	960	960
Peuterspeelzaalwerk	0	47.000	47.000	47.000
Verkoop Drijvershof	36.850	0	0	0
Surplus uitkering Veiligheidsregio	39.000	0	0	0
Bijstelling post onvoorzien	23.000	0	0	0
Molenhopper heffingsrente bezwaar	12.500	0	0	0
Postzakken PTT (bodes halen zelf post)	3.500	7.000	7.000	7.000
Maximaal haalbaar via aanvullende ideeën	173.012	111.996	111.996	111.996
Resterende taakstelling	**-32.726**	**-98.842**	**11.158**	**11.158**
Saldo begroting	143.436	109.465	-48.056	97.332
begrotingswijziging septembercirculaire	-96.120	77.530	169.367	21.089
begrotingswijziging post onvoorzien	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
Begrotingssaldo na wijzigingen	24.316	163.995	98.311	95.421
Nog in te vullen taakstelling (-) / keuzeruimte (+)	**-8.410**	**65.153**	**109.469**	**106.579**

Risico's grondexploitatie

Vanuit de gemeente is er ruimtelijk beleid ten aanzien van volkshuisvesting, economische ontwikkelingen, openbare ruimte, infrastructuur, recreatie en natuur. Het grondbeleid vertaalt het ruimtelijk beleid in een verantwoord en transparant kader waarbinnen het team Ruimtelijke Ontwikkeling van de afdeling BOO (Beleid, Ontwikkeling en Ondersteuning) gebieds-transformaties kan initiëren en uitvoeren. Deze gebiedstransformaties worden ruimtelijke projecten genoemd.
In deze paragraaf komen risico's ten aanzien van de grondexploitatie projecten en strategische of slapende grondposities in bezit van de gemeente aan bod.

Ten aanzien van de grondexploitaties hebben de volgende ontwikkelingen zich voorgedaan in 2014:

- *De Blauwe Zoom*: Februari 2014 is de CV/BV constructie voor GEM De Blauwe Zoom geformaliseerd. Er is een projectbureau opgericht (gehuisvest bij de gemeente). Het projectbureau heeft zowel het bestemmingsplan als het exploitatieplan najaar 2014 in procedure gebracht.
- *De Blauwe Zoom*: In deelgebied 1B zijn in 2014 4 vrije kavels verkocht en 8 opties afgesloten, waarvan 7 opties voor vrije kavels en 1 optie voor 4 rijwoningen. – De Blauwe Zoom bedrijvenstrook: In 2014 is 1 bedrijfskavel verkocht. Er lopen gesprekken voor de resterende 3 à 4 kavels. Het bedrijventerrein is opgesplitst in kleinere kavels om de afzetbaarheid te vergroten.
- *Centrum*: Er is met Herkon een ontwikkelovereenkomst getekend voor de uitbreiding van de supermarkt, nieuwbouw van drie winkels en de bouw van 8 appartementen.
- *KWS Jupiterstraat/Lekstraat*: Het nieuwe zorgcentrum Tiendwaert aan de Jupiterstraat is vrijwel afgerond. Achter het zorgcentrum is grond verkocht aan Blokland Bouwpartners voor de bouw van 14 rijwoningen. De rijwoningen zijn reeds in aanbouw.
- *Giessenschool e.o.:* Het transporteren van de grond onder de voormalig Giessenschool aan Omnivera was vertraagd door een bodemprocedure bij de Raad van State. Deze procedure is medio 2014 succesvol afgerond en de grond is verkocht. Omnivera heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de bouw van een zorgcentrum en 26 zorgwoningen.

- *Morgenslag*: In 2014 zijn er 11 vrije kavels verkocht. Daarnaast is begin 2015 de onderhandse aanbesteding van 11 goedkope koopwoningen voorlopig gegund aan Den Dunnen. Als gevolg van deze ontwikkelingen wordt fase 2 versneld. Medio 2015 worden de eerste kavels in fase 2 aangeboden. – Regenboogschool: Zowel met de Regenboogschool als met de Stichting Sportvoorzieningen BovenHardinxveld is in 2014 een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor respectievelijk de bouw van het nieuwe schoolgebouw en de bouw van de nieuwe sporthal. – Hoek Sluisweg-Oost: Het bestemmingsplan is afgerond, de bouwtitel gevestigd en de vraagprijs is op basis van een recente taxatie verlaagd.
- *Facilitypoint*: De gemeente heeft met een exploitant voor het exploiteren van de reclamemast een mondelinge overeenkomst. Momenteel vinden onderhandelingen over een tankstation plaats en zijn er contacten met de horeca. – Burgemeesterswoning: De burgermeesterwoning staat sinds eind 2014 in de verkoop.

Onderstaand overzicht geeft de verwachte resultaten weer van de grex van de gemeente. Voor het totaal van de grondexploitaties wordt een positief resultaat verwacht. Gezien de omvang van de risico's en de looptijd van de projecten waarin deze risico's zich kunnen voordoen gaan we op dit moment uit van een sluitend geheel bij de gronden die in exploitatie zijn genomen.

Prognose te verwachten resultaten

BOUWGRONDEXPLOITATIE	GEPLANDE REALISATIE	OPPER-VLAKTE IN M²	BOEK-WAARDE 31.12.2014	PRIJS PER M²	VERWACHT RESULTAAT	VOOR- OF NADEEL
NIET IN EXPLOITATIE	p.m.	161.412	€ 4.586.603	28,42	p.m.	
IN EXPLOITATIE	p.m.	328.000	€ 11.235.272	34,25	p.m.	V
			€ 15.821.875			

In het verleden is voor het grondbeleid van de gemeente een algemene bestemmingsreserve in de grondexploitaties opgenomen. Deze bestemmingsreserve is voor de risico afdekking van gedane aankomende en lopende exploitaties en eventuele risico's op nieuwe aankopen in het kader van de te voeren actieve grondpolitiek.

Op basis van de huidige beschouwing zijn de risico's voor zowel in exploitatie als niet in exploitatie genomen gronden inzichtelijk en kunnen deze voldoende worden afgedekt. Wel moet opgemerkt worden dat de eventuele reserves nihil zijn.

Hoofdstuk 2
Profiel Gorinchem

Inwonertal
In 2014 kende de gemeente Gorinchem 34.242 inwoners; daarmee is de gemeente qua inwonertal bijna twee keer zo groot dan de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Ten opzichte van 2013 is de bevolking in Gorinchem met 0,32 procent gegroeid.

Qua bevolkingssamenstelling zijn de gemeente Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam gelijkwaardig. Beide gemeente kennen een grijze druk van om en nabij de 27%. De Groene druk in Hardinxveld-Giessendam is aanzienlijk hoger dan in Gorinchem en het Nederlands gemiddelde. Dat wil zeggen dat Hardinxveld-Giessendam relatief een grotere groep inwoners tussen de 0-20 jaar heeft in vergelijking met de gemeente Gorinchem.

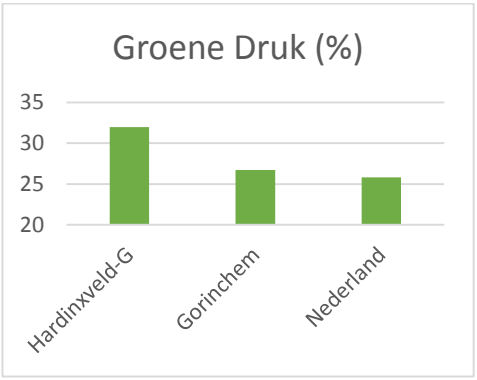

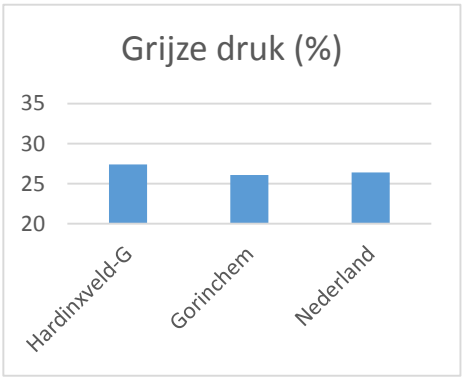

De beroepsbevolking in de gemeente Gorinchem is net iets kleiner dan het landelijk gemiddelde. Gorinchem heeft per 1.000 inwoners een aantal van 780 inwoners die tot de beroepsbevolking behoren. In de gemeente Hardinxveld-Giessendam is dat aantal 808 op de 1000 inwoners (het landelijke gemiddelde ligt op 802).

Werk en inkomen
Kijkend naar de cijfers met betrekking tot werk en inkomen is de score van de gemeente Gorinchem rond het landelijk gemiddelde. Het werkloosheidspercentage ligt met 7,4% een procentpunt onder het landelijk gemiddelde maar is daarmee wel 2,3% hoger dan in de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Gorinchem heeft daarentegen met 882 banen per 1.000 inwoners een groter aanbod aan banen dan de gemeente Hardinxveld-Giessendam die rond de 599 arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners vertegenwoordigt. Gorinchem is in dit opzicht een typische centrumgemeente.

Met het oog op huishoudsamenstelling vertoont Gorinchem ook meer kenmerken van een centrumgemeente, waarbij meer eenpersoonshuishoudens (36%) vertegenwoordigd zijn. Ten opzichte van de gemeente Hardinxveld-Giessendam (26%) is dit hoger. Afgezet tegen het feit dat de gemeente Gorinchem ruim 15.500 huishoudens telt (ruim het dubbele van de gemeente Hardinxveld-Giessendam: bijna 7.000) is deze vergelijk niet geheel zuiver. Landelijk (37%) gezien kan het aandeel eenpersoonshuishoudens in Gorinchem als gemiddeld worden gezien.

Onderwijs
Per 10.000 inwoners volgen in de gemeente Gorinchem 98 leerlingen basisonderwijs, in de gemeente Hardinxveld-Giessendam is dit aantal 106,3. Gorinchem heeft echter 195,5 leerlingen per 10.000 inwoners op het voorgezet onderwijs.
Dit is bijna vier keer zo veel als de gemeente Hardinxveld-Giessendam, waar het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs rond de 50 ligt. De fysieke afstand tot zowel basis- en voortgezet onderwijs ligt in de gemeente Gorinchem onder het landelijk gemiddelde. Ook wat dat betreft vertoont de gemeente Gorinchem kenmerken van een stad met regionale voorzieningen. Zowel de gemeente Gorinchem als de gemeente Hardinxveld-Giessendam kent een hoger percentage achterstandsleerlingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde (11,61%), met 13,84% in Hardinxveld-Giessendam en 16,56% in Gorinchem.

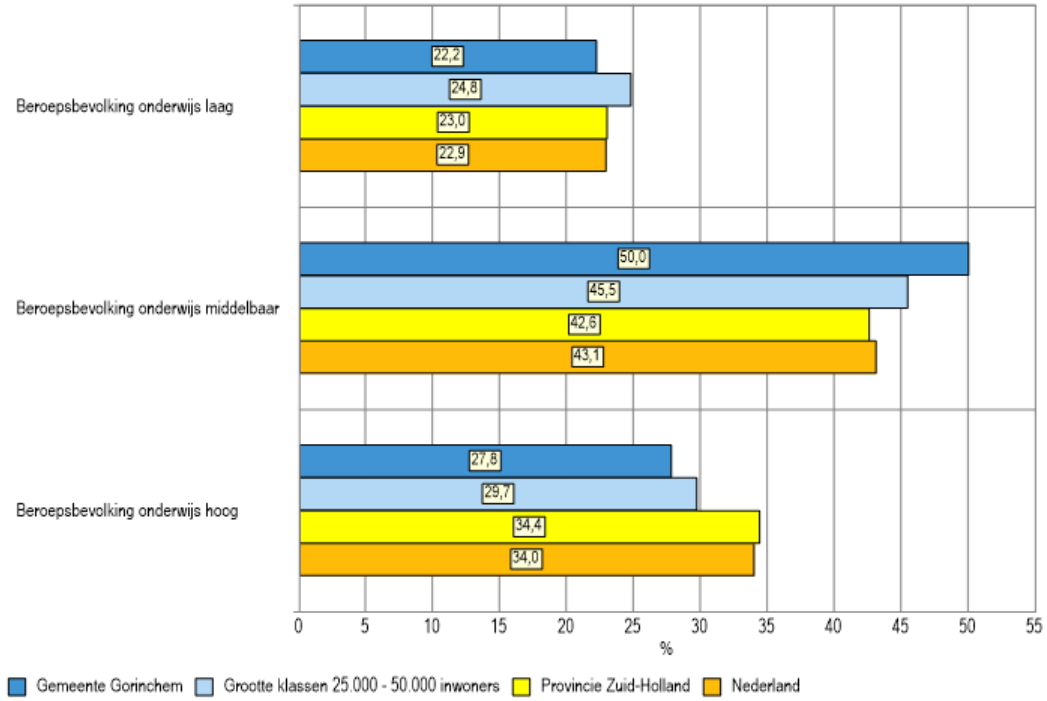

De landelijke trend van een stijgend opleidingsniveau is niet waarneembaar in de gemeente Gorinchem. Het aantal hoogopgeleiden onder de bevolking ligt onder het Nederlands gemiddelde. De gemeente wordt vooral gekenmerkt door een relatief grote groep middelbaar opgeleiden. Deze opbouw is vergelijkbaar met de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Economie
Qua sector is de collectieve dienstverlening de grootste werkgever in de gemeente Gorinchem. Dit wordt mede veroorzaakt door de centrumfunctie van de gemeente. Opvallend is dat industrie een relatief grote speler is, zeker in vergelijking met het Nederlands gemiddelde. De reden van het relatief grote aandeel banen in de industriële sector vindt zijn oorsprong in de maritieme dienstverlening. Dit is voor zowel de gemeente Gorinchem als de gemeente Hardinxveld-Giessendam het geval. De zakelijke dienstverlening is echter wel de snelst groeiende sector in de gemeente Gorinchem.

De economische situatie van een gemeente wordt vaak aangeduid door middel van de waarde van het economisch kapitaal, wat staat voor het functioneren van de regionale economie waarbinnen een gemeente gevestigd is. Hierbij ligt de focus op het behouden en versterking van het vermogen om voldoende inkomen te genereren.
Een duurzame regionale economie is geslaagd als het voldoende inkomen weet te genereren om de welvaart voor de huidige- en toekomstige generatie weet te borgen. Daarnaast is het van belang dat een regio voldoende dynamisch en flexibel is om in te spelen op maatschappelijke- en economische ontwikkelingen.
Of een regio er ook daadwerkelijk in slaagt om voldoende inkomen te generen, is afhankelijk van de vraag of de regio als gebied en samen met de bedrijven in de regio erin slagen om in de concurrentiestrijd een goede uitgangspositie te verwerven[7].

De gemeente Gorinchem scoort met 56 ruim boven het landelijk gemiddelde en heeft daarmee een sterke regionale positie vanuit economisch perspectief.[8]

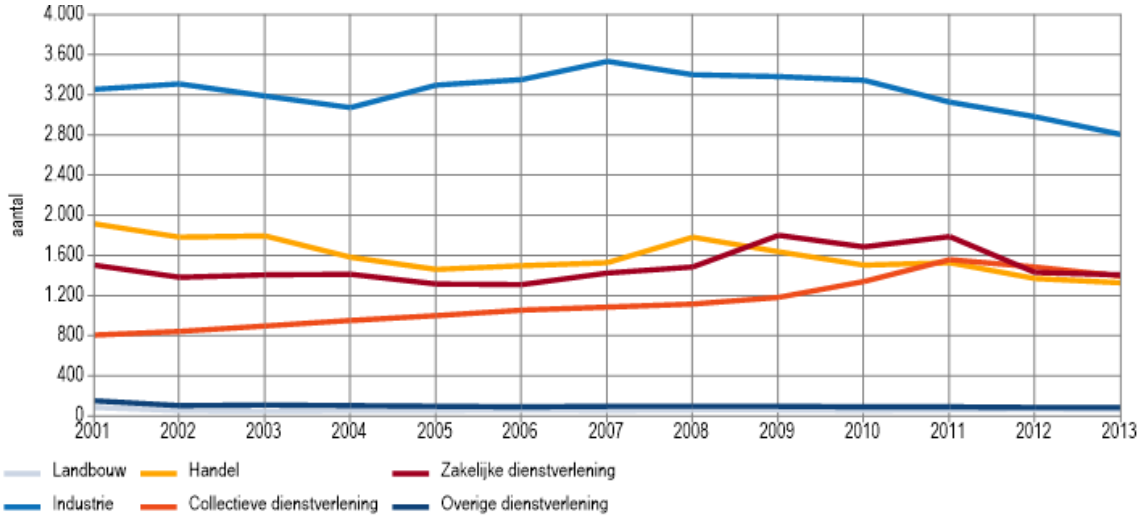

Bovenstaande grafiek toont het aantal arbeidsplaatsen per sector in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Opvallend is dat de industriële sector al jaren boven de andere sectoren uitstijgt. De collectieve dienstverlening in Hardinxveld-Giessendam blijft daarbij ver achter.

Onderstaande grafiek heeft eenzelfde verbeelding voor de gemeente Gorinchem. Meest opvallende verschil valt waar te nemen ten aanzien van de collectieve dienstverlening. Waar die in de gemeente Hardinxveld-Giessendam minimaal scoort, is deze in de gemeente Gorinchem al jaren van groot belang als het gaat om de sector waarin de meeste arbeidsplaatsen te vinden zijn.[9]

[7] Bron: waarstaatjegemeente.nl; *Economisch kapitaal gemeente Gorinchem*
[8] Bron: waarstaatjegemeente.nl; *Banen naar sector in de gemeente Hardinxveld-Giessendam*
[9] Bron: waarstaatjegemeente.nl; *Banen naar sector in de gemeente Gorinchem*

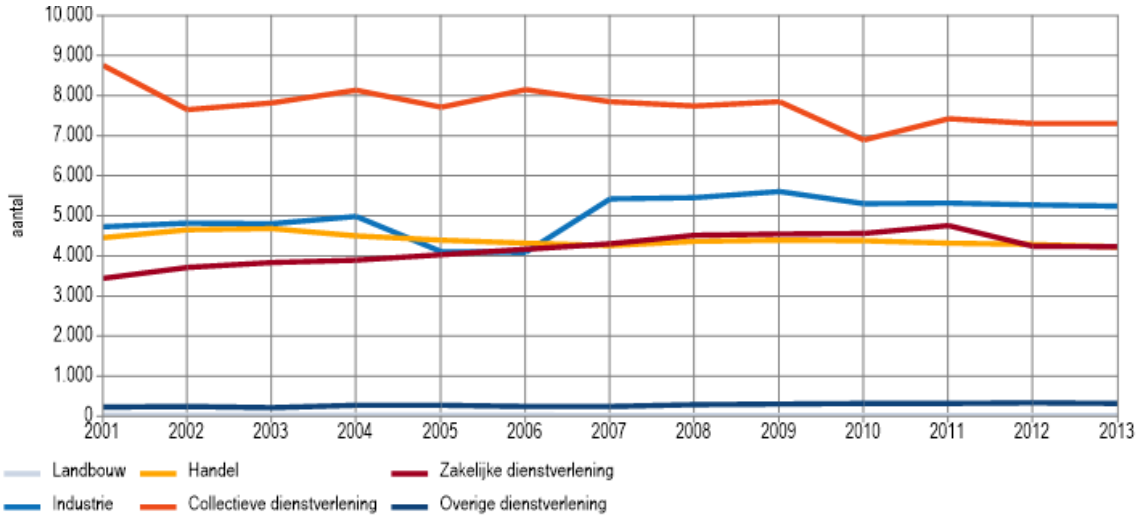

Woon- en leefklimaat

Inwoners van de gemeente Gorinchem zijn tevreden over hun woon- en leefomgeving. Het verhuisgedrag van inwoners in de gemeente Gorinchem is de laatste jaren redelijk stabiel en ligt onder het landelijk gemiddelde. Onderstaande staafdiagram geeft een goed beeld van het aantal verhuisde personen per jaar, afgezet tegen het landelijk gemiddelde.[10]

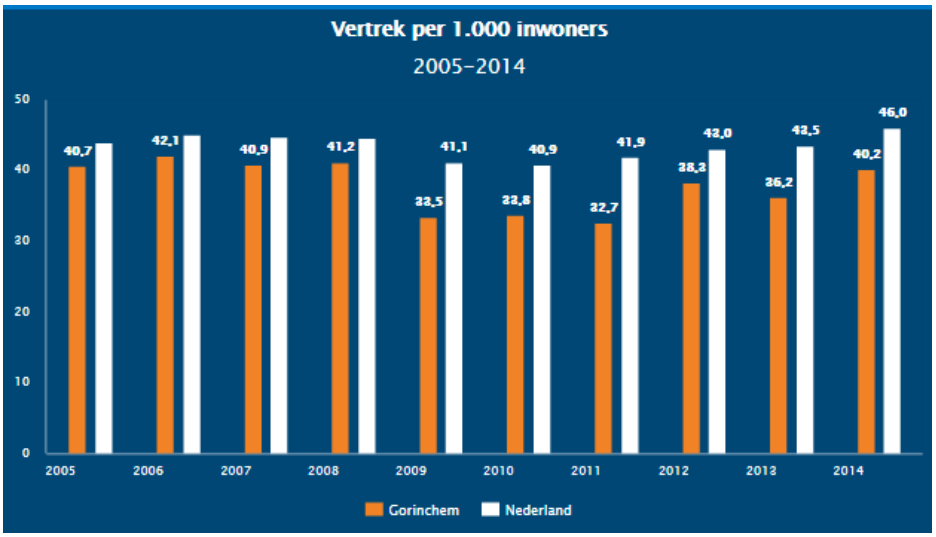

Naast aantallen in verhuisbewegingen geeft de mate van veiligheid een waarde aan een prettig leefklimaat. Uit gemeten cijfers in 2013 blijkt dat de gemeente Gorinchem maar net (2%) onder het landelijk gemiddelde scoort als het gaat om overlast en onveiligheid. De verwachting is dat dit nog iets meer zal oplopen de komende jaren.

Met het oog op vraag en aanbod ten aanzien van het woon en leefklimaat is het opvallend dat de gemiddelde WOZ-waarde en verkoopprijs van woningen in de gemeente Gorinchem een stuk lager ligt dan het Nederlands gemiddelde. De gemiddelde verkoopprijs ligt bijna € 50.000 lager en de WOZ-waarde komt gemiddeld zo'n € 16.000 euro lager uit. In vergelijking met de gemeente Hardinxveld-Giessendam is dit een opvallend gegeven.

[10] Bron: waarstaatjegemeente.nl; *Aantal verhuisbewegingen vanuit de gemeente Gorinchem*

In een algemene buurtpeiling met betrekking tot woon- en leefklimaat scoort de gemeente Gorinchem een 7,6, hetgeen drie tiende punt lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

De gemeente Gorinchem kent in tegenstelling tot de gemeente Hardinxveld-Giessendam meer huurwoningen. Daarbij ligt het percentage koopwoningen in Gorinchem eveneens een stuk lager dan het landelijk gemiddelde. Meer dan de helft van het totale woningaanbod binnen de gemeente betreft een eengezinswoning. Dit is overigens kenmerkend voor een 'stedelijke' centrumgemeente.

De gemiddelde woonlasten voor inwoners in de gemeente Gorinchem zijn een stuk lager dan gemiddeld in Nederland. Voor zowel eenpersoons- als meerpersoonshuishoudens scheelt het tientallen euro's. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gemiddelde woonlasten in de afgelopen twee jaar.

	Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
Jaar	**Gorinchem**	**Nederland**	**Gorinchem**	**Nederland**
2014	€ 578,01	€ 626,52	€ 663,01	€ 698,19
2015	€ 603,28	€ 637,20	€ 690,28	€ 709,28

Uit onderzoek blijkt dat inwoners tevreden zijn als het gaat om de afstand tot winkels voor de dagelijkse boodschappen. Percentueel wordt er hoger gescoord dan gemiddeld in Nederland. Concreet zijn de winkels voor dagelijkse boodschappen op zo'n 600 meter afstand van woonbuurten gevestigd, wat neerkomt op een positief verschil van 300 meter ten opzichte van de gemiddelde afstand landelijk gezien.

Naast de nabijheid en aanwezigheid van winkels voor dagelijkse boodschappen is Gorinchem een stad met een divers winkelaanbod.

Politiek-bestuurlijk
De gemeenteraad van Gorinchem bestaat uit 25 raadsleden, verdeeld over 9 partijen:

PvdA	5 zetels
VVD	3 zetels
SP	3 zetels
CDA	2 zetels
Stadsbelang	4 zetels
ChristenUnie/SGP	3 zetels
D66	2 zetels
Gorcum Aktief	1 zetel
GroenLinks	2 zetels

Na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 is er een coalitie gevormd door D66, GroenLinks, VVD, SP en ChristenUnie/SGP. Recent heeft de burgemeester, de heer Barske, zijn functie neergelegd. Het college bestaat uit de volgende wethouders:

- De heer Faro (D66, Sociale zaken/ Participatiewet, Onderwijs, Economie en arbeidsmarktbeleid, Recreatie en toerisme, Dienstverlening)
- De heer Rijsdijk (GroenLinks, Ruimtelijke ordening, Duurzaamheid & milieu & millennium, Omgevingsvergunning, Archeologie en monumenten, Water, groen en beheer openbare ruimte, Inkoop)
- De heer Doodkorte (VVD, Financiën, Grondbedrijf, Kunst en cultuur, Bovenlokale infrastructuur, Personeel & organisatie, Communicatie)

- Mevrouw Dansen (SP, Stedelijke vernieuwing en volkshuisvesting, Jeugd, Sociaal cultureel werk, Wijkbeheer en wijkgericht werken, Emancipatie en diversiteitsbeleid
- De heer Freije (CU, WMO/zorg, Verkeer en vervoer inclusief Openbaar Vervoer, Volksgezondheid, Sport, Subsidiebeleid)

Visie en missie van Gorinchem[11]
De gemeente Gorinchem ziet de visie en missie van de ambtelijke organisatie als volgt:
- Een organisatie die, als partner van het bestuur, de bestuurlijke ambitie met betrekking tot stad, burgers, bedrijven en instellingen helpt realiseren.
- Samen Klantgericht Succesvol Samenwerken.

Het eerste onderdeel, de visie, geeft de context aan waarbinnen de organisatie opereert en waarom zij er is. De organisatie is ten dienste aan deze gemeente en de Gorcumse samenleving. Als het gaat om de vraag wat er moet gebeuren in het belang van stad, burgers, bedrijven en instellingen – de bestuurlijke ambitie - ligt het primaat bij de politiek. In het bepalen van dat “wat” door de politiek en de uitvoering daarvan wil de organisatie uitdrukkelijk optreden als partner. Partner (deelgenoot) zijn betekent dat de organisatie niet slechts wil uitvoeren wat elders besloten is. Het betekent dat de organisatie het bestuur actief en uitdrukkelijk behulpzaam wil zijn bij het bepalen van de “wat”-vraag, omdat zij zich betrokken en verantwoordelijk voelt voor de stad Gorinchem.

Dit komt onder andere tot uitdrukking in het voorzien van het bestuur van integrale beleidsadviezen waarbij alternatieven geschetst worden en inschattingen gemaakt worden van de effecten van die alternatieven. Dit komt ook tot uitdrukking in het kritisch volgen van de uitkomsten van het beleid waartoe besloten is, opdat het bestuur zo snel als mogelijk wordt geïnformeerd over de vraag of de gestelde doelen worden bereikt of dat bijsturing noodzakelijk is. Het komt ook tot uitdrukking in een optimale dienstverlening aan de burger.
Het tweede onderdeel, de missie, geeft aan op welke strategische wijze de organisatie binnen de aangegeven context opereert en te werk gaat.

Samen

geeft aan dat de organisatie (of de onderdelen daarvan) niet op zichzelf staat, noch wil staan, maar samen met anderen wil opereren ten gunste van de stad.

Dit betekent dat de organisatie een open oor en oog heeft voor de samenleving en wat daar gebeurt en zich continu afvraagt wat dat voor gevolg heeft voor te maken of reeds gemaakte keuzes. Samen is ook een synoniem voor integraliteit. Vanuit de eigen discipline hebben de medewerkers van nature de instelling buiten de eigen discipline anderen te informeren en actief te betrekken bij het (eigen) probleem dat zich voordoet, opdat de advisering aan het bestuur en de dienstverlening aan de burger integraal en compleet is.

Klantgericht

geeft aan dat de organisatie de behoeften van de klant, ongeacht of het hier een klant vanuit de eigen organisatie betreft of van buiten, als uitgangspunt neemt voor het eigen handelen.

Dit betekent dat indien de organisatie een bepaalde maatregel of beleid opstelt, gepeild wordt voordat daarover advies wordt uitgebracht, hoe de klant daarover denkt, bijvoorbeeld door consultatie van klankbordgroepen, andere belangenvertegenwoordigers of individuele burgers.

[11] Bron: http://www.gorinchem.nl/bestuur-organisatie/visie-en-missie_3116/

Periodiek en methodisch wordt ook onderzoek verricht naar de behoeften van de klant, opdat deze input zijn bij beleidsontwikkeling. De organisatie is dus extern gericht, transparant en zeer communicatief. Klantgerichtheid is overigens iets anders dan “bewoners zelfbestuur”. Aan de wensen van bewoners zal niet altijd tegemoetgekomen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat ze niet stroken met (lange termijn) doelstellingen van de organisatie, zoals die politiek bepaald zijn, of met wet- en regelgeving. Indien dit zich voordoet wordt niet gezwegen of er omheen gedraaid, maar wordt aan de bewoners tijdig en begrijpelijk uitgelegd waarom hun ideeën geen navolging krijgen of handhavend moet worden opgetreden. Op deze wijze wordt ook bij het overbrengen van een negatieve boodschap inhoud gegeven aan klantgerichtheid.

Succesvol

wil zeggen dat de oplossing van het probleem voorop staat.

Dat betekent dat wordt nagegaan (gemeten) of, bijvoorbeeld, beleidsmaatregelen die genomen zijn, leiden tot de oplossing van een probleem of niet. Bij dit meten van de effecten van beleid worden de klanten waarop de maatregelen van toepassing zijn actief betrokken. Metingen en evaluaties vinden plaats aan de hand van vooraf met de klant bepaalde evaluatiecriteria en meetmomenten.

Samenwerken

geeft aan dat de medewerkers van de gemeente Gorinchem geen ambtenaren zijn in de stoffige betekenis van dat woord, maar positief ingestelde en extern gerichte mensen die denken (doelen stellen), durven (risico’s nemen) en doen (halen van resultaten / afspraak is afspraak).

Dit betekent dat het nemen van initiatief, creatief handelen en het treden buiten de gebaande paden wordt gestimuleerd. Integriteit geldt hierbij als uitgangspunt. Hoewel procedures in een ambtelijke organisatie onontbeerlijk zijn en overigens ook voor structuur zorgen, zijn zij geen doelen op zich, maar meer hulpmiddelen. Fouten maken mag, mits ervan geleerd wordt. Ondernemen betekent ook dat de organisatie effectief en efficiënt handelen hoog in het vaandel heeft staan, haar werkprocessen daartoe heeft ingericht en daar waar gewenst projectmatig werkt. Het ondernemen vindt plaats in een open cultuur, waarin positieve feedback regel is en waarbij open oog is voor de ontwikkeling van de medewerkers. De leidinggevenden coachen daarop.

Beleidsambities Gorinchem
De beleidsambities van de gemeente Gorinchem zoals hieronder beschreven zijn grotendeels gebaseerd op het coalitieakkoord 2014-2018 "Verbindend, levendig, zorgzaam" van D66, GroenLinks, VVD, SP en ChristenUnie/SGP en komen deels voort uit de programmabegroting van de gemeente. In deze paragraaf worden voor de thema's; *Wonen en Leven, Werk, Welzijn en Zorg en Bestuur en Dienstverlening* de highlights uiteengezet.

<u>Wonen en Leven</u>
Het hoofdthema Wonen en Leven bestaat uit de volgende programma's:

1.Woonvoorzieningen
2. Leefvoorzieningen
3.Wonen, Leven en Veiligheid
4. Wonen, Leven en Milieu
5.Wonen, Leven en Bestuur en Communicatie

1. Het doel van het programma is de kwaliteit van woning en woonomgeving te versterken door bij te dragen aan een levensloopbestendige wooncarrière van huishoudens en een duurzaam en leefbaar woonmilieu, waarin Gorcumse inwoners naar tevredenheid wonen.
1.1. Het versterken van centrumfunctie van Gorinchem in de regio
1.2. Leefbare en karakteristieke buurten
1.3. Een geschikte stad voor iedereen
1.4. Kwantitatieve groei van de totale woningvoorraad

2. Het doel van het programma is het creëren van een schone en aantrekkelijke leefomgeving en het bevorderen van een verkeersveilige en vlotte afwikkeling van alle verkeerssoorten in en om Gorinchem.
2.1. Terugdringen aantal verkeersslachtoffers
2.2. Terugdringen aantal ziekenhuisongevallen
2.3. Visievorming t.b.v. doorstroming rijkswegen
2.4. Verbeteren fietsveiligheid
2.5. Bevorderen fietsgebruik
2.6. Verhogen aantal m^2 groen per woning
2.7. Beter aansluiten bij de wensen/ eisen van de klant van de openbare buitenruimte

3. Het bevorderen van het veiligheidsgevoel op het terrein van wonen en leven, het creëren van een veilige sociale en fysieke leefomgeving en het voorkomen van veiligheidsrisico's onder andere van transport en opslag van gevaarlijke stoffen.
3.1. Zorgen dat minder mensen slachtoffer zijn van een incident of misdrijf
3.2. Zorgen dat mensen zich veilig en prettig voelen in Gorinchem
3.3. Wijkgebonden aanpak veiligheid en leefbaarheid
3.4. Schoon, heel en veilig openbare ruimte
3.5. Aanpak hondenpoep met hondenbezitters en bewoners
3.6. Aanpak jongerenoverlast binnen de wijkgebonden aanpak
3.7. Bijzondere aandacht kwetsbare buurten
3.8. Bevorderen risicobewustzijn en zelfredzaamheid

4. Het bevorderen van een gezonde en schone leefomgeving, het bevorderen van de kwaliteit van de openbare ruimte en het leveren van een bijdrage aan het terugdringen van de klimaatproblematiek.
4.1. Prestatieafspraken voor bouwprojecten
4.2. Actie Gorinchem bespaart
4.3. Het stimuleren van particuliere initiatieven
4.4. Geactualiseerd inkoopbeleid

5. Het betrekken van inwoners, klankbordgroepen en andere partijen bij beheer en onderhoud en nieuwe ontwikkelingen in de dagelijkse leefomgeving en planvormingsprocessen met betrekking tot bebouwde en onbebouwde ruimte, door middel van een duidelijke communicatiestructuur. De bestaande beleidskaders (onder andere Woonagenda 2.0 en Participatie en Communicatie) vormen hierbij het vertrekpunt voor het ontwikkelen van bestemmingsplannen en de inzet van wijkbeheer.
5.1 Stelselmatig actueel houden van bestemmingsplannen

Werk
Het hoofdthema Werk bestaat uit de volgende programma's:

1. Werk
2. Werk en Milieu

1. Het versterken van de economische positie en de werkgelegenheid.
1.2. Ontwikkeling van bedrijventerreinen, kantoorlocaties
1.2. Revitalisering van bedrijventerreinen/ bedrijvenlocaties
1.2. Binnenstedelijke (her)ontwikkeling
1.2. Promotie en acquisitie
1.2. Faciliteren en afstemmen van (markt)initiatieven

2. Het verminderen en zo mogelijk voorkomen van de milieubelasting van bedrijfsmatige activiteiten, stimuleren van duurzaam ondernemen (milieuzorgsysteem) en het bevorderen van duurzame bedrijventerreinen.
Hiervoor wordt verwezen naar het programma Wonen, leven en milieu (raadsopdracht Nieuw milieubeleidsplan).

Welzijn en zorg
Het hoofdthema Welzijn en Zorg bestaat uit de volgende programma's:

1. Onderwijs
2. Cultuur en Sport
3. Zorg
4. Welzijn, Zorg en Veiligheid

1. Zorgen dat alle jongeren opgroeien tot volwaardige deelnemers aan de maatschappij. Belangrijke voorwaarde hiervoor is dat jongeren het onderwijs verlaten met een startkwalificatie.
1.1. Uitvoering regievoering op de netwerksamenwerking
1.2. Uitvoering integraal onderwijshuisvestingsplan (IHP) en actualisering IHP

2. Cultuurbeleid heeft als doel het stimuleren van een breed, laagdrempelig en kwalitatief hoogwaardig cultuuraanbod voor iedereen.
2.1. Verzelfstandigen van Artoteek en Museum.
2.2. Aanbieden van workshops sport op school, deelname aan rijksregeling, RSO onderzoek uitvoeren.
2.3 Het realiseren van wijksportpunten
2.4 Ondersteunen scholen bij het opstellen van een schoolbeweegplan
2.5 Renoveren en nieuw bouwen van de gemeentelijke gymzaal

3. Het stimuleren van de zelfredzaamheid waardoor zoveel mogelijk inwoners kunnen meedoen en, waar nodig, het bieden van tijdelijke of langdurige ondersteuning om mee te doen naar vermogen, wanneer sprake is van afnemende zelfredzaamheid.

- Ontwikkelen marktplaats met partners en inwoners
- Implementeren van sociale netwerk versterking
- Ontwikkelen op regionaal niveau programma mantelzorgers- en vrijwilligersondersteuning
- Implementeren werkwijze en het samenstellen van de sociale teams

- Het ontwikkelen van instrumenten ten behoeve van de uitstroom naar de arbeidsmarkt (RSD/Avelingen Groep)

4. Het voorkomen, beheersen en bestrijden van overlast en criminaliteit en de effecten die dit heeft op de samenleving.

Bestuur en Dienstverlening
Het hoofdthema Bestuur en Dienstverlening bestaat uit de volgende programma's:

1. Publieksservice
2. Bestuur, Communicatie en Veiligheid
3. Bestuur en Communicatie

1. Burgers, bedrijven en instellingen kwaliteitsproducten (paspoorten, rijbewijzen, parkeervergunningen) via proactief beleid aanbieden. Dit moet leiden tot grotere tevredenheid over de dienstverlening.
- Beschrijven en aanpassen van processen, waar mogelijk vertalen naar en onderbrengen in een workflowmanagementsysteem dan wel zaaksysteem.

2. Het reguleren van gelegenheden en activiteiten die de openbare orde en veiligheid raken in de gemeente. Het gaat om het belang van de orde in de publieke ruimte en het tegengaan van overlast of hinder, het aantasten van het uiterlijk aanzien van de leefomgeving, etc. Hieronder valt ook het reguleren van evenementen, festiviteiten, horecabedrijven, terrassen, nachtverblijven, en speelautomaten. De Algemene Plaatselijke Verordening is hiervoor de belangrijkste gemeentelijke verordening. De verordening biedt het college en de burgemeester de instrumenten om (bestuurlijk) op te kunnen treden.

3. Het bestuur dichter bij de burgers brengen door tijdig met hen te communiceren en hen te informeren en rekening te houden met de belangen en de inbreng van de burgers. Draagvlak creëren onder de bevolking voor gemeentelijke plannen en projecten.
- Toepassen spelregels Gorcumse routeplanner in besluitvormingsprocessen

Organisatie
De gemeentelijke organisatie zorgt dat het beleid van de gemeente wordt uitgevoerd. Kwaliteit, samenwerking, klantgerichtheid en resultaatgerichtheid staan hierbij voorop. De missie van de gemeente: samen klantgericht succesvol ondernemen.
De ambtelijke organisatie is gestructureerd in een zogenaamd directie-afdelingenmodel. Aan het hoofd staat gemeentesecretaris/algemeen directeur. De afdelingen en stafeenheden van de gemeente vallen rechtstreeks onder de directie.

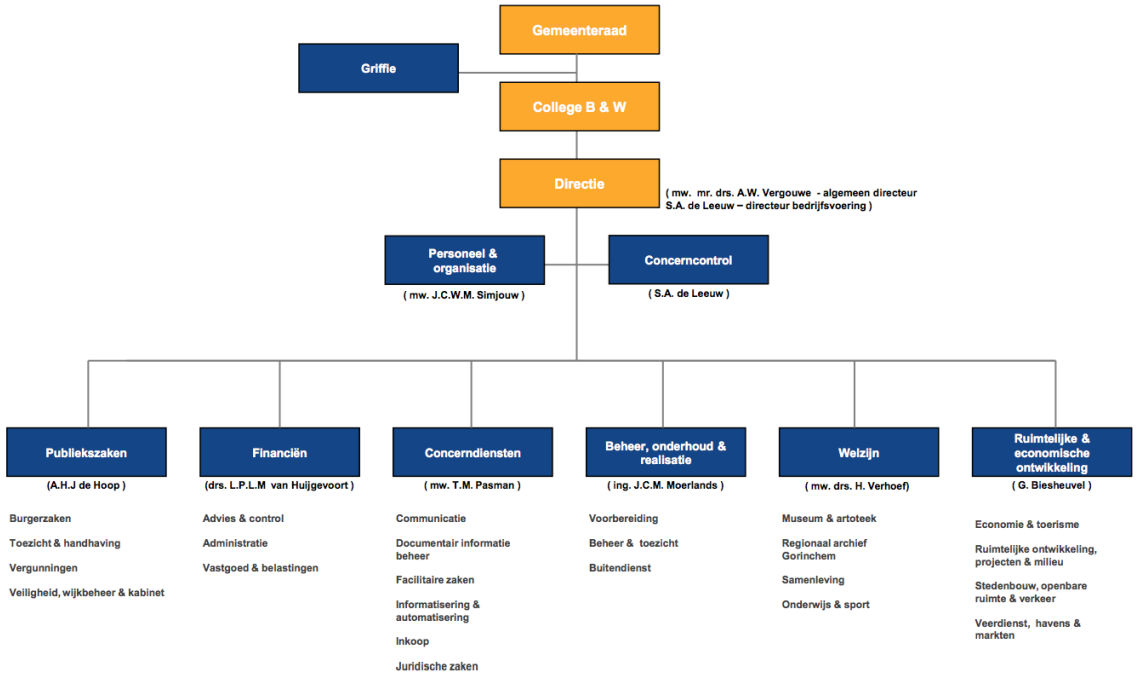

Financiële positie

De begroting wijst uit dat alle jaren in de meerjarenperiode 2015 t/m 2018 afsluiten met een positief exploitatieresultaat. Meerjarig kennen de algemene reserves het volgende verloop: ultimo 2015: € 10,1 miljoen; ultimo 2016: € 13,4 miljoen; ultimo 2017: € 15,0 miljoen en ultimo 2018 € 15,8 miljoen. Het totaal aan ingeschatte risico's bedraagt de komende jaren circa € 10,3 miljoen. Voor de beoordeling en duiding van de hoogte van de dekkingsgraad weerstandsvermogen zijn de afspraken die in 2012 met de provincie Zuid-Holland hierover zijn gemaakt in het kader van het toezichtsregime van belang. Afgesproken is dat de algemene reserve van voldoende omvang is om alle bekende risico's aan het einde van de meerjarenperiode af te dekken (= dekkingsgraad 100%). Voor de (meerjaren)begroting 2015 betekent deze afspraak dat de algemene reserve ultimo 2018 een omvang moet hebben van € 10,3 miljoen. Uit de begroting blijkt dat de algemene reserve meerjarig hoger is dan de omvang van alle bekende risico's tezamen. Hierdoor komt de directe weerstandscapaciteit structureel uit boven de 100%. Gorichem voldoet hiermee aan de genoemde afspraken met de provincie Zuid-Holland.

Bezuinigingen

Ook de gemeente Gorinchem heeft een bezuinigingsopgave voor de komende jaren. De belangrijkste maatregelen uit bezuinigingsopgave staan hieronder vermeld. Dit betreft opgaven uit 2012, waarvan inmiddels een merendeel gerealiseerd is:

- Bezuinigen op de Wet maatschappelijke ondersteuning, voornamelijk door voordelen te boeken bij de aanbesteding (opbrengst oplopend tot ruim € 600.000 in 2016).
- Sociaal-cultureel werk tot de kern terugbrengen (opbouwwerk, straatcoaches): opbrengst € 610.000.
- Mensen die dat kunnen, moeten meer gaan betalen voor het gebruik van de Molenhopper (€ 150.000 opbrengst).
- Het afschaffen van schoolzwemmen levert € 60.000 op; € 10.000 blijft beschikbaar als tegemoetkoming in de leskosten voor kinderen in gezinnen met minimuminkomens.
- Datzelfde geldt voor peuterspeelzaalwerk (oplopend tot 300.000 euro in 2016).

- Een korting op de subsidie van het Caribabad (€ 130.000), eventueel leidend tot een (iets) hoger toegangskaartje.
- Verder bezuinigen op de gemeentelijke bedrijfsvoering: € 450.000.
- Bezuiniging op het onderhoud van de wegen. € 100.000 in 2014 en 2015, en € 300.000 in 2016 en 2017.
- Een bezuiniging van € 600.000 op cultuur. Het ‘Toekomstbeeld Cultuur’ is vastgesteld, waarbij het overblijvende budget voor Cultuur verdeeld is over de vier functionaliteiten die binnen Cultuur onderscheiden worden, te weten Huis van Inspiratie, Stadspodium, Cultuureducatie en Spreekkamer.

Hoofdstuk 3

INVENTARISATIE

T.B.V. ONDERZOEK MOGELIJKE TOETREDING

HARDINXVELD-GIESSENDAM TOT DE GRD EN HET NETWERK DRECHTSTEDEN

Versie 08-06-2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Profielen van de gemeenten
    A. Hardinxveld-Giessendam
    B. Drechtsteden Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht
3. Beleid
    A. Beleidsambities Hardinxveld-Giessendam
    B. Beleidsambities Drechtsteden
4. Governance
    A. Governance Hardinxveld-Giessendam
    B. Governance Drechtsteden
5. Organisatie
    A. Organisatiemodel Hardinxveld-Giessendam
    B. GRD: organisatie-inrichting, dienstverleningsconcept
        A. SCD
        B. SDD
        C. GBD
        D. IBD
        E. OCD
        F. BDR
        G. Regiogriffie
6. Meervoudig lokale taken Drechtsteden
    A. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
    B. Uniformering van Processen en Systemen (UPS)
    C. Deal!
    D. Intergemeentelijk Projectmanagement (IPM)
    E. Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden (ROM-D)
    F. CIO Office
    G. Drechtstedelijk Klant Contactcentrum (DKCC)
    H. Openbare Verlichting
7. Financieel
    A. Begroting Hardinxveld-Giessendam 2015 in één oogopslag
    B. Geactualiseerde begroting Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden 2015 in één oogopslag

1. INLEIDING

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft eind 2014 het verzoek gedaan aan de Drechtsteden een gezamenlijk onderzoek te doen naar de mogelijkheden en gevolgen van toetreding van de gemeente tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) en het netwerk van de Drechtsteden. Hardinxveld-Giessendam zoekt samenwerking vanuit bestuurlijke zelfstandigheid om kwetsbaarheden op te lossen, kosten te reduceren en de sociaal-maatschappelijke pijler, de ruimtelijk-economische pijler en de pijler dienstverlening in kwaliteit te waarborgen en te versterken.

In de periode januari tot en met maart 2015 hebben alle bestuursorganen van de Drechtstedengemeenten uitgesproken open te staan voor een dergelijke verkenning. Allen hebben daarbij de wens geuit met een onderzoek een nadere onderbouwing te leveren voor de als logische stap te beschouwen toenadering van Hardinxveld-Giessendam.

Het onderzoek dat in de voorbije maanden is uitgevoerd bestaat uit twee onderdelen. Gezamenlijk is een inventarisatie uitgevoerd, waarbij op de onderdelen inhoud, governance en organisatie vanuit beide perspectieven feitelijke informatie is verzameld. Deze inventarisatie is vervolgens gebruikt voor de impactanalyses van zowel Hardinxveld-Giessendam als Drechtsteden die de duiding bevatten van de impact op toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden voor beide partijen.

De inventarisatie, het document dat u nu voor u heeft, is de bijlage bij zowel de impactanalyse van de Drechtsteden, als de impactanalyse van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

2. PROFIELEN

De inventarisatie start met overzichten van kerngegevens en karakteristieken van de gemeente Hardinxveld-Giessendam en de Drechtsteden. Deze overzichten zijn al eerder verzamelde en gepubliceerde informatie, opgesteld door het Onderzoekcentrum Drechtsteden en Bureau Drechtsteden. De opbouw van de overzichten van de gemeente Hardinxveld-Giessendam en van de Drechtsteden is daardoor verschillend, maar de overzichten geven met het A. Profiel Hardinxveld-Giessendam – 2014 en B. de Kerncijfers Drechtsteden 2014 en de factsheet over de maritieme topregio en Gemeenteraden aan het roer en de factsheet met Feiten en cijfers van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden 2014, wel voor elk van de partijen een overall beeld van de meest relevante kenmerken en onderliggende data.

A. Hardinxveld-Giessendam

Profiel Hardinxveld-Giessendam - 2014

Inhoud

1. Samenvattend beeld
2. Bevolking
3. Arbeidsparticipatie
4. Economie
5. Woonklimaat
6. Trends en ontwikkelingen

Wat is het 'profiel' van de gemeente Hardinxveld-Giessendam? In deze factsheet maakt het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) aan de hand van thema's zoals bevolking, arbeidsparticipatie, economie en woonklimaat een 'profiel' van Hardinxveld-Giessendam.

Paragraaf 1 geeft een samenvattend van het beeld van Hardinxveld-Giessendam. Vervolgens beschrijft paragraaf 2 de bevolkingsomvang en –ontwikkeling. De arbeidsparticipatie wordt in paragraaf 3 tegen het licht gehouden. Paragraaf 4 gaat in op bedrijvigheid en werkgelegenheid. Paragraaf 5 presenteert het woonklimaat. Ten slotte gaan we in de laatste paragraaf in op een aantal trends en de ontwikkelingen waar ook Hardinxveld-Giessendam mee te maken krijgt.

1 Samenvattend beeld

Bevolking
De samenstelling van de bevolking in Hardinxveld-Giessendam verandert. Het inwoneraantal is de afgelopen jaren iets toegenomen en zal ook de komende jaren iets blijven toenemen. Naar verwachting neemt de bevolking verder toe tot circa 18.700 inwoners in 2030. Het aantal ouderen (65+ plussers) stijgt gestaag, de potentiële beroepsbevolking (bevolking van 20-64 jaar) neemt af en het aantal jongeren verandert niet veel.

Hardinxveld-Giessendam heeft per 1 januari 2013 relatief veel tweeoudergezinnen met kind(eren) en weinig eenpersoonshuishoudens. Het aandeel tweepersoonshuishoudens is in Hardinxveld-Giessendam iets hoger. De verwachting is dat vooral het aantal oudere een- en tweepersoonshuishoudens tussen 2013 en 2030 toeneemt. Daarnaast neemt ook het aantal tweeoudergezinnen met kinderen toe. De toekomstige verdere vergrijzing en gezinsverdunning vragen naar geschikte woningen.

Arbeidsparticipatie
Hardinxveld-Giessendam kent weinig werkloosheid, verstrekt minder bijstands- en werkloosheidsuitkeringen aan de bevolking dan die in de Drechtsteden en in Nederland. Verder ligt het aandeel arbeidsongeschikten in Hardinxveld-Giessendam lager dan het gemiddelde in de Drechtsteden. Het aantal voortijdig schoolverlaters in het voortgezet onderwijs ligt in Hardinxveld-Giesendam op het gemiddelde van de Drechtsteden, in het middelbaar beroepsonderwijs is het aantal voortijdig schoolverlaters in Hardinxveld-Giessendam lager dan gemiddeld.

In Hardinxveld-Giessendam is de arbeidsparticipatie van de bevolking gemiddeld. Het opleidingsniveau van de (beroeps)bevolking is de afgelopen tien jaren toegenomen, maar het aandeel middelbaar en hoogopgeleiden onder de bevolking van Hardinxveld-Giessendam blijft nog wel achter bij het Drechtstedelijk en landelijk gemiddelde.

De trends zijn:

- dat vooralsnog de werkloosheid toeneemt;
- de werkgelegenheid bij de zorg, de overheid en het bank- en verzekeringswezen afneemt;
- ook is een toenemende tweedeling op de arbeidsmarkt tussen vaste en flexibele werknemers die vaak een lage opleiding hebben;
- een toenemende tweedeling op arbeidsmarkt ontstaat als gevolg van de vergrijzing.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

partner voor beleid

Economie
De industrie is in Hardinxveld-Giessendam sterk aanwezig. De afgelopen jaren is de werkgelegenheid fors gekrompen, meer dan in de Drechtsteden. Alleen in de collectieve dienstverlening is de werkgelegenheid iets gegroeid.

De trend is dat voor de detailhandel en het bank- en verzekeringswezen er geen gunstige vooruitzichten zijn. Ook het aantal ondernemers daalt, maar het aantal zpp-ers neemt toe.

Woonklimaat
De inwoners van Hardinxveld-Giessendam zijn tevreden over de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. Ook over de sociale samenhang zijn zij tevreden.

De trend is dat in toenemende mate de mensen kiezen voor de beste woon- en leefomgeving. Vervolgens kijken ze welke banen bereikbaar zijn. Met de krimpende beroepsbevolking en kleiner wordende huishoudens is het aannemelijk dat deze trend doorzet.

2 Bevolking

Deze paragraaf zoomt in op de omvang en de samenstelling van de bevolking, de bevolkingsprognose, de huishoudensamenstelling en het opleidingsniveau van de bevolking van Hardinxveld-Giessendam.

Bevolkingssamenstelling
Begin 2014 heeft Hardinxveld-Giessendam 17.758 inwoners. In vergelijking met 2010 is Hardinxveld-Giessendam gegroeid. Een groei die iets sterker is dan de gemiddelde groei van de Drechtsteden in dezelfde periode (zie tabel 1).

In de toekomst (tot 2040) stijgt het aantal 65-plussers fors en krimpt de potentiële beroepsbevolking (20-64 jaar). Het aantal jongeren blijft redelijk stabiel.

Sinds 2010 is de bevolking van Hardinxveld-Giessendam met 1,5% gegroeid. Groei zit vooral in de oudere leeftijdsgroepen.

Tabel 1 Ontwikkeling bevolking (absoluut en %)

	Hardinxveld-Giessendam	Drechtsteden	Nederland
2010	17.497	264.563	16.574.989
2014	17.758	267.908	16.829.289
absolute groei	261	3.345	254.300
relatieve groei	1,5%	1,2%	1,5%

Bron: CBS

De ontwikkeling van de bevolkingsomvang is uit te splitsen naar leeftijdscategorieën. Tussen 2000 en 2014 nam de vergrijzing toe. Daarentegen daalde in deze periode het aandeel van de 15-64 jarigen (tabel 2).

Deze trends lijken zich in de toekomst voort te zetten: de vergrijzing zet door en het aantal personen tussen de 20 en 65 jaar neemt af (tabel 3). Deze ontwikkeling vraagt beleidsmatig om aandacht. Een krimp van een van de beroepsbevolking heeft namelijk economische gevolgen.

Ten slotte blijkt dat de samenstelling naar herkomst in Hardinxveld-Giessendam afwijkt van die in Nederland. Hardinxveld-Giessendam telt relatief minder westerse en niet-westerse allochtonen dan Nederland (figuur 2).

Tabel 2 Bevolking naar leeftijd, 2000 en 2014 (%)

	Hardinxveld-Giessendam 2000 aantal	%	Hardinxveld-Giessendam 2014 aantal	%	Drechtsteden 2014 %	Nederland 2014 %
0-14	3.960	22	3.567	20	18	17
15-24	2.311	13	2.345	13	12	12
25-44	5.259	30	4.282	24	25	26
45-64	3.934	22	4.508	25	27	28
65-74	1.211	7	1.631	9	10	10
75+	1.058	6	1.425	8	8	7
totaal	17.760	100	17.758	100	100	100

Bron: CBS

Figuur 1 Bevolkingsprognose Hardinxveld-Giessendam 2014-2030

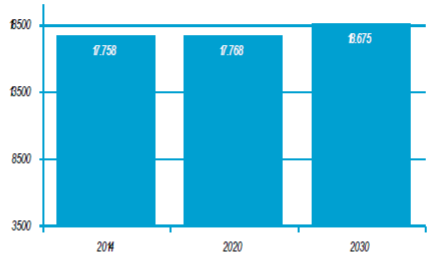

Bron: Primos 2013, OCD

Tabel 3 Bevolkingsprognose naar leeftijd Hardinxveld-Giessendam (absoluut aantal)

	2013	2020	2030	2040	ontwikkeling 2013-2040
0-19 jaar	4.804	4.669	4.798	4.869	65
20-64 jaar	9.948	9.662	9.783	9.483	-465
65 jaar e.o.	2.968	3.437	4.094	4.600	1.632
totaal	17.720	17.768	18.675	18.952	1.232

Bron: Primos 2013, OCD

Figuur 2 Bevolking naar herkomst, per 1.1.2014 (%)

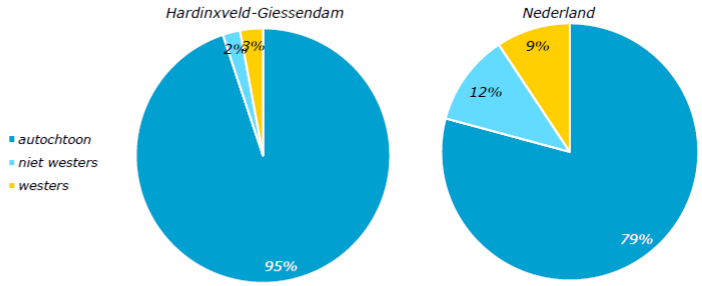

Bron: CBS

Huishoudensamenstelling

De gezinssamenstelling in Hardinxveld-Giessendam wijkt momenteel af van die van Nederland (zie tabel 4). Zo telt Hardinxveld-Giessendam per 1 januari 2013 relatief meer tweeouder gezinnen met kind(eren) en minder eenpersoonshuishoudens. Het aandeel tweepersoonshuishoudens is iets hoger dan gemiddeld. De verwachting is dat in de periode tot 2030 het aantal eenpersoonshuishoudens, en dan met name die van 65 jaar en ouder, toeneemt (figuur 3). Ook het aantal tweeoudergezinnen met kinderen blijft toenemen. Het aantal tweepersoonshuishoudens tot 65 jaar zal afnemen, het aantal oudere tweepersoonshuishoudens (vanaf 65 jaar) zal groeien.

Tabel 4 Huishoudenverdeling, per 1.1.2013 (%)

	eenpersoons-huishoudens	tweepersoons-huishouden	eenoudergezin met kind(eren)	twee-oudergezin met kind(eren)
Hardinxveld-Giessendam	27	29	6	38
Drechtsteden	31	28	7	34
Nederland	35	27	7	32

Bron: CBS

Figuur 3 Ontwikkeling huishoudens 2013-2030

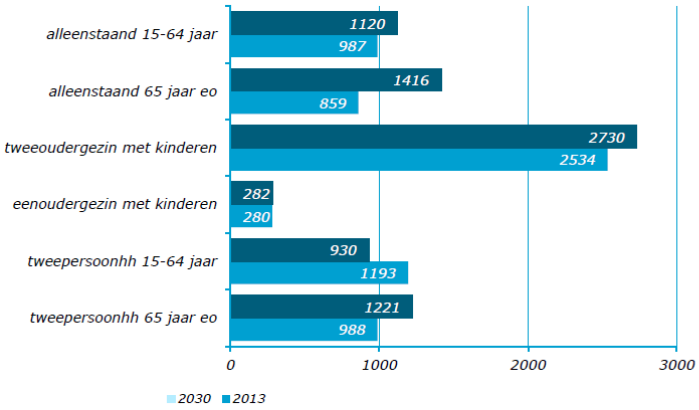

Bron: Primos 2013

Tussen 2013 en 2030 groeit het aantal oudere een- en tweepersoonshuishoudens. Ook het aantal tweeoudergezinnen met kinderen neemt toe.

3 Arbeidsparticipatie

Een ander thema in het profiel van Hardinxveld-Giessendam is de arbeidsdeelname. Hoe ziet de arbeidsmarkt in Hardinxveld-Giessendam er momenteel uit? In deze paragraaf gaan we in op de beroepsbevolking, op de werkloosheid en bijstand, op de arbeidsongeschiktheid en het voortijdig schoolverlaten. Deze geven een beeld van de arbeidsparticipatie van de bevolking in de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Beroepsbevolking

Onderstaande tabel (tabel 5) geeft de omvang van de (potentiële) beroepsbevolking in Hardinxveld-Giessendam in vergelijking met die in de Drechtsteden en Nederland. In deze tabel is goed te zien dat de arbeidsdeelname van de Hardinxveld-Giessendamse bevolking aardig overeenkomt met die van de bevolking in de Drechtsteden en Nederland.

Tabel 5 Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie, per 1.1.2013

	Hardinxveld-Giessendam	Drechtsteden	Nederland
bevolking totaal	17.758	268.595	16.829.289
bevolking 15-64	11.135	172.501	11.060191
beroepsbevolking 15-64	7.900	121.800	7.664.700
werkzame beroepsbevolking	7.500	112.700	7.336.500
werkloze beroepsbevolking	400	9.100	328.200
bruto arbeidsparticipatie EBB[a]	71%	71%	69%
netto arbeidsparticipatie EBB[b]	67%	65%	66%

[a] het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking
[b] het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking
Bron: CBS, bewerking OCD

Tabel 6 presenteert diverse werkloosheidsindicatoren (niet-werkende werkzoekenden (nww), werkloosheidswet (ww) en de wet werk en bijstand (wwb)) van de totale bevolking en van de jongeren. Het aandeel niet-werkende werkzoekenden tussen de 15 en 64 jaar is in Hardinxveld-Giessendam lager dan in de Drechtsteden en Nederland. Ook het aandeel nww-ers jonger dan 27 jaar is in Hardinxveld-Giessendam aanzienlijk lager.

Verder verstrekt Hardinxveld-Giessendam relatief minder bijstandsuitkeringen (Wwb) en weklooshеidsuitkeringen (WW) aan de beroepsbevolking (15-64 jaar) dan in de Drechtsteden en in Nederland.

Tabel 6 Bevolking en werkloosheid, per 1.1.2014

	Hardinxveld-Giessendam	Drechtsteden	Nederland
bevolking 15-64	**11.135**	**172.501**	**11.060.191**
nww (absoluut)	443	8.841	762.467
als % bevolking 15-64	4,0	5,1	6,9
WW (absoluut)	271	6.442	437.730
als % bevolking 15-64	2,4	3,7	4,0
Wwb/WIJ (absoluut)	100	5.463	358.800
als % bevolking 15-64	0,9	3,2	3,2
bevolking 15-26	**2.791**	**38.142**	**2.477.248**
nww <27 (absoluut)	62	1.018	86.222
als % bevolking 15-26	2,2	2,7	3,5
WW (absoluut)	14[a]	521	34.200
als % bevolking 15-24	0,6[a]	1,4	1,4
% nww <27 zonder startkwalificatie	32%	48%	50%

[a] 15-24 jaar
Bron: CBS, bewerking OCD

Arbeidsongeschiktheid

Het aandeel arbeidsongeschikten in Hardinxveld-Giessendam ligt lager dan het gemiddelde in de Drechtsteden en Nederland (zie tabel 7).

Tabel 7 Arbeidsongeschiktheid, per 1.1.2014

totaal arbeidsongeschikten Hardinxveld-Giessendam	502
bevolking 15-64	11.135
% arbeidsongeschikten Hardinxveld-Giessendam	4,5
% arbeidsongeschikten Drechtsteden	6,8
% arbeidsongeschikten Nederland	7,2

Bron: UWV

Hardinxveld-Giessendam kent weinig werkloosheid, weinig inwoners zijn afhankelijk van een bijstands- of een werkloosheidsuitkering.

Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van de bevolking neemt overal toe. Figuur 4 geeft de ontwikkeling van het aandeel middelbaar en hoog opgeleiden in de afgelopen tien jaar weer. Voor Hardinxveld-Giessendam zien we weliswaar een stijging van het aandeel middelbaar en hoog opgeleiden, maar dit aandeel blijft nog wel achter bij het Drechtstedelijk en landelijk gemiddelde. Tabel 8 laat zien wat het huidige opleidingsniveau is van de beroepsbevolking van Hardinxveld-Giessendam. De beroepsbevolking van Hardinxveld-Giessendam bestaat uit relatief weinig hoog opgeleiden en veel laag en middelbaar opgeleiden.

Figuur 4 Bevolking (15-64 jaar) met middelbaar en hoog opleidingsniveau (%), 2004-2013

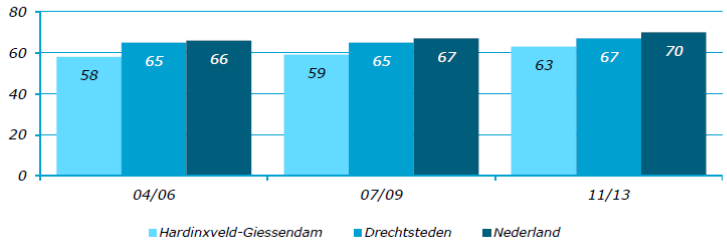

Bron: CBS

Het opleidingsniveau van de (beroeps)bevolking van Hardinxveld-Giessendam is gestegen. Deze stijging blijft wel achter bij die van de Drechtsteden en Nederland.

Tabel 8 Opleidingsniveau beroepsbevolking (15-64 jaar), 2011/2013

	Hardinxveld-Giessendam		Drechtsteden	Nederland
	absoluut	%	%	%
onderwijsniveau laag	2.100	27	24	22
onderwijsniveau middelbaar	4.200	53	48	43
onderwijsniveau hoog	1.600	20	28	35
beroepsbevolking	7.900	100	100	100

Bron: CBS, bewerking OCD

Voortijdig schoolverlaten

De gemeente heeft de wettelijke taak om het aantal voortijdige schoolverlaters (vsv-ers) terug te dringen. In het schooljaar 2012/2013 hebben in Hardinxveld-Giessendam zeven leerlingen in het voortgezet onderwijs en 34 leerlingen in het middelbaar beroepsonderwijs voortijdig de school verlaten. Hiermee is het voortijdig schoolverlaten in Hardinxveld-Giessendam in het voortgezet onderwijs net zo groot als in de Drechtsteden en iets groter dan landelijk. In het middelbaar beroepsonderwijs is het voortijdig schoolverlaten in Hardinxveld-Giessendam minder dan in de Drechtsteden, maar iets hoger dan landelijk.

Zelfstandigen

De beroepsbevolking bestaat ook uit zelfstandigen. Hoe groot is het aandeel van deze groep? Tabel 9 geeft hiervan een schatting. Dit aandeel ligt in Hardinxveld-Giessendam lager dan het gemiddelde in Nederland.

Tabel 9 Schatting zelfstandigen, 2012

aantal zelfstandigen in Hardinxveld-Giessendam	< 1.000
als % werkzame beroepsbevolking	
- Hardinxveld-Giessendam	11
- Drechtsteden	12
- Nederland	15

Bron: CBS, bewerking OCD

Het voortijdig schoolverlaten in Hardinxveld-Giessendam is in het voorgezet net zo groot als in de Drechtsteden, in het middelbaar beroepsonderwijs is het minder.

4 Economie

Deze paragraaf belicht de economie van Hardinxveld-Giessendam. Hierbij bekijken we de bedrijvigheid (inclusief werkgelegenheid).

Bedrijvigheid

Begin 2013 telde Hardinxveld-Giessendam bijna 7.100 banen. Tabel 10 laat zien hoe deze werkgelegenheid is verdeeld over de verschillende sectoren. Duidelijk te zien is dat Hardinxveld-Giessendam, zowel in absolute als relatieve zin, vooral veel werkgelegenheid in de industriële sector heeft. De collectieve en zakelijke dienstverlening is in de werkgelegenheid minder sterk vertegenwoordigd.

Tabel 10 Aantal en aandeel banen per sector, 1.1.2013, absoluut en %

	Hardinxveld-Giessendam		Drechtsteden
	absoluut	%	%
landbouw	63	0,9%	0,2%
industrie	2.809	39,6%	23,0%
handel	1.330	18,7%	20,4%
collectieve dienstverlening	1.399	19,7%	29,2%
zakelijke dienstverlening	1.410	19,9%	25,7%
overige dienstverlening	85	1,2%	1,4%
totaal	7.096	100%	100%

Bron: Lisa

In de afgelopen jaren is de werkgelegenheid in Hardinxveld-Giessendam fors gekrompen.

De werkgelegenheid in Hardinxveld-Giessendam liep in vergelijking met de Drechtsteden en Nederland de afgelopen jaren relatief sterk terug (zie figuur 5). Zowel in de periode 2010-2013 als in het laatste jaar is de werkgelegenheid in Hardinxveld-Giessendam sterk afgenomen.

Figuur 5 Groeipercentage aantal banen in Hardinxveld-Giessendam, Drechtsteden en Nederland

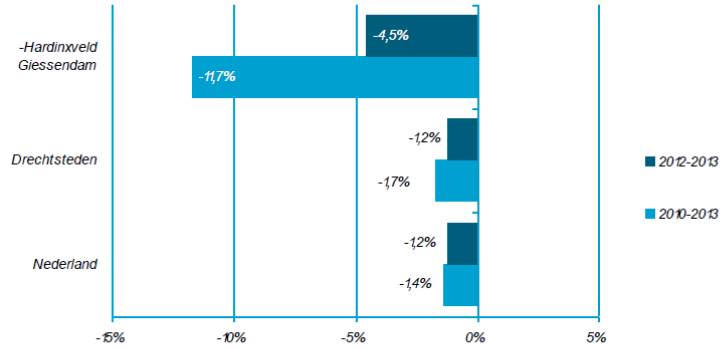

Bron: OCD

De inwoners van Hardinxveld-Giessendam zijn tevreden over de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. Ook zijn zij tevreden over de sociale samenhang.

In welke sector deed zich een groei of een daling van de werkgelegenheid voor? Meer werk kwam er in de collectieve dienstverlening. In de overige sectoren is er sprake van forse krimp (zie tabel 11).

Tabel 11 Toe-/afname werkgelegenheid 2010-2013, (%)

	Hardinxveld-Giessendam	Drechtsteden
landbouw	6,8%	0,5%
industrie	-16,2%	-5,8%
handel	-11,6%	-0,8%
collectieve dienstverlening	+4,4%	+2,8%
zakelijke dienstverlening	-16,3%	-2,8%
overige dienstverlening	-11,5%	-14,8%
totaal	-11,7%	-1,7%

Bron: Lisa

Veruit de grootste werkgever in Hardinxveld-Giessendam is de industrie.

Verkoopruimten

Per oktober 2013 staan er in Hardinxveld-Giessendam 13 verkooppunten leeg. Dat is 15% van het totaal aantal winkels + leegstaande verkooppunten. Daarmee is de leegstand in Hardinxveld-Giessendam vrijwel even hoog als in de Drechtsteden (15,5%).

5 Woonklimaat

Deze paragraaf zoomt in op het woonklimaat. Hiertoe hoort het leefbaarheids- en veiligheidsgevoel van de inwoners in hun gemeente en de buurt. Ook kijken we naar het woontype, de woonvoorraad, de bereikbaarheid van de buurt en de aanwezigheid van voorzieningen.

Leefbaarheid, sociale samenhang en veiligheid

Leefbaarheid en veiligheid zijn belangrijke thema's voor de bewoners van een gemeente. Hoe ervaren de inwoners van Hardinxveld-Giessendam het wonen in hun gemeente op deze twee aspecten? Hoe ervaren zij de saamhorigheid in Hardinxveld-Giessendam? Deze saamhorigheid wordt gemeten door middel van een schaalscore. Deze scores geven de mate van sociale cohesie weer: hoe hoger de schaalscore 'sociale cohesie' is, hoe beter de kwaliteit van de woonomgeving wordt ervaren.[1]

De inwoners van Hardinxveld-Giessendam zijn iets meer tevreden over de leefbaarheid en veiligheid in hun woonplaats dan de gemiddelde inwoner van de Drechtsteden (zie tabel 12). Ook voelen zij duidelijk meer sociale samenhang.

Tabel 12 Leefbaarheid, sociale cohesie en veiligheid, 2013

	Hardinxveld-Giessendam	Drechtsteden
leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	7,5	7,3
sociale cohesie in de buurt (schaalscore)	6,7	5,9
veiligheid in de buurt (rapportcijfer)	7,4	7,1

Bron: CBS

Criminaliteit

Het gevoel van veiligheid van inwoners wordt sterk bepaald door de mate waarin misdrijven in hun woonplaats plaatsvinden. Tabel 13 geeft een overzicht van het aantal misdrijven dat in 2013 in Hardinxveld-Giessendam heeft plaatsgevonden. Hierbij hebben we verschillende vormen onderscheiden. Uit de tabel blijkt dat Hardinxveld-Giessendam op vrijwel alle soorten misdrijven lager scoort dan de Drechtsteden. Alleen verkeersmisdrijven komt in Hardinxveld-Giessendam verhoudingsgewijs even veel voor als in de Drechtsteden.

Tabel 13 Misdrijven, 2013

	Hardinxveld-Giessendam		Drechtsteden
	aantal	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
misdrijven totaal	555	31,3	48,3
vermogensmisdrijven	290	16,4	26,3
vernielingen, misdrijven openbare orde	90	5,1	7,7
gewelds- en sexuele misdrijven	35	2,0	4,7
verkeersmisdrijven	125	7,0	6,7
drugsmisdrijven	5	0,3	1,2
(vuur)wapenmisdrijven	5	0,3	0,6

Bron: CBS

Afgezet per 1.000 inwoners zijn er in Hardinxveld-Giessendam weinig misdrijven

Woningvoorraad

Begin 2012 had de gemeente Hardinxveld-Giessendam een woningvoorraad van bijna 7.000 woningen. Twee derde hiervan bestaat uit koopwoningen. Voor het overige zijn het huurwoningen, bijna allemaal in het bezit van woningcorporaties. In vergelijking met de Drechtsteden heeft Hardinxveld-Giessendam veel meer koopwoningen en dus minder huurwoningen. Daarnaast heeft Hardinxveld-Giessendam veel woningen van voor 1970 en veel eengezinswoningen (zie tabel 14 en figuren 6 t/m 8).

[1] Schaalscore 'sociale cohesie' bestaat uit vier stellingen over de buurt: mensen kennen elkaar nauwelijks, ze gaan op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een buurt waar veel saamhorigheid is, ik voel me thuis bij de mensen in de buurt.

Tabel 14 Kenmerken woningvoorraad in Hardinxveld-Giessendam per 1.1.2012

	aantal	%
koop	4.629	66,6
huur corporatie	2.324	33,4
huur overig	206	3,0
voor 1945	1.522	21,9
1945-1970	1.938	27,9
1970-1990	2.125	30,6
1990-heden	1.368	19,7
eengezinswoning	5.915	85,1
meergezinswoning	1.038	14,9
totaal	6.953	100

Bron: ABF Systeem Woningvoorraad

Figuur 6 Woningvoorraad naar koop/huur, 2012

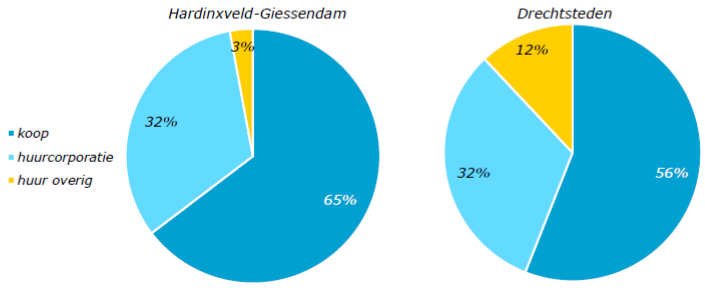

Bron: ABF Systeem Woningvoorraad en OCD

Figuur 7 Woningvoorraad naar ouderdom, 2012

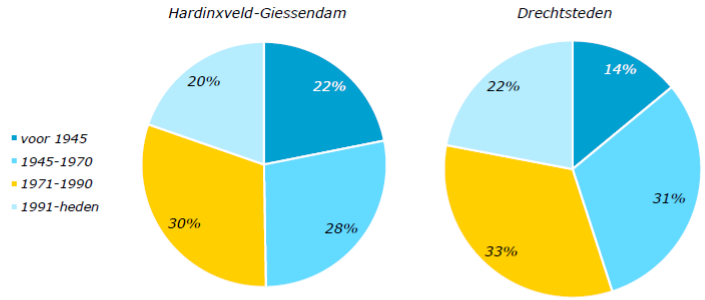

Bron: ABF Systeem Woningvoorraad en OCD

De woningvoorraad van Hardinxveld-Giessendam bestaat uit veel koopwoningen en eengezinswoningen.

Figuur 8 Woningvoorraad naar type, 2012

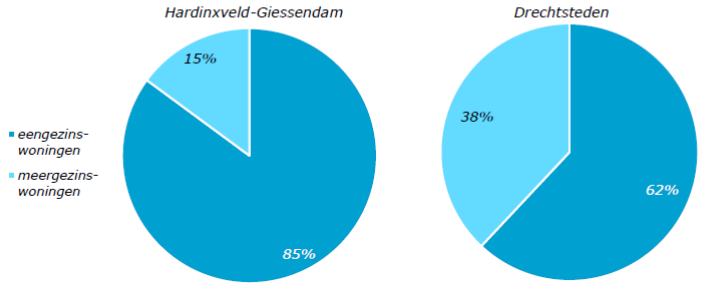

Bron: ABF Systeem Woningvoorraad en OCD

6 Trends en ontwikkelingen

Het verleden is geen garantie voor de toekomst. Dat blijkt uit de trendbreuken, die de laatste jaren in ons land zijn opgetreden. Trendbreuken zijn bijvoorbeeld de teruglopende beroepsbevolking, de vergrijzing, de verwachte lage economische groei, hoge werkloosheid, bezuinigingen, het verminderen van de subsidies en het benadrukken van de eigen verantwoordelijkheid van de burger. Per thema geven we hieronder de meest belangrijke trends en ontwikkelingen.[2] Trends en ontwikkelingen die zo hier en daar vragen om opgaven in beleidsmatige zin. Wat die opgaven zouden kunnen zijn, wordt hier niet verder op ingegaan.

Bevolkingssamenstelling
Een belangrijke trendbreuk is dat leeftijdsgroep van 20-65 jaar de komende dertig jaar gestaag met 0,8 miljoen mensen daalt. Deze vergrijzing en gezinsverdunning beïnvloedt meerdere beleidsterreinen, zoals het woningbouwprogramma en het voorzieningenniveau. Daarom is wenselijk om rekening te houden met de voorkeuren van deze (alleenstaande) ouderen bij de huidige en nieuwe woningvoorraad. Bijvoorbeeld door te kijken naar uitbreiding van woonvormen waar zorg en wonen zijn gecombineerd (senioren-, kangeroe- of mantelzorgwoningen).

Arbeidsparticipatie
Op het gebied van de arbeidsparticipatie doen de volgende trends voor:

1. Een lage economische groei (1%-1,5% per jaar) en een nog toenemende werkloosheid. De toename van de werkloosheid en de afname van de werkgelegenheid zet de bijstandbudgetten van de gemeenten onder druk. Dit verkleint de mogelijkheid om WWB'ers, WSW'ers en Wajongers te re-integreren.
2. Er ontstaat een toenemende tweedeling op arbeidsmarkt. Enerzijds mensen die een vast arbeidscontract hebben. Anderzijds is een groeiend aantal flexwerkers met weinig zekerheden. Ze hebben lange tijd vaak banen van lage kwaliteit en worden niet of nauwelijks verder geschoold.
3. Een andere tweedeling is die tussen mensen met vele kwalificaties en de mensen die niet of in onvoldoende mate hierover beschikken. Als de werkloosheid langdurig op een hoog niveau blijft, valt te vrezen dat deze laatstgenoemde groep groter wordt.
4. Afname van werkgelegenheid in de zorg, bij de overheid, bank- en verzekeringswezen. In de nieuwe UWV arbeidsmarktprognose 2014-2015 groeit de zorg niet meer de komende jaren: in 2014 -1,6%, en in 2015 -1,0%.[3] Een ingrijpende maatregel voor de sector is het extramuraliseren van de zorg. Deze

[2] Deze paragraaf is onder meer gebaseerd op het rapport "Steden in onzekere en turbulente tijden: trends en ontwikkelingen en uitdagingen 2014 e.v.; Platform31"
[3] UVW arbeidsprognose 2014-2015, blz.30, 31

maatregel heeft tot doel mensen zolang mogelijk in hun eigen omgeving te laten wonen en zorg aan huis te leveren. Voor deze thuiszorg betekent deze maatregel dat er juist meer vraag komt: meer mensen met een complexere zorgvraag krijgen verzorging en verpleging thuis.
5. De vergrijzing op lange(re) termijn heeft negatieve gevolgen voor de arbeidsparticipatie. Zo worden veel vacatures onvervulbaar.

Economie
Op economisch gebied doen zich de volgende trends voor:

1. Voor de detailhandel en het bank- en verzekeringswezen zijn er geen gunstige vooruitzichten. De trend is dat door de overbewinkeling, de dalende koopkracht, het lage consumentenvertrouwen en de toename van de internetverkopen de omzet en werkgelegenheid in de detailhandel zal afnemen.
2. Een andere trend is dat door de vergrijzende en krimpende (beroeps)bevolking het aantal potentiële ondernemers en het aantal startende ondernemingen afneemt en dat voor vele ondernemingen geen bedrijfsopvolging zal zijn.
3. Het aantal zelfstandigen neemt trendmatig toe. De groei komt vooral voor rekening van de groep zelfstandigen zonder personeel (zzp). Het aantal zelfstandigen groeit het meest in de specialistische zakelijke diensten, bouw en zorg en welzijn.[4]

Woonklimaat
Belangrijk is de relatie tussen enerzijds de kwaliteit en variatie van de woonmilieus, de kwaliteit van de leefomgevingen en de stedelijke voorzieningen en anderzijds de arbeidsmarkt en de economie. De trend is dat in toenemende mate mensen kiezen voor de beste woon- en leefomgeving. Vervolgens kijken ze welke banen bereikbaar zijn. Met de krimpende beroepsbevolking en kleiner wordende huishoudens is het aannemelijk dat deze trend zal doorzetten. Het niet verbeteren van de woonmilieus en leefomgevingen kan op termijn een negatief effect hebben op de concurrentiepositie en economische ontwikkeling.

W. van den Boogaard & drs.
A.L.C. Leijs
november 2014

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

[4] UVW arbeidsprognose 2014-2015, blz.39

B. Drechtsteden Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht

Onderzoekcentrum Drechtsteden

partner voor beleid

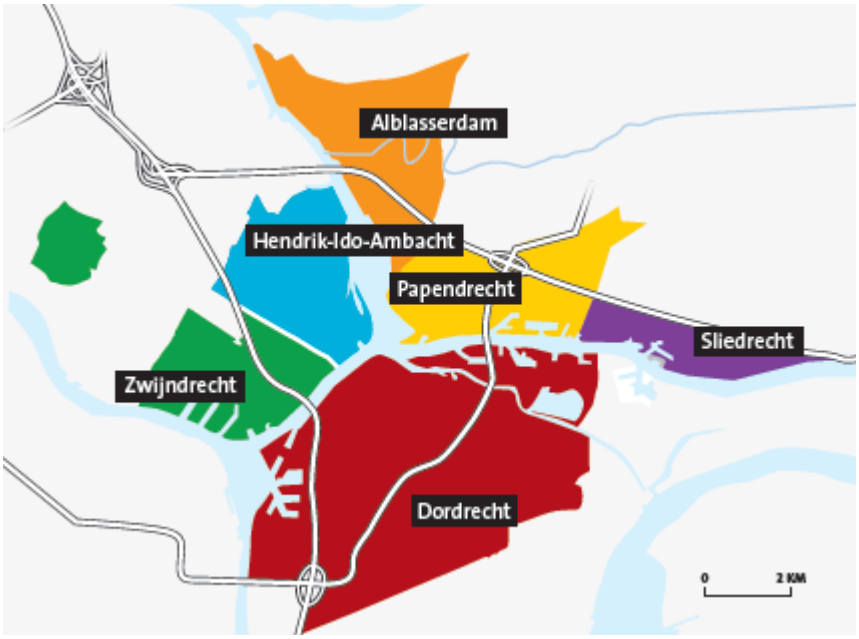

Toelichting

- De gemeentenamen zijn als volgt afgekort: A=Alblasserdam, D=Dordrecht, H=Hendrik-Ido-Ambacht, P=Papendrecht, S=Sliedrecht, Z=Zwijndrecht, DS=Drechtsteden en NL=Nederland.
- Cijfers voorzien van een * zijn voorlopige cijfers, de ³ bij sommige tabellen geeft aan dat deze cijfers voor Hendrik-Ido-Ambacht uit 2013 komen.
- Voor het samenstellen van deze folder gebruikten we diverse bronnen, zoals statline van het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Gemeentelijke Basisadministratie, het bedrijvenregister, Sociale Dienst Drechtsteden, Open Onderwijsdata van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de VSV-verkenner, het WOZ-bestand van Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden, meldingen van de politie Zuid-Holland Zuid, de Monitor Sociaal van het Onderzoekcentrum Drechtsteden en de inkomensgegevens van RIO.
- Al deze cijfers, en veel meer, zijn ook te vinden op **www.drechtsteden.incijfers.nl**. Hier vindt u niet alleen cijfers over andere onderwerpen en meerdere jaren, maar ook uitgesplitst naar buurten en wijken.

Bevolking

Bevolking naar leeftijdscategorie, aantal en relatief, 1 januari 2014³

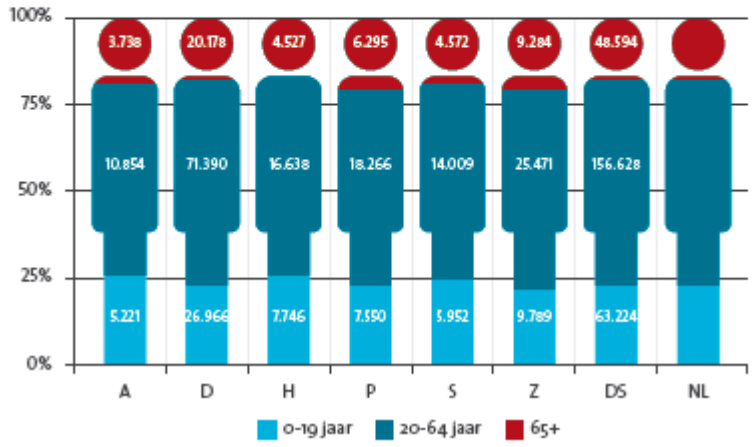

Bevolking naar etniciteit, 1 januari 2014[3]

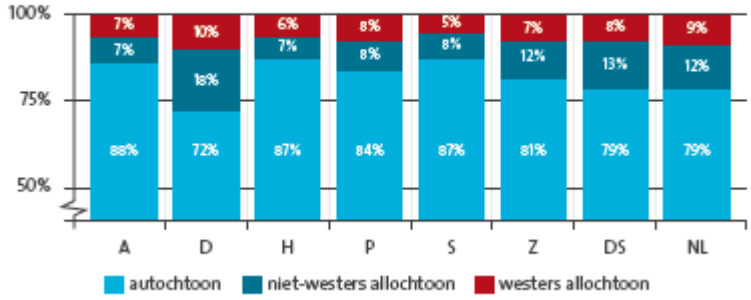

Aantal geboorten en sterften, 2013*

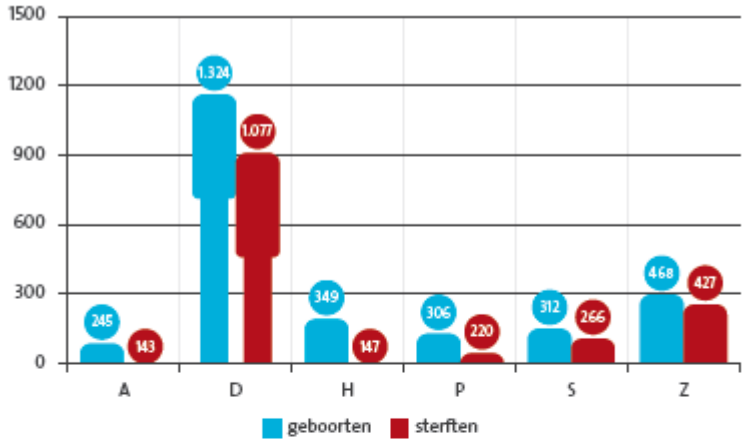

Aantal binnenlandse vestigers en vertrekkers, 2013*

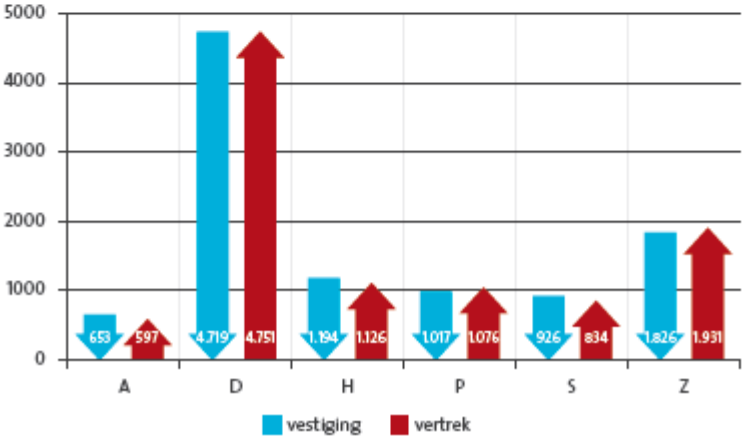

Bevolkingsontwikkeling, index 2000=100

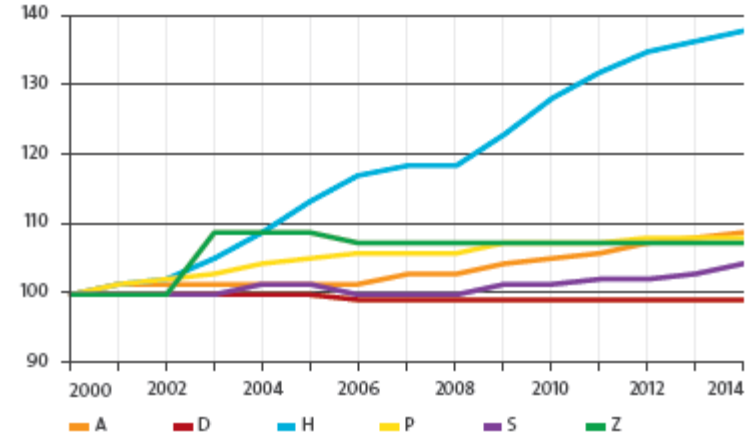

Bevolkingspiramide, Drechtsteden 2013 en 2030

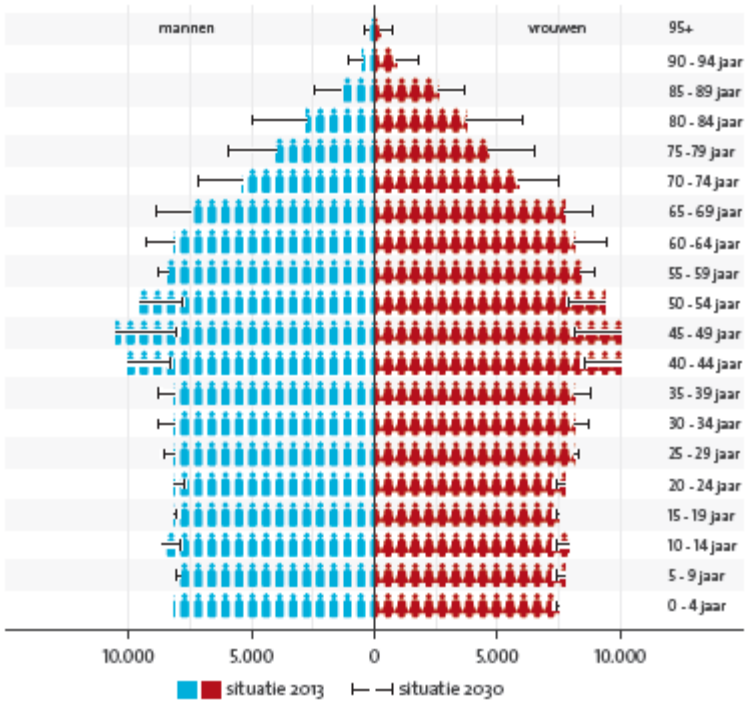

Economie en arbeidsmarkt

Aandeel huishoudens in drie inkomensklassen, 2011

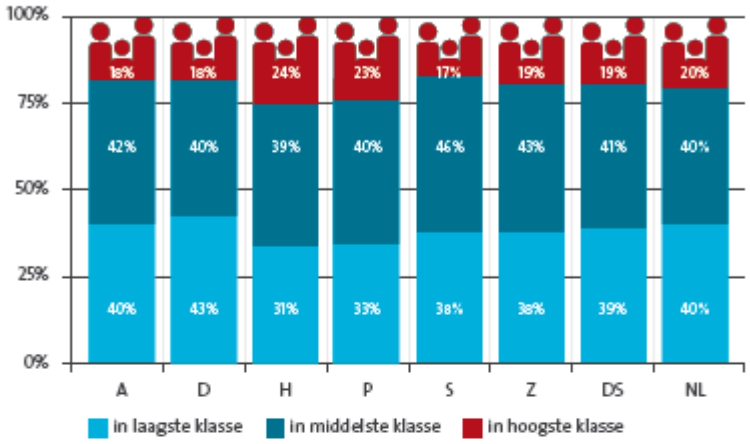

Aandeel huishoudens onder 110% van het sociaal minimum, 2011

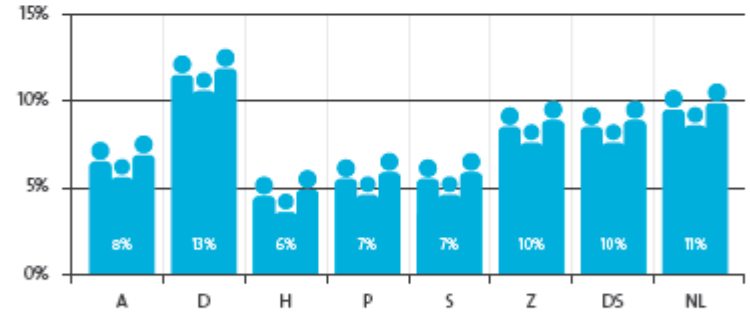

Bedrijven en werkzame personen, 1 januari 2013

	bedrijven	werkzame personen	gemiddelde
Alblasserdam	861	7.418	9
Dordrecht	4.954	47.709	10
HI-Ambacht	1.020	5.889	6
Papendrecht	1.133	11.374	10
Sliedrecht	1.028	12.017	12
Zwijndrecht	1.806	16.239	9
Drechtsteden	10.802	100.646	9

Ontwikkeling aantal **vestigingen** en **werkzame personen**, 2010-2013

6%	14%	ALBLASSERDAM
1%	-5%	DORDRECHT
5%	0%	HI-AMBACHT
9%	0%	PAPENDRECHT
-4%	4%	SLIEDRECHT
-6%	-7%	ZWIJNDRECHT
1%	-2%	DRECHTSTEDEN

Werkzame personen naar bedrijfstak in de Drechtsteden, 1 januari 2013

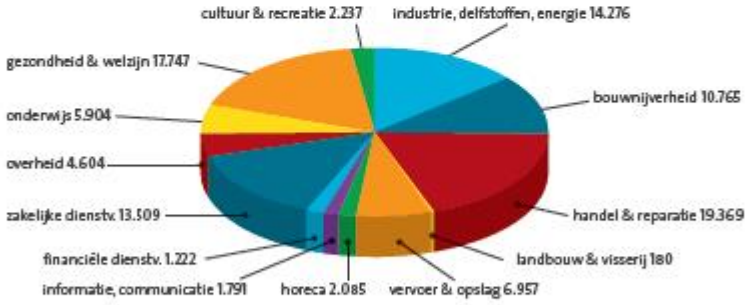

Winkels en vloeroppervlakte, oktober 2014

	winkels	winkelvloeroppervlak	gemiddelde
Alblasserdam	101	31.739	314
Dordrecht	690	155.044	225
Hl-Ambacht	98	38.521	393
Papendrecht	138	42.563	308
Sliedrecht	176	105.713	601
Zwijndrecht	191	42.704	224
Drechtsteden	1.394	416.284	299

Aandeel niet-werkenden (van de potentiële beroepsbevolking), 1 januari 2014

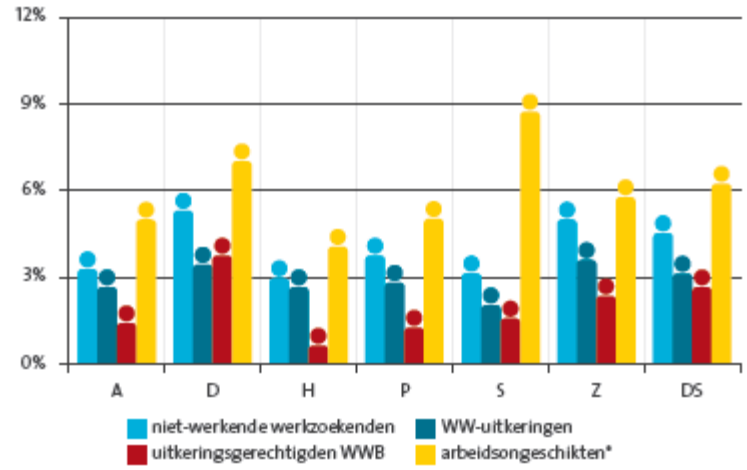

Ontwikkeling niet-werkenden, 2013-2014

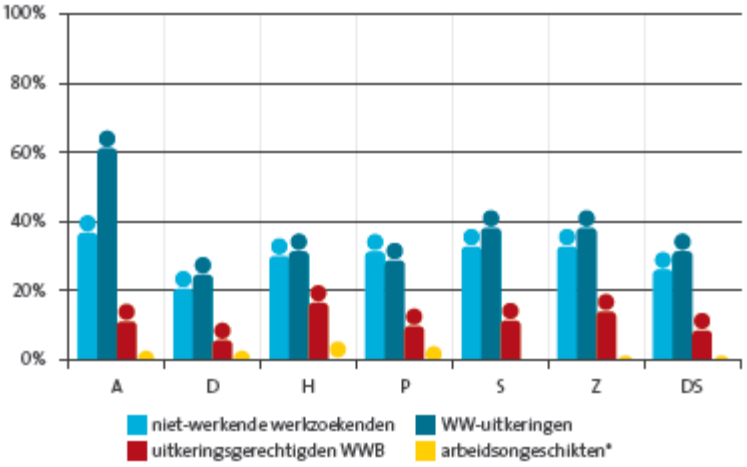

Onderwijs en jeugd

Opleidingsniveau beroepsbevolking, 2011-2013

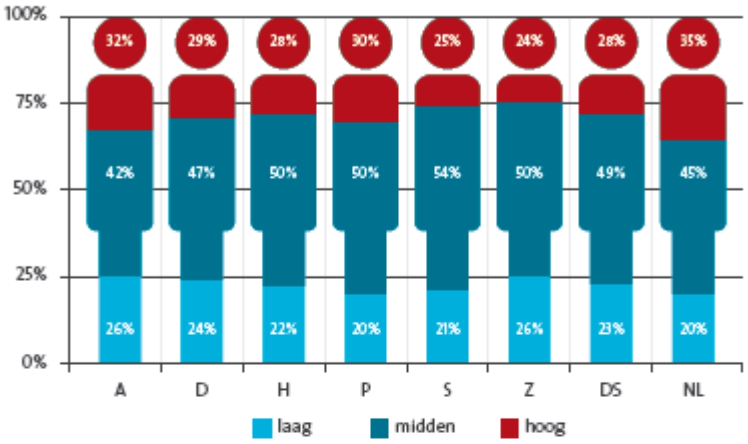

Onderwijsdeelname, 1 oktober 2013

	basisschool[1]	waarvan gewichtenleerling[2]	percentage
Alblasserdam	2.094	270	13%
Dordrecht	10.302	1.669	16%
HI-Ambacht	2.972	213	7%
Papendrecht	2.975	217	7%
Sliedrecht	2.278	286	13%
Zwijndrecht	3.840	481	13%
Drechtsteden	24.461	3.136	13%
Nederland	1.475.653	162.015	11%

[1] naar schoolgemeente, [2] leerling met ten minste één ouder met lage opleiding (niet hoger dan vmbo bk)

Onderwijsdeelname, 1 oktober 2012

	praktijk-onderwijs	vavo	speciaal basis-onderwijs[1]	(voortgezet) speciaal onderwijs[1]
Alblasserdam	31	11	0	0
Dordrecht	244	146	335	667
HI-Ambacht	19	21	0	0
Papendrecht	48	21	165	71
Sliedrecht	34	11	91	126
Zwijndrecht	55	26	146	0
Drechtsteden	431	236	737	864

[1] naar schoolgemeente

Voortgezet onderwijs, naar woongemeente, 1 oktober 2012

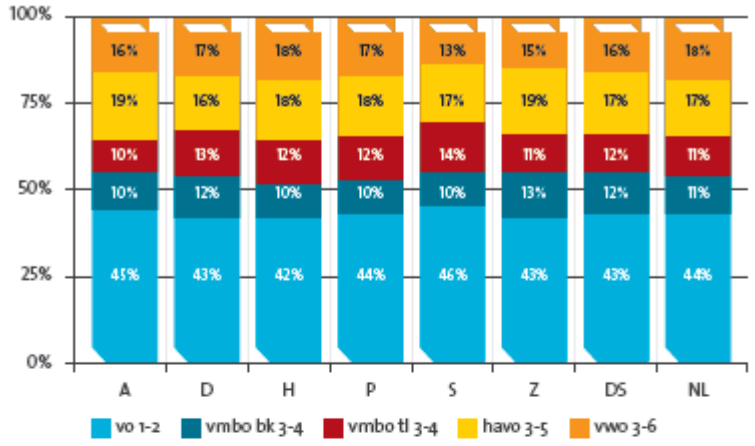

Aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters, 2005/6-2012/13

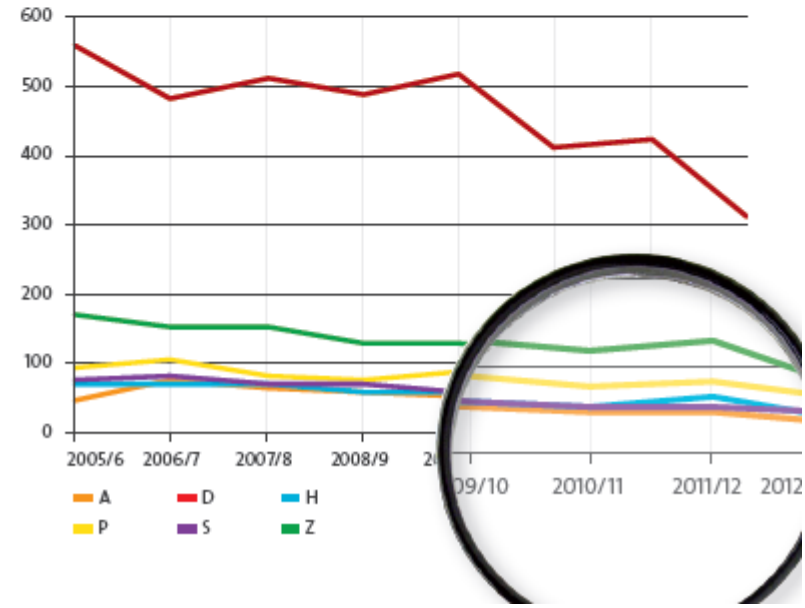

Wonen en ruimte

Woningen naar eigendom, aantal en relatief, 1 januari 2014

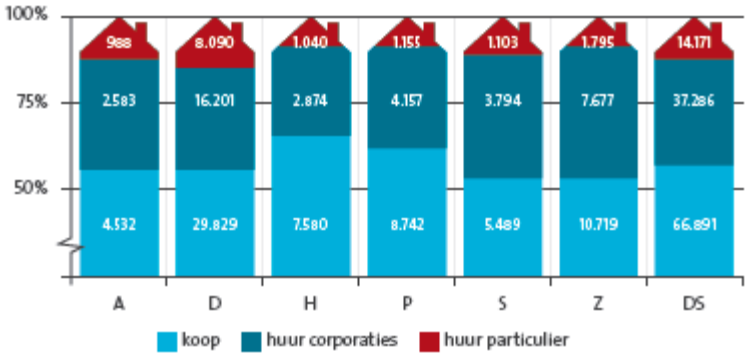

Woningen naar type, 1 januari 2014

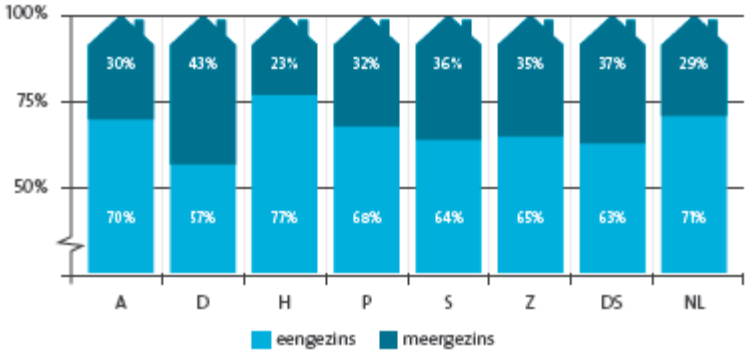

Ontwikkeling woningvoorraad, 2010-2014

Special 2014: ouderen

Gemiddeld besteedbaar inkomen, naar leeftijd, 2011

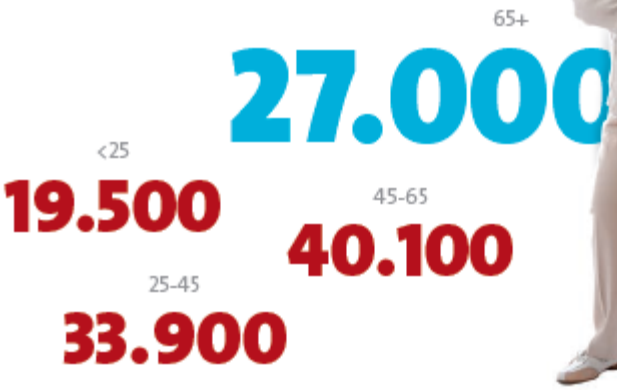

(Enigszins) sociaal isolement, naar leeftijd, 2013

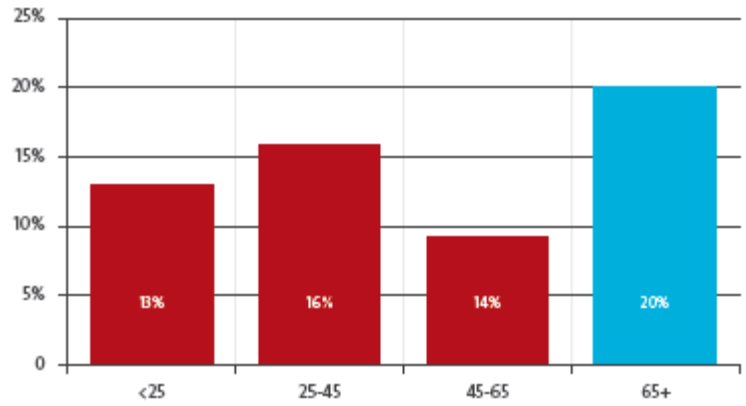

Leefbaarheid en veiligheid

Aantal misdrijven per 1.000 inwoners, 2010-2012

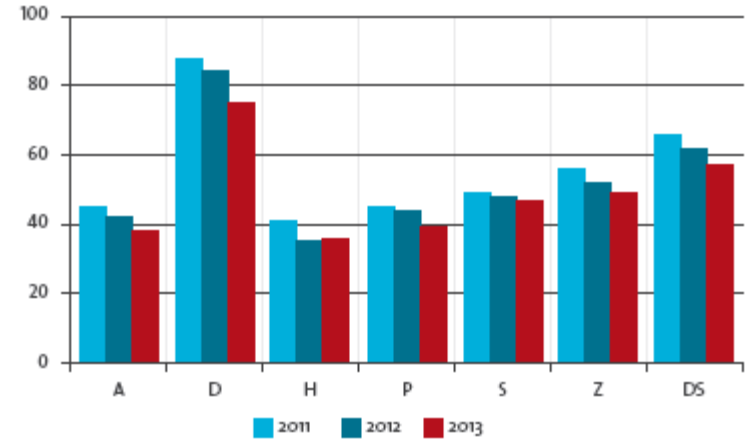

Type misdrijven, aantal en relatief, 2013

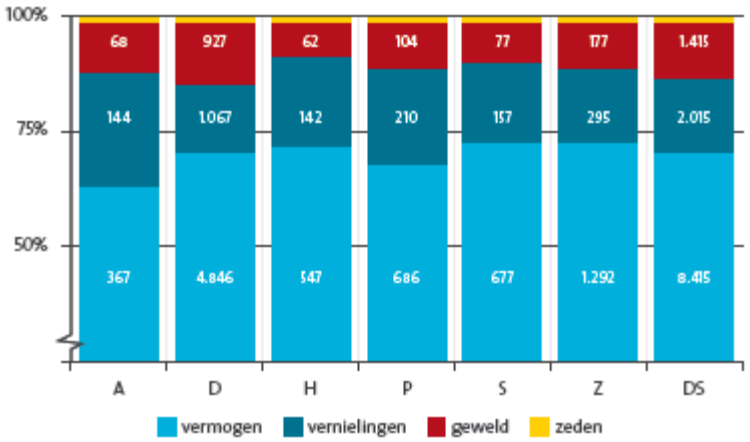

De bevolking in wijken

Wijken met meer dan 1.000 inwoners

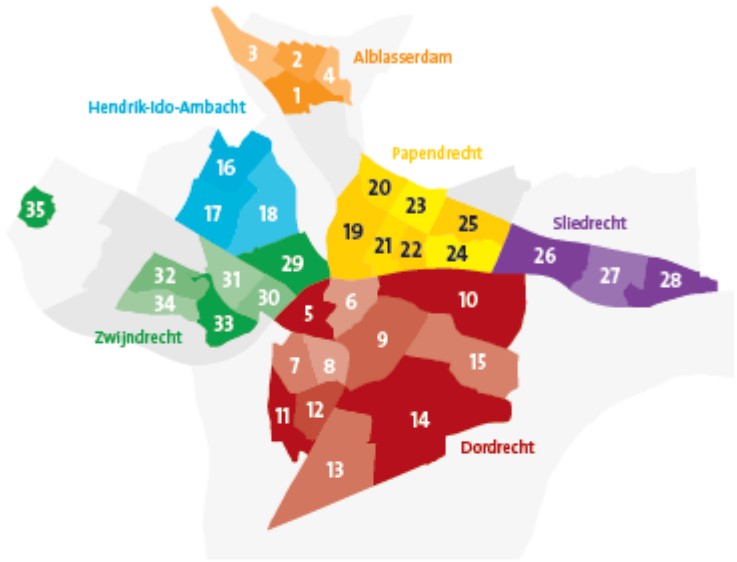

* De nummers komen overeen met de wijknamen in de tabel op de volgende bladzijde.

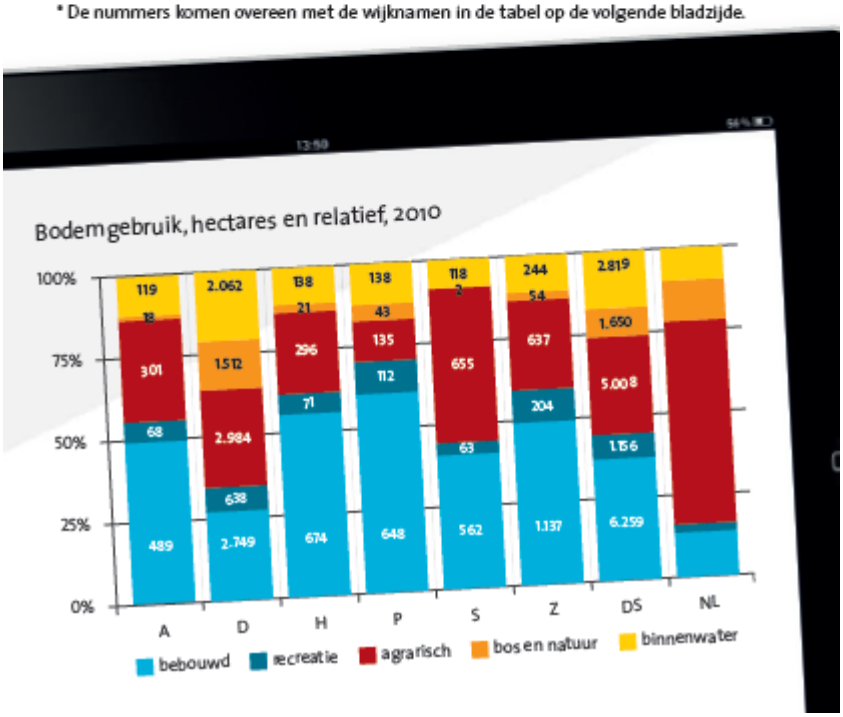

		2010	2014*	ontwikkeling
	Alblasserdam	19.002	19.813	811
1	Centrum		4.566	
2	Blokweer		7.489	
3	Kinderdijk		3.855	
4	Souburgh		3.700	
	overig		203	
	Dordrecht	118.421	118.623	202
5	Binnenstad	8.429	8.353	-76
6	Noordflank	1.544	7.358	-186
7	Oud Krispijn	10.907	10.776	-131
8	Nieuw Krispijn	5.005	5.304	299
9	Reeland	11.060	11.450	390
10	Staart	5.299	5.375	76
11	Wielwijk	6.302	6.216	-86
12	Crabbehof/Zuidhoven	8.442	8.726	284
13	Sterrenburg	21.263	21.465	202
14	Dubbeldam	12.533	12.566	33
15	Stadspolders	20.293	19.757	-536
	overig	1.344	1.277	-67
	Hl-Ambacht	26.877		
16	Centrum	11.219	11.257	38
17	Krommeweg	8.257	8.134	-123
18	De Volgerlanden	7.149	9.044	1.895
	overig	252	231	-21
	Papendrecht	31.844	32.111	267
19	Westpolder	8.784	9.097	313
20	Molenvliet	3.534	3.413	-121
21	Kraaihoek	5.870	5.916	46
22	Middenpolder	2.571	2.531	-40
23	Wilgendonk	6.288	6.161	-127
24	De Kooij-Oosteind	1.174	1.204	30
25	Oostpolder	3.600	3.768	168
	overig	23	21	-2
	Sliedrecht	24.053	24.533	480
26	West	4.935	5.551	616
27	Centrum	9.769	9.829	60
28	Oost	9.148	8.918	-230
	overig	201	235	34
	Zwijndrecht	44.366	44.544	178
29	Walburg	9.316	9.467	151
30	Centrum	4.709	4.746	37
31	Noord	6.531	6.529	-2
32	Heer Oudelands Ambacht	6.707	6.499	-208
33	Kort Ambacht	7.067	7.193	126
34	Nederhoven	6.096	6.162	66
35	Heerjansdam	3.367	3.349	-18
	overig	573	599	26

* De wijkindeling in Alblasserdam is veranderd.

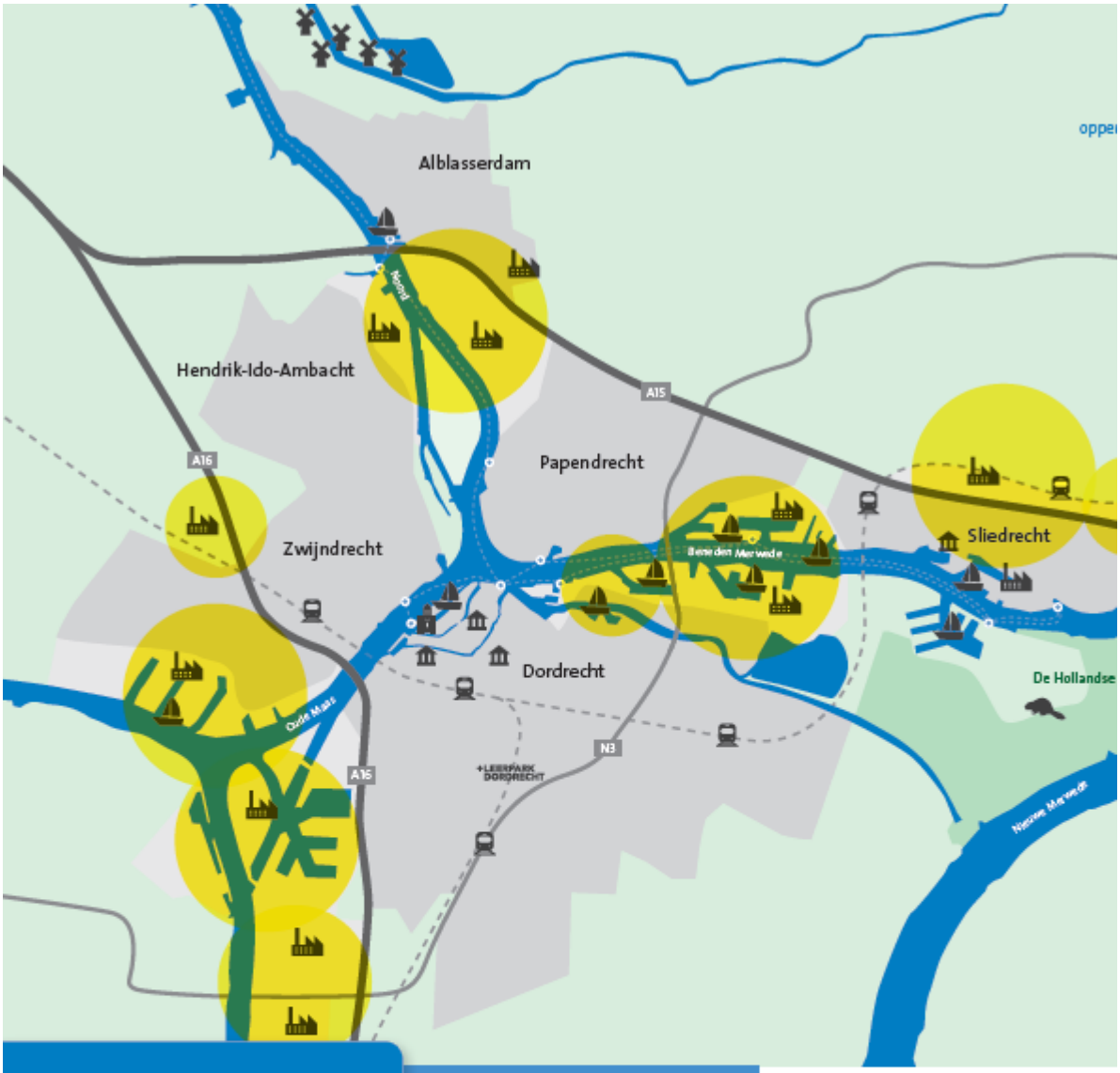

Contact
Postbus 619
3300 AP Dordrecht

Bezoekadres
Noordendijk 250
3311 RR Dordrecht

T (078) 770 80 01
E info@drechtsteden.nl

www.drechtsteden.nl

Drechtsteden (ruime regio):
- 3e maritieme knooppunt NL
- 8,5% totale maritieme werkgelegenheid
- 850 maritieme bedrijven
- 8.000 medewerkers in de maakindustrie
- 70% landelijke werkgelegenheid in de natte waterbouw

De Nederlandse maritieme cluster:
een hecht netwerk

Drechtsteden

Maakte 169 km²

Bestaande voorraad: **1.450 ha bruto**
59 terreinen, geclusterd langs rivieren en snelwegen.
Sterk accent op **maritiem** (scheepsbouw en waterbouw)
Direct beschikbaar voor uitgifte:
100 ha netto (incl. herontwikkelingslocaties)
Plancapaciteit: **100 ha netto, w.o. Dordtse Kil IV (65 ha)**

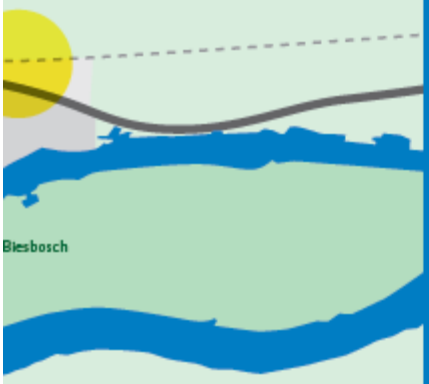

Van de 59 bedrijventerreinen liggen de meeste gegroepeerd in clusters. Concentraties van zware activiteiten liggen vooral in het hart van de regio, lichte bedrijvigheid is geconcentreerd aan de randen.

Arbeidsmarkt
Handen uit de mouwen is het devies, vakmanschap en loyaliteit staan centraal. Investeren in talent en vaardigheden geven zekerheid voor de toekomst. De missie van het programma Arbeidsmarkt is het ontwikkelen van een arbeidsmarkt die aansluit op de (toekomstige) vraag van het bedrijfsleven. Samen met ondernemers, onderwijs en overheid wordt gewerkt aan een gezonde economie en arbeidsmarkt. Mensen worden ingezet op basis van hun talent, in plaats van ze uit te sluiten op hetgeen ze niet kunnen.

Drechtsteden

Drechtsteden
Maritieme topregio

Situatie arbeidsmarkt Drechtsteden, 1.1.2014

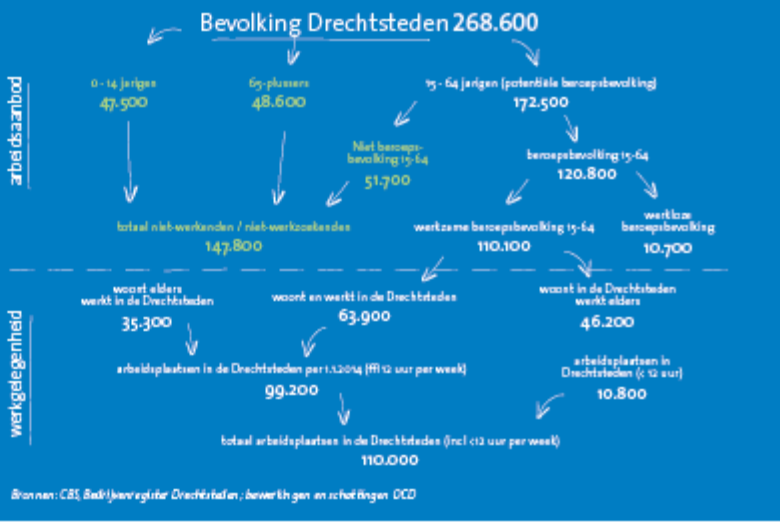

Bronnen: CBS, Bedrijvenregister Drechtsteden; bewerkingen en schattingen OCD

Waterbus
De Waterbus is het grootste openbaar vervoer netwerk over water in Nederland. De snelle schepen zorgen 365 dagen per jaar voor een comfortabele en leuke reis tussen de Drechtsteden en naar Rotterdam. De OV-chipkaart is geldig aan boord, er zijn ook losse (dag)kaarten verkrijgbaar en de fiets mag hier gratis mee.

Vrijetijdseconomie
De drie belangrijkste toeristische iconen: Nationaal Park de Biesbosch, de molens van Werelderfgoed Kinderdijk en de historische binnenstad van Dordrecht. Verbonden door uniek Waterbussysteem;
Totale bestedingen vrijetijdssector Drechtsteden 2011: 286 miljoen/jaar. Werkgelegenheid, dirt en indirect: 3.625 FTE.

- Dordrecht is in 2003 en 2012 uitgeroepen tot Evenementenstad van het Jaar. 1,3 miljoen evenementenbezoekers in 2013.
- Bezoek aan Dordrecht: 2,3 miljoen toeristische bezoeken per jaar (2012, gegroeid van 1,5 miljoen in 2007).
- Speerpunten: combineren van cultuur en evenementen met erfgoed, water en wetlands met erfgoed.

Tien bekende bedrijven

Boskalis · IHC Merwede · oceAnco · Krohne · Heerema · Visser & Smit Hanab · Fokker · Unit4 Business Software · Cablean · Van Leeuwen

Gemeenteraden aan het roer

Arno Brok is burgemeester van Dordrecht en voorzitter van de Drechtraad en het Drechtstedenbestuur. 'De samenwerking in de Drechtsteden dateert al uit het midden van de vorige eeuw. In 1970 werd het eerste formele overlegorgaan opgericht. In 2006 ging de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden van start. Tegelijkertijd werd - na twee jaar van experimenteren - de eerste Drechtraad geïnstalleerd. Na de gemeenteraadsverkiezingen benoemt elke fractie in elk van de zes gemeenteraden een vertegenwoordiger in de Drechtraad. In het Drechtstedenbestuur neemt minimaal een vertegenwoordiger uit elke gemeente deel. De Drechtraad stelt kaders en controleert; de raad heeft zich de laatste jaren steeds meer geprofileerd als politiek orgaan.'

Vier uitgangspunten voor samenwerking

1. Gemeentelijke autonomie
Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht werken vrijwillig samen in de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. In alle beleid staat de gemeentelijke autonomie centraal: lokaal wat lokaal kan. Voor inwoners is nabijheid een belangrijke kwaliteitseis. Drechtstedenbestuur en Drechtraad sturen op de gemeenschappelijke regeling. De Sociale Dienst, het Servicecentrum, de Belastingdienst/Geoinformatie, het Onderzoekcentrum en het Ingenieursbureau voeren taken voor de Drechtsteden uit.

2. Aantoonbare meerwaarde
Voor de Drechtraad moet er een aantoonbare meerwaarde zijn als voorgesteld wordt opgaven bij de Drechtsteden te beleggen. Een meerwaarde die uitgedrukt in kwaliteit en geld. De Drechtsteden moeten beter, sneller en goedkoper kunnen werken, dan de zes gemeenten afzonderlijk. In vijf jaar tijd is - ondanks extra taken - de formatieomvang bij de grD afgenomen met 5,6%. De totale begroting ging in diezelfde periode terug van € 278.555.000 naar € 264.358.000.

3. Maatschappelijk allianties
De Drechtraad legt de opdrachten aan het gemeentebestuur vast in een regionaal Meerjarenbeleidsprogramma (rMJP). Voor de bestuursperiode 2014-2018 betrekt de raad nadrukkelijk bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld bij het opstellen van het rMJP. Van de leden van het Drechtstedenbestuur wordt verwacht dat zij actief opereren in maatschappelijke netwerken.

4. Positionering
De Drechtsteden zijn Samen Stad aan het Water. Het water verbindt de zes gemeenten onderling en de regio met Rotterdam en het Ruhrgebied. Net als de A15. De A16 leidt naar Rotterdam en Antwerpen. Sinds 1870 verbinden stations in Dordrecht en Zwijndrecht de Drechtsteden in noordelijke en zuidelijke richting met Amsterdam en Antwerpen.

De inwoners
In de Drechtsteden wonen **269.000** mens waarvan 137.000 vrouwen en 132.000 mannen.

Leeftijdsopbouw

0-20 jaar 24%

Taken gr-Drechtsteden
De GRD voert taken uit die door de gemeenten zijn overgedragen of opgedragen. De GRD bestaat uit een centraal Regiebureau van waaruit uitvoering van het regionale Meerjarenprogramma plaatsvindt. Daarnaast zijn er vijf uitvoeringsorganisaties: Gemeentebelastingen, Ingenieursbureau, Onderzoekcentrum, Sociale Dienst en Servicecentrum. De ene organisatie heeft een meer publieke taak dan de andere, maar allemaal staan ze voor de uitdaging om het voor de eigenaren 'sneller, makkelijker en goedkoper' te maken.

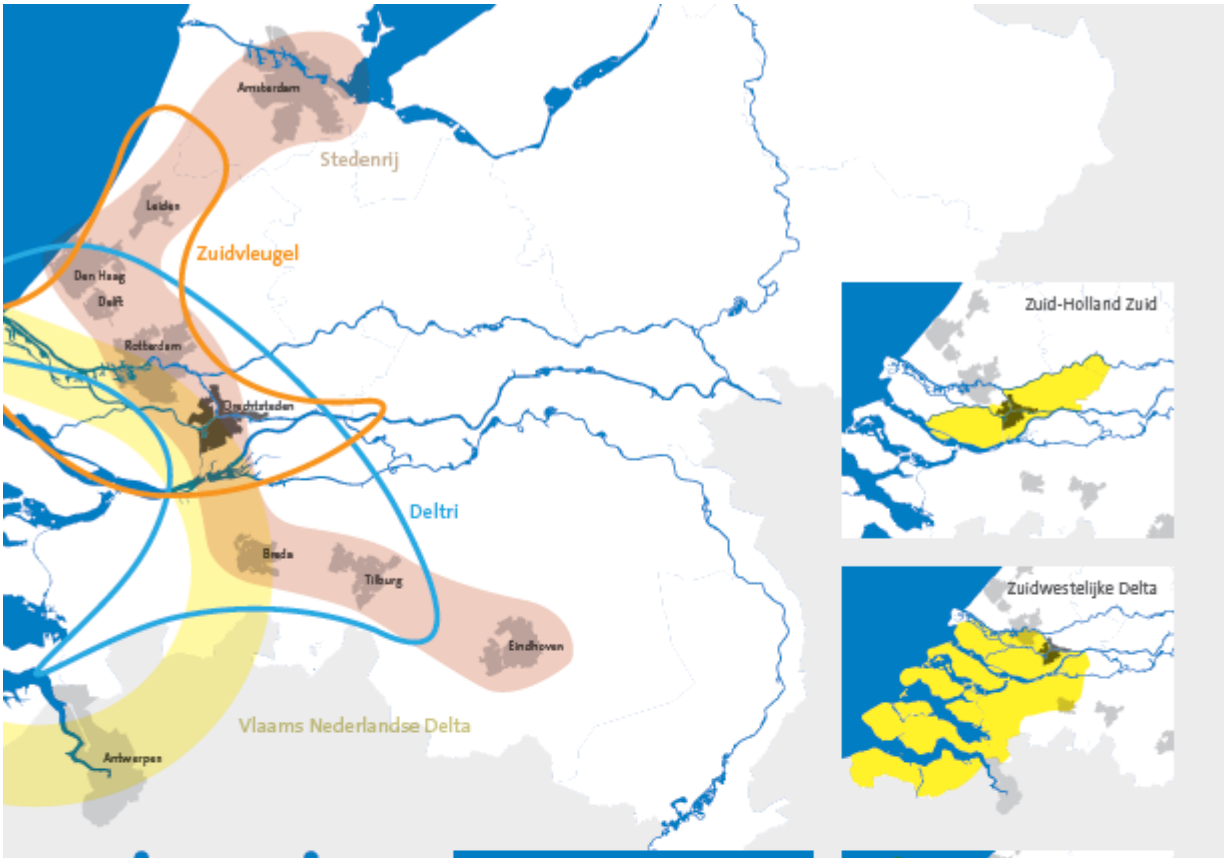

137.000 132.000

65 jaar 18%

De bevolkingsprognose van 2013 laat zien dat het aantal inwoners tot 2030 stijgt naar 279.000. Met uitzondering van Papendrecht neemt in alle gemeenten de bevolking toe. De kleinere gemeenten Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht en Sliedrecht groeien het meest.

Begroting gr- Drechtsteden inclusief subsidies
De begroting voor 2014 bedraagt in totaal € 264 miljoen, waarvan € 227 is gefinancierd via de gemeentelijke bijdragen. De overige middelen komen vanuit bijdragen en subsidies van andere overheden. De Drechtsteden hebben sinds de start meer dan € 200 miljoen aan extra overheidsbijdragen mogen ontvangen voor projecten, waarvan bijna € 18 miljoen vanuit Europese Structuurfondsen.

Duurzame mobiliteit
Sinds 2012 hebben de Drechtsteden de Lean and Green Award. Samen met bedrijfsleven en inwoners wordt gewerkt aan minder en schonere kilometers. Met het provinciale programma 'Slim werken, slim reizen' wordt geprobeerd het autoverkeer in de spits terug te dringen. Er wordt vooral ingezet op woon-verkeer, omdat bijna 80% van het autoverkeer in de spits een binnenregionale bestemming heeft. Samen met werkgevers worden mogelijkheden gezocht om werknemers te verleiden gebruik te maken van fiets en hoogwaardig openbaar vervoer. Het gebruik van elektrische wagens wordt bevorderd onder meer door speciale subsidies voor oplaadpunten.

Walstroom
Dankzij een bijdrage uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) zijn in de havens van Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht walstroomvoorzieningen gerealiseerd. Binnenvaartschepen in die havens hoeven niet langer hun dieselaggregaten te laten draaien om stroom op te wekken, maar kunnen eenvoudig gebruik maken van walstroom. Dat scheelt veel in geluidsoverlast voor de omgeving en is goed voor luchtkwaliteit.

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden 2014

Feiten en cijfers

De Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) is de uitvoeringsorganisatie waarmee zes gemeenten beter, sneller en goedkoper werken voor inwoners van de Drechtsteden. In deze jaarlijkse factsheet wordt in tekst en cijfers een beeld gegeven van de taken en begroting van de GRD voor 2014. De GRD in één oogopslag.

Doel van de GRD

De GRD zorgt voor efficiënte en effectieve uitvoering van taken op het terrein van sociale zaken, belastingheffing en -invordering, sociaal geografisch onderzoek, ingenieurstaken, bedrijfsvoering en facilitaire diensten. Daarnaast behartigt de GRD gemeenschappelijke belangen op diverse beleidsterreinen, daar waar dossiers een duidelijk regionaal of bovenregionaal karakter hebben en waarbij een regionale aanpak meerwaarde heeft.

Ontstaansgeschiedenis

Al in 1957 was er sprake van een Werkgroep Drechtsteden. In 1970 ging het Overlegorgaan Drechtsteden van start: een verre voorganger van de GRD die sinds 2006 bestaat. De organisatie voert een aantal taken uit die door de deelnemende gemeenten zijn opgedragen of overgedragen. De GRD begon relatief klein in omvang, maar groeide uit naar een stevige organisatie, met zes dochterbedrijven en circa 790 formatieplaatsen in 2014.

Onze eigenaren: de Drechtstedengemeenten

De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht zijn samen eigenaar van de GRD. Samen bedienen deze gemeenten een gebied met bijna 268.000 inwoners. Een stedelijk gebied dat qua omvang in het lijstje met de grootste steden van Nederland op de vijfde plaats zou komen. De regio kenmerkt zich door een sterke maritieme sector.

Het bestuur

De GRD wordt aangestuurd door de Drechtraad en het Drechtstedenbestuur. De Drechtraad stelt vooraf de beleidskaders vast met een Regionaal Meerjarenprogramma en de jaarlijkse begroting en controleert achteraf op het uitgevoerde beleid en de resultaten daarvan. Iedere lokale politieke fractie heeft een vertegenwoordiger in de Drechtraad. Het Drechtstedenbestuur (DSB) is het dagelijkse bestuur van de GRD. Alle gemeenten zijn hierin met een bestuurder vertegenwoordigd. Het DSB is verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en bewaking van beleidsprocessen. In 2014 is een nieuwe bestuursperiode gestart.

Sociale Dienst Drechtsteden

De Sociale Dienst (SDD) biedt advies en ondersteu
gebied van werk, inkomen en zorg. De SDD wil pa
mensen te ondersteunen bij hun zoektocht naar v
met een beperking te ondersteunen. De taken die de

Opgave in 2014

Gemeenten krijgen per 2015 meer taken en verantwoordelijkheden op het gebied van werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg, de drie zogenaamde decentralisaties. De toekomstige Participatiewet zet in op maximale deelname aan arbeidsmarkt en samenleving. De Wet werk en bijstand en de Wet sociale werkvoorziening worden samengevoegd. Ook de decentralisatie AWBZ heeft grote invloed op de gemeenten en de GRD.

De begroting

x € 1.000.000	2009	2010	2011
SDD	159	180	183

De formatie

fte	2009	2010	2011
SDD	294.4	308.0	298.4

Ingenieursbureau Drechtsteden

Het Ingenieursbureau Drechtsteden is het ontwe
Het geeft advies, ontwerpt en voert projecten uit
inrichting en gebouwen. In alle werkzaamheden s
doen is een van de kernwaarden van het bureau. E
rekening gehouden met het beheer en onderhoud

Opgave in 2014

Het IBD verricht voor Dordrecht en Zwijndrecht w
en bouw. Daarnaast is het IBD voor externe partij
aantal opdrachten voor derden uit te breiden.

De begroting

x € 1.000	2009	2010	2011
IBD	9.475	8.830	7.980

De formatie

fte	2009	2010	2011
IBD	74.5	75.0	75.0

De organisatie

De GRD voert taken uit die door de gemeenten zijn overgedragen of opgedragen.
De GRD bestaat uit een centraal regiebureau, Bureau Drechtsteden en vijf organisaties:

- Gemeentebelastingen Drechtsteden
- Ingenieursbureau Drechtsteden
- Onderzoekcentrum Drechtsteden
- Servicecentrum Drechtsteden
- Sociale Dienst Drechtsteden

De ene organisatie heeft een meer publieke taak dan de andere, maar allemaal staan ze voor de bloei van de Drechtsteden met het motto "Samen stad aan het water."

Sociale Dienst Drechtsteden

ning aan burgers op het
ner in zelfstandigheid zijn. Bijvoorbeeld door
erk, advies te geven bij schulden of door mensen
SDD uitvoert, zijn gebaseerd op landelijke wetgeving.

De begroting

Programmalasten *Geactualiseerde begroting 2014*	Bedragen x €1.000
Participatie	22.704
Wet sociale werkvoorziening	34.957
Kinderopvang	600
Inkomensondersteuning	89.768
Minimabeleid	8.903
Wmo huishoudelijke ondersteuning	27.256
Wmo hulpmiddelen	11.629
Schuldhulpbemiddeling en budgetadvies	3.005
Totaal	198.822

	2012	2013	2014
	246	194	196

	2012	2013	2014
	265.0	260.0	257.9

Ingenieursbureau Drechtsteden

- en raadgevend bureau.
p het gebied van infrastructuur, ruimtelijke
aat duurzaamheid voorop. Het denken om te
het ontwerpen van gebouwen of wegen wordt
ervan. Dat moet zuinig en duurzaam gebeuren.

rkzaamheden op het gebied van beheer, civiel
n werkzaam op deze terreinen. Streven is om het

	2012	2013	2014
	7.925	7.522	7.576

	2012	2013	2014
	77.0	72.5	72.5

Gemeentebelastingen Drechtsteden

Gemeentebelastingen Drechtsteden

De GBD verzorgt de heffing en inning van de belangrijkste lokale heffingen van vijf gemeenten. Het gaat hierbij om circa € 93 miljoen per jaar. De GBD voert ook de Wet Waardering Onroerende Zaken uit. In 2013 is de organisatie geïntegreerd met de afdeling Geo-informatie. De GBD wil in eerste instantie een betrouwbare uitvoeringsorganisatie zijn, maar zet zich ook in voor product-ontwikkeling en opbrengstmaximalisatie. De GBD is eerste adviseur voor de gemeenten op het gebied van gemeentebelastingen en geo-informatie.

Opgave voor 2014

Een deel van de opgave voor 2014 is in de vorm van 'prestaties' in de volgende tabel weergegeven.

Product	Kwalificatie
Belastingopbrengsten deelnemers	€ 93 miljoen
WOZ-beschikkingen woningen	116.750
WOZ-beschikkingen niet woningen	10.080
Bezwaarschriften	6.000
Kwijtscheldingen	7.000
Drechtmaps	6 gemeenten
Basisregistratie en Beheer BAG	4 gemeenten
Basisregistratie grootschalige topografie	2 gemeenten
Registratie WKPB	6 gemeenten
Functioneel BO-beheer	6 gemeenten
Landmeetkunde	4 gemeenten

De begroting

x € 1.000	2009	2010	2011	2012	2013	2014
GBD	5.281	5.249	5.059	4.694	4.694	5.880*

** inclusief overgang GEO-taken van SCD naar GBD*

De formatie

fte	2009	2010	2011	2012	2013	2014
GBD	55.5	53.0	50.5	46.0	45.8	60.5*

** inclusief overgang medewerkers GEO-taken van SCD naar GBD*

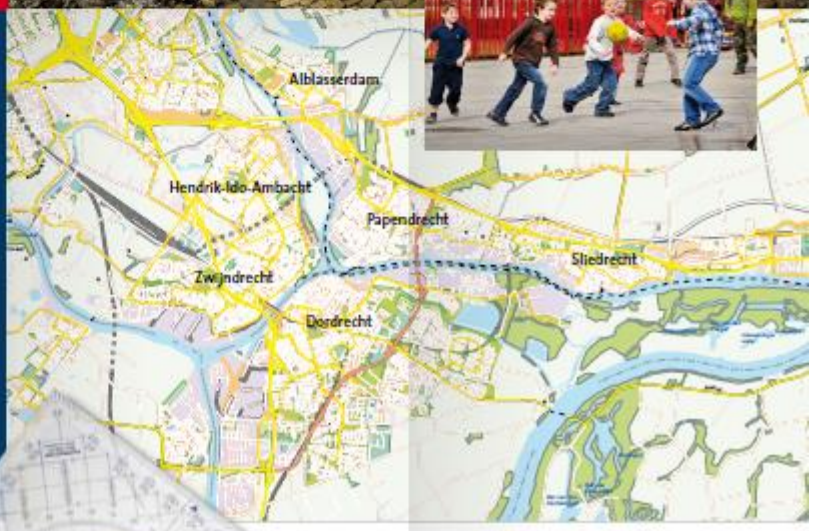

Servicecentrum Drechtsteden

Het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) biedt de Drechtstedengemeenten en de GRD, Omgevingsdienst ZHZ, Publieke Gezondheid & Jeugd en de Veiligheidsregio ZHZ financiële, personele, facilitaire en juridische diensten, administratie, informatisering, automatisering, inkoop, aanbesteding en communicatie. Het SCD wil een resultaatgerichte dienstverlener zijn, die zijn klanten ontzorgt.

Opgave in 2014

Er wordt verder gewerkt aan continue sturing en monitoring van de kwaliteit van de dienstverlening. Vakmanschap van medewerkers wordt verder ontwikkeld, werkprocessen worden eenvoudiger en uniform. Het Transitieplan ICT voor een toekomstbestendig en goed functionerende ICT-organisatie wordt uitgevoerd. Andere opgaven zijn de integratie van de GR Drechtwerk en bijdragen aan besparingen in de regio.

De begroting

x € 1.000	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
SCD	46.045	41.989	42.857	41.642	42.359	43.713

* Inclusief financieel effect Transitieplan ICT

De formatie

fte	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SCD	373.4	374.4	374.4	367.4	348.0	345.0

Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden (BDS) stuurt op de programm
tie voor de organisatie GRD en adviseert het Drech
en bedrijfsvoering. Het bureau is verantwoordelijk
besluitvormingsproces en voor de sturing op het r
Het bureau is eerste aanspreekpunt voor regionale

Opgave in 2014

Het regionale Meerjarenprogramma is de basis vo
In 2014 wordt gewerkt aan een nieuwe beleidspro
Scherpe keuzes in beleidsuitvoering en strakke stu
belangrijkste opgaven.

De begroting

x € 1.000	2009	2010	2011
BDS	14.319	12.862	6.604
Bestuur en Staf	0	0	0

De formatie

fte	2009	2010	2011
BDS	24.5	28.0	34.5

* Inclusief overgang CID-office van SCD naar BDS

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) is pa
zes gemeenten in de Drechtsteden en regionale o
onderzoek uit voor andere gemeenten en non-pro
Beleidsonderzoek en -evaluatie, advisering, kennis
monitoren van ontwikkelingen en trends.

Opgave in 2014

De vraag aan het OCD verandert. Gemeenten heb
Er is een duidelijke vraag naar verdieping via kwal
hebben gemeenten behoefte aan een kennismak
Met het bewonerspanel kan het OCD eenvoudig
Via groepsgesprekken brengt het OCD verdiepin

De begroting

x € 1.000	2009	2010	2011
OCD	1.626	1.538	1.556

De formatie

fte	2009	2010	2011
OCD	14,6	14,6	14,6

Benutting Europese Structuurfondsen 2007-2014

A. Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO)

	x € 1 miljoen
Benutting Europese Structuurfondsen Topinstituut EcoShape Building with Nature Dordrecht (2007-2012)	1,120
Kennisvalorisatie EcoShape (2014-2015)	0,850
Walstroom Binnenvaart Drechtsteden	1,125
Papendrecht Groen-recr. structuren	1,575
Alblasserdam Haven-Zuid	0,925
Proeftuin Maritieme Innovatie Werkgevers Drechtsteden	0,750
Duurzaamheidsfabriek Leerpark	1,900
HVC-aanvraag industriële restwarmte	2,600
Subtotaal EFRO	**10,845**

B. Europees Sociaal Fonds (ESF)

Bestrijding Jeugdwerkloosheid	1,147

C. Internationale samenwerking (INTERREG)

Projecten als MARE, Camino, STEP en MISRAR	5,929
Totaal	**17,921**

Begroting GRD

Verloop omvang begroting	x €1.000
2009	278.555
2010	259.420
2011	281.098
2012	257.416
2013	259.162
2014	264.358

Geactualiseerde begroting 2014 (na bestemming)	Bedragen x €1.000
Bureau Drechtsteden	6.868
Sociale Dienst Drechtsteden	198.822
Ingenieursbureau Drechtsteden	7.576
Servicecentrum Drechtsteden	43.713
Gemeentebelastingen Drechtsteden	5.880
Onderzoekcentrum Drechtsteden	1.499
Totaal	264.358

Scan de QR-code met uw sm
Of kijk op www.drechtstede

Drechtsteden

nering van het regionaal beleid, vervult de staffunc-
tstedenbestuur over inhoud, besturing, organisatie
voor het organiseren van een effectief en efficiënt
gionale strategische meerjarenprogramma.
zaken en coördineert bovenregionale activiteiten.

r de beleidsagenda van Bureau Drechtsteden.
grammering en regie op de uitvoering ervan.
ing op bedrijfsvoering zijn voor het bureau de

	2012	2013	2014
	5.003	4.322	3.455
	2.131	2.381	3.413

	2012	2013	2014
	33,5	30,9	41,0*

Onderzoekscentrum Drechtsteden

rtner voor beleid voor de
rganisaties. Daarnaast voert het OCD ook
fit organisaties. De kerntaken van het OCD zijn:
overdracht, leveren -statistische- basisinformatie,

ben behoefte aan een vertaling naar beleid.
ltatief onderzoek. Bij nieuwe beleidsopgaven
laar en adviseur. Het OCD speelt in op deze vraag.
e mening van bewoners peilen.
aan in zijn onderzoek.

	2012	2013	2014
	1.549	1.549	1.499

	2012	2013	2014
	14,6	14,6	14,6

Kostenverlaging, efficiencyverbeteringen en het opvangen van nieuwe taken houden de GRD in beweging. Veranderingen die worden doorgevoerd, worden opgevolgd door aanpassingen van onze processen, producten en organisaties. De rode draad is en blijft slimmer en beter werken. Het is zoeken naar de ideale balans tussen resultaten, klanten en medewerkers.

RESULTATEN

BALANS!

MEDEWERKERS KLANTEN

artphone voor de uitgebreide feiten en cijfers.
n.nl

Drechtsteden

Feiten en cijfers 2014

Allianties

Het meerjarenprogramma 2014-2018 wordt in samenspraak met het bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld en mede-overheden opgesteld en uitgevoerd.
De positionering van de Drechtsteden in bovenregionale allianties, zoals de Zuid-Westelijke Delta, Vlaams-Nederlandse Delta, Maritieme Delta en Zuidvleugel, is sterk verbeterd. Dankzij politieke en bestuurlijke inzet worden de Drechtsteden steeds meer gezien als belangrijke innovatieve en resultaatgerichte regio. Aandachtspunt voor de nieuwe periode is het verbinden van allianties aan concrete, gezamenlijke en sterke investeringsprogramma's.

Lokale taken en regionale taken

De complexiteit van de samenleving en de veranderende rol van de overheid vragen om verduidelijking en versimpeling van taken en bevoegdheden. Op lokaal en regionaal niveau vindt debat plaats over de uitwerking van deze 'programmering'. In principe behoren alle (beleids-) onderwerpen tot de lokale bevoegdheid, tenzij de deelnemende gemeenten gezamenlijk het besluit nemen onderwerpen over te dragen aan de GRD. Daarnaast is het uitgangspunt focus te houden: de regionale strategische agenda bestaat uit een limitatieve opsomming van dossiers.

Personeelsbestand

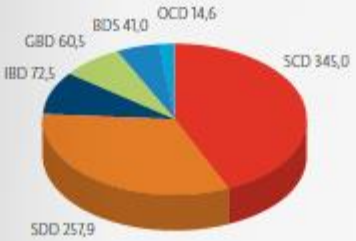

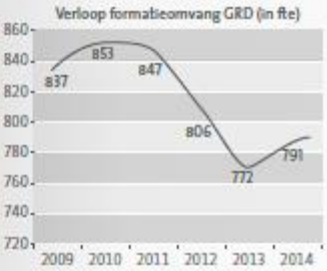

De stijging in 2014 is het gevolg van capaciteitsuitbreiding voor het op orde brengen van de ICT.

3. BELEID

A. Beleidsambities Hardinxveld-Giessendam

De beleidsambities van de gemeente Hardinxveld-Giessendam staat beschreven in het collegeprogramma '*Krachtige samenleving, slagvaardige gemeente*'. SGP en T@B zetten Met de titel van het collegeprogramma willen de coalitiepartijen SGP en T@B uitdrukken dat de kracht in de samenleving voorop staat. Mensen zijn zelf expert over de vraag hoe hun leven het beste ingericht kan worden. De gemeente helpt en ondersteunt hierbij. Waar nodig, wordt natuurlijk een vangnet geboden. Er is zorg en hulpverlening voor wie niet zonder kan. Ook in beleidsontwikkeling staan eigen inbreng en ideeën van de mensen over wie het gaat, centraal. De beleidsambities van Hardinxveld-Giessendam kunnen onderverdeeld worden in een viertal pijlers.

1 | Ruimtelijk-economisch

De gemeente zet in op een krachtige lokale economie. Samenwerking met ondernemers en andere gemeenten is een randvoorwaarde voor een succesvolle uitvoering van de economische visie. Hardinxveld-Giessendam faciliteert en ondersteunt ondernemers waar het kan.

Economie en ondernemen

1. Communicatie met ondernemers verbeteren (organisatievormen bedrijfsleven)
2. Ontwikkelen van de gemeentehaven (faciliteren groei van maritieme bedrijven)
3. Ruimte voor vrachtwagenparkeren (via ROM-S op bedrijventerrein 't Oog)
4. Ontwikkeling van bedrijventerrein 't Oog (op basis van ruimtebehoefte bedrijven)
5. Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven, bijvoorbeeld inzetten op het maritiem opleidingsinstituut
6. Versterking van het winkelcentrum (uitbreiding supermarkt, aantal winkels en toevoeging woningen)
7. Meer kansen voor lokale ondernemers (inkoopbeleid)
8. Uitvoeren economische visie (bedrijfscontactfunctionaris, tweejarige actieprogramma's)

Bouwen en wonen

9. Flexibele bestemmingsplannen (veegplan, kruimelgevallen)
10. Mogelijk maken van welstandsvrij bouwen
11. Meer keuzevrijheid woonconsumenten (particulier opdrachtgeverschap)
12. Afbouwen startersleningen (vanwege einde cofinanciering Rijk)
13. Faciliteren dag van de woningbouw (vragers en aanbieders verbinden)
14. Ondersteunen ontwikkelingen mantelzorg

Milieu en duurzaamheid

15. Afval als grondstof
16. Energie besparen (bijvoorbeeld met openbare verlichting)

Openbare ruimte

17. Aantrekkelijke leefomgeving (groen, blauw, parkeren)
18. Speelruimte aanpassen op behoeften
19. Zorgvuldig omgaan met bomen (bomenbeleidsplan)
20. Verkeersveilige gemeente (GVVP)
21. Begraafplaats in beide dorpskernen
22. Opstellen hondenpoepbeleid (en uitlaatplaatsen)
23. Gladheidsbestrijding intensiveren (jaarlijkse actualisatie strooibeleid)
24. Betere doorstroming A15 (deelname lobby A15/MIRT)
25. Haalbaarheidsonderzoek snelfietsroute Dordrecht-Gorinchem

2 | Sociaal-maatschappelijk

Gezien de complexiteit van de decentralisaties trekt de gemeente komende jaren nauw op met regiogemeenten om samen met hulpvragers, familieleden en professionals vorm te geven aan de sociale vraagstukken. Hardinxveld-Giessendam gaat uit van de kracht van mensen. De eigen verantwoordelijkheid staat centraal. De gemeente geeft ruimte aan maatschappelijke initiatieven. Samen bekijken wat mensenzelf kunnen doen en regelen. Waar het nodig is, biedt de gemeente ondersteuning en begeleiding.

Samenleven, zorg en welzijn

1. Effectief inzetten van het zorgbudget (beleid en budget op basis van budgetneutraliteit)
2. Voorkomen van toename inkomensafhankelijke bijdragen
3. Keuzevrijheid voor de hulpvrager
4. Jong en oud naar vermogen deel laten nemen aan samenleving en/of arbeidsmarkt
5. Maatschappelijke initiatieven ondersteunen (burgerparticipatie)

Cultuur, Recreatie, Sport en Voorzieningen

6. Uitbreiding recreatiemogelijkheden
7. Ontwikkeling van sportbeleid
8. Subsidies vereenvoudigen en inzichtelijk maken
9. Exploitatiekosten voorzieningen verlagen, in stand houden van voorzieningenniveau
10. Nieuwe sportvoorziening in Boven-Hardinxveld en private horecavoorziening bij Appelgaard
11. Versterking sportcomplex Sluisweg
12. Leegstand onderwijshuisvesting voorkomen
13. Maatwerk toepassen in leerlingenvervoer
14. Onderwijshuisvesting Regenboogschool realiseren
15. Breed gedragen lokaal onderwijsbeleid ontwikkelen
16. Verkeersveiligheid bevorderen voor kinderen en jongeren
17. Alcohol- en drugsbeleid gericht op preventie
18. Taalachterstand bij jonge kinderen terugdringen
19. Herbezinning op peuterspeelzaalwerk

Openbare orde en veiligheid

20. Veiligheid bevorderen, en de beleving daarvan vergroten
21. Zondagsrust behouden
22. Slagvaardige crisisbeheersingsorganisatie
23. Preventie en bewustwording zijn belangrijke uitgangspunten

3 | Dienstverlening

Door sociale netwerken zijn de lijnen tussen inwoners en de overheid (en ook tussen inwoners onderling) korter. De gemeente ziet een proactieve houding in de lokale gemeenschap. Inwoners zijn bereid om zelf tijd en energie te steken in initiatieven. Hardinxveld-Giessendam wil haar inwoners opzoeken, hen vragen mee te denken en te doen, en een open oor hebben voor wat leeft in de gemeente.

1. Belanghebbenden actief en vroegtijdig betrekken bij planvorming
2. Wijkteams dichtbij de inwoners (buitendienst)
3. Vraaggericht en oplossingsgericht werken (zaakgericht werken, snelle reacties)
4. Uitbreiding van digitale dienstverlening (website)
5. Afschaffing regels en afhandeltijden (aan)vragen verkorten (servicenormen en afhandeltijden)

4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Hardinxveld-Giessendam wil een slanke en adequate organisatie zijn, die is toegerust op haar taak. Daarbij is steeds de vraag hoe de prijs-kwaliteitverhouding kan worden verbeterd. Er zijn punten waar de gemeente kwetsbaar is of niet de juiste kwaliteit kan bieden. De gemeente is er een voorstander van om vanuit de inhoud de juiste oplossingen bij het probleem te zoeken. Hardinxveld-Giessendam streeft naar verregaande samenwerking in de regio die bijdraagt aan de effectiviteit van bestuur en organisatie. Het vertrekpunt is bestuurlijke zelfstandigheid.

Bestuur en organisatie

1. Vastgoedbeheer professionaliseren (beheren, afstoten)
2. Zelfstandige en bestuurskrachtige gemeente (PIOFACH, drie k's)
3. Verdere professionalisering organisatie (verbinden, regisseren, adviseren: ontwikkeling medewerkers)

Financieel beleid

4. Terugdringen overhead- en uitvoeringskosten (slimme samenwerking andere gemeenten)
5. Verminderen schuld en groei rentedruk in gemeentebegroting
6. Lastendruk beperken voor inwoners (kostendekkend)
7. Bezuinigingen creatief en daadkrachtig doorvoeren (kerntaken)
8. Stoppen met millenniumgemeente
9. Inhuur van extern personeel terugdringen (gebruikmaken van capaciteit buurgemeenten)

B. Beleidsambities Drechtsteden

Algemeen

Samen stad aan het water. Dat is waar de regionale samenwerking in de Drechtsteden voor staat. Voor gemeenten met een aantrekkelijk woonklimaat én voldoende werkgelegenheid. Voor gemeenten die samenwerken om voor inwoners, bezoekers en bedrijven het beste te kunnen bieden. Met 265.000 inwoners en een verzorgingsgebied van 350.000 inwoners zijn de Drechtsteden een sterke speler in de Randstad. De kern van de samenwerking bestaat uit de ambitie van zes gemeenten om kwaliteiten te bieden in woon-, leef- en werkklimaat en met elkaar extra kracht ontwikkelen op die terreinen waar regionale samenwerking evidente meerwaarde heeft voor onze inwoners en bedrijven.

De regionale samenwerking is gebouwd op de ambities die samen worden gedeeld. Dat wat lokaal moet en kan, blijft ook lokaal. Als samenwerking voor de inwoners meerwaarde in resultaat en of kosten oplevert, wordt samengewerkt. Die samenwerking is flexibel en zo eenvoudig mogelijk ingericht in het netwerk van autonome organisaties én tegelijkertijd voor een deel geformaliseerd waar nodig. Maar altijd vanuit dezelfde gedachte: ‘inhoud stuurt onze beweging’.

De Drechtsteden kijken verder dan alleen de grenzen van de Drechtstedenregio. Voor het behalen van de doelen is samenwerking essentieel op verschillende schaalniveaus en in verschillende coalities: Zuidwestelijke Delta, de Zuidvleugel (het stedelijk netwerk van Zuid-Holland) en andere regio’s.

Raadsprogramma en Uitvoeringsprogramma 2014-2018

De Drechtraad heeft met het vaststellen van het document Contouren Raadsprogramma Drechtraad 2014-2018 de kaders geformuleerd voor een breed gedragen en realistisch uitvoeringsprogramma waarin drie pijlers de basis vormen.

Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	**Aantrekkelijker maken van ons gebied**	**Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners**
De economie is drager van alle maatschappelijke functies. De aanwezigheid van bedrijven levert banen en daarmee een zelfstandig inkomen op. Geld dat wordt verdiend kan worden uitgegeven aan allerlei zaken zoals wonen en voorzieningen. Daarom is het van groot belang dat de economische kracht van de regio op peil blijft. De regio is sterk in een aantal sectoren, maar de voorsprong t.o.v. andere regio’s neemt af en de economische basis van de regio is relatief smal. Het versterken van ons profiel, het bevorderen van innovatie in en verduurzaming van de huidige sterke sectoren en het verbreden van onze economische structuur is noodzakelijk.	Wij willen ons gebied aantrekkelijker maken voor bewoners, ondernemers en investeerders die onze sociale en economische structuur versterken. Factoren als bereikbaarheid, aantrekkelijkheid van de woonomgeving, sociale en fysieke veiligheid, gezondheid, onderwijs en cultuur bepalen waar investeringen landen. We willen de aantrekkelijkheid van ons leefklimaat vergroten. Daarbij hoort het inzetten op bereikbaarheid van de regio én het vergroten van de externe- en waterveiligheid. Duurzaamheid is voor ons een belangrijke voorwaarde om de balans tussen people, planet en profit te bevorderen.	De Drechtsteden willen inwoners in staat stellen sociaal en economisch zelfredzaam te zijn. De eigen kracht van de burger en zijn netwerk staat centraal. De nadruk verschuift van het wegnemen van beperkingen die mensen ondervinden, naar wat mensen nog wel kunnen, zowel als het gaat om werk en inkomen als om zorg en ondersteuning. Gemeenten krijgen in het kader van de ‘drie decentralisaties’ (drie D’s) met ingang van 1 januari 2015 meer taken en verantwoordelijkheden op het gebied van werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg.

Deze ambities vormen de opdracht aan ons Drechtstedenbestuur en zijn uitgewerkt binnen negen speerpunten die de raad heeft benoemd.

De negen speerpunten zijn uitgewerkt in programmabladen:

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aantrekkelijk Vestigingsklimaat & Aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid	
Subthema: Investeringen in kennis en kapitaal naar de regio halen	
Context	Deze opgave is erop gericht om vooral andere partijen te kunnen laten investeren in deze regio. Dergelijke investeringen maken de aanwezige economische clusters sterker waardoor banen behouden blijven en nieuwe worden gecreëerd. De markt verwacht op dit terrein een rol van de overheid.
Wat willen we bereiken?	• Uitvoering van een aantal investeringsprojecten in deze regio waarin andere partijen een bijdrage leveren van 80% of meer. • Uitvoering van projecten die een duidelijke bijdrage leveren om de maritieme topregio te worden (o.a. versterking cluster, bevorderen innovatie, verbinden kennisinstellingen/onderwijs en/of maritieme bedrijfsleven). • Behoud en uitbreiding van de regionale werkgelegenheid, ook voor doelgroepen.
Wat gaan we daarvoor doen?	• Het ontwikkelen van een consistente strategische inzet vanuit de Drechtsteden in alle genoemde gremia (spreken namens 270.000 inwoners) • Bestuurlijke participatie in Zuidvleugel, Strategic Board Delta Region, Innovation Quarter en de Maritieme Delta • Investeringen in kennis en kapitaal in deze regio uitlokken bij andere partijen

	• Voortdurend (bestuurlijk en ambtelijk) contacten onderhouden met deze gremia en alle partijen die daarin vertegenwoordigd/aan verbonden zijn (bedrijfsleven, kennisinstellingen, overheden)

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aantrekkelijk Vestigingsklimaat & Aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid	
Subthema: Nieuwe bedrijven aantrekken	
Context	Dit jaar hebben de gemeenten en ROM-D de Stichting DEAL! opgericht. Aanleiding hiervoor was het ontbreken van een professionele en samenhangende acquisitie-aanpak voor de regio Drechtsteden, juist in een periode dat de werkgelegenheid afneemt en de economische concurrentie tussen steden en regio's toeneemt.
Wat willen we bereiken?	• DEAL! realiseert in twee jaar tijd tenminste 400 nieuwe arbeidsplaatsen • DEAL! realiseert ten minste de vestiging van 20 nieuwe bedrijven in de sectoren logistiek en maritiem in de Drechtsteden. • De bekendheid van de Drechtsteden nationaal als maritieme topregio vergroten.
Wat gaan we daarvoor doen?	• De activiteiten zoals opgenomen in de prestatieafspraken met DEAL! (aantal bedrijfsbezoeken, factfinding trips, deelname events, etc.). • Deelname relevante beurzen en netwerkbijeenkomsten • Organiseren jaarlijks ondernemersontbijt. • Uitwerking economische marketingstrategie en basispropositie voor de regio in samenwerking met DEAL!. • Opzet portfolio met uitingen en instrumenten in samenwerking met DEAL! • Opzet van een acquisitiefonds voor vestigingsbijdragen bedrijven die zich in de regio willen vestigen met een grote maatschappelijke- economische opbrengst alsmede het opstellen van een beoordelingskader t.b.v. de inzet van deze middelen (met economische en maatschappelijke rendementseisen) en beslissingswijze. • Evaluatie DEAL! na 2 jaar vanaf de daadwerkelijke start, dus 1 september 2016.

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aantrekkelijk Vestigingsklimaat & Aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid	
Subthema: Ontwikkelen en herstructureren van bedrijfslocaties	
Context	Werkgelegenheid concentreert zich steeds meer op bedrijventerreinen. Om bedrijven, en daarmee banen, in de regio te houden en nieuwe te laten vestigen dient het aanbod, zowel qua omvang als kwaliteit, aan te sluiten bij de vraag uit de markt. De ontwikkeling en herstructurering van deze bedrijventerreinen is zowel een lokale als regionale opgave.

Wat willen we bereiken?	• Realisatie van ten minste 5 gemeentegrensoverschrijdende ontwikkelingen/herstructureringen van bedrijfslocaties • Realisatie bedrijventerreinen 't Plaatje (2015) en Genie- en Citadelterrein (2018) en bewaking planning Dordste Kil III (realisatie na 2018) • Regionale afstemming bij de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen, detailhandel en kantoren • Faciliteren van regionale samenwerking op het terrein van binnenhavens
Wat gaan we daarvoor doen?	• Jaarlijks monitoren van het beleid op het terrein van bedrijventerreinen, detailhandel en kantoren. • Het ontwikkelen en uitvoeren van een investeringsstrategiebedrijventerreinen 2.0 (facilitering van particuliere initiatiefnemers gericht op realisatie van gemeentegrensoverschrijdende ontwikkeling/herstructurering van bedrijfslocaties) • Het organiseren van regionaal ambtelijke/bestuurlijke afstemming op het terrein van ontwikkeling en herstructurering van bedrijven, kantoren en detailhandel. • Bestuurlijke participatie ROM-D gericht op de realisatie van bedrijventerreinen 't Plaatje, Genie-/Citadelterrein en Dordtse Kil III • Inventarisatie nieuwe projecten en doorontwikkeling ROM-D • Bestuurlijke participatie Nederlandse verenging van Binnenhavens gericht op de ontwikkeling van (regionale) samenwerkingsverbanden van binnenhavens en de bovenregionale belangenbehartiging. • Actualiseren van het kantoren- en bedrijventerreinenbeleid

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aantrekkelijk Vestigingsklimaat & Aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid	
Subthema: Ondernemersgerichte dienstverlening binnen de Drechtsteden	
Context	De uitvoering van het grootste deel van de economische agenda ligt uiteindelijk bij ondernemers. Zij creëren concreet nieuwe banen, bieden stageplekken en investeren in bedrijfslocaties en innovatie. Tegelijkertijd wordt naar de overheid gekeken om hen daarbij te faciliteren maar uiteraard ook om vergunning/toestemming te verlenen om ontwikkelingen mogelijk te maken. Dat betekent dat wij vanuit het voortdurende gesprek met de ondernemers willen komen tot een gedeelde uitvoeringsagenda.
Wat willen we bereiken?	• Een toename van het aantal vestigingen van bedrijven en vergroting van het aantal arbeidsplaatsen in de Drechtsteden • Werkprocessen die gericht zijn op het pakken van de kansen die door de extra acquisitieactiviteiten ontstaan. • Het met bedrijfsleven uitvoeren van een gemeenschappelijke economische agenda.
Wat gaan we daarvoor doen?	• We gaan een gemeenschappelijke (uitvoerings)agenda ondernemers – Drechtsteden opstellen. • We versterken het netwerk met ondernemers. • Wij gaan ondernemers ondersteunen bij het vervullen van vacatures en ontsluiten de cv's van werkzoekenden bij het UWV, SDD en Drechtwerk optimaal (Kosten drukken op regionaal arbeidsmarktbeleid).

	• We gaan in op de wens van de detaillisten om een regionaal platform detailhandel op te richten gericht op afstemming tussen alle partijen die betrokken zijn bij detailhandel. • We maximaliseren de opbrengst uit Deal! door de werkprocessen van het accountmanagement te stroomlijnen en een “rode loper”-benadering voor bedrijven te ontwikkelen, gericht op snelle duidelijkheid over vestigingsmogelijkheden. • We faciliteren de Innovation Award voor de werkgevers in de Drechtsteden
Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aantrekkelijk Vestigingsklimaat & Aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid	
Subthema: Stimuleren innovatie	
Context	Uit diverse onderzoeken blijkt dat financiering (het gebrek privaat kapitaal) een van de belangrijkste belemmeringen is voor de doorontwikkeling en het innovatief vermogen van het bedrijfsleven, met name voor het MKB met beperkt eigen vermogen. Het groot maritiem bedrijfsleven daarentegen beschikt doorgaans over meer vermogen en doet ook veel aan innovatie. Het vermogen voor innovatieontwikkeling van het MKB is echter een basis van economische groei en de werkgelegenheidsontwikkeling in de regio. Als regio willen wij het (MKB) bedrijfsleven helpen om maximaal toegang te krijgen tot beschikbare fondsen en programma’s.
Wat willen we bereiken?	• meer regionaal (MKB) bedrijfsleven krijgt toegang tot beschikbare fondsen en Europese financiering voor innovatieontwikkeling en duurzaamheid • meer samenwerkingsverbanden tussen bedrijfsleven en sectoren onderling, gericht op vernieuwing en innovatie (en daarmee samenhangende werkgelegenheid). • creëren van meer maatschappelijk en economisch rendement via participaties: investeringen dragen bij aan toegevoegde waarde voor de regio zelf, waaronder werkgelegenheid, arbeidsparticipatie en duurzaamheid. • Toename innovatiekracht/-projecten economische sectoren (focus maritiem).
Wat gaan we daarvoor doen?	• In kaart brengen financieringsbehoefte in de regionale markt, specifiek MKB (behoefte aan startkapitaal / innovatiekapitaal) • Beschikbare financieringsbronnen onder aandacht brengen bij regionaal bedrijfsleven (financieringsgids Innovation Quarter) • ontwikkelen financieringsstrategie regionaal MKB (koppeling met bestaande fondsen en private kapitaalverstrekkers), gekoppeld aan de inzet voor deelname van onze regio in het participatiefonds van Innovation Quarter (IQ) • Advisering IQ, identificeren van kansen voor cross-overs tussen sectoren in de Drechtsteden • Ondersteunen en aanjagen samenwerking binnen sectoren en tussen sectoren onderling: faciliteren bijeenkomsten/werksessies in samenwerking met IQ (bijv. aerospace meets maritime) • Opstellen investeringskaart maritiem waarin potentiële innovaties en daarmee samenhangende investeringen in de maritieme sector in kaart worden gebracht • In samenwerking met IQ en brancheorganisaties op zoek gaan naar innovatieontwikkeling in de sector / kansen in de markt • Adviseren (MKB) bedrijfsleven over nieuwe programma’s en fondsen • Identificeren en ondersteunen van kansrijke projecten regionaal bedrijfsleven voor Europese fondsen (zoals EFRO II, Interreg, etc.)

	• Kennisuitwisseling en informatievoorziening tussen gemeenten onderling, IQ en bedrijfsleven (kennisbank). Daarbij vervult de regio een brugfunctie tussen het instrumentarium van IQ en het regionaal bedrijfsleven. • Regionale bundeling kennis / informatie over financieringsmogelijkheden voor bedrijfsleven, zowel fondsen als Europese programma's (regionale kennisbank functie; gebruikend makend van de kennis en inzet van IQ).

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven	
Subthema: Versterken kwaliteit, omvang en intensiteit van het netwerk	
Context	De afgelopen twee jaar zijn de Drechtsteden als initiatiefnemer betrokken geweest bij het actieplan 'Maritime Delta'. Daarin werken bedrijfsleven, onderwijs en overheden van Gorinchem tot Rotterdam samen om de maritieme industrie verder te ontwikkelen.
Wat willen we bereiken?	• Een platform/netwerk creëren, intensiveren en onderhouden waarin de verschillende partijen die bij het maritieme cluster betrokken zijn actief deelnemen (bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden). • Door verdichten van het netwerk (meer verbindingen, hechtere verbindingen en effectievere verbindingen) nieuwe banen creëren en investeringen aantrekken in ons gebied. • Vraaggericht ontbrekende activiteiten in kaart brengen en ontwikkelen.
Wat gaan we daarvoor doen?	• Het huidige actieplan van de Maritime Delta loopt tot eind 2014. Wij hebben met de gemeente Rotterdam het voortouw genomen om een nieuw programma op te stellen voor de komende jaren. Daarin zullen succesvolle activiteiten terugkomen en uitgebreid. De belangrijkste activiteiten daarbinnen zijn: 1. Innovatie: Versterking van de innovatiekracht van het MKB 2. Aansluiting en kennismaking tussen onderwijs & arbeidsmarkt 3. Talentontwikkeling (werk-naar-werk en zij-instroom) 4. Branding van de sector en netwerkversterking • Daarnaast intensiveren wij de samenwerking met Rotterdam op basis van het in maart gesloten convenant. Waar mogelijk brengen we deze activiteiten ook onder in Maritime Delta. • Wij stellen gezamenlijke portfolio's op waarmee we ondernemers laten zien welke kansen er zijn in onze regio. Daarmee ondersteunen we de inzet van DEAL! • We brengen bestaande fondsen in beeld en stimuleren de beschikbaarheid van financiering ten behoeve innovatieontwikkeling en doorgroei van bedrijven in de maritieme sector. We verkennen mogelijkheden voor het vergroten toegang tot Europese programma's en investeringsfondsen. • We komen tot een gezamenlijke onderzoeksagenda en maken daarbij gebruik van de bestaande Rotterdamse verbindingen met de Erasmus Universiteit.

Programma: Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze	
Thema: Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven	
Subthema: Snel en goed vervullen vacatures en invoeren werken-leren 2.0	
Context	Om de Drechtsteden een maritieme topregio van Nederland te laten zijn is een regionaal arbeidsmarktbeleid met een focus op maritiem noodzakelijk. De rol voor het DSB hierbij is om strategische partners als SDD/Drechtwerk/UWV, beroepsonderwijs, gemeenten, bedrijfsleven, partners sectorplannen, partners actieplan Jeugdwerkloosheid in positie te brengen om zo te zorgen voor een snelle invulling van vacatures en een beroepsonderwijs dat opleidt voor de regionale arbeidsmarkt.
Wat willen we bereiken?	• Toename van 5% meer instroom studenten techniek in het beroepsonderwijs • Ontwikkelen van 3 vraaggerichte maritieme opleidingen • 1.200 leerwerkplekken • 500 plekken voor mensen met een uitkering • 750 werk-/opleidingsplekken uit aanbesteding van projecten en opdrachten • 500 extra kansen (stages, werkplekken) voor jongeren • Alle jongeren in de Drechtsteden tot en met 18 jaar kennis laten maken met de maritieme Sector. • Realiseren van nieuwe cofinanciering voor het regionale arbeidsmarktprogramma van ten minste € 4.000.000,00

Wat gaan we daarvoor doen?	• Een regionaal programma Drechtsteden Werkt! opstellen, voortbouwend op de ervaringen van het Dordtse programma, met als doel:
	  • Verbindingen organiseren naar lokale initiatieven bedrijfsleven en onderwijs (ondernemerskringen, techniekpact, techniekdock en lokale onderwijsroutes)
	  • Afstemmen beleid op het terrein van aanbesteding gericht op creatie stageplekken en/of banen
	  • Focus in activiteiten leggen op het activeren van mensen die nu niet actief zijn op de arbeidsmarkt.
	  • Fondsen en private investeringen uitlokken (o.a. sectorplannen, ESF, Jeugdwerkloosheid, Techniekpact)
	  Daartoe gaan we onder andere:
	  • sectorplannen opschalen naar regionaal niveau
	  • Een lange termijnstrategie ontwikkelen voor HBO en MBO beroepsonderwijs
	  • Starten van een pilot om werk/opleidingsplekken te realiseren bij aanbesteding van projecten en opdrachten
	  • Onderzoek naar en analyse van strategische cijfers en feiten
	  • Vertalen van arbeidsmarkt signalen van Deal!

Programma: Aantrekkelijker maken van ons gebied	
Thema: Inzet op bereikbaarheid van de regio: weg, water, spoor en OV	
Verbetering van de bereikbaarheid op alle modaliteiten: weg, water, spoor en openbaar vervoer.	
Context	Bereikbaarheid is een complexe opgave. Er zijn veel actoren die samen de bereikbaarheid bepalen. De Drechtsteden zijn op essentiële onderdelen van de bereikbaarheid niet de beslisser. De gemeenten zorgen er voor dat de lokale infrastructuur op orde is. Voor regionale en bovenregionale bereikbaarheid zijn vooral rijk en provincie verantwoordelijk. Het Drechtstedenbestuur voert een agenda om door beïnvloeding andere overheden zover te krijgen in onze bereikbaarheid te blijven investeren.
Wat willen we bereiken?	• Wij willen dat de minister van Infrastructuur en Milieu in deze bestuursperiode een positief besluit neemt ten aanzien van de vergroting van de wegcapaciteit op de A15 ter hoogte van Papendrecht en Sliedrecht. • Wij willen dat in deze bestuursperiode tot behoud van een intercityverbinding tussen Dordrecht en Breda wordt besloten. • Wij willen invloed uitoefenen op de nieuwe vervoerconcessie Drechtsteden-Alblasserwaard/Vijfheerenlanden teneinde de binnen Drechtsteden levende wensen hieromtrent zo veel mogelijk te kunnen realiseren.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Bestuurlijk participeren in Deltri (inclusief ambtelijke voorbereiding) met het oog op beïnvloeding van daar geagendeerde strategische bereikbaarheidsagenda's van o.a. Rotterdam en (West-)Brabant. 2. Participeren in bestuurlijke overleggen Stedenbaan (inclusief ambtelijke voorbereiding) met het oog op beïnvloeding van daar geagendeerde strategische spooragenda's van Rijk en provincie Zuid-Holland. 3. Continu regulier bestuurlijk en ambtelijk relatiebeheer met NS, ProRail, Rijk en provincie (waaronder voorbereiden MIRT, Spoortafel en bovenlokale weginfrastructuur). 4. Opstellen ambitiedocument Spooragenda met visie en strategie op gewenste doorontwikkeling van het spoor in de Drechtsteden (zowel NS-concessie als MerwedeLingelijn). 5. Onderzoek en lobby voor agendering A15 Quick Wins op het BO-MIRT 6. Opstellen strategische Visie A15 en A16 duurzaam en robuust ingepast in de Drechtsteden. 7. Opstellen en uitvoeren van het Uitvoeringprogramma Duurzame Bereikbaarheid Drechtsteden 8. Opstellen agenda Goederenvervoer Drechtsteden met betrekking tot weg en spoor. 9. Opstellen Strategie Doorontwikkeling Goederenvervoer over Water. 10. Opstellen Ambitiedocument Openbaar Vervoer 2018-2028 Drechtsteden ten behoeve van voorbereiding aanbesteding bus/treinconcessie en waterbusconcessie door provincie Zuid-Holland. 11. Uitvoeren van concessiebeheer voor de verschillende ov-concessies.

Programma: Aantrekkelijker maken van ons gebied	
Thema: Duurzaamheid voor balans tussen mens, milieu en economie	
Wij streven vooral naar meer gebruik van duurzame energie in onze regio. In de uitvoering van de speerpunten in dit raadsprogramma willen we duurzaamheid en milieubelasting als expliciet toetsingskader terugzien.	
Context	Duurzaamheid is een ambitie die veelal anderen uiteindelijk moeten waar maken. Vanuit het Drechtstedenbestuur coördineren en stimuleren we integraliteit van duurzaamheid in onder andere onze economische activiteiten, in het wonen en in relatie tot bereikbaarheid en mobiliteit. Als overheden hebben we als gemeenschappelijke regeling en als individuele gemeenten een belangrijke voorbeeldfunctie en daarmee een belangrijke ambitie om zelf duurzamer te worden.
Wat willen we bereiken?	• Wij willen commitment van bedrijven om 8% energie te besparen. • Wij willen met de corporaties PALT-afspraken maken waarin we afspreken om meer corporatiewoningen energiezuinig (naar een C label of beter) te maken (zie ambitie H). • Wij willen meer aansluitingen op het warmtenet Drechtsteden en/of op lokale warmtenetten realiseren. • Wij willen dat meer bedrijven in de topsector maritiem actief werken aan het duurzamer maken van hun productieproces. Tenminste bij drie bedrijven in deze sector zouden toonaangevende verbeteringen te zien moeten zijn. • Wij willen het aantal bedrijven in de logistiek dat actief werkt aan energietransitie in het vervoer vergroten. Tenminste bij drie bedrijven in deze sector zouden toonaangevende verbeteringen te zien moeten zijn. • Wij willen een netwerk van partners die de A15, de A16 en de N3 willen verduurzamen opzetten om daarmee concrete acties uit te voeren die luchtkwaliteit verbeteren en geluidsoverlast verminderen. • Wij willen het energieverbruik van het gemeentelijk vastgoed in de regio in 2018 met 10% verminderen ten opzichte van 2012.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Onderzoeksresultaat genereren dat inzicht geeft in bedrijven die concreet werken aan duurzaamheid en welke maatregelen dit dan betreft. Op basis hiervan kan de overheid gefocust ondersteunen en faciliteren. 2. Inzicht genereren in de mogelijkheden om met steun van het warmte-koudebureau het warmtenet Drechtsteden uit te breiden en/of meer lokale warmtenetten te ontwikkelen. 3. Onderzoeksresultaat genereren dat inzicht geeft in de mogelijkheden en voorwaarden om energietransitie van het wegvervoer in de Drechtsteden te stimuleren. 4. Aansporen en faciliteren van gemeenten en GRD om concrete maatregelen ten aanzien van energiebesparing te nemen. 5. Aanjagen van het gesprek en de samenwerking met en tussen partners die duurzaamheid concreet in de Drechtsteden organiseren. 6. Onderzoeken of deelname aan het “Urbiscoop”-verband van de Benelux een zinvolle bijdrage kan leveren aan het bereiken van onze doelstellingen.

Programma: Aantrekkelijker maken van ons gebied	
Thema: Vergroten externe- en waterveiligheid	
Wij willen de externe veiligheid rond infrastructuur en waterveiligheid door klimaatverandering, zeespiegelstijging en verhoogde rivierwaterafvoer vergroten.	
Context	Externe veiligheid en waterveiligheid zijn belangrijke thema's in onze regio. Deels kunnen we daar zelf iets aan doen door daar te bouwen, te wonen en te werken waar het veilig is, en deels zijn we afhankelijk van andere overheden om te zorgen voor veiligheid rond grote infrastructuur (met name het spoor) en in onze diepgelegen polders. Risico's in relatie tot veiligheid zijn een afwegingsproces; de keuze waar te bouwen is een lokale keuze en heeft invloed aldus op de veiligheid. Het Drechtstedenbestuur heeft de opgave om andere overheden te bewegen keuzen te maken die de veiligheid rond het spoor en rondom water in de Drechtsteden verbeteren.
Wat willen we bereiken?	• Wij willen dat op de lange termijn het groepsrisico rond spoorinfrastructuur beheersbaar wordt en tot een zo laag mogelijk niveau wordt teruggebracht. • Wij willen dat voor de lange termijn de wettelijke beschermingsniveaus uit het Deltaprogramma in de Drechtsteden gehaald worden.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Bestuurlijke en ambtelijke participatie in de verschillende relevante overleggen (rijk, provincie, NS, ProRail, Brabantstad,…) rond externe veiligheid op het spoor. 2. Actualiseren van Aanpak Spoorveiligheid Drechtsteden. 3. Uitvoeren TEN-T studie Goederenspoorcorridor Rotterdam-Antwerpen samen met DelTri en Vlaams-Nederlandse Delta partners. 4. Coördineren op de uitvoering van het Deltaprogramma in de Drechtsteden door middel van de MIRT-onderzoeken Deltaprogramma. 5. Begeleiden en coördineren op de uitvoering van het Deltaprogramma door lokale overheden.

Programma: Aantrekkelijker maken van ons gebied	
Thema: Aantrekkelijk woonklimaat	
Wij willen onze regio als woon-, werk- en leefgebied aantrekkelijker maken en houden.	
Context	Een groot deel van de aantrekkelijkheid van een regio heeft te maken met de directe leefomgeving en dagbesteding van mensen en is daarmee vaak een lokale opgave. Op enkele essentiële terreinen die de aantrekkelijkheid van de Drechtsteden mede bepalen ondersteunt en versterkt de regionale agenda van het Drechtstedenbestuur de lokale opgaven.
Wat willen we bereiken?	• Wij willen het aantal initiatieven in de regio om onaantrekkelijke plekken tot ontwikkeling te brengen vergroten. • Wij willen het ondernemerschap op de drie hoekpunten van de waterdriehoek vergroten. • Wij willen het aantal leegstaande kantoren en winkels verminderen.

	• Wij willen het aantal initiatieven dat wonen en werken en wonen en zorg combineert vergroten. • Wij willen de regio een positieve profilering met culturele aantrekkingskracht geven. Note: Hiervoor geldt dat de gemeenten vooral zelf aan zet zijn en dat het Drechtstedenbestuur stimuleert en faciliteert. De gemeenten maken uiteindelijk zelf het verschil, het Drechtstedenbestuur levert vooral inzet en middelen.
Wat gaan we daarvoor doen?	1. Bestuurlijk participeren in de Zuidvleugel (inclusief ambtelijke voorbereiding) met het oog op beïnvloeding van daar geagendeerde strategische agenda's. 2. We maken PALT-afspraken met de corporaties. 3. We ondersteunen gemeenten met kennis gericht op de ontwikkeling van regionaal belangrijke locaties. 4. We maken verstedelijkingsafspraken met de provincie. 5. We organiseren een platform wonen-zorg en wonen-werken waar private partijen, corporaties en de overheid elkaar kunnen vinden met het oog op het realiseren van nieuwe ontwikkelingen die het woonklimaat versterken. 6. We bieden een aanspreekpunt voor overheden en initiatiefnemers die de waterdriehoek versterken. 7. We reageren op en beïnvloeden vanuit de Drechtsteden relevante besluiten van andere overheden. 8. We stellen een evaluatie van het Bachfestival 2014 op en bieden de Drechtraad een voorstel aan over de toekomstige periodieke uitvoering en een daarmee samenhangende eventuele structurele financiële bijdrage (tot 2020).

Programma: Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners	
Thema: Uitvoeren van transitie onderkant arbeidsmarkt	
Subthema: Werkbedrijf operationeel voor de arbeidsmarkt in de Drechtsteden	
Context	Per 1 januari 2015 staat er een regionaal netwerkplatform als invulling van het werkbedrijf. Binnen dit regionale netwerkplatform wordt samengewerkt en vindt uitwisseling van kennis en ervaringen plaats met betrekking tot de arbeidsmarkt, sectorplannen en de participatie van mensen met een arbeidshandicap. Zo maken we optimaal gebruik van de voordelen van een goede samenwerking met de inbreng van stakeholders (zoals werkgevers- en werknemersverenigingen, belangrijke regionale en lokale werkgevers, ROC's en andere onderwijsinstellingen, het UWV, uitzendbureaus etc.). Het netwerkplatform levert zo een bijdrage aan de vormgeving van de sociale identiteit van de Drechtsteden.
Wat willen we bereiken?	• Het inrichten van een regionaal netwerkplatform (1 januari 2015) • Een eenduidige regionale aanpak voor bedrijven en mensen met een arbeidsbeperking • Uitwisseling van kennis en ervaringen met betrekking tot de arbeidsmarkt, sectorplannen en de participatie van mensen met een arbeidshandicap • Synergievoordelen door samenwerking • Een goed imago • Een eenduidige werkgeversbenadering

Wat gaan we daarvoor doen?	• Bestuurlijke en organisatorische inzet ten behoeve van inrichting netwerkplatform in samenwerking met Arbeidsmarktbeleid Drechtsteden • Relaties leggen en onderhouden tussen partijen op de arbeidsmarkt en andere stakeholders (werkgevers- en werknemersorganisaties, belangrijke lokale en regionale werkgevers, ROC's en andere onderwijsinstellingen, UWV, SVB, uitzendbureaus en vertegenwoordigers sectortafels) • Reguliere bijeenkomsten Netwerkplatform (eind 2014 eerste bijeenkomst, vervolgens 2 maal per jaar) • Verbinden van Participatiewet, sectorplannen en arbeidsmarktbeleid • Verbreding 1-werkgeversbenadering onderzoeken met de UWV • Ondersteunen in de sociale participatie

Programma: Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners	
Thema: Uitvoeren van transitie onderkant arbeidsmarkt	
Subthema: Vrijwilligerswerk als opstap naar betaald werk vraagt om voldoende aanbod van vrijwilligerswerk	
Context	De SDD ontwikkelt, samen met de gemeenten een (lokale) sociale infrastructuur die inzet op de eigen kracht en zelfredzaamheid van mensen. Vrijwilligerswerk is een optie om (naar vermogen) een zinvolle maatschappelijke bijdrage te leveren als regulier betaald werk – eventueel met een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet - geen optie is. Voor deze mensen wordt o.a. vrijwilligerswerk gestimuleerd. Al in het bestaande beleid is hier aandacht voor, o.a. door middel van de inzet van de Vrijwilligersbonus voor minima. Voldoende aanbod van vrijwilligerswerk is daarbij vooral een lokale en bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid van lokale gemeenten en alle maatschappelijke actoren in het Drechtstedennetwerk.
Wat willen we bereiken?	• Bijstandsgerechtigden, die niet in staat zijn op de arbeidsmarkt werkzaam te zijn, met behulp van vrijwilligerswerk activeren. • Bijstandsgerechtigden, die wel in staat zijn op de arbeidsmarkt werkzaam te zijn, met behulp van loonkostensubsidie aan het werk helpen. • De eigen kracht en zelfredzaamheid vergroten • Stimulering van een zinvolle maatschappelijke bijdrage van doelgroepen • Goede afstemming tussen SDD en gemeenten en maatschappelijke organisaties
Wat gaan we daarvoor doen?	• Continueren van de vrijwilligersbonus • Doelgroep bepalen met instrument van Loonwaardebepaling • Regulier overleg met gemeenten • Regulier overleg maatschappelijke organisaties en netwerken

Programma: Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners	
Thema: Uitvoeren van transitie onderkant arbeidsmarkt	
Subthema: Kennisuitwisseling met betrekking tot lokale initiatieven voor sociale participatie en dagbesteding	
Context	Dit betreft voornamelijk een lokale verantwoordelijkheid voor de afzonderlijke Drechtstedengemeenten voor wat betreft het creëren van voldoende plekken, waarbij onderlinge kennisuitwisseling plaatsvindt. De lokale initiatieven zijn gericht op sociale participatie, waar mensen naar vermogen een zinvolle maatschappelijke bijdrage kunnen leveren. Deze groep bestaat vooral uit mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Gemeenten spannen zich in om samen met het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven zoveel mogelijk plekken te creëren.
Wat willen we bereiken?	• Sociale participatie van onze inwoners • Mensen kunnen naar vermogen een maatschappelijke bijdrage leveren • Activiteiten voor de doelgroep onderkant arbeidsmarkt
Wat gaan we daarvoor doen?	• Aansluiten bij en de verbinding zoeken met lokale initiatieven • Project “Impuls onderkant arbeidsmarkt” - het matchen van mensen uit de doelgroep - integreren in de SDD • SDD zorgt voor plaatsing van mensen uit de doelgroep op de door de lokale gemeenten gefaciliteerde plekken.

Programma: Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners	
Thema: Uitvoeren van transitie onderkant arbeidsmarkt én Uitvoeren van transities AWBZ/WMO en Jeugd[1]	
Subthema: Er komt een aanpak voor de samenhang tussen de drie lopende decentralisaties, met name gericht op het ondersteunen dicht bij de burger volgens het één gezin - één plan concept	
Context	In het licht van de drie decentralisaties is de ambitie geformuleerd om in die situaties waar een meervoudige ondersteuningsvraag (Wmo, Jeugdhulpverlening, werk en inkomen) aan de orde is, tot een samenhangend dienstverleningspakket te komen aan onze inwoners. Het samenhangvraagstuk kent zowel een lokale als regionale verantwoordelijkheid. Lokaal sturen gemeenten op de algemene voorzieningen Wmo en regionaal stuurt de GRD op de maatwerkvoorzieningen Wmo. Daarom is een afgestemde aanpak nodig tussen de afzonderlijke Drechtstedengemeenten (colleges/raden) en de GRD (DSB/Drechtraad).
Wat willen we bereiken?	• Samenhangende dienstverlening in het kader van de decentralisaties bij een meervoudige ondersteuningsvraag
Wat gaan we daarvoor doen?	• Plan van aanpak samenhang decentralisaties • Analyse/onderzoek

[1] Deze doelstelling is in het rMJP zowel bij speerpunt ‘Uitvoeren van transitie onderkant arbeidsmarkt’ als ‘Uitvoeren van de transities AWBZ en Jeugd’ vermeld, juist om de samenhang tussen de decentralisaties te benadrukken.

Programma: Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners	
Thema: Uitvoeren van transitie AWBZ/Wmo	
Subthema: De taken in het kader van Wmo 2015 worden binnen het beschikbare budget uitgevoerd	
Context	De Wmo budgetten voor de Wmo 2015 zijn in de meicirculaire 2014 bekend geworden. In het Wmo beleidplan is een verdeling gemaakt in lokale en regionale taken. Tevens stelt het Wmo beleidsplan dat de uitvoering van de Wmo binnen de beschikbare budgetten moet plaatsvinden. De GRD draagt de verantwoordelijkheid om de uitvoering van de Wmo maatwerkvoorzieningen binnen het beschikbare budget uit te voeren.
Wat willen we bereiken?	• Taken en ambities binnen het beschikbare Wmo budget uitvoeren en werken aan kostenreductie • Uitvoeringskosten vergelijkbaar met landelijk gemiddelde
Wat gaan we daarvoor doen?	• Bezuinigen door efficiënter werken en versobering van ondersteuning, in combinatie met innovaties • beperken administratieve lasten • Inkoop gericht op innovatie van ondersteuning • Contractering binnen beschikbare budgetten • Innovatieagenda Wmo Drechtsteden

Kosten regionaal Meerjarenprogramma

		Fysiek	Economie	Totaal
2015	**totaal**	**714.500**	**1.534.250**	**2.248.750**
2015	waarvan struct.	439.500	805.500	1.245.000
2015	wv. eenmalig	275.000	728.750	1.003.750
2016	**totaal**	**799.500**	**1.508.000**	**2.307.500**
2016	waarvan struct.	454.500	1.005.500	1.460.000
2016	wv. eenmalig	345.000	502.500	847.500
2017	**totaal**	**534.500**	**1.005.500**	**1.540.000**
2017	waarvan struct.	454.500	1.005.500	1.460.000
2017	wv. eenmalig	80.000	0	80.000
2018	**totaal**	**519.500**	**1.005.500**	**1.525.000**
2018	waarvan struct.	454.500	1.005.500	1.460.000
2018	wv. eenmalig	65.000	0	65.000

Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze

	Benodigd budget tlv werkprogramma								Overige financiering	
									Overig GRD	Co financ.
	2015		2016		2017		2018		2015	2015
	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.		
Aantrekkelijk vestigingsklimaat en Gezamenlijke acquisitie bedrijven en regionale promotie										
Investeringen in kennis en kapitaal naar de regio halen	€ 43.125		€ 43.125		€ 43.125	€ 0	€ 43.125	€ 0		
Investeringsfonds		€ 500.000		€ 500.000						
Ontwikkelen en herstructureren van bedrijfslocaties	€ 37.000	€ 50.000	€ 37.000	€ 0	€ 37.000	€ 0	€ 37.000	€ 0		
Ondernemersgericht dienstverlening	€ 46.250	€ 22.500	€ 46.250	€ 2.500	€ 46.250	€ 0	€ 46.250	€ 0		
Stimuleren innovatie	€ 83.500	€ 0	€ 83.500	€ 0	€ 83.500	€ 0	€ 83.500	€ 0		
Nieuwe bedrijven aantrekken	€ 20.625	€ 156.250	€ 20.625	€ 0	€ 20.625	€ 0	€ 20.625	€ 0		
Totaal	**€ 230.500**	**€ 728.750**	**€ 230.500**	**€ 502.500**	**€ 230.500**	**€ 0**	**€ 230.500**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven (Regionaal Arbeidsmarktbeleid)										
Versterken kwaliteit, omvang en intensiteit van het netwerk	€ 55.000	€ 0	€ 55.000	€ 0	€ 55.000	€ 0	€ 55.000	€ 0		
Snel en goed vervullen vacatures en invoeren werken-leren 2.0	€ 520.000	€ 0	€ 720.000	€ 0	€ 720.000	€ 0	€ 720.000	€ 0		
Totaal	**€ 575.000**	**€ 0**	**€ 775.000**	**€ 0**	**€ 775.000**	**€ 0**	**€ 775.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
TOTAAL KOSTEN	**€ 805.500**	**€ 728.750**	**€ 1.005.500**	**€ 502.500**	**€ 1.005.500**	**€ 0**	**€ 1.005.500**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Aantrekkelijker maken van ons gebied

	Benodigd budget tlv werkprogramma								Overige financiering	
									Overig GRD	Co-financ.
	2015		2016		2017		2018		2015	2015
	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.		
Inzet op bereikbaarheid van de regio	€ 145.000	€ 30.000	€ 145.000	€ 200.000	€ 145.000	€ 30.000	€ 145.000	€ 0		€ 1.550.000
Vergroten externe- en waterveiligheid	€ 60.000	€ 150.000	€ 75.000	€ 30.000	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 0		
Duurzaamheid voor balans tussen mens, milieu en economie	€ 67.500	€ 80.000	€ 67.500	€ 0	€ 67.500	€ 50.000	€ 67.500	€ 0		
Aantrekkelijk woonklimaat	€ 167.000	€ 15.000	€ 167.000	€ 115.000	€ 167.000	€ 0	€ 167.000	€ 65.000		
TOTAAL KOSTEN	**€ 439.500**	**€ 275.000**	**€ 454.500**	**€ 345.000**	**€ 454.500**	**€ 80.000**	**€ 454.500**	**€ 65.000**	**€ 0**	**€ 1.550.000**

Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners

	Benodigd budget tlv werkprogramma BDS								Overige financiering		
									Overig GRD	Co financ.	Toelichting
	2015		2016		2017		2018		2015	2015	
	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.	Struct.	Incident.			
Uitvoeren van de transitie onderkant arbeidsmarkt									**25.348.000**		Begroting SDD/GRD
Uitvoeren van de transities AWBZ / WMO									**90.903.000**		
Totaal kosten	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 116.251.000**	**€ 0**	

Huidige kostenverdeling rMJP								
	Albl	**Dord**	**HIA**	**Pap**	**Slie**	**Zwijn**		**Totaal**
Inwoners	19.702	118.626	28.793	32.117	24.466	44.512		268.216
Aandeel	0,07	0,44	0,11	0,12	0,09	0,17		
2015	€ 165.184	€ 994.572	€ 241.403	€ 269.272	€ 205.125	€ 373.193		€ 2.248.750
2016	€ 169.499	€ 1.020.556	€ 247.710	€ 276.307	€ 210.484	€ 382.943		€ 2.307.500
2017	€ 113.122	€ 681.108	€ 165.319	€ 184.404	€ 140.475	€ 255.572		€ 1.540.000
2018	€ 112.020	€ 674.474	€ 163.709	€ 182.608	€ 139.107	€ 253.083		€ 1.525.000

NB: De in de tabel opgenomen kosten voor het rMJP zijn inclusief het investeringsfonds (2015: €500.000, 2016: €500.000) dat lokaal beschikbaar moet zijn ten behoeve regionale besteding.

4. Governance

A. Governance Hardinxveld-Giessendam

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam bestaat uit 17 zetels, verdeeld over zes politieke partijen. De huidige zetelverdeling ziet er als volgt uit:

Transparante partij voor Algemeen Belang (T@B)	6
SGP	4
ChristenUnie	3
PvdA	2
CDA	1
VVD	1

College van B en W

Na de verkiezingen van maart 2014 is er een coalitie gevormd door de twee grootste partijen, te weten T@B en SGP. Zij zijn gaan werken op basis van het coalitieprogramma 'Voor een daadkrachtig en solide beleid!'. Vervolgens is een en ander uitgewerkt in het collegeprogramma 2014-2018 'Krachtige samenleving, slagvaardige gemeente'.

Ambtelijke organisatie

De organisatiestructuur van de gemeente Hardinxveld-Giessendam wordt toegelicht in het volgende hoofdstuk.

Verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Daarbij is (in lijn met de Programmabegroting) een onderscheid gemaakt tussen:

- Vennootschappen;
- Gemeenschappelijke regelingen;
- Stichtingen.

OASEN N.V.	Drinkwatervoorziening in het oosten van Zuid-Holland
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang
Eneco Holding NV	Elektriciteit, gas en warmtevoorziening.
Gemeente Hardinxveld-Giessendam Deelneming B.V.	Deelname in het aandelenkapitaal van ROM-S Beheer B.V.
ROM-S Beheer B.V.	Aandeelhouder in beheervennootschap
MerwedeLingelijn (M.L.L.) Beheer B.V.	Deelname in vennootschap met als doel de realisatie van een tweetal haltes en aanpassen bestaande halte in Hardinxveld-Giessendam
GEM De Blauwe Zoom C.V.	De vennootschap heeft ten doel locatieontwikkeling, zoals is gedefinieerd in de samenwerkingsovereenkomst De Blauwe Zoom
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	De activiteiten van VRZHZ leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van het programma Openbare Orde en Veiligheid
Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid en Jeugd	De gemeenschappelijke Regeling Publieke gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid is met ingang van 1 juli 2012 opgericht ter uitvoering van

	voorschriften van de Wet op de Publieke Gezondheid. De belangenbehartiging is gericht op de taakvelden publieke gezondheid, jeugd en onderwijs.
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Het in opdracht van 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid en provincie Zuid-Holland, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken, adviestaken en programmataken op het gebied van milieu- en omgevingsrecht, op een zo efficiënt mogelijke manier en op een goed kwaliteitsniveau.
Gemeenschappelijke Regeling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden	Het vergroten van de regionale bestuurskracht in de regio Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (Regio AV) en het bevorderen van de regionale samenwerking op sociaal (welzijn), fysiek (regionale structuurvisie en regionaal woonbeleid), economisch (regionale economische visies) en openbare orde en veiligheid/bestuurlijk gebied (brandweer).
Gemeenschappelijke Regeling Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard / Vijf-heerenlanden	De Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (RSD) is belast met de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en alle andere wetten en regelingen op het terrein van de sociale zekerheid waarvan de uitvoering aan de deelnemende gemeenten is opgedragen.
Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap De Avelingen Groep	In haar rechtsgebied de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit te voeren door op zo doelmatig mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op terrein van de gesubsidieerde arbeid en de arbeidsreïntegratie te bevorderen.
Gemeenschappelijke Regeling GEVUDO: Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken en Huisvuilcentrale Alkmaar	Formeel doel van de regeling is –samengevat- de samenwerking ter behartiging van de belangen van het op milieu hygiënisch verantwoorde wijze verwerken van huishoudelijke afvalstoffen en andere categorieën van afvalstoffen afkomstig uit de Drechtsteden en de Alblasserwaard en Vijfherenlanden. Waar de gemeenschappelijke regeling in het verleden daadwerkelijk actief was in het verzamelen en verwerken van huishoudelijke afval wordt het doel uitsluitend verwezenlijkt door het beheren van aandelen in het kapitaal van HVC en het partij zijn bij overeenkomsten tussen aandeelhouders van HVC.
Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Waardlanden	Het collectief inzamelen, verwijderen of het collectief doen inzamelen of doen verwijderen van huishoudelijke afvalstoffen ter voldoening van de bij of krachtens de Wet Milieubeheer aan de gemeente opgelegde wettelijke verplichting. Het op verzoek van een of meerdere deelnemende gemeenten uitvoeren of doen uitvoeren van andere gemeentelijke taken op het gebied van afvalstoffenverwijdering of reiniging, zoals bijvoorbeeld zwerfafval, gladheidsbestrijding, graffitiverwijdering en ongediertebestrijding. Voorts voert de reinigingsdienst niet wettelijk verplichte taken op het gebied van afvalstoffenverwijdering en reiniging uit, zoals de inzameling en verwijdering van kantoor-, winkel- en dienstenafval (KWD).
Gemeenschappelijke Regeling Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	Per 1 januari 2014 zijn de activiteiten van de dienst opgeheven en heeft de liquidatie plaatsgevonden. De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft middels een bijdrage van € 144.494 aan haar verplichtingen voldaan.
Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffen en Waarderen (SVHW)	• de heffing en invordering van belastingen; • de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ); • de administratie van vastgoedgegevens; • het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden.

Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting	• de uitvoering van het operationeel beheer • het functioneren als Kennis- en Adviescentrum • Het bieden van Dienstverlening Plus
Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden	Zorgdragen voor het onderhoud en de restauratie van molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.
Stichting TOON	Het bevorderen van de muziekuitoefening in het algemeen, alsmede het (doen) ontwikkelen van muzikale ambities en talenten. De stichting tracht haar doel o.a. te bereiken door het bieden van (instrumentaal) muziekonderwijs en het organiseren van muzikale cursussen en activiteiten en het bieden van laagdrempelige mogelijkheden tot kennismaking met en oriëntatie in de muziekwereld.
Stichting Openbare Biblio-theek AanZet	Het bevorderen van de openbare bibliotheekvoorzieningen in het verzorgingsgebied, waaronder de gemeente Hardinxveld-Giessendam en het opstarten en in stand houden van een centrum voor kennis, cultuur, educatie en informatie, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, een en ander zonder winstoogmerk.
Stichting Openbaar Verenigd Onderwijs in Gorinchem en de regio	• Het stichten en beheren van openbare scholen; • Het samenwerken met stichtingen, verenigingen en/of publiekrechtelijke lichamen, die activiteiten op het gebied van onderwijs uitvoeren; • Zich aan te sluiten bij de voor de stichting relevante onderwijs- en besturenorganisaties; • Toe te werken naar een optimale schaalgrootte binnen de regio; • Alle andere wettige middelen waarlangs het doel kan worden bereikt.
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Willem de Zwijger college	De stichting heeft ten doel het geven van openbaar onderwijs aan het Willem de Zwijgercollege, die onder haar gezag valt, met inachtneming van artikel 42 WVO

B. Governance GRD

1. Wetten en regels en afspraken

De samenwerking in de Drechtsteden is gebaseerd op het adagium 'Inhoud stuurt de beweging'. De inhoudelijke ambities bepalen de inrichting van de samenwerking. Daartoe werken de Drechtsteden op verschillende manieren en met daarbij passende bevoegdheden met elkaar samen.

Aan de basis van de samenwerking van de Drechtsteden staat de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD), waarin de gemeenten samenwerken op autonome taken, aan de GRD gedelegeerde en aan de GRD gemandateerde en bij de GRD belegde uitvoeringstaken.

Daarnaast werken de gemeenten ook op andere taken in het netwerk samen. Binnen de Drechtsteden zijn we deze samenwerking 'meervoudig lokale taken' gaan noemen. Bij deze meervoudig lokale taken hebben en houden de deelnemende gemeenten eigen bevoegdheden, de activiteiten zijn niet opgenomen in de regeling van de GRD-organisatie.

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

In de bijlagen is een overzicht opgenomen van de regelingen en verordeningen die gelden voor de Drechtstedengemeenten in het verband van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. In dit overzicht wordt per regeling/verordening een korte toelichting op doel en werking gegeven. Verder wordt in het overzicht aangegeven welke aanpassingen in regelingen/verordeningen door te voeren zijn bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam.

Aanvaarding van de tekst van de GRD is leidend. Veel daaraan verbonden regelingen, besluiten, statuten en verordeningen binnen de GRD worden binnen de betreffende GRD-organen zelf vastgesteld. Met toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden gelden deze besluiten automatisch voor alle gemeenten die als eigenaar deelnemen in die gremia. Op het moment dat regelingen, besluiten, statuten, verordeningen wijziging behoeven, worden deze vanzelfsprekend aan het daartoe bevoegde orgaan van de eigenaren ter bespreking en vaststelling voorgelegd.

Drechtstedennetwerk: meervoudig lokaal.

In de bijlagen is ook een overzicht opgenomen van de regelingen en verordeningen waarin Drechtstedengemeenten, buiten het verband van de GRD, met elkaar samenwerken. In dit overzicht wordt per regeling/verordening een korte toelichting op doel en werking gegeven. Verder wordt in het overzicht aangegeven welke aanpassingen in regelingen/verordeningen door te voeren zijn bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam.

Verbonden partijen op Zuid-Holland Zuid niveau.

De Drechtstedengemeenten en de gemeente Hardinxveld-Giessendam maken onderdeel uit van de gemeenschappelijke regelingen Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtstedensamenwerking heeft geen juridische effecten op de deelname aan deze verbonden partijen. Wel zal het effect hebben op de positionering van Hardinxveld-Giessendam in die verbonden partijen: de Drechtstedengemeenten voelen zich, vanzelfsprekend met inachtneming ook hier van de principes van verlengd lokaal bestuur, met elkaar verbonden in de bepaling van de visies en in anticiperen op ontwikkelingen voor deze verbonden partijen.

2. Bestuursmodel

Algemeen.

De samenwerking van de Drechtstedengemeenten wordt zichtbaar in gemeenschappelijke beleidsprogramma's en gemeenschappelijke organisatieonderdelen. De basis ligt in een gemeenschappelijk gedeeld eigenaarschap. De doorontwikkeling van de Drechtstedensamenwerking komt voort uit de inhoudelijke strategische agenda van de regio, het regionaal Meerjarenprogramma 2014-2018 met een professioneel netwerkbestuur.

Visie op de samenwerking en de toekomst van de Drechtsteden.

In 2013 hebben de Drechtraad (1 oktober 2013) en de lokale raden hun visie op de samenwerking en de toekomst van de Drechtsteden vastgesteld. Om als Drechtsteden een sterke, aantrekkelijke en bereikbare regio te blijven, en ook daarin door te ontwikkelen en de positie te versterken, zijn op de regionale en regio-overstijgende vraagstukken een gezamenlijke politieke kaderstelling, legitimatie en koers noodzakelijk, uitmondend in het politiek/maatschappelijk gestuurd regionaal Meerjarenprogramma (rMJP). Die gezamenlijke en specifiek benoemde thema's in een programmering met helder belegde bevoegdheden, moeten worden uitgevoerd door een doortastend bestuur, politiek gecontroleerd, daarbij ondersteund door een efficiënte en effectieve ambtelijke organisatie.

Profiel van de Drechtsteden.

Als basis voor de gezamenlijke politieke kaderstelling, legitimatie en koers geldt het profiel van de Drechtsteden 'Samen stad aan het water'. De Drechtsteden vormen een samenhangend stedelijk gebied rondom Europa's drukst bevaren rivierenknooppunt. Het gebied kent een roemrijke historie in de Hollandse Gouden Eeuw. Daarna is de ontwikkeling vooral bepaald in het verlengde van het haven-industrieel complex van Rotterdam, één van 's werelds grootste havens.
De sector Maritiem en Logistiek is internationaal toonaangevend. Dat heeft veel werkgelegenheid opgeleverd, maar niet altijd hooggekwalificeerd. Ten opzichte van vergelijkbare gebieden zijn de Drechtsteden wat achtergebleven in welvaart, voorzieningen, hoger onderwijs en imago.
De regio heeft echter bovengemiddeld veel kansen door de gunstige ligging in de flank van Randstad, direct aan het water, de Biesbosch en het Groene Hart. Een stedenbouwkundige oriëntatie op de waterkant kan schitterende woonmilieus opleveren, met creatieve oplossingen voor de waterveiligheid. De historische binnenstad van Dordrecht biedt een unieke voedingsbodem voor cultuur en voorzieningen met (boven)regionale betekenis.
Op al deze punten heeft het gebied een rijke potentie om te groeien als aantrekkelijk woon- en leefklimaat, wat in de 21ste eeuw de sleutelfactor is voor een succesvolle ontwikkeling.

Om dit te bereiken voeren de Drechtsteden een strategisch ontwikkelingsbeleid op drie domeinen:

- Economie: ontwikkeling maritiem, logistiek, onderwijs (uitvoeringsagenda economie en arbeidsmarkt);
- Fysiek: versterking aantrekkingskracht leefklimaat (wonen, water, binnenstad, natuur & vrijetijd);
- Sociaal: veiligheid en integrale ondersteuning achterstandsgroepen (samenhang in decentralisaties).

Ieder van de zes gemeenten heeft een eigen profiel en een eigen functie in deze agenda. Er zijn gezamenlijke taken en afzonderlijke taken. Maar er zijn geen afzonderlijke successen. De samenhang in het gebied is zo groot dat iedere lokale prestatie bijdraagt aan de ontwikkeling van het totale gebied.
De regio loopt landelijk voorop in intergemeentelijke samenwerking. Voor de komende periode is de uitdaging om die samenwerking, bestuurlijk en ambtelijk, zo in te richten dat ze optimaal bijdraagt aan de inhoudelijke ontwikkelingsagenda. Zowel tussen gemeenten onderling, als in relatie met de maatschappelijke partners die tenslotte de ontwikkeling van het gebied feitelijk realiseren.

De principes van samenwerking.

In 2013 hebben de Drechtraad en de lokale raden ook de basisprincipes waarop de samenwerking in de jaren daaraan voorafgaand gebaseerd was, herbevestigd, als een herijking van de samenwerking en het commitment daarin aan elkaar. Het principe van verlengd lokaal bestuur is de gedeelde basis van de bestuurlijke samenwerking in de Drechtsteden. Verlengd lokaal bestuur wordt aangegaan ter versterking van de lokale autonomie, waarbij de gemeenten regie houden op die samenwerking. In de Drechtsteden geven we hier op een duale wijze invulling aan. De kader stellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van raadsleden staat in het verlengd lokaal bestuur centraal. Aan de voorkant vindt debat en sturing op (politieke) hoofdlijnen plaats, en achteraf controle op de uitvoering van het Drechtstedenbestuur door de Drechtraad. Daarnaast hechten de Drechtstedengemeenten belang aan bestuurlijke en democratische legitimatie: de invloed van de gemeenteraden moet niet worden beperkt en er moet geen vierde bestuurslaag ontstaan.

De principes vormen de grondslag voor de te maken keuzen over de inhoud van de samenwerking en zijn leidend in de bepaling van hetgeen waarin de Drechtstedengemeenten met elkaar verbonden zijn. Er zijn vier principes van samenwerking vastgesteld:

- samenwerking op basis van autonomie van de deelnemende gemeenten;
- intensieve samenwerking bij regionale beleidsafhankelijkheden, samenwerking moet meerwaarde hebben;
- samenwerking ter versterking van maatschappelijke resultaten en behalen van financiële voordelen;
- behoud democratische legitimatie van de volksvertegenwoordiging.

Daarbij is ook vastgesteld dat de sturing en bestuurlijke structuur van de samenwerking zo eenvoudig mogelijk moeten zijn ingericht.

De uitgangspunten voor de regionale strategische agenda, het regionaal Meerjarenprogramma.

In de herbevestiging van de samenwerking van de Drechtsteden, zijn ook het belang van een gezamenlijke regionale agenda en de uitgangspunten op basis waarvan die agenda zou moeten worden gevuld en geformuleerd, vastgesteld. Ook deze uitgangspunten vormen belangrijke elementen in de wijze waarop de samenwerking en het bestuursmodel van de Drechtsteden functioneren.
Het karakter van het rMJP:

- Een politiek-gestuurde regionale strategische agenda, uitgangspunt voor het gezamenlijk beleid van de Drechtsteden en de uitvoering van dat beleid.
- Met een duidelijke, leidende, opdrachtgevende rol van de Drechtraad, en met het Drechtstedenbestuur als opdrachtnemer en als professioneel bestuur dat de opdracht tot invulling en uitvoering van dat beleid aanvaardt.
- In actieve verbinding en actief partnerschap met de maatschappelijke partners en bedrijfsleven, zowel vanuit de politiek als vanuit het bestuur.

De uitgangspunten voor de programmering:

- In principe behoren alle onderwerpen tot de lokale bevoegdheid tenzij de deelnemende gemeenten gezamenlijk het besluit nemen onderwerpen over te dragen aan de regio.
- Focus: beperkt in aantal dossiers en tegelijkertijd groot in belang.
- Alleen thema's waarvoor geldt dat regionale sturing de optelsom van de sturing van individuele gemeenten overstijgt: die bijdragen aan het profiel van de Drechtsteden en/of waarvoor het belangrijk is dat de Drechtsteden een gezamenlijke lobby voeren, en/of dossiers die door de regionale, gezamenlijke aanpak efficiency-, effectiviteits- of financieel voordeel opleveren.
- Dossiers waarvoor juist de lokale betrokkenheid en directe verbinding met inwoners essentieel zijn, blijven de kern van het lokale domein en van de lokale bevoegdheid.
- De programmering en de uiteindelijke bevoegdhedentoedeling laten onverlet dat in de ontwikkeling van het ambtelijk organisatienetwerk van de Drechtsteden taken (boven)lokaal en regionaal op de meest efficiënte en effectieve wijze worden uitgevoerd met flexibele matching van ambtelijke capaciteit en gezamenlijke levering van producten.
- De regionale agenda moet zijn voorzien van de bij de ambities passende investeringsprogramma's en -budgetten, alsook concrete opdrachten tot uitvoering door het bestuur.
- Een cultuur en houding van vanzelfsprekend melden en actief delen van informatie met collega-Drechtstedengemeenten, zeker ook waar het onderwerpen betreft die tot het lokale domein

behoren maar die wel bovenlokale impact (kunnen) hebben.
- Deling met elkaar van kansrijke initiatieven in het netwerk, om te bezien of het initiatief ook voor anderen in het netwerk relevant kan zijn.
- Erkenning van coördinatie op regioniveau in dossiers die op Drechtstedenniveau zijn belegd maar waarbij het niet gaat om overgedragen lokale bevoegdheden. Afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

De grondslagen voor de toedeling van bevoegdheden:
- Het zijn de lokale raden die besluiten over een eventuele overbrenging van bevoegdheden aan de Drechtsteden.
- Besluitvorming over dossiers moet dáár plaatsvinden waar de verantwoordelijkheid en bevoegdheid voor dat dossier zijn belegd.
- Bij de start van een nieuwe raadsperiode wordt beoordeeld of voortzetting van de tot dan toe geldende bevoegdhedentoedeling dan wel aanpassing gewenst is.

<u>De politieke, bestuurlijke en ambtelijke organisatie van de Drechtsteden</u>.

Op basis van de principes van samenwerking is de politiek, bestuurlijke en ambtelijke organisatie gemodelleerd. De samenwerking kent op de verschillende niveaus van politiek, bestuur en ambtenarij zijn eigen gremia en vormen. In het model wordt de sturing en bestuurlijke structuur van de GRD gecombineerd met overleggen ten behoeve van onderlinge afstemming, samenhang en draagvlak. Dit maakt de samenwerking gestructureerd en geordend maar ook veelvormig en complex. De gremia, structuren en samenhang zijn te verklaren en toe te lichten in een aantal schema's.

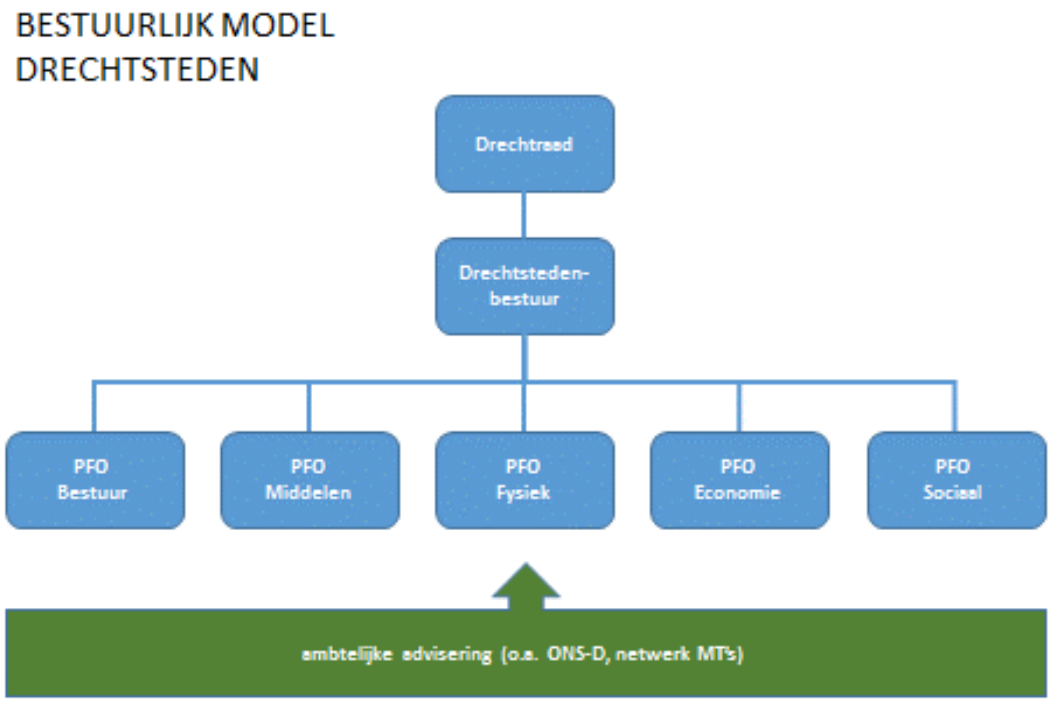

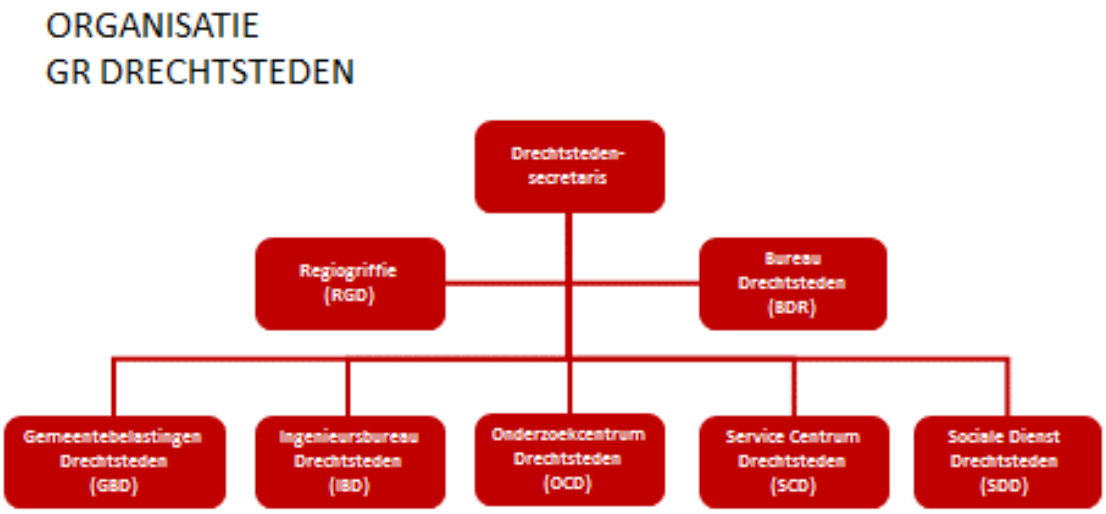

De Drechtraad.

De Drechtraad is het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden en heeft een kader stellende en toezichthoudende rol. De leden van de Drechtraad worden per gemeente aangewezen uit de lokale gemeenteraad. Per fractie wordt één Drechtraadslid aangewezen. Bij eventuele splitsingen van fracties in een lokale raad heeft de afsplitsing ook recht op een zetel in de Drechtraad. Het aantal Drechtraadsleden neemt dan dus toe. Ieder lid mag een vaste plaatsvervanger hebben.
De voorzitter wordt door de Drechtraad aangewezen. Hij of zij is een collegelid en dient lid te zijn van de Drechtraad. Indien niet aangewezen, dan is de burgemeester van Dordrecht voorzitter.

Drechtstedendinsdag.

Iedere maand, behalve tijdens het zomerreces, is er een Drechtstedendinsdag. Basislocatie voor Drechtstedendinsdag is het gemeentehuis van Zwijndrecht. Op bijzondere momenten, zoals de algemene beschouwingen in juli, vindt Drechtstedendinsdag plaats in het Stadhuis van Dordrecht. Daarnaast wordt één keer per jaar in Cascade (Hendrik-Ido-Ambacht) en Landvast (Alblasserdam) vergaderd. De Drechtstedendinsdag kent een aantal vaste onderdelen. Het middagdeel van de Drechtstedendinsdag is voor colleges, met onder meer besloten Portefeuillehoudersoverleggen en een themadeel. Het raadsdeel van Drechtstedendinsdag start om 17.00 uur met een themabijeenkomst. Vervolgens is er van 18.00-19.00 uur een gezamenlijke maaltijd, die ook toegankelijk is voor andere raadsleden en betrokkenen. Van 19.00-19.30 uur is er ruimte voor fractieoverleg en daarna beginnen de Carrousels. In principe zijn er drie Carrousels: Fysiek, Sociaal en Bestuur & Middelen en soms is er ook een Carrousel Integraal.

Een Carrousel heeft de volgende taken: 1) het uitbrengen van advies aan Drechtraad over een voorstel of onderwerp dat in de Drechtraad wordt behandeld 2) het uitbrengen van advies uit eigen beweging aan de Drechtraad 3) het voeren van overleg met leden van het Drechtstedenbestuur. In de Carrousels geldt inspreekrecht voor burgers. Ook lokale raadsleden, Burgerraadsleden en commissieleden mogen deelnemen aan de beraadslagingen. De woordvoering

gebeurt door één voorzitter per gemeenteraadsfractie of regiofractie.

Na de Carrousels start de Drechtraad. Aan deze formele vergadering van het Algemeen Bestuur, nemen alleen leden of hun plaatsvervangers deel. Woordvoering vindt plaats namens lokale fractie of regiofractie en er is geen inspreekrecht voor burgers. Stukken waarover een besluit van Drechtraad gevraagd wordt, worden in beginsel altijd eerst in de Carrousel behandeld en de volgende Drechtstedendinsdag in de Drechtraad. De formele besluitvorming vindt plaats in de Drechtraad. Hierin is onderscheid tussen hamerstukken en bespreekstukken. De Drechtraad beschikt over een eigen reglement van orde. Hierin zijn bevoegdheden opgenomen zoals recht van amendement, motie, initiatief en interpellatie. Moties en amendementen dienen ter vergadering schriftelijk aan de voorzitter te worden overhandigd. Bij stemming vertegenwoordigt ieder Drechtraadslid een bepaald stemgewicht, gebaseerd op het aantal absoluut uitgebrachte stemmen bij de verkiezingen. Bij stemmingen over personen of ordevoorstellen heeft ieder lid één stem. Van de Carrousels en van de Drechtraad worden geluidsopnamen gemaakt. Van de Drechtraad wordt tevens een papieren verslag gemaakt, inclusief de genomen besluiten.

Naast de Drechtraad zijn er diverse overlegorganen:

De Agendacommissie, de Voorzitterspool, de Auditcommissie en het Presidium. Ook is de Drechtraad bevoegd om ad hoc commissies (raadswerkgroepen) in te stellen. De Agendacommissie stelt de concept-agenda's vast voor de vergaderingen van de Drechtraad en het agendaschema van de Carrousel. Voorzitterspool: per Carrousel wordt een pool gevormd van drie voorzitters. Zij moeten raadslid zijn in één van de Drechtsteden en worden benoemd door de Drechtraad. De voorzitter van een Carrouselvergadering leidt de vergadering, handhaaft de orde tijdens de vergadering en zorgt ervoor dat het Reglement van Orde en de wet worden nageleefd. Ook formuleert de voorzitter conclusies, aanbevelingen en adviezen naar aanleiding van hetgeen in de vergadering is besproken. De Auditcommissie richt zich op een transparant bestuur en goede sturing, zonder daarin een politieke rol te nemen. In dat kader is de Auditcommissie belast met de voorbereiding van de taken die aan de Drechtraad zijn toegekend in de 'Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van het Openbaar Lichaam Drechtsteden', kortweg de Controleverordening of Verordening artikel 213. Daarnaast kan de Auditcommissie dienen als een klankbord voor het bestuur met betrekking tot de administratieve organisatie van de Drechtsteden. Het Presidium heeft als taak algemene zaken te bespreken betreffende het functioneren van de Drechtraad. De regiogriffie verzorgt de ondersteuning van de Drechtraad.

Toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de GRD heeft op de samenstelling en de omvang van de Drechtraad de volgende uitwerking.

- In de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam zijn zes politieke partijen/groeperingen vertegenwoordigd. De Drechtraad zal bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam overeenkomstig toenemen in aantal leden van 45 leden naar 51 leden.
- Het aantal politieke partijen dat in de Drechtraad vertegenwoordigd is, zal dan gelijk blijven met acht, ervan uitgaande dat de lokale partij van Hardinxveld-Giessendam aansluiting zal zoeken bij de Samenwerkende Lokale Partijen in de Drechtraad, iets wat vanzelfsprekend aan de partij zelf zal zijn.
- In bijgevoegde overzichten is in detail de huidige verdeling en de verdeling na toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam in stemgewicht per gemeente en per fractie opgenomen.
    - Het totale stemgewicht van alle gemeenten zal bij toename van zes naar zeven gemeenten toenemen van 1.112 naar 1.206, met een stemgewicht van 94 voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De stemgewichten voor de huidige Drechtstedengemeenten wijzigen niet (met Alblasserdam 89; Dordrecht 478; Hendrik-Ido-Ambacht 128; Papendrecht 133; Sliedrecht 110; Zwijndrecht 174).

- Het stemgewicht per partij zal als volgt wijzigen:

Partij	Stemgewicht 6 Drechtsteden	Stemgewicht 7 Drechtsteden Incl. Hardinxveld-Giessendam
Samenwerkende Lokale Partijen	334	367
ChristenUnie/SGP	200	239
CDA	143	149
D 66 / VSP	127	127
PvdA	120	131
VVD	114	119
SP	37	37
GroenLinks	37	37
Totaal	**1112**	**1206**

Overzicht aantal uitgebrachte geldige stemmen en stemgewicht in de Drechtraad, inclusief Hardinxveld-Giessendam

CONCEPT

	Leden Drechtraad	Plv. leden Drechtraad	Partij	Geldige stemmen	Stemgew.
	Alblasserdam		**17 zetels**	**8997**	**89**
1	J.C. Brand	A.H. Brasser	SGP (4)	2071	21
2	J.J.G. Lok	T.C. Bijl	PvdA (3)	1500	16
3	A.C. van 't Zelfde	T. de Gelder	CDA (3)	1403	16
4	M. van der Plaat	J.R. Pardo Kruidenier	D 66 (2)	1362	11
5	P.J. Sterrenburg	T. Stam	ChristenUnie (2)	1036	10
6	F.C. de Gier	H.F. Verweij	VVD (2)	1018	10
7	U. Oflaz	-	Leefbaar Alblasserdam (1)	607	5
	Dordrecht		**39 zetels**	**47839**	**478**
8	D. van Antwerpen	O. Soy	Beter Voor Dordt (14)	15916	172
9	I.E. Mous	P.J. Heijkoop	CDA (4)	4630	49
10	N. de Smoker-van Andel	J.P. Schuiten	D 66 (4)	4611	49
11	C.A. van Verk	J. van den Bergh	PvdA (4)	4463	49
12	R. Portier	C.M. Jager	SP (3)	4225	37
13	B. Staat	S.L. Catsburg-Schenkel	ChristenUnie/SGP (3)	4199	37
14	I. Koene	M.D. Burggraaf	VVD (3)	3771	37
15	H.J. Tazelaar	M.G. Stolk	Verenigde Senioren Partij (2)	2686	24
16	K. Kruger	A. Karapinar	GroenLinks (2)	2594	24
			WEK (0)	744	0
	Hendrik-Ido-Ambacht		**21 zetels**	**12825**	**128**
17	P. Boudewijn	E. van Hartingsveldt	SGP/ChristenUnie (6)	3554	37
18	M.B. Braber	M.N.P. Vogelaar-Korpershoek	Gemeentebelangen (3)	1933	19
19	W.P. van der Hee-Pasterkamp	S. van Die	CDA (3)	1812	18
20	J. Struik	J.C.W.H. Groos	Ambachts Uw Belang (3)	1692	18
21	M.C.G. Gommans-Dane	M. de Groot	D 66 (2)	1371	12
22	O. Doevendans	J. Oelfke-ten Seldam	VVD (2)	1318	12
23	E. van der Wulp	E. Ossel	PvdA (2)	1145	12
	Papendrecht		**23 zetels**	**13300**	**133**
24	A.M.J.M. Janssen	A. Stremler	Papendrechts Algemeen Belang (7)	3628	40
25	M. van der Valk	S.H. de Keizer	VVD (3)	1789	17
26	E.B.A. Lichtenberg	K.E. Middelekoop-van den Adel	CDA (3)	1622	17
27	T.C. van Es	L.J. van Hal	D 66 (2)	1397	12
28	C. de Ruijter	A.P.J. den Dekker	ChristenUnie (2)	1253	12
29	D. Yildiz-Karso	E.J. Schotting	PvdA (2)	1057	12
30	M.C. Hoogland	A.J. Kosten	SGP (2)	906	11
31	R. Lammers	-	Onafhankelijk Papendrecht (1)	918	6
32	R.V. van Engelen	-	GroenLinks (1)	730	6
	Sliedrecht		**19 zetels**	**11029**	**110**
33	C.N. de Jager	J.H. Visser	SGP/ChristenUnie (7)	3695	40
34	W.H. Blanken	G.P. Venis	PRO Sliedrecht (5)	3027	29
35	T.A. Spek	A.L. den Besten	CDA (3)	1674	17
36	A. van Rees-Huijzer	J.K. Lanser	PvdA (2)	1418	12
37	R. Bijderwieden	G.A. Kieft	VVD (2)	1215	12
	Zwijndrecht		**27 zetels**	**17447**	**174**
38	F. Loos	C. Moorman	Algemeen Belang Zwijndrecht (5)	3175	32
39	A. van Gemerden	M.M. Schenkel	ChristenUnie/SGP (5)	2824	32
40	H.E. Berg	E.J. van de Mheen	CDA (4)	2540	26
41	H.A. van Dorsser	M. Roodbol	VVD (4)	2253	26
42	M. Pater	W. van der Does	D 66 (3)	2147	19
43	S. Berrag-Nahari	B. Exoo	PvdA (3)	2001	19
44	G.G.F. Hartmeijer	E. van der Linden	Zwijndrechtse Plus Partij (2)	1170	13
45	L. Kroes	-	GroenLinks (1)	814	7
			Perengen. Zwijndr. Waard (0)	523	0
	Hardinxveld-Giessendam		**17 zetels**	**9486**	**94**
			Transparante Partij voor Alg. Belang (6)	3140	33
			SGP (4)	2201	22
			ChristenUnie (3)	2023	17
			PvdA (2)	929	11
			CDA (1)	735	6
			VVD (1)	458	5
	Totaal			**120923**	**1206**

Samenwerkende Lokalen Partijen, bestaande uit:
Leefbaar Alblasserdam
Beter voor Dordt
Gemeentebelangen HIA
Ambachts Uw Belang
Papendrechts Alg. Belang
Onafhankelijk Papendrecht
Pro Sliedrecht
Alg. Belang Zwijndrecht
Zwijndrechtse Plus Partij
T@B HG

Bijgewerkt 16 maart 2015

Partij & Zetelaantal	Geldige stemmen	Stemgew.
Samenwerken Lokale Partijen	35206	367
ChristenUnie-SGP	23762	239
CDA	14416	149
D66 - VSP	13574	127
PvdA	12513	131
VVD	11822	119
SP	4225	37
GroenLinks	4138	37
WEK	744	0
Perengen. Zwijndr. Waard	523	0
Totaal	**120923**	**1206**

Drechtstedenbestuur

Het Drechtstedenbestuur (DSB) is het dagelijks bestuur van de Drechtsteden. De leden van het Drechtstedenbestuur die lid zijn van de Drechtraad hebben geen stemgewicht in de Drechtraad. Elke gemeente is vertegenwoordigd in het Drechtstedenbestuur. Het Drechtstedenbestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het vastgestelde beleid en de bewaking van beleidsprocessen. Het Drechtstedenbestuur wordt geadviseerd door portefeuillehoudersoverleggen (PFO). In de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden is voorzien dat het Drechtstedenbestuur is samengesteld uit de voorzitter (tevens voorzitter van de Drechtraad) en ten minste vier en ten hoogste negen leden, aangewezen door de Drechtraad, met dien verstande dat ten minste de helft van de leden aangewezen wordt uit de collegeleden van de Drechtstedengemeenten, en dat ten hoogste de helft van de leden aangewezen kan worden uit personen die geen lid zijn van de Drechtraad, gemeenteraden of colleges.
Met toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de GRD zal de gemeente ook met een lid-bestuurder vertegenwoordigd worden in het Drechtstedenbestuur.
De portefeuilles van de leden van het Drechtstedenbestuur komen voort uit het regionaal Meerjarenprogramma.

Het Drechtstedenbestuur kent Portefeuillehoudersoverleggen (PFO's) op de volgende onderwerpen: Bestuur, Middelen, Sociaal en Economische & ruimtelijke strategie. De vergaderingen van het Drechtstedenbestuur en de PFO's zijn besloten.

De Drechtraad heeft een profiel netwerkbestuurder opgesteld. In de besluitvorming over Toekomst Drechtsteden, heeft de Drechtraad op 1 oktober 2013 besloten om, vanaf de nieuwe raadsperiode, functieomschrijvingen en vereiste kwalificaties voor de leden van het Drechtstedenbestuur op te stellen. Als uitwerking hiervan is de gedachte ontstaan om niet alleen voor de leden van het Drechtstedenbestuur, maar voor alle netwerkbestuurders een 'netwerkprofiel' op te stellen. Daarbij hebben diegenen die vanuit de colleges worden afgevaardigd naar het Drechtstedenbestuur een ander/extra accent en leveren een toegevoegde waarde op onderdelen op de inhoudelijke dossiers die ze in portefeuille hebben. Hierbij wordt er nadrukkelijk van uitgegaan dat een netwerkbestuurder in de Drechtsteden onderdeel uitmaakt van een team van bestuurders (college of Drechtstedenbestuur), waarbij de leden in onderlinge collegialiteit aanvullende competenties kunnen inbrengen.
Kenmerken netwerkbestuurder (schuin gedrukt zijn de extra accenten voor een DSB-lid aangegeven)

- *onderschrijft de principes van samenwerking van de regio Drechtsteden;*
- *opereert in relevante netwerken en vertegenwoordigt daarin de belangen van de regio door proactieve beïnvloeding, het onderhouden van duurzame relaties en lobby op prioritaire dossiers;*
- *heeft gedegen kennis van de regio;*
- *is bereid en in staat voldoende tijd voor de betreffende regioportefeuille uit te trekken;*
- *bruggenbouwer naar wethouders/bestuurders in de regio;*
- *heeft kennis van de toebedeelde portefeuille;*
- *kan omgaan met weerstand;*
- *is een strateeg;*
- *dwingt respect en vertrouwen af bij het bestuurlijk optreden;*
- *beheerst het proces en is koersvast;*
- *heeft overtuigingskracht;*
- *toont als bestuurlijk leider daadkracht;*
- *heeft een inspirerende visie;*
- *toont veranderkracht;*
- *heeft gevoel voor ondernemerschap en kan goed onderhandelen;*
- *toont lokale betrokkenheid;*
- *heeft analytisch denkvermogen;*
- *heeft een collegiale instelling;*
- *is een belangenbehartiger;*
- *is betrouwbaar en integer.*

Ambtelijke samenwerking

In december 2012 heeft het collectief van secretarissen, het ONS-D (Overleg Netwerk Secretarissen Drechtsteden) een visie geformuleerd op het werken in de Drechtsteden. De kern daarvan is te vatten in de volgende uitdrukking: 'Er is niet één netwerk-organisatie, er is wel één organisatie-netwerk'.

Het netwerk kent zes gemeentelijke organisaties en de GRD, elk met een eigen autonome leiding, maar het geheel vraagt wel om één gemeenschappelijke regie. Het collectief van secretarissen neemt gezamenlijk die verantwoordelijkheid.

Dit betekent dat de ontwikkeling van samenwerkingsvormen niet van toevallige omstandigheden afhankelijk kan zijn. Het ONS-D stuurt pragmatisch maar samenhangend op de keuze, de inhoud en het tempo van de ambtelijke samenwerking. Daarbij worden de volgende criteria gehanteerd: *Inhoud* (ligt het accent op nabijheid, kwaliteit of efficiency) en *Sturing* (ligt het accent op dagelijkse aansturing, bestuursopdrachten of standaardisatie).

Een belangrijk element in de samenhangende sturing op de ambtelijke samenwerking zijn de Netwerk-MT's. Voor ieder van de drie beleidsdomeinen Sociaal, Fysiek en Economie is een Netwerk-MT actief. Ook voor het domein Middelen is een Netwerk-MT ingericht. De Netwerk-MT's zijn in principe samengesteld uit één vertegenwoordiger van iedere gemeente (op niveau afdelingshoofd of senior medewerker met voldoende mandaat) dan wel waar relevant een lid van het MT-Drechtsteden (het MT van de GRD); een door ONS-D aangewezen voorzitter; de betreffende regisseur van Bureau Drechtsteden als secretaris / eerste adviseur. De Netwerk-MT's hebben, onder de eindverantwoordelijkheid van het ONS-D, de complete regierol voor alle bovenlokale samenwerking in hun domein. Concreet betekent dit dat zij (in overleg met Bureau Drechtsteden) jaarlijks voorstellen doen voor de programmering van regionale en meervoudig lokale taken (en voor lokale taken, als die deels met capaciteit van andere gemeenten worden ingevuld). Het Netwerk-MT doet de programmering en de matching, maar neemt zelf ook verantwoordelijkheid voor de opdrachten doordat het ambtelijk opdrachtgeverschap voor de regionale en meervoudig lokale taken in principe wordt ingevuld door een lid van het Netwerk-MT. Voor het rMJP als totaal ligt het opdrachtgeverschap en budgethouderschap bij het hoofd van Bureau Drechtsteden. Tenslotte vervullen de Netwerk-MT's ook een adviesrol: zij adviseren de PFO's over de programmering en verzorgen preadviezen bij voorstellen die zijn geagendeerd voor de PFO's.

Al met al hebben de Netwerk-MT's voor het intergemeentelijke werk een rol die sterk lijkt op die van de MT's in de lokale organisaties. Omdat het netwerk gebaseerd is op samenwerking gebeurt de toekenning van taken en capaciteit altijd vanuit de autonome lokale organisaties. Juist daarom zitten er gemeentelijke vertegenwoordigers met voldoende mandaat in de Netwerk-MT's.

Nadat de opdrachten zijn toegekend wordt het Netwerk-MT verantwoordelijk. Het Netwerk-MT kan die verantwoordelijkheid ook waarmaken doordat het ONS-D er zijn gezamenlijke gezag achter zet. Om dit uit te drukken zijn de voorzitters benoemd door het ONS-D, waaraan zij ook rapporteren. De voorzitters zijn verantwoordelijk voor het functioneren van de Netwerk-MT's. In goed overleg met de Netwerk-MT's formuleren zij de conclusies over geagendeerde onderwerpen. Bij blijvend verschil van mening kan een onderwerp worden voorgelegd aan ONS-D. Ook dit is dus vergelijkbaar met de normale verhoudingen in de lokale organisaties.

Met toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de GRD zal de gemeente ook vertegenwoordigd worden in de ambtelijke overleggen.

bijlagen

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
1	Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden	1. Inrichting van het openbaar lichaam. 2. Benoeming van overdragen taken en bevoegdheden 3. Inrichting van het bestuur	10.1	Ja Bevoegdheid colleges, burgemeester en raden van de deelnemers
2	Delegatiebesluit Drechtraad	Delegatie van bevoegdheden van de Drechtraad aan het DSB (dualisering van de verhouding tussen DR en DSB)	1 (27-09-2006)	Nee Bevoegdheid Drechtraad
3	Besluit mandaat, volmacht en machtiging Drechtstedensecretaris	Mandaatverlening van DSB-bevoegdheden aan Drechtstedensecretaris	30-11-2012	Nee Bevoegdheid DSB
4	Mandaatbesluit Hoofd Bureau Drechtsteden	Mandaatverlening van Drechtstedensecretaris aan hoofd Bureau Drechtsteden	2.0 (18-06-2013)	Nee Bevoegdheid Drechtstedensecretaris
5	Mandaatbesluit portefeuillehouder Personeelszaken	Mandaat van DSB aan portefeuillehouder om beslissingen op bezwaar t.a.v. eigen personeel te nemen	1.1 (…-…-2013 (Onbekend of het besluit daadwerkelijk is vastgesteld)	Nee Bevoegdheid DSB
6	Besluit mandaat, volmacht en machtiging directeuren 2012	Mandaat van Drechtstedensecretaris aan de directeuren van de dochters	14-09-2012	Nee Bevoegdheid Drechtstedensecretaris
7	Mandaatbesluit Service Centrum Drechtsteden	Mandaat van directeur SCD aan medewerkers SCD	18-03-2014	Nee Bevoegdheid directeur SCD
8	Mandaatbesluit Sociale Dienst Drechtsteden	Mandaat van directeur SDD aan medewerkers SDD	08-02-2012	Nee Bevoegdheid directeur SDD
9	Mandaatbesluit Ingenieursbureau Drechtsteden	Mandaat van directeur IBD aan medewerkers IBD	19-06-2008	Nee Bevoegdheid directeur IBD
10	Mandaatbesluit Gemeentebelastingen Drechtsteden	Mandaat van directeur GBD aan medewerkers GBD	19-06-2008	Nee Bevoegdheid directeur GBD
11	Besluit mandaat, volmacht en machtiging CIO 2012	Mandaat van Drechtstedensecretaris aan Concern Information Officer	30-12-2011	Nee Bevoegdheid Drechtstedensecretaris
12	Aanwijzingsbesluiten heffings- en invorderingsambtenaren en verlenen van mandaten voor toezicht inzake parkeerbelastingen.	Mandaat van gemeente aan medewerkers van GR Drechtsteden om belastingen namens de gemeente te innen	1	Ja Bevoegdheid colleges deelnemers
13	Mandaatbesluit Regiogriffier Drechtsteden	Mandaat van de Drechtstedensecretaris aan de Regiogriffier om namens hem overeenkomsten aan te gaan	…-…-2015	Nee Bevoegdheid Drechtstedensecretaris

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
14	Vervangingsregeling Mandaat, volmacht en machtiging SCD	Regeling van de vervanging van de directeur SCD bij afwezigheid	18-03-2014	Nee Bevoegdheid directeur SCD
15	Archiefverordening openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de archivering van stukken	1.1 06-12-2006	Nee Bevoegdheid Drechtraad
16	Besluit Informatiebeheer openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt het beheer van de archiefbewaarplaats en van de documenten	16-01-2014	Nee Bevoegdheid DSB
17	Besluit elektronisch post openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt het omgaan met en het beheer van email-berichten	31-08-2006	Nee Bevoegdheid DSB
18	Financieringsstatuut openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de financiële huishouding van de GRD	Onbekend wanneer de laatste versie is vastgesteld	Nee Bevoegdheid Drechtraad
19	Inspraakverordening	Regelt de wijze waarop inspraak wordt verleend aan burgers bij het vaststellen van beleid.	28-06-2006	Nee Bevoegdheid Drechtraad
20	Controleverordening openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de controle op het financieel beheer	21-03-2007	Nee Bevoegdheid Drechtraad
21	Financiële verordening openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de uitgangspunten van het financiële beleid	21-03-2007	Nee Bevoegdheid Drechtraad
22	Reglement van Orde voor de Drechtraad	Regelt de orde in de Drechtraadvergaderingen	4.0 15-04-2014	Nee Bevoegdheid Drechtraad
23	Reglement van Orde voor het Drechtstedenbestuur	Regelt de orde in de vergaderingen van het Drechtstedenbestuur	2.0 04-12-2014	Nee Bevoegdheid DSB
24	Verordening Werk, zorg en inkomen	Regelt de instelling van een adviescommissie	06-12-2006	Nee Bevoegdheid Drechtraad
25	Verordening ambtelijke bijstand Drechtraad	Regelt de wijze waarop ambtelijke bijstand wordt verleend aan de Drechtraad	06-12-2006	Nee Bevoegdheid Drechtraad
26	Verordening bezwaarschriften openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de wijze waarop bezwaarschriften bij de verschillende organisatieonderdelen van de GRD worden behandeld	3.0 (07-12-2010)	Nee Bevoegdheid Drechtraad
27	Verordening financiële bijdragen deelnemers openbaar lichaam Drechtsteden	Regelt de financiering van de GRD	4.0 (07-04-2015)	Nee Bevoegdheid Drechtraad
28	Organisatieverordening	Regelt de ambtelijke inrichting van de GRD	3.0 (4.0 in voorbereiding)	Nee Bevoegdheid DSB
29	Verordening op het verrichten van werkzaamheden door het ingenieursbureau	Regelt de voorwaarden waaronder het IBD haar werkzaamheden verricht	1.0 2.0 in voorbereiding of al vastgesteld?) zie verslag 23-04-2009 van DSB.	Nee Bevoegdheid Drechtraad

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
30	Verordening op het verrichten van werkzaamheden door het Onderzoekcentrum Drechtsteden	Regelt de voorwaarden waaronder het OCD haar werkzaamheden verricht	1.0 (zie DSB verslag van 23-04-2009)	Nee Bevoegdheid Drechtraad
31	Besluit heffings- en invorderingsambtenaar Gemeentebelastingen Drechtsteden 2011	Regelt de aanwijzing van de heffings- en invorderingsambtenaar voor gemeentelijke belastingen	10-02-2011	Besluit moet worden aangepast, Hardinxveld-Giessendam moet worden toegevoegd
32	Mandaatbesluit oninbaar verklaren belastingvorderingen Servicecentrum Drechtsteden 2010	Regelt de bevoegdheid voor de invorderingsambtenaar SCD om vorderingen oninbaar te verklaren	…-…-2010	Nee Bevoegdheid DSB
33	Mandaatbesluit oninbaar verklaren belastingvorderingen Gemeentebelastingen Drechtsteden 2010	Regelt de bevoegdheid voor de invorderingsambtenaar GBD om vorderingen oninbaar te verklaren	…-…-2010	Nee Bevoegdheid DSB
34	Mandaatbesluit beheren BAG gemeente HIA	Regelt de bevoegdheid om besluiten te nemen in het kader van de Wet BAG	27-06-2014	Ja Dit betreft een collegebesluit en moet ook door Hardinxveld-Giessendam worden vastgesteld.
35	Mandaatbesluit beheren BAG Dordrecht	Regelt de bevoegdheid om besluiten te nemen in het kader van de Wet BAG	10-09-2013	Ja Dit betreft een collegebesluit en moet ook door Hardinxveld-Giessendam worden vastgesteld.
36	Mandaatbesluit beheren BAG Zwijndrecht	Regelt de bevoegdheid om besluit te nemen in het kader van de Wet BAG	08-04-2014	Ja Dit betreft een collegebesluit en moet ook door Hardinxveld-Giessendam worden vastgesteld.
37	Mandaatbesluit SCD	Regelt de bevoegdheid voor medewerkers van het DSB om een aantal besluiten te nemen namens de betreffende gemeente. Dit mandaatbesluit is door elke gemeenten gelijkluidend vastgesteld. Er is ondermandaat verleend bij het besluit bedoeld onder 38.	30-09-2008	Ja Dit betreft een collegebesluit en moet ook door Hardinxveld-Giessendam worden vastgesteld.
38	Ondermandaatbesluit Servicecentrum Drechtsteden en Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden 2013	Regelt de bevoegdheid voor medewerkers van het SCD om een aantal besluiten te nemen namens de betreffende gemeente. Dit mandaatbesluit is door het DSB vastgesteld.	…-…-2013?	Nee. Dit besluit is door het DSB vastgesteld.

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
39	Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden 2015	Participatiewet	2 december 2014	Nee, bevoegdheid Drechtraad
40	Beleidsregels Participatiewet 2015	Participatiewet	4 september 2014	Nee, bevoegdheid DSB
41	Beleidsregels reiskostenvergoeding uitstroom Werk	Participatiewet	5 september 2013	Nee, bevoegdheid DSB
42	Regeling reiskostenvergoeding re-integratietrajecten	Participatiewet	12 april 2010	Nee, bevoegdheid DSB
43	Beleidsregels Terugvordering	Participatiewet	7 februari 2013	Nee, bevoegdheid DSB
44	Beleidsregels Verhaal	Participatiewet	20 december 2012	Nee, bevoegdheid DSB
45	Beleidsregel bonus vrijwilligerswerk	Participatiewet	5 september 2013	Nee, bevoegdheid DSB
46	Mandaatbesluit Openbaar Lichaam Drechtsteden zelfstandigen	Participatiewet	28 februari 2013	Nee, bevoegdheid DSB
47	Verordening Maatwerkvoorzieningen m.o. Drechtsteden 2015	WMO (Maatwerkvoorzieningen)	2 december 2014	Nee, bevoegdheid Drechtraad
48	Beleidsregels Maatwerkvoorzieningen m.o. Drechtsteden 2015	WMO (Maatwerkvoorzieningen)	4 december 2014	Nee, bevoegdheid DSB
49	Besluit Maatwerkvoorzieningen m.o. Drechtsteden 2015	WMO (Maatwerkvoorzieningen)	4 december 2014	Nee, bevoegdheid DSB
50	Ondermandaat beschermd wonen en opvang	WMO (Maatwerkvoorzieningen)	2015	Nee, bevoegdheid DSB
51	Verordening Werk en Inkomen Drechtsteden 2015	Ioaw/Ioaz	2 december 2014	Nee, bevoegdheid Drechtraad
52	Verordening Inburgering Drechtsteden (alleen nog voor “lopende trajecten”).	Wet inburgering	7 juni 2012 4 december 2012 gedeeltelijk ingetrokken	Nee, bevoegdheid Drechtraad
53	Regeling Compensatie eigen bijdrage Kinderopvang	Wet kinderopvang	10 oktober 2012	Nee, bevoegdheid DSB
54	Beleidsregels tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang Drechtsteden	Wet kinderopvang	5 september 2013	Nee, bevoegdheid DSB
55	Regeling Kinderopvangkosten sociaal medische indicatie	Wet kinderopvang	10 oktober 2012	Nee, bevoegdheid DSB
56	Regionaal beleidsplan Schuldhulpverlening Drechtsteden	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	7 oktober 2014	Nee, bevoegdheid DSB

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
57	Beleidsregels Schuldhulpverlening Drechtsteden	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	10 juli 2014	Nee, bevoegdheid DSB
58	Verordening Persoonsgebonden Budget Begeleid Werken	Wet sociale werkvoorziening	7 december 2011	Nee, bevoegdheid Drechtraad
59	Verordening Persoonlijk Minimabudget 2015	Minimabeleid	2 december 2014	Nee, bevoegdheid Drechtraad
60	Beleidsregels Persoonlijk Minimabudget 2015	Minimabeleid	4 september 2014	Nee, bevoegdheid DSB
61	Nieuwe – integrale – beleidsregels minimabeleid in voorbereiding.	Minimabeleid	11 juni 2015	Nee, bevoegdheid DSB
62	Preventief budgetbeheer	Beleidsnotitie, geen beleidsregel	15 mei 2013	Nee, bevoegdheid DSB
63	Bevoegdheden intern	Mandaat SDD.	8 februari 2012	Nee, bevoegdheid directeur SDD
64	Cliëntenparticipatie	Verordening Cliëntenparticipatie werk en bijstand Drechtsteden	3 juni 2014	Nee, bevoegdheid Drechtraad
65	Cliëntenparticipatie	Verordening Cliëntenparticipatie Wsw.	7 december 2010	Nee, bevoegdheid Drechtraad
66	Algemene declaratieregeling	Declaratieregels Drechtsteden	16 mei 2013	Deze regeling is door DSB vastgesteld.
67	Attentieregeling	Regelt een budget per medewerker voor attenties	5 oktober 2006	Optioneel. Dit is een interne GRD regeling.
68	Bezoldigingsregeling	Regelt de bezoldiging van de medewerkers	1 oktober 2006	Nee, geldt voor GRD medewerkers
69	Regeling Cafetariamodel	Regelt de keuze voor de medewerkers om gebruik te maken van bepaalde faciliteiten	16 mei 2013	Deze regeling is door DSB vastgesteld.
70	Garantieregeling gratificatie ambtsjubilea Drechtsteden	Regelt de rechten op gratificaties voor ambtsjubilea voor voormalig medewerkers van Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht en GR ZHZ.	5 oktober 2006	Nee, geldt voor GRD medewerkers
71	Gezondheidsbeleid Drechtsteden/Zuid-Holland Zuid	Gezondheidsbeleid voor medewerkers	8 oktober 2014	Ja, is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
72	Integriteitsbeleid en Gedragscode Drechtsteden en ZHZ	Regelt het integriteitsbeleid voor de medewerkers van het netwerk	4 november 2014	Ja, is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
73	Klokkenluidersregeling Drechtsteden	Regelt de wijze waarop een medewerker een vermoeden van een misstand kan melden	5 oktober 2006	Nee, geldt voor GRD medewerkers

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
74	Reglement personeelsgesprekken – beoordeling Drechtsteden/Zuid-Holland Zuid + formulier.	Regelt de wijze waarop personeelsgesprekken plaatsvinden	13 februari 2014	Ja, is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, GD&J en OZHZ vastgesteld
75	Rechtspositieregeling buitengewoon ambtenaar burgerlijke stand	Regelt de rechtspositie voor de BABSen van de Drechtsteden	16 mei 2013	Deze regeling is door DSB vastgesteld.
76	Regeling aanstelling in algemene dienst Drechtsteden/Zuid-Holland Zuid	Regelt dat de medewerkers van de Drechtsteden in algemene dienst zijn bij hun organisatie	4 september 2014	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
77	Regeling beeldschermbril Drechtsteden - ZHZ	Regelt de vergoeding voor de aanschaf van een beeldschermbril	div. data 2015	Optioneel. De regeling is vastgesteld door de colleges van Dordrecht, Hendrik Ido Ambacht en Zwijndrecht
78	Regeling behandeling rechtspositionele bezwaren regio Drechtsteden	Regelt de wijze waarop de rechtspositionele bezwaren van de medewerkers van de regio Drechtsteden worden behandeld	7 november 2013	Nee, is door DSB vastgesteld
79	Regeling verstrekking werkkleding Drechtsteden - ZHZ	Regelt de voorwaarden waaronder werkkleding kan worden verstrekt	27 januari 2015 en 7 april 2015	Optioneel. Is alleen door de colleges van Dordrecht en Zwijndrecht vastgesteld
80	Regionaal Sociaal Beleidskader 2013 – 2017 + wijzigingen december 2014	Regelt de sociale beleidskaders (w.o. sociaal plan) voor de regio Drechtsteden	18 september 2013	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
81	Strategische personeelsplanning Drechtsteden - ZHZ	Regelt de strategische personeelsplanning in de regio Drechtsteden	13 februari 2014	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
82	Vergoedingsregeling Bedrijfshulpverlening Drechtsteden	Regelt de vergoeding voor BHV-medewerkers	16 mei 2013	Deze regeling is door DSB vastgesteld.
83	Verlofregeling 2015	Regelt de verlofregels voor de medewerkers in de regio Drechtsteden	15 januari 2015	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
84	Regeling vervoer Drechtsteden - ZHZ	Regelt de vergoeding voor woon – werk verkeer en dienstreizen	7 november 2013	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
85	Werktijdenregeling + bijlage	Regelt de werktijden van de medewerkers	1 oktober 2006	Onduidelijk door wie de regeling is vastgesteld en gedeeltelijk vervangen
86	Werktijdenregeling Drechtsteden – ZHZ 2015	Regelt de werktijden van de medewerkers	17 en 31 maart 2015	Optioneel. Deze regeling is alleen vastgesteld door de colleges van Dordrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Nr.	Naam regeling	inhoud	versie	Wijzigen c.q. vast te stellen door Hardinxveld-Giessendam?
87	Beleid en Procedure werving & selectie	Regelt het regionale beleid omtrent werving en selectie van medewerkers	6 mei 2014	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld
88	Ziekteverzuimbeleid Drechtsteden - ZHZ	Regelt het beleid omtrent ziekteverzuim	8 oktober 2014	Ja, de regeling is door alle colleges van de Drechtsteden en de DB's van de GRD, DG&J en OZHZ vastgesteld

Overige gemeenschappelijke regelingen					
Nr	**Sub-regeling**	**Naam regeling**	**Doel regeling**	**deelnemers**	**Positie Hardinxveld-Giessendam**
1		Regeling onderlinge samenwerking Drechtsteden	Alle vormen van samenwerking tussen de Drechtsteden mogelijk maken, buiten de GRD	Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht	Toetreden gewenst
	A	DKCC	Klant Contact Centrum	Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Sliedrecht	optioneel
	B	Samenwerking openbare verlichting	Goedkoper onderhoud openbare verlichting	Alblasserdam, Dordrecht, Sliedrecht, PM?	optioneel
	C	Onderhoud sportvelden	Goedkoper onderhoud sportvelden	Dordrecht, Zwijndrecht, PM?	optioneel
	D	Beheer parkeren	Goedkoper parkeerbeheer	Dordrecht, Zwijndrecht, PM?	optioneel
	E	Beheer openbare ruimte	Goedkoper beheer	Wordt onderzocht	optioneel
	F	…	…	…	optioneel
2		Openbaar lichaam Drechtwerk	Tewerkstelling Wsw-medewerkers	Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht	Gezien de nauwe relatie met het openbaar lichaam Drechtsteden (SDD) lijkt aansluiting gewenst
3		Openbaar lichaam Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Uitvoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en andere wetten	Provincie Zuid-Holland, Alblasserdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Molenwaard, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik en Zwijndrecht	deelnemer

Overige gemeenschappelijke regelingen					
Nr	**Sub-regeling**	**Naam regeling**	**Doel regeling**	**deelnemers**	**Positie Hardinxveld-Giessendam**
4		Openbaar lichaam Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	Uitvoering Wet Veiligheidsregio's en andere wetten	Alblasserdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Molenwaard, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik en Zwijndrecht	deelnemer
5		Openbaar lichaam Dienst Gezondheid & Jeugd	Uitvoering Leerplichtwet en andere wetten en taken	Alblasserdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Korendijk, Leerdam, Molenwaard, Oud-Beijerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zederik en Zwijndrecht	deelnemer
6		Openbaar lichaam Gemeenschappelijke Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (GEVUDO)	het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC, in de ruimste zin des woords, en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC	Alblasserdam, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Leerdam, Molenwaard, Papendrecht, Sliedrecht, Zederik, Zwijndrecht	deelnemer

5. Organisatie

A. Hardinxveld-Giessendam

Organisatiemodel en -visie

De organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam is opgebouwd volgens het directiemodel. Het huidige organogram van de gemeente Hardinxveld-Giessendam ziet er als volgt uit:

Organogram Organisatie Gemeente Hardinxveld-Giessendam

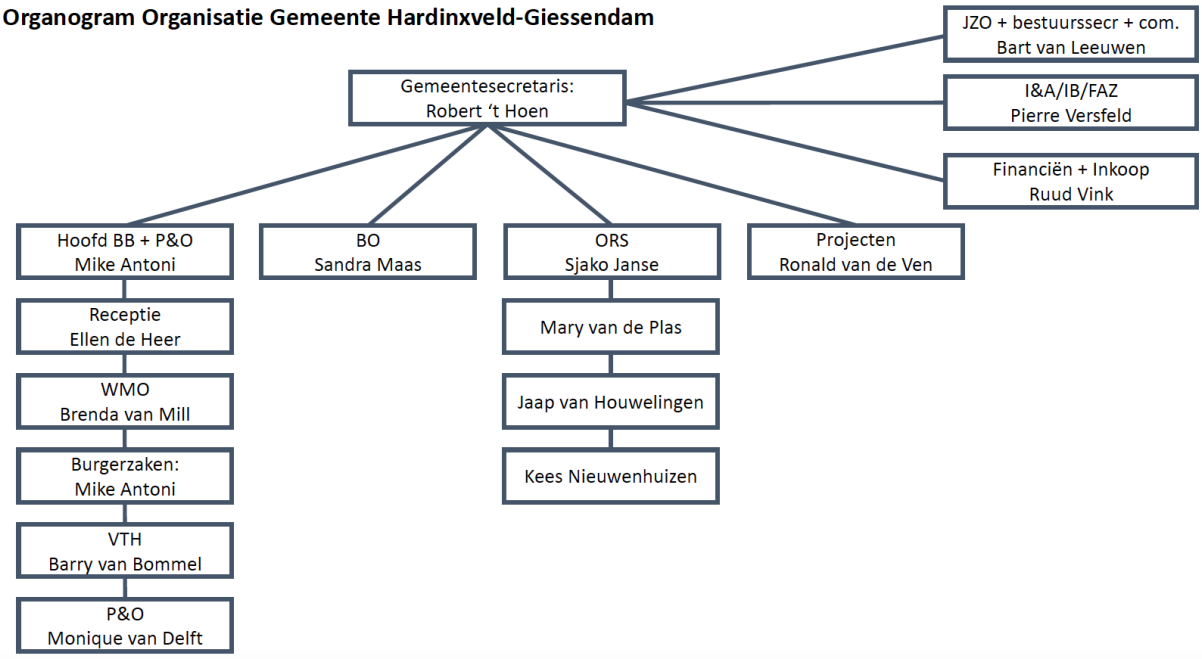

De visie op de gemeentelijke samenleving maakt ook duidelijk dat de huidige organisatie een andere rol moet gaan vervullen. Met andere woorden de organisatie dient zich aan te passen aan de verwachtingen die bewoners, bedrijven en instellingen hebben van de gemeente.

De rol van de gemeente wordt meer verbindend, adviserend en regisserend. De nieuwe rol vereist anders denken en doen. Van de medewerkers wordt verwacht dat zij zich gaan bekwamen in die rol. De medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling. De werkgever faciliteert en stimuleert dit. Dit is beschreven in de managementvisie.

De komende jaren wordt ingezet op een verdere professionalisering van de organisatie, door organisatiebrede leertrajecten te doorlopen, zoals het programma *Change into Excellent Performance* waarbij medewerkers meetbaar, zichtbaar en voelbaar efficiënter gaan werken. De ontwikkeling van talenten van medewerkers wordt toegejuicht. De medewerkers krijgen de mogelijkheid om in regionale samenwerkingsverbanden hun talenten verder te ontwikkelen.

B. Organisatie GRD

Algemeen

De GRD zorgt voor efficiënte en effectieve uitvoering van taken op het terrein van sociale zaken, belastingheffing en –invordering, sociaal geografisch onderzoek, ingenieurstaken, bedrijfsvoering en facilitaire diensten. Daarnaast behartigt de GRD gemeenschappelijke belangen op diverse beleidsterreinen, daar waar dossiers een duidelijk regionaal of bovenregionaal karakter hebben en waarbij een regionale aanpak meerwaarde heeft.

De GRD voert taken uit die door de gemeenten zijn overgedragen of opgedragen. De GRD is een zelfstandige organisatie met vastgelegde rechten en plichten. Onder de GRD valt een aantal uitvoerende regionale diensten. Samen werken we aan de ontwikkeling, de groei en de leefbaarheid in de regio. Iedere organisatie met een eigen werkwijze, specialisme en doelgroepen. De ene organisatie heeft een meer publieke taak dan de andere, maar allemaal staan ze voor de bloei van de Drechtsteden met het motto “Samen stad aan het water.”

Er zijn op dit moment 5 regionale diensten, een staf en regie bureau en een regiogriffie:

- Servicecentrum Drechtsteden
- Sociale Dienst Drechtsteden
- Gemeentebelastingen Drechtsteden
- Ingenieursbureau Drechtsteden
- Onderzoekcentrum Drechtsteden
- Bureau Drechtsteden (staf en regie)
- Regiogriffie

De begroting van de GRD bedraagt in 2015 in totaal € 321 miljoen. Dit is als volgt onderverdeeld:

- Beleid en bestuur: € 5,7 miljoen
- Sociale Dienst: € 256,5 miljoen
- Bedrijfsvoering: € 59,1 miljoen
  (betreft uitvoeringsdochters SCD, GBD, IBD, OCD, BDR, RGD)

De personeelsomvang is in 2015 als volgt:

- Servicecentrum:	340,0 fte
- Sociale Dienst: (Inclusief 14,5 fte tijdelijk)	342,1 fte
- Gemeentebelastingen:	60,5 fte
- Ingenieursbureau:	75,0 fte
- Onderzoekcentrum:	14,6 fte
- Bureau Drechtsteden: (in 2015 inclusief regiogriffie)	40,4 fte
Totaal:	875,5 fte

A. Servicecentrum Drechtsteden (SCD)

Algemeen

Het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) biedt ondersteunende bedrijfsvoeringstaken aan op uitvoerend, adviserend en beleidsvormend niveau. Zij voert deze ondersteunende taken zo gestandaardiseerd mogelijk uit, maar biedt maatwerk waar nodig en zorgt voor efficiëntie, continuïteit en kwaliteitsverhoging.

De meerwaarde van het samenwerkingsverband binnen de Drechtsteden wordt geoptimaliseerd door het principe van *shared* services. Er wordt dus maximaal ingestoken op standaardisatie en uniformering binnen de aangesloten organisaties. Die uniformering zit zowel in werkprocessen als in de ondersteunende systemen. Systemen die onderdeel uitmaken van ketenprocessen binnen clusters maar ook daar tussen.

Het SCD is ingericht op gemeentelijke processen. Organisaties die willen aansluiten dienen daarmee ook te passen binnen dit gestandaardiseerde (gemeente)pakket. Eigenaren kunnen alleen diensten afnemen vanuit het shared principe. Niet gestandaardiseerde/uniforme aanvragen die niet voldoen aan het shared principe en daarbij niet passen in de strategie van het SCD worden in principe niet gehonoreerd. Uitzonderingen worden slechts beperkt mogelijk gemaakt met inzichtelijkheid in de meerkosten, doorberekend aan de betreffende eigenaar/klant.

Het Servicecentrum Drechtsteden biedt de Drechtstedenorganisaties ondersteuning bij zowel beleidsvorming en advisering als bij uitvoerende taken op de volgende terreinen:

- Financiën en Inkoop
- Personeel en Organisatie
- ICT
- Juridisch Kenniscentrum
- Communicatie
- Documentaire Informatievoorziening
- Facilitaire zaken

Producten SCD

Onderstaand zijn per afdeling de teams benoemd die rechtstreekse dienstverlening verzorgen aan de klantorganisaties inclusief een korte beschrijving van de producten/taken die per team worden uitgevoerd. Een specifieke beschrijving van de producten en diensten van het SCD is opgenomen in de producten- en dienstencatalogus (PDC), zie bijlage. Deze PDC vormt de basis voor het reguliere en contract gestuurde producten- en dienstenaanbod van het SCD.

Het huidige producten en dienstenaanbod kan van inhoud wisselen n.a.v. nog lopende gesprekken met de eigenaren over de invulling van taakstellingen.

Vanuit de afdelingen bij het SCD vindt momenteel een actualisatieslag op PDC plaats en aanpassingen om de opbouw en inhoud overzichtelijker te presenteren. Deze is nog niet gereed.

Financiën & Inkoop	
Financiële administratie	Het verzorgen van een grootboekadministratie Het verzorgen van specialistische subadministraties op het gebied van activa, BTW, de urenverantwoording, reserves en voorzieningen Advisering over inrichting en gebruik van de financiële administratie, en de toetsing en verwerking van mutaties hierop Het beheerdeel van de begroting en jaarrekening (inclusief periodieke afsluiting) Advisering op het gebied van treasury en kredietanalyse Advisering op het gebied van BTW Het faciliteren van financiële informatievoorziening door middel van het beschikbaar stellen van gestandaardiseerde rapportages
Debiteuren	Het verzorgen van een debiteurenadministratie Het toetsen en verwerken van opdrachten tot vastleggen van vorderingen Het analyseren, signaleren en beheren van openstaande vorderingen Het genereren en verzenden van nota's, herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen Het verwerken van bankafschriften Het onderhouden van relatiebestanden voor de teams Debiteuren en Crediteuren
Crediteuren	Het verzorgen van een crediteurenadministratie Het verzorgen van de Front Office functie voor de afdeling Het toetsen en registreren van ontvangen facturen Advisering over en het beheren van de inrichting van digitale factuurafhandeling Het rapporteren over de voortgang van de factuurafhandeling Verwerken van de facturen in de financiële administratie Betaalbaar stellen van facturen Adviseren over en verwerken van verzamelfacturen Analyseren, signaleren en beheren van openstaande posten
Inkoop	Samen met de klant kaders zetten voor inkoop (regionaal Aanbestedingsbeleid)

	Opstellen van een inkoopplan, bewaken en rapporteren over de voortgang hiervan Als projectleider, uitvoerder of begeleiders ondersteunen van aanbestedingen Uitvoeren van contractregistratie en het niet-materie gerelateerde contactmanagement Het adviseren over en het verzorgen van verzekeringen
Personeel & Organisatie	
Personeelsbeheer	Verwerken van in- en uitstroommutaties, inclusief externe inhuur Verwerken van personeel gerelateerde mutaties Bewaken/toetsen/doorvoeren rechtspositionele aanpassingen als gevolg van verzuim Leveren van standaard maatwerk managementrapportages Verwerken van formatie- en organisatiewijzigingen Rechtspositionele en salarisadministratieve vragen afhandelen op individueel niveau via “click en call” Maken van informatiepagina’s met een overzicht van veel gestelde vragen, ten behoeve van het digitale Serviceplein en eigen beantwoording Applicatiebeheer en functioneel beheer van bestaande personeelssystemen
Personeelsadvies	Adviseren van het management ten aanzien van tactische / strategische personele vraagstukken en in-, door en uitstroom Ondersteunt management op het gebied van organisatieontwikkeling en strategische personeelsplanning Invoeren van regelingen en personeelsinstrumenten Arbo-coördinatie Ondersteunen van functieontwikkeling, -beschrijving en -waardering
Mobiliteit & Ontwikkeling	Werving en selectie van vaste en tijdelijke functies (intern en extern) Mobiliteit en inhuur Stage coördinatie Opleiding makelaarschap en coördineren van groepsgerichte opleidingen op vakinhoud, persoonlijke ontwikkeling en leiderschap Begeleiden medewerkers op gebied van loopbaanontwikkeling (geïnitieerd door medewerker of door leidinggevende) Begeleiden medewerkers vanaf moment dat ze boventallig zijn of worden Functioneel beheer van voor het team relevante systemen Leveranciers- en contractmanagement
Strategische Projecten/beleidsontwikkeling	Het uitwerken en implementeren van aanpassingen met betrekking tot arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen Ontwikkelen en implementeren van beleid en procedures met betrekking tot mobiliteit van medewerkers Ontwikkelen van draaiboeken en richtlijnen voor organisatieaanpassingen en de inbreng van kennis van arbeidsvoorwaarden ter zake procesmatig ondersteunen van werkgeversvertegenwoordigers in het netwerkoverleg met vakorganisaties en medezeggenschap Voorbereiden, uitvoeren en implementeren van resultaten van strategische projecten op basis van collectieve opdrachten (netwerk) of –voorstellen
ICT	
Projecten, Processen & Advies	Onderhouden van klantrelaties en bewaken dat de afgesproken ICT dienstverlening wordt geleverd

	Elke ongeplande onderbreking of kwaliteitsvermindering zo snel mogelijk herstellen binnen vooraf afgesproken servicelevels en het voorkomen van problemen die door structurele incidenten worden veroorzaakt Uitvoeren van ICT licentiebeheer en het proactief bewaken van het licentiegebruik (betreft zowel hardware en software) Gestructureerd ontwikkelen of vernieuwen van ICT producten en –diensten die aansluiten bij de ICT ontwikkelingen en toekomstige behoeften van de klanten Uitvoeren van ICT-projecten en ICT deelprojecten voor businessprojecten Advies geven over automatiseringsvraagstukken bij de klant Het proces van inkomende wijzigingen, adviesaanvragen en projecten faciliteren van aanvraag tot implementatie/oplevering Bewaken van de effectiviteit en efficiency van de IT-processen en de klanttevredenheid
Functioneel Beheer	Uitvoeren van functioneel beheer voor de standaard- en keuzeapplicaties, bedrijfsapplicaties van ICT zelf en websites Gebruikersondersteuning: het bieden van opleiding, instructie en begeleiding aan gebruikers, zodat zij de applicatie goed en adequaat kunnen toepassen Onderhouden van contact met de applicatiebeheerder, leverancier en de klant Uitvoeren van het licentiebeheer Zorg dragen voor een maximale en optimale aansluiting van het MidOffice zaaksysteem bij het primaire werkproces bij de klanten
Applicaties	Gebruiksklaar maken van de standaard-, keuze- en bedrijfsapplicaties, het doorvoeren van wijzigingen en zorg dragen voor applicatiebeheer in al zijn aspecten Uitvoeren van databasebeheer en onderhouden van gegevensbankstructuren Ontwerpen en ontwikkelen van nieuwe wensen en functionaliteiten ten behoeve van het MidOffice systeem van Drechtsteden
Infra	Beschikbaar stellen en houden van de ICT-infrastructuur en verantwoordelijk voor het beheer van zogenoemde infrastructuur-componenten (hard- en software) Doorvoeren van wijzigingen van de infrastructuur Verantwoordelijk voor de infrastructuur van de telefonie
Juridisch Kenniscentrum (JKC)	
Bezwaar & Beroep	Behandelen van bezwaarschriften van burgers en bedrijven Vertegenwoordigen van de bestuursorganen van de klantorganisaties in procedures bij de bestuursrechter
Rechtspositie: Advies en Bezwaar & Beroep	Behandelen van adviesaanvragen over de rechtspositie van medewerkers Behandelen van bezwaarschriften Vertegenwoordigen van de bestuursorganen van de klantorganisaties in procedures bij de bestuursrechter
Juridisch advies & Advocatuur	Adviseren op het terrein van privaatrecht en publiekrecht Behandelen van advocaatzaken, waaronder het voeren van procedures Coördineren en behandelen van mediationverzoeken Consolideren van decentrale regelgeving

Schade en aansprakelijkstelling	Behandelen van aansprakelijkstellingen Behandelen van schademeldingen Adviseren (vanuit verzekerings- en aansprakelijkheidsoogpunt) over mogelijke schade en aansprakelijkheid Uitvoeren van CRAS-activiteiten (centraal registratie- en aanmeldpunt schade)
Communicatie	
Communicatie-advies	Advies in beleidsproces, bij projecten Advies over media en middelen Productie van communicatiemiddelen en –media Webredactie en contentbeheer Communicatie ten dienste van crisisbestrijding Bestuurscommunicatie
DIV	
Digitaliseren en Post	Draagt zorg voor het ontvangen, sorteren, digitaliseren, registreren, distribueren en verzenden van de post.
Zaak en Documentbeheer	Ondersteunt de werkprocessen binnen Drechtsteden door documenten te beoordelen, (digitaal) vast te leggen, geordend te bewaren, beschikbaar te stellen en op termijn te vernietigen volgens de wettelijke eisen.
Staf	Bewaakt de kwaliteit en coördineert projecten, maakt beleid, adviseert over documentaire informatievoorziening en richt nieuwe zaaktypen in.
Facilitaire Zaken	
Facilitair	Facilitair zorgt voor de coördinatie en/of verricht facilitaire diensten op de hoofdlocaties van onze klanten. De facilitaire diensten zijn: Catering (bedrijfsrestaurant, vergaderservice, drank- en snoepautomaat) Bewaking en beveiliging Schoonmaak en glasbewassing Verhuizingen Meubilair/inventaris diverse (reparatie en vervanging) Huwelijksondersteuning (en andere representatieve bodetaken) Advies BHV (bedrijfshulpverlening) Bestellen en aanvullen van (brief)papier en enveloppen
Gebouwenbeheer	Uitvoering van huurdersonderhoudstaken aan de hoofdlocaties van onze klanten. Coördinatie huurdersonderhoud van gebouwen en het beheer van gebouwgebonden systemen (zoals de toegangscontrole en de camerabeveiliging).
Staf	Vakinhoudelijke begeleiding van regionale facilitaire aanbestedingen in samenwerking met de klantorganisatie en een inkoopadviseur. Stuurt de relatie met regionale facilitaire leveranciers aan. Bewaakt de kwaliteit, coördineert projecten, maakt beleid en adviseert met betrekking tot facilitaire dienstverlening.

B. Sociale Dienst Drechtsteden (SDD)

Algemeen SDD

De SDD zorgt voor beleid en uitvoering van een aantal wettelijke taken op het gebied van zorg, werk en inkomen, waaronder ook de uitvoering van minimabeleid en schuldhulpverlening. De taken zijn overgedragen en onderscheiden bevoegdheden gedelegeerd aan Drechtraad en Drechtstedenbestuur. De taken van de SDD zijn opgenomen in de regeling GRD, artikel 6 lid 2. Hierin staat een aantal wetten vermeld. De SDD voert die volledige wetten uit, tenzij anders vermeld. In artikel 7 is de Wet op de lijkbezorging vermeld. Onderdelen van deze taak worden door de SDD uitgevoerd op basis van mandaat. Ook beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden op basis van mandaat uitgevoerd; de burgers van Hardinxveld-Giessendam worden voor deze taak al bediend door de SDD. (Overzicht van de uitvoering van de Wmo wordt gegeven in hoofdstuk 6 Meervoudig lokale taken Drechtsteden).

Het beleid is geharmoniseerd. De hoofdprocessen van de SDD zijn gestandaardiseerd, daarbinnen is maatwerk mogelijk, afhankelijk van de vraag van de klant.
Afspraken over financiering van de uitvoering van de taken liggen vast in de verordening financiële bijdragen deelnemers Openbaar lichaam Drechtsteden.

Producten SDD

- Werk en inkomen
  - Participatie
  - WSW
  - Inkomensondersteuning
- Minimabeleid
  - Kinderopvang
  - Minimabeleid
  - Maatwerkvoorziening
  - Inkomenssteun CZG
- Wmo (Zie voor overzicht van de uitvoering van de Wmo hoofdstuk 6)
  - Huishoudelijke ondersteuning
  - Hulpmiddelen
  - Begeleiding en kortdurend verblijf
  - Persoonlijke verzorging
  - Beschermd wonen
  - Opvang
- Schuldhulpbemiddeling
  - Schuldbemiddeling

C. Gemeentebelastingen Drechtsteden (GBD)

Algemeen GBD

De GBD is dienstverlenend aan de deelnemende gemeenten als het gaat om de advisering over alle zaken rondom lokale heffingen en geo-informatie. Naast de opbrengstprognoses en de levering van de jaarstukken (begroting, managementrapportages, jaarrekening) is ook de jaarlijkse toets op de belastingverordeningen een vaste activiteit. De GBD verzorgt voor de deelnemers tevens taken op het gebied van geo-informatie. Het gaat hier vooral om de wettelijke taken op dit gebied. Ook de levering van kaartmateriaal en landmeetkundige activiteiten behoren tot de kernactiviteiten. De GBD is ook een belangrijke speler op het gebied van het beheer en gebruik van de omvangrijke databestanden binnen het netwerk (big data).

Voor inwoners, bedrijven en instellingen in de Drechtsteden is de GBD vooral een mensgerichte en innovatieve uitvoeringsinstantie. Het zwaartepunt ligt bij de heffing en inning van belastingen. Het bieden van betaalcomfort en het voorkomen van betalingsachterstand is daarbij een belangrijk streven. De uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) vraagt een zorgvuldige en open werkwijze. In 2014 is de GBD gestart met de interactieve WOZ. Met de interactieve WOZ kunnen huiseigenaren zelf, na inzage in hun eigen belastingdossier (te benaderen met DigiD) reageren op de gebruikte gegevens en de WOZ-waarde. Als deze reactie leidt tot aanpassing zien zij dat direct terug in hun dossier.

De werkwijze van de GBD is gericht op een maximaal comfort voor de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat op belastinggebied alle taken verzorgd worden. Prognoses, leveringen van jaarstukken voor de gemeentelijke P&C cycli

en diverse ontwikkelingsactiviteiten worden als basisactiviteit geduid. Dat geldt ook voor de verzorging van de websites , de communicatie en de juridische advisering over het vakgebied. Binnen de Drechtsteden is de GBD een verlengstuk van de gemeentelijke organisaties. Vrijwel alle correspondentie en gemeentelijke belangenbehartiging vindt plaats in naam van de gemeente. Voor de inwoners is het door het gebruik van de gemeentelijke huisstijl en de logo's duidelijk dat het hier om gemeentelijke heffingen gaat.

De financiering van de belastingtaken geschiedt via een verdeling van de reële uitvoeringskosten op basis van de aanslagregels over de deelnemers. Een aanslagregel is een eenheid in het geautomatiseerde belastingsysteem. Hoewel de kosten van een aanslagregel per belastingheffing enigszins kan verschillen, is gekozen voor deze eenduidige systematiek om extra perceptiekosten (bureaucratie) te voorkomen. Deze verdeling is in de financiële bijdrageverordening door de Drechtraad vastgesteld.

Voor de activiteiten op het gebied van de geo-informatie en het gebruik van gemeentelijke databestanden is er op dit moment sprake van een ontwikkeling die uiteindelijk zal kunnen leiden tot integrale uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de geo-informatie in de regio. Op dit moment worden de activiteiten van deze tak van de GBD via samenwerkingsovereenkomsten afgesproken. Er is geen gedwongen winkelnering. De scenario's verschillen per gemeente. Het is wel de bedoeling in de toekomst deze taak echt regionaal uit te gaan voeren. Hiervoor is echter nog geen streefdatum. Op dit moment is het mogelijk specifieke afspraken te maken over het takenpakket en de financiering daarvan.

Producten GBD

- Heffen en innen van gemeentelijke belastingen
- Uitvoeren en beheren van basisregistraties (w.o. BGT, WOZ, BAG)
- Juridische en financiële advisering aan gemeenten inzake lokale heffingen
- Waarderen van onroerende zaken
- Het gestructureerd leveren van data
- Desgevraagd leveren van data-analyse en kaartmateriaal
- Bezwaar- en beroepszaken en afdoen van WOB-verzoeken
- Dienstverlening aan inwoners t.a.v. voornoemde producten.

Financiering

De hoogte van de voorlopige en definitieve bijdrage van de deelnemer voor de uitvoering van de belastingtaken (het uniforme basispakket als bedoeld in artikel 7, derde lid van de verordening GRD) wordt bepaald op basis van het aantal aanslagregels dat de deelnemer heeft opgelegd in het tweede jaar voorafgaand aan het boekjaar waarop de bijdrage betrekking heeft, in verhouding tot het totaal aantal aanslagregels van alle deelnemers over dezelfde periode. Een aanslagregel is een enkelvoudige mutatie in het belastingsysteem.

Er is nog geen uniform financieringsstelsel voor de GEO-taken. Vanaf 2013 worden de gemeentelijke taken (BAG, WKPB, Drechtmaps e.d.) uitgevoerd op basis van afzonderlijke samenwerkingsovereenkomsten. Dit heeft te maken met het feit dat het werkpakket dat voor de gemeenten wordt uitgevoerd (nog) niet gestandaardiseerd is.

D. Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD)

Algemeen

De dienstverlening van het IBD is gebaseerd op het beleid van de aangesloten organisaties met betrekking tot onderhoud en ontwikkeling van de openbare ruimte.

De financiering van het IBD vindt haar basis in de garantieomzet van de eigenaren. Eigenaren zijn verplicht deze omzet af te nemen. Met deze omzet is het IBD in staat een NUL begroting te realiseren. Alle kosten die het IBD gedurende het jaar maakt, moeten vanuit de projecten terugverdiend worden. De omzet realiseert het IBD door opdrachten bij de eigenaren op te halen. De opdrachten worden per opdracht (per termijn) gefactureerd aan de klant. Het jaarlijkse resultaat van het IBD wordt verdeeld over de eigenaren op basis van de garantieomzet (of op basis van de toegezegde jaaromzet uit het jaarplan).

Producten IBD

a. Civiel technische projecten

   Voor de opdrachtgevers voert het IBD civiel technische projecten uit. Dit kunnen opdrachten zijn voor het (laten) realiseren van objecten in de openbare ruimte en adviesopdrachten met betrekking tot de openbare ruimte.

b. Beheersopdrachten

   Het IBD voert beheersopdrachten uit voor de vastgoedportefeuille van onze eigenaren. Het betreft het eigenarenonderhoud, opstellen van meerjaren onderhoudsplannen, nieuwbouw en verbouw van gemeentelijk vastgoed. Het houden van aanbestedingen en aansturen van aannemers.

c. Onderhoud

   Het IBD voert reparaties uit aan vastgoedobjecten van onze eigenaren middels een eigen onderhoudsdienst.

E. Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD)

Algemeen

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) is partner voor beleid voor de Drechtsteden gemeenten en haar zusterorganisaties in de Drechtsteden. Het OCD ondersteunt hen bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van hun beleid met *onderzoek, advies en informatie*. Hiervoor maakt het OCD gebruik van een set producten die basisinformatie opleveren voor regionaal en gemeentelijk beleid (*basispakket*) en van onderzoek en advies op maat (*pluspakket*).

Het OCD wordt voor de helft van haar omzet gefinancierd uit een structurele bijdrage van de Drechtsteden gemeenten voor het *basispakket*. Hiervoor is het inwonertal per gemeente de verdeelsleutel. Voor de andere helft van haar omzet is sprake van een inverdienmodel. Het OCD inventariseert de wensen en behoeften van haar klanten binnen de Drechtsteden en stelt op basis hiervan een onderzoeksprogramma op, dat telkens wordt aangevuld en bijgesteld (*pluspakket*). Dit is zo'n 40% van de omzet. Daarnaast werft het OCD actief bij potentiële klanten binnen en buiten de Drechtsteden (10%).

Het OCD werkt met een nulbegroting, een declarabele norm en met tarieven die gebaseerd zijn op de integrale kosten van de afdeling. Deze bestaan voor ruim 70% uit personele kosten (inclusief inhuur), 17% uit kosten voor ondersteuning vanuit het SCD en voor 13% uit materiële kosten. De declarabele norm en tarieven worden per functie vastgesteld.

Producten

a. *Onderzoek*: Onderzoek is de core business van het OCD. De medewerkers maken gebruik van diverse methoden en technieken, zowel kwantitatief als kwalitatief (enquêtes, (groeps)interviews, dossieranalyse, analyse databestanden). Belangrijke typen onderzoek zijn beleidsonderzoek- en evaluatie, klanttevredenheidsonderzoek en monitoren. Een relevant instrument is het bewonerspanel waarmee het OCD snel en gemakkelijk korte meningspeilingen kan houden.

b. *Advies* is naast onderzoek een belangrijke taak van het OCD. Dit bestaat uit een breed spectrum aan activiteiten. Van het interpreteren van cijfers, meedenken in brainstormsessies en werkgroepen tot het organiseren van workshops om kennis te delen. Het OCD adviseert gemeenten bij het formuleren van beleidsdoelstellingen en analyseert, evalueert en begeleidt proces- en sturingsvraagstukken. Ook kan een OCD-medewerker als lid van een projectgroep functioneren als meedenker, klankbord, kennismakelaar en adviseur.

c. Ten slotte verzamelt het OCD *informatie* op allerlei expertisegebieden die relevant zijn voor gemeenten. Het betreft onder meer kerncijfers over de bevolking, economie en arbeidsmarkt, wonen en ruimte, onderwijs en jeugd, leefbaarheid en veiligheid, per gemeente, maar vaak ook per wijk. Ook levert het OCD bevolkingsprognoses voor de regio Drechtsteden.

F. Bureau Drechtsteden (BDR)

Algemeen BDR

Bureau Drechtsteden voert alle taken uit die nodig zijn om het Drechtstedenbestuur en de Drechtraad in staat te stellen de taken en bevoegdheden uit te voeren respectievelijk uit te oefenen, die aan de Gemeenschappelijke Regeling zijn gedelegeerd en gemandateerd alsmede alle autonome taken van het openbaar lichaam. Daarnaast richt Bureau Drechtsteden zich op het inspireren, ondersteunen en coachen van degenen die hun rol spelen in het netwerk van de Drechtsteden. Tevens vervult Bureau Drechtsteden de rol van concernstaf voor de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Hierdoor is Bureau Drechtsteden het best te karakteriseren als regionaal regie- en stafbureau. De organisatie van BDR is grotendeels ingericht op het vervullen van de “netwerk-rol”. In de praktijk wordt gewerkt vanuit zes domeinen, waarvan vier met name inhoudelijk van aard zijn:

- Regie op inhoud, domeinen Sociaal, Fysiek en Economie

  Bureau Drechtsteden volgt de regionale en bovenregionale ontwikkelingen op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie. Ook levert het Bureau de adviezen voor bestuurders en ambtenaren in bovenregionale gremia en participeren de regisseurs zelf in deze netwerken ten behoeve van o.a. lobby-activiteiten. Het Bureau begeleidt de totstandkoming en uitvoering van het regionaal Meerjarenbeleidsprogramma (rMJP). De rMJP-opdrachten worden uitgezet binnen het netwerk van de Drechtsteden, via de op ambtelijk niveau gevormde netwerk-MT’s. De medewerkers van het Bureau werken in principe niet zelf aan de opdrachten, maar houden het overzicht en ondersteunen de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers. De opdrachten worden grotendeels uitgevoerd door ambtenaren van de zes Drechtstedengemeenten. Dit mechanisme heeft een aantal voordelen: de capaciteit bij Bureau Drechtsteden kan beperkt blijven, de aanwezige capaciteit en kwaliteit bij gemeenten wordt breder benut en uitgedaagd en lokale/regionale kennis en de integraliteit wordt beter geborgd. Als laatste worden vanuit deze drie inhoudelijke domeinen de respectievelijke PFO’s in de middaguren van de Drechtstedendinsdagen georganiseerd, inclusief de bijbehorende vergaderstukken.

  Binnen de domeinen zijn de werkzaamheden ingericht rondom drie functiegroepen. In elk domein zijn één of meerdere regisseurs,

coördinatoren en ondersteuners aanwezig. Deze collega's vormen samen een 'trits' die het betreffende onderwerp door het hele proces behartigt, van ambtelijke contacten, via besturen, tot en met uitvoering en lobby.

- Regie op inhoud, Chief Information Office

  Bij de herziening van de afdeling ICT binnen het SCD kwam naar voren dat de samenwerking met bureau CIO binnen de GRD als ook de samenwerking met klantorganisaties van cruciaal belang is voor het succesvol invullen van de informatisering en automatisering (I&A) voor het gehele netwerk in de Drechtsteden. Dit heeft er toe geleid dat vanuit oogpunt van positionering van de netwerkbelangen, sinds 1 januari 2013 de CIO-taken bij Bureau Drechtsteden zijn ondergebracht. Omdat het in de praktijk, anders dan bij de voorgaande inhoudelijke domeinen, niet mogelijk blijkt voor de uitvoering van projecten en opdrachten gebruik te maken van bij gemeenten aanwezige kennis, is er voor gekozen de CIO te voorzien van voldoende capaciteit en kwaliteit om zelf uitvoering te kunnen geven aan datgene dat nodig is. Mede daarom is in het transitieplan I&A besloten tot uitbreiding van de capaciteit van het CIO. De CIO is hierdoor qua formatie het grootste domein binnen Bureau Drechtsteden. Net als bij de hiervoor benoemde domeinen wordt de CIO door een regisseur aangevoerd, die als titel Chief Information Officer draagt.

- Regie op bestuur en netwerk

  Bureau Drechtsteden organiseert de bestuurlijke besluitvorming in de regio. Dat komt onder meer maandelijks tot uitdrukking tijdens de Drechtstedendinsdag, waarbij zowel het middag- als het avonddeel (in samenwerking met de regiogriffie) wordt georganiseerd. Ook de vergaderingen van het Drechtstedenbestuur worden binnen dit domein voorbereid en georganiseerd. Het Bureau let er op dat alle regionale projecten goed verankerd zijn, zowel in formele zin (bestuursopdracht) als informeel (betrokkenheid en draagvlak). Het Bureau ziet er op toe dat de stukken voor deze overleggen helder zijn en tijdig worden verstuurd. Daarnaast zijn hier de ondersteunende representatietaken voor de voorzitter, het bestuur en de secretaris belegd. Binnen dit domein worden ook inhoudelijke opdrachten op het gebied van netwerkbestuur en netwerkontwikkeling begeleid, waarbij net als bij de andere domeinen zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van talent uit het gehele netwerk. Daarnaast wordt vanuit dit domein de (bestuurs)communicatie met betrekking tot de regionale besluiten en resultaten verzorgd, via inhuur uit SCD.

- Regie op de GRD-organisatie / middelen

  Bureau Drechtsteden ondersteunt de Algemeen Directeur van de GRD, het managementteam van de GRD (MT-D) en het Drechtstedenbestuur (DSB) bij het sturen van de onderdelen van de GRD en het toezien op de bedrijfsvoering. Binnen dit taakveld richt Bureau Drechtsteden zich op onder meer de financiële control, businesscontrol, juridische control (via inhuur van Dordrecht) en informatiemanagement. De ondersteuning van de sturing op de GR-bedrijven vindt plaats met een passend instrumentarium, er wordt toezicht gehouden op de juiste toepassing van die instrumenten en er vindt verantwoording plaats over de resultaten richting het management, bestuur en raad. Ook bij "Middelen" is inmiddels een netwerk MT operationeel om de gehele middelenportefeuille in het netwerk van de Drechtsteden beter vanuit de belangen van het gehele netwerk te kunnen bezien. Hierbij is een regisseur van BDR betrokken.

Kostenstructuur BDR

De budgetten van Bureau Drechtsteden worden op diverse manieren gevormd. De Drechtraad stelt elk jaar budgetten beschikbaar via de begroting (primaire en actuele). De financiering van deze budgetten gebeurt door het ophalen van een bijdrage per inwoner bij de eigenaren, de zes Drechtsteden-gemeenten. Deze methodiek van financiering ligt vast in de Bijdrage-verordening. Eén keer per jaar wordt de norm "vastgezet" op het aantal inwoners per 1 juli van het voorgaande

jaar. Daarnaast ontvangt Bureau Drechtsteden subsidies van (hoofdzakelijk) de provincie Zuid Holland. Dit zijn vooral projectsubsidies en een enkele jaarsubsidie. De jaarsubsidies worden opgenomen in de begroting van Bureau Drechtsteden. De projectsubsidies worden voor de jaarschijf opgenomen in de begroting.

In het jaar kunnen budgetten worden aangepast als gevolg van nieuw beleid, nieuwe ontwikkelingen of bestuursbesluiten. Er zijn twee formele momenten waarop de begroting wordt aangepast, de 1e en 2e burap.

Welke budgetten zijn beschikbaar?

De budgetstructuur van Bureau Drechtsteden valt uitéén in drie groepen. Er is een "basisbegroting", een groep gelabelde jaarbudgetten ("doorschuifbijdragen") en een pot geld bestaand uit investeringsbudgetten & reserveringen uit voorgaande jaren. In 2014 telde dit op tot ruim € 13 miljoen, waarvan het grootste deel valt onder het laatste onderdeel. In onderstaand cirkeldiagram is dit zichtbaar.

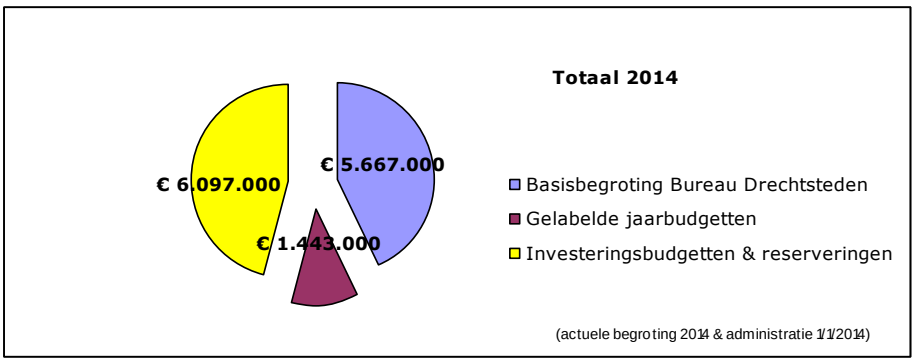

Basisbegroting

In de basisbegroting zijn de personele budgetten opgenomen en de overhead- en bedrijfsvoeringsbudgetten. Ook horen de budgetten voor bestuursondersteuning en de Drechtstedendinsdagen, het ONS-D, de OR-GRD en het werkprogramma rMJP. (in 2014: € 750.000) in deze begroting. De basisbegroting telt op tot € 5,7 miljoen, waarvan 80% bestemd is voor personeel, inhuur en overhead.

Gelabelde jaarbudgetten ("doorschuifbijdragen")

De gelabelde jaarbudgetten zijn diverse budgetten met verschillende doelen. In 2014 telt dit op tot €1.443.000. Ruim 90% wordt gefinancierd door de zes Drechtsteden-gemeenten. Voor het grootste deel geldt dat Bureau Drechtsteden een verzamelfunctie heeft om het daarna weer door te geven.

Investeringsbudgetten & reserveringen

De laatste groep bestaat uit investeringssubsidies van de Provincie Zuid-Holland, die nog besteed kunnen worden. Voor deze (incidentele) investeringssubsidies zijn programma's opgesteld om deze middelen te gaan benutten. Daarnaast hoort bij deze groep reserveringen van middelen. Deze zijn afgelopen jaren opgehaald bij gemeenten, maar niet besteed. Deze middelen vallen aan het einde van zo'n jaar niet vrij in het resultaat van Bureau Drechtsteden, maar "gaan mee" naar het jaar erop. In totaal tellen deze middelen op tot € 6 miljoen.

Verdeelsystematiek

Kosten worden op basis van inwoneraantal verrekend over de gemeenten. Voor 2016 ziet de kostenverdeling er in concept als volgt uit:

Huidige bijdragen Drechtstedengemeenten cf primaire begroting 2016

Deelnemer	Algemene bijdrage BDS(*)	Algemene bijdrage Bestuur en Staf	Algemene bijdrage Bestuur en CIO	RPV	Water-bus	Voorrangs-cie	Klachten-cie	NME	Wal-stroom	Fietsknoop & water-accoord	Totaal
Alblasserdam	246	123	75	6	41	4	4	5	6	1	510
Dordrecht	1472	735	445	36	380	26	23	28	34	7	3186
H.I. Ambacht	361	181	110	9	56	6	5	7	8	2	745
Papendrecht	399	200	121	10	74	7	6	7	9	2	835
Sliedrecht	305	152	93	7	58	5	5	0	7	1	633
Zwijndrecht	552	276	168	13	111	10	8	10	13	2	1163
Totaal	**3335**	**1667**	**1012**	**81**	**720**	**58**	**51**	**57**	**77**	**15**	**7072**

Producten BDR

Algemeen: hoofdproducten	
Hoofdproduct Beleid rMJP	Begin 2015 is het regionaal Meerjaren Programma vastgesteld, waarin voor de periode 2014-2018 het beleid op de domeinen economie, fysiek en sociaal is vastgelegd. De activiteiten uit het rMJP worden gefinancierd uit de inwonersbijdrage.
Hoofdproduct Beleid Informatisering & Automatisering	In 2014 heeft CIO Office een strategische I&A planning opgesteld. Afgeleid van het rMJP, de visie van ONS-D op het werken in de Drechtsteden en “het I&A-fundament op orde” is met bijdrage van alle klantorganisaties een meerjarenplanning I&A voor de jaren 2015 tot en met 2018 opgesteld. De belangrijkste activiteiten in 2015 zijn gericht op de vernieuwing van het zaakgericht werken en archivering, het beter benutten van gegevens, het verder uitbouwen van de digitale dienstverlening voor zowel burgers als bedrijven, het faciliteren van maatschappelijke partners zoals bedrijven, burgercomités, ketenpartners en onze medewerkers om samen te werken en informatie te delen. Deze activiteiten samen met de overige voor 2015 ingeplande activiteiten worden via portfoliomanagement door CIO Office bestuurd. Besturing vindt plaats door monitoring van de voortgang en budget en bijstelling van de portfolio naar aanleiding van nieuwe, nog niet voorziene ontwikkelingen. De financiering van het regionaal projectenportfolio vindt plaats door middel van een gemeentelijke bijdrage van € 6,50 per inwoner.
Bestuur & Netwerk	Binnen Bestuur & netwerk wordt strategisch advies op bestuurs- en netwerkontwikkelingen geformuleerd en vindt de bestuursondersteuning ten behoeve van vergaderingen plaats.
Waterbus	De zes Drechtstedengemeenten dragen bij aan de exploitatie van de Waterbus, naast de provincie die het merendeel van de exploitatiesubsidie betaalt. Dit is gedaan omdat de Waterbus niet aan de door de provincie gestelde kostendekkingsgraad kan voldoen en dit gevolgen zou hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening. In 2014 is voor € 720.000 bijgedragen aan de exploitatie van de Waterbus.
NME	Met het programma NME en Duurzaamheidscommunicatie Drechtsteden worden scholieren en inwoners bij hun leefomgeving betrokken en worden zij gestimuleerd duurzaam te denken en te handelen. Zij leren natuur, milieu en duurzaamheid een plaats te geven in afwegingen, keuzes en gedrag. Dit programma richt zich op het primair onderwijs (hoofddoelgroep), het voortgezet onderwijs en de inwoners uit de Drechtsteden. Het streven is met de verschillende activiteiten zoveel mogelijk scholieren en inwoners uit de Drechtsteden te bereiken. In 2014 is voor € 57.000 bijgedragen aan dit programma.
RPV	De Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid (RPV) Drechtsteden vraagt sinds 1998 in de regio aandacht voor het onderwerp. De doelstelling van de RPV is om verkeersveilig gedrag in de regio te stimuleren en het aantal

	verkeersslachtoffers te reduceren. Er worden vele activiteiten in de regio georganiseerd om blijvend aandacht voor verkeersveiligheid te houden. Een sterk accent ligt hierbij op de gedragbeïnvloedende component binnen verkeersveiligheid, permanente verkeerseducatie (PVE), handhaving, onderzoek en communicatie. Voor een veilige infrastructuur blijven de wegbeheerders zelf verantwoordelijk. Er wordt vanuit het RPV gewerkt met regionale actieprogramma's verkeersveiligheid. De RPV doet dit in samenwerking met de provincie Zuid-Holland als regievoerder op het gebied van verkeersveiligheid in onze regio. Zij wordt hierbij ondersteund door het Regionaal Ondersteuningsbureau Verkeersveiligheid Zuid-Holland (ROV-ZH). In 2014 is voor € 81.000 bijgedragen aan de RPV.
Wooncommissies	Per 1 januari 2000 is in de Drechtsteden een regionaal aanbodmodel woonruimteverdeling in werking getreden. Op grond van artikel 4 van de Huisvestingswet werden de deelnemende gemeenten verplicht een klachtencommissie in te stellen. Hieraan is uitvoering gegeven. De per gemeente ingestelde commissie werkt op grond van een regionale klachtenregeling als een regionale commissie. In 2014 is hiermee € 50.000 gemoeid. Sinds 1 januari 2000 is een regionale voorrangscommissie woonruimteverdeling ingesteld. Deze commissie adviseert de gemeenten binnen de Drechtsteden over voorrangsaanvragen. Bij de beoordeling van voorrangsaanvragen worden in deze regio dezelfde criteria gehanteerd. Sinds 1 januari 2012 was een veranderde werkwijze van kracht. Het Specialistisch Team Wonen van de dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid toetst sinds 1-1-2012 de aanvragen om voorrangsverklaring en voorziet deze van een advies. Dit advies wordt besproken in het Platform Uitvoering Voorrangsregeling en daarna beoordeelde de voorrangscommissie de aanvragen en adviseerde hierover aan de gemeente waar de aanvraag is ingediend. Na ruim een jaar met de nieuwe werkwijze te hebben geëxperimenteerd, is door de woningcorporaties geconcludeerd dat door de nieuwe werkwijze het oordeel van de voorrangscommissie geen toegevoegde waarde meer biedt. In december 2013 is in het portefeuillehoudersoverleg van de Drechtsteden besloten om de voorrangscommissie op te heffen. Om de correcte toepassing van de beleidsregels voorrangsregeling te bewaken zal vanaf 1 januari 2014 een gemeentelijk ambtenaar worden gemandateerd om namens de Drechtstedengemeenten de besluiten te nemen. Deze ambtenaar neemt tevens deel aan de vergaderingen van het Platform Uitvoering Voorrangsregeling. De Drechtsteden betalen gezamenlijk de inzet van deze ambtenaar. Voor 2014 bedroegen de kosten € 50.000.
Beheer fietsknooppuntensysteem	Door de zes Drechtstedengemeenten wordt gezamenlijk een bijdrage geleverd aan het beheer van het fietsknooppuntensysteem. De kosten hiervan bedroegen in 2014 € 10.000.
Walstroom	In de Drechtsteden is in het kader van het programma luchtkwaliteit een systeem voor walstroom ingevoerd, waardoor schepen (binnenvaart, cruise) niet meer de generator mogen gebruiken bij gebruik van ligplaatsen binnen de havens. Omdat de exploitatie van de walstroom (nog) niet kostendekkend is, wordt daarvoor een gezamenlijke bijdrage geïnd. De exploitatie is uitbesteed aan private partijen en wordt aangestuurd door Intergemeentelijk Projectmanagement Drechtsteden. In 2014 is aan de exploitatie € 77.000 bijgedragen.

G. Regiogriffie

Algemeen

Eind 2014 heeft de Drechtraad definitief gekozen voor een eigen ondersteuning in de vorm van een regiogriffie. Na de invoering van de dualistische bestuursstructuur in gemeenten in 2002, is dit in Nederland de eerste Gemeenschappelijke regeling die ondersteund wordt door een griffier en een griffie. De regiogriffie Drechtsteden doet hetzelfde werk als de griffie van een gemeenteraad.

De regiogriffie van de Drechtraad is nu in de fase van opbouw, zowel in formatief als organisatorisch opzicht. Per 1 mei 2015 is de regiogriffier van start gegaan. Qua formatie heeft de regiogriffie 2,6 fte.

Per 1 januari 2016 is de regiogriffie een zelfstandig organisatie-onderdeel in de GRD.

De griffies van de Drechtstedengemeenten zijn actief betrokken bij de vergaderingen van de Drechtraad, die plaatsvinden op de Drechtstedendinsdag. Per griffier is 0,1 fte gereserveerd voor werkzaamheden van de Drechtraad. De kosten van de regiogriffie worden betaald door de eigenaren van de Gemeenschappelijke regeling, op basis van inwoneraantal.

Producten Regiogriffie

Op basis van het vergaderjaarschema organiseert de regiogriffie de vergaderingen van de Drechtraad en zijn tijdelijke (ad hoc), dan wel vaste commissies en werkgroepen. Voor 2015 zijn er 10 Drechtstedendinsdagen, waarbij er minimaal 3 Carrousels en een themabijeenkomst plaatsvinden. Tevens zijn er 10 bijeenkomsten van de Agendacommissie. Daarnaast voert de regiogriffie het secretariaat van Presidium, Auditcommissie en ad hoc commissies.

In de uitvoering van werkzaamheden werkt de regiogriffie samen met griffies van de Drechtstedengemeenten en vindt afstemming plaats met de ambtelijke organisatie van het Bureau Drechtsteden. De regiogriffier is de eerste adviseur voor de Drechtraad, zijn voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en de commissies.

6. Meervoudig lokale taken Drechtsteden

Inleiding

De samenwerking in de Drechtsteden is gebaseerd op het adagium 'Inhoud stuurt de beweging'. Dit betekent dat de inhoudelijke ambities de inrichting van de samenwerking bepalen en niet andersom. Daartoe werken de Drechtsteden op verschillende manieren en met daarbij passende bevoegdheden met elkaar samen. Naast het samenwerkingsverband van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden, waarin de gemeenten samenwerken op autonome taken, aan de GRD gedelegeerde en aan de GRD gemandateerde en bij de GRD belegde uitvoeringstaken, werken de gemeenten ook op andere taken in het netwerk samen. Binnen de Drechtsteden zijn we deze samenwerking 'meervoudig lokale taken' gaan noemen.

Bij deze meervoudig lokale taken hebben en houden de deelnemende gemeenten eigen bevoegdheden, de activiteiten zijn niet opgenomen in de regeling van de GRD-organisatie.

Op dit moment hebben de Drechtstedengemeenten samen een aantal meervoudige lokale taken / projecten.

A. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Onderstaande tekst is de samenvatting van het Wmo Beleidsplan Drechtsteden 2015-2018.

Met de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een beperking, chronisch psychische of psychosociale problemen.

De opgaven in de Wmo 2015

De nieuwe Wmo richt zich op het bevorderen van de sociale samenhang tussen inwoners en het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking. In de Wmo 2015 staat ook dat de gemeente opvang (maatschappelijk opvang en vrouwenopvang) en beschermd wonen biedt voor de inwoners die zich niet zelfstandig in de samenleving kunnen handhaven.

Het ontwerp Wmo 2015
Inwoners kunnen naar vermogen participeren in de samenleving. Door sterke lokale inzet op preventie en algemene voorzieningen hopen we dat zo min mogelijk inwoners afhankelijk zullen zijn/worden van zware zorg en ondersteuning. Inwoners van de Drechtsteden zijn zelfredzaam door allereerst de eigen kracht en de kracht van de sociale omgeving (familie, vrienden, kennissen, buurtgenoten) te benutten. Ze leveren een actieve bijdrage aan de samenleving. Waar de eigen kracht en de kracht van het netwerk niet toereikend is, bieden we passende ondersteuning in de vorm van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen.

Algemene voorzieningen

De gemeente heeft de wettelijke plicht te werken aan:

- het versterken van de zelfredzaamheid, participatie en de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te bevorderen, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden;
- algemene voorzieningen ter bevordering van beschermd wonen en opvang
  algemene voorzieningen die mantelzorgers en

vrijwilligers zoveel mogelijk in staat stellen hun taken uit te voeren
- het bieden van cliëntondersteuning (informatie en advies)

Onder algemene voorzieningen verstaan we onder andere activiteiten gericht op activering, informatie, advies en ondersteuning, algemeen maatschappelijk werk, mantelzorgondersteuning, vrijwilligersondersteuning en sociaal raadsliedenwerk. De memorie van toelichting van de Wmo spreekt bij algemene voorzieningen over onder andere de verbetering van de toegankelijkheid van gebouwen en voorzieningen, het lokale vervoer en de toegankelijkheid van informatie. Andere algemene voorzieningen met een iets specifieker karakter zijn bijvoorbeeld klussendienst, was- en strijkservice, sociaal vervoer, informele buurtzorg, sociaal-culturele voorzieningen of de opvang voor dak- en thuislozen die uitsluitend bestaat uit slapen en eten. Het ontwerp Wmo 2015 gaat er vanuit dat de algemene voorzieningen voorliggend zijn aan de maatwerkvoorzieningen. Met een goed functionerende, preventief werkende lokale ondersteuningsstructuur, denken wij de druk op de maatwerkvoorzieningen waar mogelijk te laten afnemen.

Het bevorderen en stimuleren van algemene voorzieningen is en blijft een lokale verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten in de Drechtsteden.

Maatwerkvoorzieningen

In de Wmo 2015 staat de maatwerkvoorziening als volgt beschreven:
Op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
- ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
- ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen;
- ten behoeve van beschermd wonen en opvang.

Wanneer de eigen kracht, het sociaal netwerk en de algemene voorzieningen niet voldoende zijn, organiseren we in de Drechtsteden betaalbare en kwalitatief goede ondersteuning op maat. Deze maatwerkvoorzieningen zijn bedoeld voor inwoners met een zwaardere en/of complexere ondersteuningsvraag en/of een ontbrekend of beperkt eigen netwerk en voor inwoners die – al dan niet gedwongen – de thuissituatie hebben verlaten en vanuit hun kwetsbare positie niet bij machte zijn om een stabiele woonsituatie te creëren. We onderscheiden 5 typen maatwerkvoorzieningen: thuisondersteuning, logeervoorziening, dagbesteding/activering, inkomenssteun en opvang. In de Wmo 2015 blijft de keuze voor het persoonsgebonden budget (PGB) als leveringsvorm voor de maatwerkvoorzieningen bestaan. Bij de financiering van het PGB hanteren we het trekkingsrecht.

We organiseren de maatwerkvoorzieningen in Drechtstedelijk verband bij de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD).

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

In de centrumgemeenteregio Dordrecht (zijnde Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Drechtsteden) bieden wij – naast algemene voorzieningen – maatwerkvoorzieningen aan inwoners die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Voor inwoners met psychische of psychosociale problemen of voor inwoners die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun eigen veiligheid, bieden we opvang (maatschappelijke opvang en vrouwenopvang) en beschermd wonen. De budgetverantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen (voorzieningen van de maatschappelijke zorg) is belegd bij de **centrumgemeente Dordrecht** (regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden). **Voor de gehele centrumgemeenteregio organiseren we de maatwerkvoorzieningen bij de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD)**.

Extramuralisering

Met ingang van januari 2013 is het scheiden van wonen en zorg een feit. Scheiden wonen en zorg of

extramuralisering houdt in dat er voor inwoners met een lichte zorgvraag geen verblijfsindicatie meer wordt afgegeven. Hierdoor zullen in de toekomst steeds minder inwoners met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking in een instelling wonen. Meer inwoners zullen ondersteuning nodig hebben in de igen omgeving en daarmee zal het beroep op de Wmo en op de Zorgverzekeringswet (Zvw) naar verwachting toenemen. Voor deze complexe opgave ontwikkelen we een meerjarig, regionaal Actieprogramma Wonen met Zorg in gezamenlijkheid met woningcorporaties, aanbieders en het zorgkantoor/zorgverzekeeraar VGZ. Het doel van het actieprogramma is om regionaal expertise op te bouwen om zo gemeenten en partijen te faciliteren bij hun planontwikkeling en uitvoering. Daarnaast streven w naar gebiedsgericht maatwerk bij het organiseren van een passende, lokale ondersteuningsstructuur voor wonen zorg welzijn.

De invoering van de Wmo 2015

Tegelijkertijd komt er met de decentralisatie van de AWBZ naar gemeenten ook een grote innovatie en veranderopgave om de Wmo anders te organiseren, anders te sturen, nieuwe werkwijzen te introduceren, nieuwe verbindingen te leggen, etc. Innovatie en verandering kosten tijd. We hebben het daarom over een langdurig innovatie- en verandertraject, dat meerdere jaren in beslag zal nemen. Om deze reden kiezen we voor een strategie met twee parallelle sporen: een spoor gericht op een stabiele overdracht van AWBZ naar Wmo (transitie) en een spoor gericht op de langjarige innovatie en veranderopgaven (transformatie).

Financiën

De aangekondigde kortingen op het Wmo budget zijn fors (40% op huishoudelijke ondersteuning en 25% op begeleiding) en dienen in een relatief kort tijdsbestek te worden gerealiseerd. Hierin schuilen reële financiële risico's voor gemeenten al in het eerste jaar van uitvoering (2015). Bovendien voorzien we extra financiële risico's vanwege de vergrijzing, de extramuralisering en natuurlijk de forse bezuinigingen die in de huidige AWBZ al zijn toegepast. Wij hanteren vier basisprincipes bij het realiseren van de opgelegde kortingen en het beheersen van budgetten:

1. Innovatie (nieuwe, kostenefficiënte ondersteuning bevorderen);
2. Efficiency (maatregelen die ingrijpen op de prijs van ondersteuning);
3. Versobering (maatregelen die ingrijpen op de omvang van de ondersteuning);
4. Budgetsturing (maatregelen die zorgen dat we binnen de budgettaire kaders blijven).

B. Uniformering van Processen en Systemen (UPS)

Met het programma Uniformering Processen en Systemen (UPS) hebben we onszelf in de Drechtsteden als doel gesteld om meer voordelen van het werken op de schaal van de Drechtsteden te realiseren. Dat realiseren we door kennis, kunde en expertise te ontwikkelen op het terrein van processturing en die aan elkaar ter beschikking te stellen.

Voorbeelden zijn processen bij beroep & bezwaar, subsidies, leerlingvervoer, klachten, vergunningen.

Een belangrijke doelstelling binnen UPS is het consolideren van het aantal applicaties. Niet alleen vanwege het besparen op kosten van aanschaf en beheer maar ook het vergroten van kennis van systemen en onderlinge vervangbaarheid van medewerkers. Verlaging van kosten en verhoging van kwaliteit is het gevolg.

Verspreid in de Drechtsteden zijn ruim 20 Lean consulenten aanwezig. Deze zijn verenigd in een kenniscentrum Lean binnen de SCD en worden vanuit die basis tegen kostprijs ingezet voor procesvraagstukken binnen organisaties en het uniformeren bij meerdere organisaties tegelijk.

C. Deal!

De Stichting DEAL! betreft een zelfstandige acquisitieorganisatie, waar de 6 gemeenten van de Drechtsteden afzonderlijk en ROM-D financiers van zijn. Aan de jaarlijkse financiële bijdrage door de partijen aan DEAL! ligt een uniform prestatiecontract ten grondslag, met daarin

opgenomen de doelstellingen en KPI's voor DEAL! voor een periode van 2 jaar. Om de doelstellingen te behalen werkt DEAL! nauw samen met het lokaal accountmanagement in de 6 gemeenten en acquisitieorganisaties op bovenregionaal niveau, zoals Innovation Quarter op Zuidvleugelniveau.

Doel van DEAL! is het versterken van de bovenregionale acquisitie van de Drechtsteden door een bundeling van middelen en een professionalisering van het gemeentelijk accountmanagement. In die aanpak staan de sectoren logistiek en maritiem centraal.

DEAL! is een zelfstandige uitvoeringsorganisatie die onafhankelijk opereert van individuele grondpositie en/of gemeentelijke belangen. Doel is uiteindelijk om het aantal bedrijfsinvesteringen (bestaand en nieuw) in de regio te laten toenemen door op basis van de beste locatie het beste bod te doen voor het binnenhalen (en vasthouden) van een nieuw bedrijf in de regio.

Op dit moment leveren de regiogemeenten (buiten Dordrecht en ROM-D) een bijdrage van € 40.000 per gemeente (per jaar), buiten de eigen organisatiekosten van het lokaal accountmanagement.

D. Intergemeentelijk Projectmanagement (iPM)

Basisprincipe van dienstverlening van iPM is een gestandaardiseerde, betrouwbare uitvoering van projecten (die op zichzelf maatwerk zijn) waarbij op een geüniformeerde wijze de onderliggende secretarieel-administratieve processen worden gestroomlijnd (dossiervorming, archivering, financiële administratie, ed).

IPM is met een nul begroting opgenomen in de begroting van gemeente Dordrecht.

Alleen de werkelijke loonkosten, materiële kosten en personele kosten van de medewerkers en de afdelingsoverhead van projectmanagement zijn in het uurtarief van de deelnemende gemeenten/GRD opgenomen (kosten die elke afzonderlijke organisatie nu ook heeft).

De tarieven gelden tot 2017.

Tarieven PM

Functie/schaal	Kost-tarief intern tarief	Markttarief(tbv deelnemers IPM)
Projectmanager schaal 14	€ 118,00	€ 98,00
Projectmanager schaal 13	€ 108,00	€ 91,00
Projectmanager schaal 12	€ 100,00	€ 85,00
Projectmanager schaal 11	€ 89,00	€ 73,00
Projectmanager schaal 10	€ 78,00	€ 67,00
Projectmedewerker schaal 9	€ 71,00	€ 61,00
Projectsecretaris schaal 8	€ 62,00	€ 53,00
Projectsecretaris schaal 7	€ 54,00	€ 49,00

SCD en huisvestingskosten worden tot 1-1-2017 niet doorbelast in het uurtarief.

Er wordt gerekend met en risicoreservering van 10 % in de opstartfase.

Alle deelnemers hebben alle kerndisciplines van projectmanagement overgezet naar iPM (projectsecretarissen, projectmedewerkers en projectmanagers) en zich gecommitteerd om alle inhuur van projectmanagement in de toekomst via iPM te laten verlopen (verplichte winkelnering). Dit betekent dat alle projecten, waarvoor een projectmanager nodig is in principe via iPM worden bemand (behalve in Papendrecht, waar de afspraak is gemaakt dat alle projecten waarvoor geen interne projectleider beschikbaar is, bemand worden vanuit iPM. Dit omdat Papendrecht alleen

een combifunctie kent. De beleidsambtenaren zijn ook projectleiders.). Het opdrachtgeverschap blijft bij de individuele gemeente of GRD. De opdrachtgever bepaalt na voordracht door iPM de projectmanager. De projectmanager bepaalt via zijn projectopdracht de (mate van) ondersteuning.

De eerste drie jaar geven de gemeenten een omzetgarantie af die gelijk is aan de overgeplaatste formatie, daarna (na mei 2017) wordt het risico op overcapaciteit door Dordrecht gedragen.

Dordrecht draagt als hostende gemeente het risico als een medewerker niet voldoet aan de startkwalificatie. IPM is niet aansprakelijk voor fouten gemaakt door een projectmanager.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is Dordrecht eindverantwoordelijk voor iPM en aan te spreken bij onvoldoende functioneren.

Hoofdproduct A	Projectmanagement: uitvoering van projecten, bijvoorbeeld bouwprojecten, maar ook niet fysieke projecten
Hoofdproduct B	Procesmanagement: management van processen, bijvoorbeeld transities, organisatieveranderingen zoals coördinatie beheerprojecten
Hoofdproduct C	Programmamanagement: managen van programma's, complexe in elkaar grijpende projecten leiden samen tot een beoogde resultaat, bijv. WDO, centrumvisie Alblasserdam, programma arbeidsmarktbeleid
Hoofdproduct D	Interimmanagement: tijdelijk management
Hoofdproduct E	Projectsecretariaat: assistentie van de projectmanager
Hoofdproduct F	opleiding en training: het geven van diverse trainingen vanuit expertise projectmanagement

E. Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden (ROM-D)

De doelstelling van de ROM-D is het versterken en uitbouwen van de regionale economie, in die zin dat een permanente toekomstige meerwaarde ontstaat en tenminste aansluiting wordt gevonden bij de landelijke ontwikkeling. Dit doet zij door uitvoering te geven aan gebiedsontwikkeling van bedrijfsterreinen.

De ROM-D is gefinancierd met middelen vanuit de deelnemende partijen: Drechtsteden gemeenten, Provincie Zuid-Holland, Ontwikkelbedrijf Rotterdam en BNG Gebiedsontwikkeling vanuit ROM-D Capital en financiering van BNG Bank. De kosten bestaan uit de bedrijfskosten en kosten voor gebiedsontwikkeling die (gedeeltelijk) worden gedekt uit inkomsten van grondverkoop. Over eventuele winsten wordt jaarlijks in de aandeelhoudersvergadering besloten tot uitkering of om deze binnen ROM-D te houden.

F. CIO office

Het CIO office werkt voor het collectief van de 6 gemeenten en GR'en. Het CIO office maakt beleid voor Informatisering en Automatisering, voert vooronderzoeken uit en stelt business cases op en beheert het regionale projectportfolio om uitvoering van wettelijke taken, regionaal beleid en bedrijfsvoering mogelijk te maken. Daarnaast geeft het CIO office gevraagd en ongevraagd advies aan het collectief van eigenaren en klanten via de diverse Netwerk MT's en het ONS-D als opdrachtgever. Tenslotte houdt het CIO office toezicht op de beheerorganisatie.

Het CIO office is opgehangen aan het Bureau Drechtsteden en de formatie wordt via die route gefinancierd via de reguliere bijdrage aan de GRD. Het regionale projectportfolio wordt separaat gefinancierd door de eigenaren via een jaarlijkse bijdrage van €6,50 per inwoner. Deze bijdrage is geen onderdeel van de begroting van de GRD en

wordt separaat verantwoord aan de eigenaren via kwartaalrapportages.

Producten:

Beleid: Het CIO Office maakt beleid op strategisch en tactisch niveau voor het collectief van eigenaren en klanten. Het beleid is daarmee geldend voor alle eigenaren en klanten. De volgende beleidsproducten vallen daar o.a. onder:

- Informatievisie
- Strategische I&A planning
- Algemene beleidskaders (bijvoorbeeld open data)
- Architectuur van bedrijfs- tot gegevensarchitectuur en technische architectuur
- Informatiebeveiliging
- Gedragsregels en standaarden

Deze beleidsproducten worden uitgewerkt en onderhouden door de medewerkers van het team Beleid/Kaders/Programmering (5 FTE).

Portfoliomanagement: Om de bestuurlijke en organisatiedoelen te realiseren zijn via de diverse regionale gremia samen met de eigenaren en klanten de doelen in de tijd uitgezet en is gedefinieerd wat moet gebeuren om ze te realiseren. Dit is vervolgens geprioriteerd en er zijn middelen aan gehangen. Resultaat hiervan is de Strategische I&A planning waarin de projecten staan die moeten worden gerealiseerd en de beleidsonderwerpen die moeten worden uitgewerkt. De Strategische I&A planning kent projecten met zware impact voor de bedrijfsvoering, zoals de vervanging van het midoffice en zaaksysteem, wettelijke projecten, zoals binnen gemeentelijk gebruik basisregistraties en de decentralisaties, ambitie-/vernieuwingsprojecten, zoals open data, en standaardisatie en uniformingsprojecten, zoals voor GBA en Beheer Openbare Ruimte.

Vooronderzoek en businesscases: Voordat projecten in realisatie worden genomen wordt eerst een vooronderzoek gedaan naar de haalbaarheid. Vervolgens wordt een business case uitgewerkt en ter besluitvorming aangeboden. De vooronderzoeken en business cases worden uitgevoerd door de business consultants (3 FTE) van het team Preproject en Advisering. De projectrealisatie geschiedt vervolgens door SCD/P&P.

G. Drechtstedelijk Klant Contactcentrum (DKCC)

Het organisatieonderdeel Drechtstedelijk KCC (DKCC) voert voor vier Drechtstedengemeenten de publieksdienstverlening uit. Daarbij gaat het om front-office dienstverlening via de (lokale) balies, telefonie en website inclusief webvragen op de volgende thema's: Burgerzaken, Burgerlijke Stand, Belastingen, WABO APV, Ondernemersdienstverlening en Parkeren. Het gaat om wettelijke taken (zoals Beheer BRP, verkiezingen) en lokaal beleid. Het DKCC ontwikkelt dienstverleningsbeleid en levert ondersteunende diensten. Het DKCC levert (wettelijk) geüniformeerde producten en diensten, en tevens lokaal maatwerk.

Het DKCC wordt gefinancierd door een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Deze bestaat uit een vaste bijdrage van €75.000 per deelnemer. De overige kosten worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners. Daarnaast wordt maatwerk op basis van individuele afspraken per opdrachtgever afgerekend.

H. Openbare Verlichting

Behelst het beheer en onderhoud van de openbare verlichting (OVL) op basis van gemeentelijk vastgesteld beleid wat grotendeels gebaseerd is op landelijk richtlijnen, duurzaamheidprincipes en financiën. Over de kosten worden jaarlijks afspraken gemaakt. Er wordt een dienstverleningsovereenkomst opgesteld waarvan de basis ligt in de oorspronkelijke afspraken en die jaarlijks met de bijzonderheden wordt aangepast. Kosten zijn opgebouwd uit uren en kosten voor systemen. Externe kosten door derden worden rechtstreeks bij de opdrachtgever gefactureerd.

7. Financieel

Inleiding

Hieronder zijn in twee beknopte overzichten de kerngegevens uit de begrotingen van Hardinxveld-Giessendam 2015 en van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden 2015 opgenomen. Daarbij zijn ook websitelinks opgenomen naar de volledige achterliggende begrotingen van Hardinxveld-Giessendam en de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

A. Begroting 2015 Hardinxveld-Giessendam in één oogopslag

- Voor de formatie is uitgegaan van de formele sterkte per 1 juli 2014: 118,18 fte
- De berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op 17.758 inwoners en 6.920 woningen
- Reservepositie op 1 januari 2015: € 14.628.869
- Investeringsvolume 2015: € 6.725.000 (waarvan € 2.334.000 in grondexploitaties)
- Totale exploitatielasten 2015: € 37.892.878

Totaaloverzicht lasten en baten

Totaal baten programma's	Werkelijk 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Bestuur	60.609	-	-	-	-	-
2. Leven, reizen en documenten	255.109	273.500	273.500	273.500	273.500	273.500
3. Openbare orde en veiligheid	563.893	27.250	35.550	35.550	35.550	35.550
4. Verkeer en vervoer	100.519	1.294.436	81.700	81.700	81.700	81.700
5. Ondernemen en bedrijvigheid	632.122	648.170	553.170	553.170	553.170	553.170
6. Scholing	463.264	114.820	115.820	116.820	116.820	116.820
7. Samenleven	690.026	672.850	657.950	657.950	657.950	657.950
8. Werk en inkomen	2.938.066	3.015.926	3.015.926	3.015.926	3.015.926	3.015.926
9. Zorg en welzijn	400.054	363.760	369.760	375.760	381.760	387.760
10. Gezondheid en milieu	4.247.162	3.934.162	4.008.500	4.008.500	4.008.500	4.008.500
11. Bouwen, wonen en gebruiken	5.000.333	5.495.019	5.821.431	2.958.517	3.711.628	5.318.874
12. Woonomgeving	2.480	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal baten programma's	**15.353.638**	**15.841.893**	**14.935.307**	**12.079.393**	**12.838.504**	**14.451.750**

Totaal lasten programma's	Werkelijk 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
1. Bestuur	1.923.070	2.143.396	2.127.013	2.080.357	2.039.577	2.042.864
2. Leven, reizen en documenten	697.267	752.392	749.900	719.187	695.500	716.657
3. Openbare orde en veiligheid	2.641.177	2.099.604	2.038.475	2.034.385	2.030.929	2.033.035
4. Verkeer en vervoer	2.487.976	3.895.215	1.970.134	2.153.252	2.283.987	2.267.020
5. Ondernemen en bedrijvigheid	385.473	258.753	312.984	316.770	313.429	316.137
6. Scholing	1.982.803	1.444.834	1.164.881	1.160.626	1.178.341	1.187.650
7. Samenleven	2.449.961	2.437.198	2.228.293	2.165.962	2.137.792	2.152.015
8. Werk en inkomen	3.689.037	3.940.445	5.271.556	5.201.751	5.129.378	5.075.008
9. Zorg en welzijn	5.398.772	6.017.537	10.691.970	10.628.391	10.430.575	10.455.514
10. Gezondheid en milieu	3.285.284	3.558.405	3.649.069	3.631.142	3.628.423	3.632.587
11. Bouwen, wonen en gebruiken	7.075.905	5.604.101	6.681.658	3.851.796	4.599.561	6.207.641
12. Woonomgeving	1.027.585	1.145.328	1.006.946	985.110	984.313	991.071
Totaal lasten programma's	**33.044.310**	**33.297.207**	**37.892.878**	**34.928.729**	**35.451.804**	**37.077.198**

De link naar de begroting 2015 op de website van Hardinxveld-Giessendam: http://www.hardinxveld-giessendam.nl/document.php?m=21&fileid=56051&f=b536475528986098406546b41f4ac7c0&attachment=1&c=36902

B. Geactualiseerde begroting 2015 GRD in één oogopslag

Bij de primaire begroting 2015, vastgesteld door de Drechtraad op 1 juli 2014, is de indeling van de begroting in begrotings-programma's aangepast. Voorheen had elk bedrijfsonderdeel van de GRD een eigen begrotingsprogramma. Bij de nieuwe indeling wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de beleidsvelden en anderzijds de interne bedrijfsvoering. Hierdoor komt meer nadruk te liggen bij de beleidsinhoudelijke aspecten van de begroting. Met de nieuwe indeling sluit de opzet van de begroting ook beter aan bij de structuur en inhoud van het regionaal meerjarenprogramma. Bij de Sociale Dienst zijn beleidsinhoud en -uitvoering nauw verweven. Mede gezien de financiële omvang is daarom voor de Sociale Dienst een afzonderlijk begrotingsprogramma gehandhaafd.

Programma (resultaat)	Geactualiseerde begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleid en Bestuur	5.669	5.669	0
Sociale Dienst	256.548	256.548	0
Bedrijfsvoering	59.135	59.135	0
Algemene Dekkingsmiddelen	0	150	150
Totaal resultaat	**321.352**	**321.502**	**150**

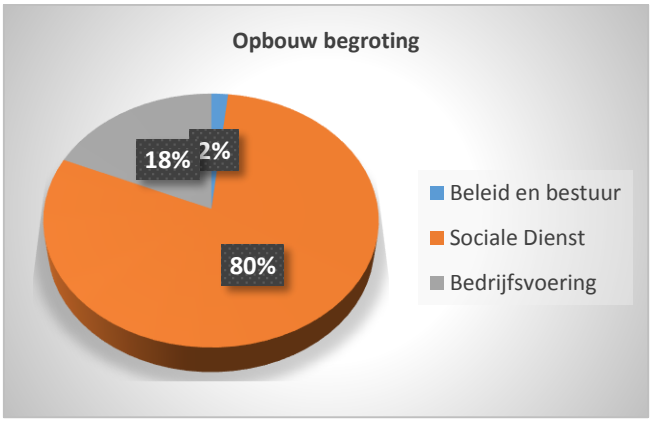

De begrotingsprogramma's

Programma Beleid en Bestuur (resultaat)	Geactualiseerde begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo
Fysiek	2.047	2.174	127
Economie	759	759	0
Sociaal	759	759	0
Bestuur en Staf	1.978	1.978	0
Mutatie reserve	127	0	-127
Geraamd resultaat	**5.669**	**5.669**	**0**

Programma Sociale Dienst (resultaat)	Geactualiseerde begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo
Werk & Inkomen	**150.471**	**150.417**	**0**
Participatie	15.789	15.789	0
WSW	31.252	31.252	0
Inkomensondersteuning	86.900	86.900	0
Apparaatskosten	16.476	16.476	
Minimabeleid	**12.163**	**12.163**	**0**

Kinderopvang	100	100	0
Minimabeleid	6.455	6.455	0
Maatwerkv.inkomensteun CGZ	2.324	2.324	0
Apparaatskosten	3.284	3.284	
WMO	**90.903**	**90.903**	**0**
Huishoudelijke ondersteuning	19.200	19.200	0
Hulpmiddelen	9.800	9.800	0
Begeleiding en kortdurend verblijf	22.457	22.457	0
Persoonlijke verzorging	1.286	1.286	0
Beschermd wonen	25.709	25.709	0
Opvang	1.387	1.387	0
Apparaatskosten	11.064	11.064	0
Schuldhulpverlening	**3.065**	**3.065**	**0**
Schuldbemiddeling	70	70	0
Apparaatskosten	2.995	2.995	0
Geraamd resultaat	**256.548**	**256.548**	**0**

Programma Bedrijfsvoering (resultaat)	**Geactualiseerde begroting 2015**		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**
Ingenieursbureau	6.138	6.138	0
Servicecentrum	44.472	43.764	-708
Gemeentebelastingen	5.832	5.832	0
Onderzoekcentrum	1.518	1.518	0
Bureau Drechtsteden	1.175	1.175	0
Mutaties reserve	0	708	708
Geraamd resultaat	**59.135**	**59.135**	**0**

De link naar de geactualiseerde begroting 2015 op de website van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (Raadsinformatiesysteem):
http://web.drechtsteden.nl/pls/idad/!mozEgemMbScherm1.toonDossier?F_DOS_VOLGNR=1377377&F_HEADTITLE=1377377%20-%20Geactualiseerde%20begroting%202015%20GRD&F_DOSSIERTYPE=Bestuurlijk%20dossier

Hoofdstuk 4
Dochterorganisaties Drechtsteden

4.1 Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden voert alle taken uit die nodig zijn om het Drechtstedenbestuur en de Drechtraad in staat te stellen de taken en bevoegdheden uit te voeren respectievelijk uit te oefenen die aan de Gemeenschappelijke Regeling zijn gedelegeerd en gemandateerd alsmede alle autonome taken van het openbaar lichaam. Daarnaast richt Bureau Drechtsteden zich op het inspireren, ondersteunen en coachen van al diegenen die actief zijn in het netwerk van de Drechtsteden. Tevens vervult Bureau Drechtsteden de rol van concernstaf voor de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Hierdoor is Bureau Drechtsteden het best te karakteriseren als *regionaal regie- en stafbureau*. De organisatie van BDS is grotendeels ingericht op het vervullen van de 'netwerk-rol'. In de praktijk wordt gewerkt vanuit zes domeinen, waarvan er vier inhoudelijk van aard zijn:

- *Regie op inhoud, domeinen Sociaal, Fysiek en Economie*

Bureau Drechtsteden volgt de regionale en bovenregionale ontwikkelingen op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie. Ook levert het Bureau de adviezen voor bestuurders en ambtenaren in bovenregionale gremia en participeren de regisseurs zelf in deze netwerken ten behoeve van o.a. lobbyactiviteiten. Het Bureau begeleidt de totstandkoming en uitvoering van het regionaal Meerjarenbeleidsprogramma (rMJP). De rMJP-opdrachten worden uitgezet binnen het netwerk van de Drechtsteden, via de op ambtelijk niveau gevormde netwerk-MT's. De medewerkers van het Bureau werken in principe niet zelf aan de opdrachten, maar houden het overzicht en ondersteunen de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers. De opdrachten worden grotendeels uitgevoerd door ambtenaren van de zes Drechtstedengemeenten. Dit mechanisme heeft een aantal voordelen: de capaciteit bij Bureau Drechtsteden kan beperkt blijven, de aanwezige capaciteit en kwaliteit bij gemeenten wordt breder benut en uitgedaagd en lokale/regionale kennis en de integraliteit wordt beter geborgd. Als laatste worden vanuit deze drie inhoudelijke domeinen de respectievelijke PFO's in de middaguren van de Drechtstedendinsdagen georganiseerd, inclusief de bijbehorende vergaderstukken.
In elk domein zijn één of meerdere regisseurs, coördinatoren en ondersteuners aanwezig. Deze collega's vormen samen een 'trits' die het betreffende onderwerp gedurende het hele proces behartigt, van ambtelijke contacten, via besturen, tot en met uitvoering en lobby.

- *Regie op inhoud, Chief Information Office*

Bij de herziening van de afdeling ICT binnen het SCD kwam naar voren dat de samenwerking met bureau CIO binnen de GRD, alsook de samenwerking met klantorganisaties, van cruciaal belang is voor het succesvol invullen van de informatisering en automatisering (I&A) voor het gehele netwerk in de Drechtsteden. Dit heeft ertoe geleid dat vanuit oogpunt van positionering van de netwerkbelangen, sinds 1 januari 2013 de CIO-taken bij Bureau Drechtsteden zijn ondergebracht. Omdat het in de praktijk, anders dan bij de voorgaande inhoudelijke domeinen, niet mogelijk blijkt voor de uitvoering van projecten en opdrachten gebruik te maken van bij gemeenten aanwezige kennis, is ervoor gekozen de CIO te voorzien van voldoende capaciteit en kwaliteit om zelf uitvoering te kunnen geven aan hetgeen nodig is. Mede daarom is in het transitieplan I&A besloten tot uitbreiding van de capaciteit van het CIO. De CIO is hierdoor qua formatie het grootste domein binnen Bureau Drechtsteden.
Net als bij de hiervoor benoemde domeinen wordt de CIO door een regisseur aangevoerd, die als titel Chief Information Officer draagt.

- *Regie op bestuur en netwerk*

Bureau Drechtsteden organiseert de bestuurlijke besluitvorming in de regio. Dat komt onder meer maandelijks tot uitdrukking tijdens de Drechtstedendinsdag, waarbij zowel het middag- als het avonddeel wordt georganiseerd. Ook de vergaderingen van het Drechtstedenbestuur worden binnen dit domein voorbereid en georganiseerd. Het Bureau let erop dat alle regionale projecten goed verankerd zijn, zowel in formele zin (bestuursopdracht) als informeel (betrokkenheid en draagvlak). Het Bureau ziet erop toe dat de stukken voor deze overleggen helder zijn en tijdig worden verstuurd. Daarnaast zijn hier de ondersteunende representatietaken voor de voorzitter, het bestuur en de secretaris belegd. Binnen dit domein worden ook inhoudelijke opdrachten op het gebied van netwerkbestuur en netwerkontwikkeling begeleid, waarbij net als bij de andere domeinen zoveel mogelijk gebruikgemaakt wordt van talent uit het gehele netwerk. Daarnaast wordt vanuit dit domein de (bestuurs)communicatie met betrekking tot de regionale besluiten en resultaten verzorgd, via inhuur uit SCD.

- *Regie op de GRD-organisatie/middelen*

Bureau Drechtsteden ondersteunt de Algemeen Directeur van de GRD, het managementteam MT-D en het Drechtstedenbestuur (DSB) bij het sturen van de onderdelen van de GRD en het toezien op de bedrijfsvoering. Binnen dit taakveld richt Bureau Drechtsteden zich op onder meer de financiële control, businesscontrol, juridische control (via inhuur van Dordrecht) en informatiemanagement. De ondersteuning van de sturing op de GR-bedrijven vindt plaats met een passend instrumentarium, er wordt toezicht gehouden op de juiste toepassing van die instrumenten en er vindt verantwoording plaats over de resultaten richting het management, bestuur en raad.
Ook bij ‘middelen’ is inmiddels een netwerk MT operationeel om de gehele middelenportefeuille in het netwerk van de Drechtsteden beter vanuit de belangen van het gehele netwerk te kunnen bezien. Hierbij is een regisseur van BDS betrokken.

Kostenstructuur BDS

De budgetten van Bureau Drechtsteden worden op diverse manieren gevormd. De Drechtraad stelt elk jaar budgetten beschikbaar via de begroting (primaire en actuele). De financiering van deze budgetten gebeurt door het ophalen van een bijdrage per inwoner bij de eigenaren, de zes Drechtstedengemeenten. Deze methodiek van financiering ligt vast in de Bijdrage-verordening. Eén keer per jaar wordt de norm ‘vastgezet’ op het aantal inwoners per 1 juli van het voorgaande jaar. Daarnaast ontvangt Bureau Drechtsteden subsidies van (hoofdzakelijk) de provincie Zuid Holland. Dit zijn vooral projectsubsidies en een enkele jaarsubsidie. De jaarsubsidies worden opgenomen in de begroting van Bureau Drechtsteden. De projectsubsidies worden voor de jaarschijf opgenomen in de begroting.
In het jaar kunnen budgetten worden aangepast als gevolg van nieuw beleid, nieuwe ontwikkelingen of bestuursbesluiten. Er zijn twee formele momenten waarop de begroting wordt aangepast, de 1e en 2e burap.

Welke budgetten zijn beschikbaar?

De budgetstructuur van Bureau Drechtsteden valt uiteen in drie groepen. Er is een ‘basisbegroting’, een groep gelabelde jaarbudgetten (‘doorschuifbijdragen’) en een pot geld bestaand uit investeringsbudgetten & reserveringen uit voorgaande jaren. In 2014 telde dit op tot ruim € 13 miljoen, waarvan het grootste deel valt onder het laatste onderdeel. In onderstaand cirkeldiagram is dit zichtbaar.

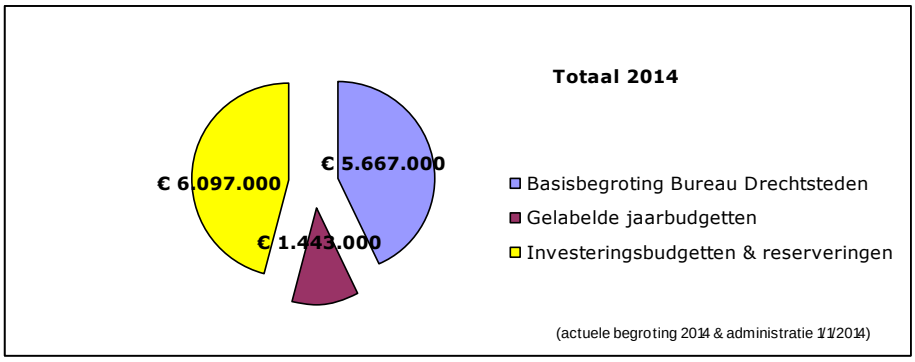

Basisbegroting

In de basisbegroting zijn de personele budgetten opgenomen en de overhead- en bedrijfsvoeringsbudgetten. Ook horen de budgetten voor bestuursondersteuning en de Drechtstedendinsdagen, het ONS-D, de OR-GRD en het werkprogramma rMJP (in 2014: € 750.000) in deze begroting. De basisbegroting telt op tot € 5,7 miljoen, waarvan 80% bestemd is voor personeel, inhuur en overhead.

Gelabelde jaarbudgetten (‘doorschuifbijdragen’)

De gelabelde jaarbudgetten zijn diverse budgetten met verschillende doelen. In 2014 telt dit op tot € 1.443.000. Ruim 90% wordt gefinancierd door de zes Drechtstedengemeenten. Voor het grootste deel geldt dat Bureau Drechtsteden een verzamelfunctie heeft om het daarna weer door te geven.

Investeringsbudgetten & reserveringen

De laatste groep bestaat uit investeringssubsidies van de Provincie Zuid-Holland, die nog besteed kunnen worden. Voor deze (incidentele) investeringssubsidies zijn programma’s opgesteld om deze middelen te gaan benutten. Daarnaast hoort bij deze groep reserveringen van middelen. Deze zijn afgelopen jaren opgehaald bij gemeenten, maar niet besteed. Deze middelen vallen aan het einde van zo’n jaar niet vrij in het resultaat van Bureau Drechtsteden, maar ‘gaan mee’ naar het jaar erop. In totaal tellen deze middelen op tot € 6 miljoen.

Verdeelsystematiek

Kosten worden op basis van inwoneraantal verrekend over de gemeenten. Zie voor een overzicht paragraaf 4.19.

4.2 Regiogriffie

Ook de regiogriffie vormt een onderdeel van de GRD. De regiogriffie verzorgt de logistieke- en procesondersteuning van de Drechtraad en de daaraan gelieerde raadsorganen. Ook biedt de regiogriffie de raad en raadsorganen advies en inhoudelijke ondersteuning waar het gaat om een zorgvuldig en effectief afweging- en besluitvormingsproces. Ook draagt de regiogriffie zorg voor de externe oriëntatie(s) van de raad en/of de raadsorganen, de raadscommunicatie, het informatiebeheer en de externe ontsluiting van bestuurlijke stukken. Tot slot behoren ook het faciliteren en ambtelijk representeren van de Drechtraad en het ontwikkelen en onderhouden van een netwerk ten behoeve van en namens de raad tot de kerntaken van de regiogriffie. De regiogriffie wordt (logistiek) tevens ondersteund en bijgestaan door diverse medewerkers van het Bureau Drechtsteden.

4.3 Gemeentebelastingen Drechtsteden (GBD)

Inhoud

De GBD is dienstverlenend aan de deelnemende gemeenten als het gaat om de advisering over alle zaken rondom lokale heffingen en Geo-informatie. Naast de opbrengstprognoses en de levering van de jaarstukken (begroting, managementrapportages, jaarrekening) is ook de jaarlijkse toets op de belastingverordeningen een vaste activiteit. De GBD verzorgt voor de deelnemers tevens taken op het gebied van Geo-informatie. Het gaat hier vooral om de wettelijke taken op dit gebied. Ook de levering van kaartmateriaal en landmeetkundige activiteiten behoren tot de kernactiviteiten. De GBD is ook een belangrijke speler op het gebied van het beheer en gebruik van de omvangrijke databestanden binnen het netwerk (big data).

Een overzicht van de producten en diensten van de GBD:

- Heffen en innen van gemeentelijke belastingen
- Uitvoeren en beheren van basisregistraties (w.o. BGT, WOZ, BAG)
- Juridische en financiële advisering aan gemeenten inzake lokale heffingen
- Waarderen van onroerende zaken
- Het gestructureerd leveren van data
- Desgevraagd leveren van data-analyse en kaartmateriaal
- Bezwaar- en beroepszaken en afdoen van WOB-verzoeken
- Dienstverlening aan inwoners t.a.v. voornoemde producten.

Het beleid is per gemeente (deelnemer) verschillend (maatwerkgedachte). Harmoniseren doet de GBD niet, synchroniseren wel. GBD kent daarbij een sterke beleidsadviserende rol, maar geen beslissende.

Op het gebied van dienstverlening aan bedrijven en ondernemers richt de GBD zich op top 500 van bedrijven: 500 bedrijven met hoogste waarde of bedrijven waar het met vergunningen wel eens is misgegaan. De bedrijven krijgen extra aandacht, er is één aanspreekpunt en met deze bedrijven worden aparte afspraken gemaakt. Doel: op voorhand verwachtingen managen en investeren in de relatie (account- en relatiemanagement).

Organisatie

Er zijn 60,5 fte werkzaam bij de GBD. Voor inwoners, bedrijven en instellingen in de Drechtsteden is de GBD vooral een mensgerichte en innovatieve uitvoeringsinstantie. Het zwaartepunt ligt bij de heffing en inning van belastingen. Het bieden van betaalcomfort en het voorkomen van betalingsachterstand is daarbij een belangrijk streven. De uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) vraagt een zorgvuldige en open werkwijze.

In 2014 is de GBD gestart met de interactieve WOZ. Met de interactieve WOZ kunnen huiseigenaren zelf, na inzage in hun eigen belastingdossier (te benaderen met DigiD) reageren op de gebruikte gegevens en de WOZ-waarde. Als deze reactie leidt tot aanpassing zien zij dat direct terug in hun dossier.

De werkwijze van de GBD is gericht op een maximaal comfort voor de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat op belastinggebied alle taken verzorgd worden. Prognoses, leveringen van jaarstukken voor de gemeentelijke P&C cycli en diverse ontwikkelingsactiviteiten worden als basisactiviteit geduid. Dat geldt ook voor de verzorging van de websites, de communicatie en de juridische advisering over het vakgebied. Binnen de Drechtsteden is de GBD een verlengstuk van de gemeentelijke organisaties. Vrijwel alle correspondentie en gemeentelijke belangenbehartiging vindt plaats in naam van de gemeente. Voor de inwoners is het door het gebruik van de gemeentelijke huisstijl en de logo's duidelijk dat het hier om gemeentelijke heffingen gaat.

Financiën
Toetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden betekent automatisch ook toetreding tot de GBD. Hieraan zijn geen extra kosten verbonden. De financiering van de belastingtaken geschiedt via een verdeling van de reële uitvoeringskosten op basis van de aanslagregels over de deelnemers. Een aanslagregel is een eenheid in het geautomatiseerde belastingsysteem. Hoewel de kosten van een aanslagregel per belastingheffing enigszins kan verschillen, is gekozen voor deze eenduidige systematiek om extra perceptiekosten (bureaucratie) te voorkomen. Deze verdeling is in de financiële bijdrageverordening door de Drechtraad vastgesteld.

Voor de activiteiten op het gebied van de Geo-informatie en het gebruik van gemeentelijke databestanden is er op dit moment sprake van een ontwikkeling die uiteindelijk zal kunnen leiden tot integrale uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de Geo-informatie in de regio. Op dit moment worden de activiteiten van deze tak van de GBD via samenwerkingsovereenkomsten afgesproken. Er is geen gedwongen winkelnering. De scenario's verschillen per gemeente. Het is wel de bedoeling in de toekomst deze taak echt regionaal uit te gaan voeren. Hiervoor is echter nog geen streefdatum. Op dit moment is het mogelijk specifieke afspraken te maken over het takenpakket en de financiering daarvan.

4.4 Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD)

Inhoud
De IBD is een publiek bureau met focus op publieke dienstverlening. De dienstverlening van het IBD is gebaseerd op het beleid van de aangesloten organisaties met betrekking tot onderhoud en ontwikkeling van de openbare ruimte. De producten die zij levert:

a. *Civiel technische projecten*
   Voor de opdrachtgevers voert het IBD civiel technische projecten uit. Dit kunnen opdrachten zijn voor het (laten) realiseren van objecten in de openbare ruimte en adviesopdrachten met betrekking tot de openbare ruimte.

b. *Beheersopdrachten*
   Het IBD voert beheersopdrachten uit voor de vastgoedportefeuille van de eigenaren. Het betreft het eigenarenonderhoud, opstellen van meerjarenonderhoudsplannen, nieuwbouw en verbouw van gemeentelijk vastgoed. Het houden van aanbestedingen en aansturen van aannemers.

c. *Onderhoud*
Het IBD voert reparaties uit aan vastgoedobjecten van haar eigenaren middels een eigen onderhoudsdienst.

Organisatie
Dordrecht en Zwijndrecht zijn in 2007 samen het IBD gestart. De andere gemeenten zijn nu op onderdelen aangesloten. Het IBD is oorspronkelijk ingericht als B.V., maar is dat juridisch niet. Momenteel bestaat het Ingenieursbureau uit circa 75 fte (civieltechnisch, vastgoedbeheer- en onderhoud, staf). De organisatie is kleinschalig, met een flexibele schil. Het IBD heeft wel alles in huis (keten: voorbereiding, werkuitvoering, toezicht). Soms moet er specialistische kennis worden ingehuurd. Professioneel opdrachtgeverschap is dan ook een kerncompetentie van de dochterorganisatie. Tevens is er sprake van een samenwerkingsverband met de gemeente Rotterdam.

Het verplichtende karakter van het IBD is genuanceerd; de gemeente Hardinxveld-Giessendam is niet verplicht een werkrelatie aan te gaan. Het IBD wil zich met name als flexibele sparringpartner opstellen. De wens is wel uitgesproken om bij een eventuele toetreding van Hardinxveld-Giessendam een intentieverklaring te tekenen om binnen bijvoorbeeld twee of drie jaar een keuze te maken. Een gefaseerde toetreding behoort ook tot de mogelijkheden.

De ambities van het IBD voor de komende tijd:
- Werken met verschillende contractvormen binnen projecten;
- Stabiele opdrachtenstroom vanuit eigenaren en externe klanten;
- Kenniscentrum voor de Drechtsteden;
- Ontwikkelend versterkt en verlengd opdrachtgeverschap richting marktpartijen;
- Een sterk en publiek ingenieursbureau worden.

Financiën
De financiering van het IBD vindt haar basis in de garantieomzet van de eigenaren. Eigenaren zijn verplicht deze omzet af te nemen. Met deze omzet is het IBD in staat een NUL begroting te realiseren. Alle kosten, die het IBD gedurende het jaar maakt, moeten vanuit de projecten terugverdiend worden. De omzet realiseert het IBD door opdrachten bij de eigenaren op te halen. De opdrachten worden per opdracht (per termijn) gefactureerd aan de klant. Het jaarlijkse resultaat van het IBD wordt verdeeld over de eigenaren op basis van de garantieomzet (of op basis van de toegezegde jaaromzet uit het jaarplan). Voor 2015 hebben Zwijndrecht en Dordrecht een garantieomzet van in totaal 3,7 miljoen euro afgegeven. Alle andere GRD-gemeenten zijn wel afgeleid lid en zijn zodoende uiteindelijk ook risicohouder als het gaat om eventuele financiële tekorten.

4.5 Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD)

Inhoud
Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) is partner voor beleid voor de Drechtsteden gemeenten en haar zusterorganisaties in de Drechtsteden. Het OCD ondersteunt hen bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van hun beleid met *onderzoek, advies en informatie*. Hiervoor maakt het OCD gebruik van een set producten die basisinformatie opleveren voor regionaal en gemeentelijk beleid (*basispakket*) en van onderzoek en advies op maat (*pluspakket*).

Het OCD biedt de volgende producten:

a. *Onderzoek*: Onderzoek is de corebusiness van het OCD. De medewerkers maken gebruik van diverse methoden en technieken, zowel kwantitatief als kwalitatief (enquêtes, (groeps)interviews, dossieranalyse, analyse databestanden). Belangrijke typen onderzoek zijn beleidsonderzoek- en evaluatie, klanttevredenheidsonderzoek en monitoren. Een relevant instrument is het bewonerspanel waarmee het OCD snel en gemakkelijk korte meningspeilingen kan houden.
b. *Advies* is naast onderzoek een belangrijke taak van het OCD. Dit bestaat uit een breed spectrum aan activiteiten. Van het interpreteren van cijfers, meedenken in brainstorm sessies en werkgroepen tot het organiseren van workshops om kennis te delen. Het OCD adviseert gemeenten bij het formuleren van beleidsdoelstellingen en analyseert, evalueert en begeleidt proces- en sturingsvraagstukken. Ook kan een OCD-medewerker als lid van een projectgroep functioneren als meedenker, klankbord, kennismakelaar en adviseur.
c. Ten slotte verzamelt het OCD *informatie* op allerlei expertisegebieden die relevant zijn voor gemeenten. Het betreft onder meer kerncijfers over de bevolking, economie en arbeidsmarkt, wonen en ruimte, onderwijs en jeugd, leefbaarheid en veiligheid, per gemeente, maar vaak ook per wijk. Ook levert het OCD bevolkingsprognoses voor de regio Drechtsteden.

Organisatie

Het basispakket wordt jaarlijks geëvalueerd door de Klankbordgroep (beleidsmedewerkers vanuit gemeenten). Bij het OCD is momenteel 14,6 fte werkzaam.

4.6 Sociale Dienst Drechtsteden (SDD)

Inhoud

De SDD zorgt voor beleid en uitvoering van een aantal wettelijke taken op het gebied van zorg, werk en inkomen, waaronder ook de uitvoering van minimabeleid en schuldhulpverlening. De taken zijn overgedragen en onderscheiden bevoegdheden gedelegeerd aan Drechtraad en Drechtstedenbestuur. De taken van de SDD zijn opgenomen in de regeling GRD, artikel 6 lid 2. Hierin staat een aantal wetten vermeld. De SDD voert die volledige wetten uit, tenzij anders vermeld. In artikel 7 is de Wet op de lijkbezorging vermeld. Onderdelen van deze taak worden door de SDD uitgevoerd op basis van mandaat. Ook beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden op basis van mandaat uitgevoerd; de burgers van Hardinxveld-Giessendam worden voor deze taak al bediend door de SDD. Het beleid is geharmoniseerd. De hoofdprocessen van de SDD zijn gestandaardiseerd, daarbinnen is maatwerk mogelijk, afhankelijk van de vraag van de klant. Afspraken over financiering van de uitvoering van de taken liggen vast in de verordening financiële bijdragen deelnemers Openbaar lichaam Drechtsteden.

Producten SDD

- Werk en inkomen
    - o Participatie
    - o WSW
    - o Inkomensondersteuning
- Minimabeleid
    - o Kinderopvang
    - o Minimabeleid
    - o Maatwerkvoorziening
    - o Inkomenssteun CZG

- Wmo
    - o Huishoudelijke ondersteuning
    - o Hulpmiddelen
    - o Begeleiding en kortdurend verblijf
    - o Persoonlijke verzorging
    - o Beschermd wonen
    - o Opvang
    - Schuldhulpbemiddeling
    - o Schuldbemiddeling

Financiën

1. De financiële bijdrage van gemeenten voor de bekostiging van de individuele voorzieningen (vervoersvoorzieningen, rolstoelen en woonvoorzieningen), collectief vervoer de Drechthopper en de Huishoudelijke Ondersteuning, worden overgedragen op basis van voorcalculatie. De realisatiecijfers van het voorgaande boekjaar vormen de basis voor de hoogte van de voorcalculatorische budgetoverdracht in enig jaar. De afrekening zal plaatsvinden door middel van nacalculatie.

   Voor de bekostiging van de taken die per 1 januari 2015 vanuit de AWBZ overkomen naar de gemeenten, de maatwerkvoorzieningen Begeleiding en Kortdurend Verblijf, Persoonlijke Verzorging en Inkomensondersteuning, is in het Beleidsplan WMO en de Financiële notitie WMO de afspraak gemaakt dat de eerste drie jaren, 2015 tot en met 2017, in financiële solidariteit wordt uitgevoerd. De WMO middelen die de gemeenten hiervoor ontvangen binnen de integratie-uitkering sociaal domein worden één-op-één overgedragen aan de SDD. Bij een tekort wordt naar rato van de ingelegde middelen per gemeente het bij te betalen bedrag verdeeld over de gemeenten.

2. De hoogte van de bijdrage voor de uitvoering van de Participatiewet is gelijk aan de hoogte van het door het Rijk toegekende integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel gebundeld Participatiebudget (re-integratiebudget en middelen Wsw). In de basis zullen zich op dit programmaonderdeel geen tekorten voordoen door budgetsturing.

   Binnen het Participatiebudget maken de middelen Wsw deel uit van de begroting van de GR Drechtwerk. Tekorten en overschotten worden met de gemeenten verrekend via GR Drechtwerk.

   Het onderdeel re-integratiebudget van het Participatiebudget zal de eerste drie jaren, 2015 tot en met 2017, in financiële solidariteit wordt uitgevoerd. Een tekort of overschot wordt naar rato van de ingelegde middelen (gebundeld Participatiebudget) per gemeente verrekend.

3. De hoogte van de bijdrage voor de uitvoering van Inkomensondersteuning, WWB, IOAW, IOAZ en BBZ is gelijk aan de hoogte van het door het Rijk toegekende budget. Tekorten en/ of overschotten op dit programmaonderdeel worden in eerste instantie onttrokken of toegevoegd aan de hiervoor bestemde reserve. Resterend tekorten en/ of overschotten worden door de deelnemende gemeenten gezamenlijk gedragen c.q. terugontvangen. De verdeling van een eventueel tekort of overschot gebeurt op grond van de verdeelsleutel die gebaseerd is op het vijfjaar voortschrijdend gemiddelde bijstandsontvangers.

Verbijzondering op het onderdeel BBZ (Rijksverplichting);
Voor het specifieke onderdeel van de BBZ, zijnde declaratiedeel BBZ, dragen de deelnemers bij op basis van voorschot aan de declarabele uitgaven BBZ. De hoogte van de financiële bijdrage wordt bepaald in de maandelijkse liquiditeitsbegroting. Aan het eind van een jaar wordt op basis van nacalculatie afgerekend met gemeenten. Reserves/voorziening zijn hier niet van toepasing.

4. De hoogte van de bijdrage voor de uitvoering van de regeling Kinderopvang is op basis van voor- en nacalculatie. De realisatiecijfers van het voorgaande boekjaar vormen de basis voor de hoogte van de voorcalculatorische budgetoverdracht in enig jaar. Indexatie is hierop van toepassing. Na afloop van enig begrotingsjaar vindt nacalculatie plaats per gemeente. Kinderopvang voor klanten die re-integratie- of inburgerings-trajecten volgen, worden gedekt uit het Gebundeld Participatiebudget.

5. De hoogte van de bijdrage voor de uitvoering het Minimabeleid wordt vastgesteld op basis op grond van de verdeelsleutel die gebaseerd is op het vijfjaar voortschrijdend gemiddelde bijstandsontvangers. Tekorten en/ of overschotten op dit programmaonderdeel worden in eerste instantie onttrokken c.q. gestort aan de hiervoor bestemde reserve. Resterend tekorten en/ of overschotten worden door de deelnemende gemeenten gezamenlijk gedragen c.q. terugontvangen. De verdeling van een eventueel tekort of overschot gebeurt eveneens op grond van de genoemde verdeelsleutel.

6. De hoogte van de bijdrage voor de uitvoering van Schuldbemiddeling en budgetadvies is op basis van voor- en nacalculatie. De realisatiecijfers van het voorgaande boekjaar vormen de basis voor de hoogte van de voorcalculatorische budgetoverdracht in enig jaar Na afloop van enig begrotingsjaar vindt nacalculatie plaats per gemeente.

7. Met gemeenten die de taak Wet op de lijkbezorging aan de SDD hebben overgedragen vindt verrekening plaats op basis van facturatie, deze vindt één maal per jaar plaats te weten in de maand december van betreffend jaar.

8. De bijdrage van een gemeente aan de apparaatskosten van de SDD, wordt berekend op grond van de verdeelsleutel die gebaseerd is op het vijfjaar voortschrijdend gemiddelde bijstandsontvangers.

   Uitzondering hierop vormen de uitvoeringskosten voor de Wmo. Gemeenten ontvangen van het Rijk hiervoor een bijdrage in de integratie-uitkering Wmo in de Algemene Uitkering. Deze kosten worden jaarlijks reëel begroot doch tot maximaal 68,21% van de bijdrage van het Rijk. De SDD zal dit gebruiken om een deel van de apparaatskosten Wmo binnen haar begroting te dekken.

   Bij de apparaatskosten voor uitvoering van de taken die per 1 januari 2015 vanuit de AWBZ overkomen naar de gemeenten, de maatwerkvoorzieningen Begeleiding en Kortdurend Verblijf, Persoonlijke Verzorging en Inkomensondersteuning, dragen de gemeenten bij naar rato van de Wmo-middelen (= onderlinge verhouding budget integratie uitkering Sociaal domein tussen gemeenten) die zij hiervoor ontvangen binnen de integratie-uitkering sociaal domein. De RIBW/maatschappelijke opvang gebeurt al samen op Zuid-Holland niveau, met Dordrecht als centrumgemeente.

4.7 Servicecentrum Drechtsteden (SCD)

Het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) biedt ondersteunende bedrijfsvoeringstaken aan op uitvoerend, adviserend en beleidsvormend niveau. Zij voert deze ondersteunende taken zo gestandaardiseerd mogelijk uit, maar biedt maatwerk waar nodig en zorgt voor efficiëntie, continuïteit en kwaliteitsverhoging.

De meerwaarde van het samenwerkingsverband binnen de Drechtsteden wordt geoptimaliseerd door het principe van *shared* services. Er wordt dus maximaal ingestoken op standaardisatie en uniformering binnen de aangesloten organisaties. Die uniformering zit zowel in werkprocessen als in de ondersteunende systemen. Systemen die onderdeel uitmaken van ketenprocessen binnen clusters maar ook daar tussen.

Het SCD is ingericht op gemeentelijke processen. Organisaties die willen aansluiten dienen daarmee ook te passen binnen dit gestandaardiseerde (gemeente)pakket. Eigenaren kunnen alleen diensten afnemen vanuit het *shared principe*. Niet gestandaardiseerde/uniforme aanvragen die niet voldoen aan het shared principe en daarbij niet passen in de strategie van het SCD worden in principe niet gehonoreerd. Uitzonderingen worden slechts beperkt mogelijk gemaakt met inzichtelijkheid in de meerkosten, doorberekend aan de betreffende eigenaar/klant.

Inhoud

Het Servicecentrum Drechtsteden biedt de Drechtstedenorganisaties ondersteuning bij zowel beleidsvorming en advisering als bij uitvoerende taken op de volgende terreinen[12]:

- Financiën en Inkoop;
- Personeel en Organisatie;
- ICT;
- Juridisch Kenniscentrum;
- Communicatie;
- Documentaire Informatievoorziening;
- Facilitaire zaken.

Financiën & Inkoop	
Financiële administratie	- Het verzorgen van een grootboekadministratie - Het verzorgen van specialistische subadministraties op het gebied van activa, BTW, de urenverantwoording, reserves en voorzieningen - Advisering over inrichting en gebruik van de financiële administratie, en de toetsing en verwerking van mutaties hierop - Het beheersdeel van de begroting en jaarrekening (inclusief periodieke afsluiting) - Advisering op het gebied van treasury en kredietanalyse - Advisering op het gebied van btw - Het faciliteren van financiële informatievoorziening door middel van het beschikbaar stellen van gestandaardiseerde rapportage

[12] Vanuit de afdelingen bij het SCD vindt momenteel een actualisatieslag op PDC plaats en aanpassingen om de opbouw en inhoud overzichtelijker te presenteren. Deze is nog niet gereed.

Debiteuren	- Het verzorgen van een debiteurenadministratie - Het toetsen en verwerken van opdrachten tot vastleggen van vorderingen - Het analyseren, signaleren en beheren van openstaande vorderingen - Het genereren en verzenden van nota's, herinneringen, aanmaningen en dwangbevelen - Het verwerken van bankafschriften - Het onderhouden van relatiebestanden voor de teams Debiteuren en Crediteuren
Crediteuren	- Het verzorgen van een crediteurenadministratie - Het verzorgen van de Front Office functie voor de afdeling - Het toetsen en registreren van ontvangen facturen - Advisering over en het beheren van de inrichting van digitale factuurafhandeling - Het rapporteren over de voortgang van de factuurafhandeling - Verwerken van de facturen in de financiële administratie - Betaalbaar stellen van facturen - Adviseren over en verwerken van verzamelfacturen - Analyseren, signaleren en beheren van openstaande posten
Inkoop	- Samen met de klant kaders zetten voor inkoop (regionaal Aanbestedingsbeleid) - Opstellen van een inkoopplan, bewaken en rapporteren over de voortgang hiervan - Als projectleider, uitvoerder of begeleiders ondersteunen van aanbestedingen - Uitvoeren van contractregistratie en het niet-materie gerelateerde contactmanagement - Het adviseren over en het verzorgen van verzekeringen
Personeel & Organisatie	
Personeelsbeheer	- Verwerken van in- en uitstroommutaties, inclusief externe inhuur - Verwerken van personeelgerelateerde mutaties - Bewaken/toetsen/doorvoeren rechtspositionele aanpassingen als gevolg van verzuim - Leveren van standaard maatwerk managementrapportages - Verwerken van formatie- en organisatiewijzigingen - Rechtspositionele en salarisadministratieve vragen afhandelen op individueel niveau via 'click en call' - Maken van informatiepagina's met een overzicht van veel gestelde vragen, ten behoeve van het digitale Serviceplein en eigen beantwoording - Applicatiebeheer en functioneel beheer van bestaande personeelssystemen
Personeelsadvies	- Adviseren van het management ten aanzien van tactische / strategische personele vraagstukken en in-, door en uitstroom - Ondersteunt management op het gebied van organisatieontwikkeling en strategische personeelsplanning - Invoeren van regelingen en personeelsinstrumenten - Arbo-coördinatie

	- Ondersteunen van functieontwikkeling, -beschrijving en -waardering
Mobiliteit & Ontwikkeling	- Werving en selectie van vaste en tijdelijke functies (intern en extern) - Mobiliteit en inhuur - Stage coördinatie - Opleiding makelaarschap en coördineren van groepsgerichte opleidingen op vakinhoud, persoonlijke ontwikkeling en leiderschap - Begeleiden medewerkers op gebied van loopbaanontwikkeling (geïnitieerd door medewerker of door leidinggevende) - Begeleiden medewerkers vanaf moment dat ze boventallig zijn of worden - Functioneel beheer van voor het team relevante systemen - Leveranciers- en contractmanagement
Strategische Projecten/beleids-ontwikkeling	- Het uitwerken en implementeren van aanpassingen met betrekking tot arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen - Ontwikkelen en implementeren van beleid en procedures met betrekking tot mobiliteit van medewerkers - Ontwikkelen van draaiboeken en richtlijnen voor organisatieaanpassingen en de inbreng van kennis van arbeidsvoorwaarden ter zake procesmatig ondersteunen van werkgeversvertegenwoordigers in het netwerkoverleg met vakorganisaties en medezeggenschap - Voorbereiden, uitvoeren en implementeren van resultaten van strategische projecten op basis van collectieve opdrachten (netwerk) of –voorstellen
ICT	
Projecten, Processen & Advies	- Onderhouden van klantrelaties en bewaken dat de afgesproken ICT dienstverlening wordt geleverd - Elke ongeplande onderbreking of kwaliteitsvermindering zo snel mogelijk herstellen binnen vooraf afgesproken servicelevels en het voorkomen van problemen die door structurele incidenten worden veroorzaakt - Uitvoeren van ICT licentiebeheer en het proactief bewaken van het licentiegebruik (betreft zowel hardware en software) - Gestructureerd ontwikkelen of vernieuwen van ICT producten en –diensten die aansluiten bij de ICT ontwikkelingen en toekomstige behoeften van de klanten - Uitvoeren van ICT-projecten en ICT deelprojecten voor businessprojecten - Advies geven over automatiseringsvraagstukken bij de klant - Het proces van inkomende wijzigingen, adviesaanvragen en projecten faciliteren van aanvraag tot implementatie/oplevering - Bewaken van de effectiviteit en efficiency van de IT-processen en de klanttevredenheid
Functioneel Beheer	- Uitvoeren van functioneel beheer voor de standaard- en keuzeapplicaties, bedrijfsapplicaties van ICT zelf en websites

	- Gebruikersondersteuning: het bieden van opleiding, instructie en begeleiding aan gebruikers, zodat zij de applicatie goed en adequaat kunnen toepassen - Onderhouden van contact met de applicatiebeheerder, leverancier en de klant - Uitvoeren van het licentiebeheer - Zorg dragen voor een maximale en optimale aansluiting van het MidOffice-zaaksysteem bij het primaire werkproces bij de klanten
Applicaties	- Gebruiksklaar maken van de standaard-, keuze- en bedrijfsapplicaties, het doorvoeren van wijzigingen en zorg dragen voor applicatiebeheer in al zijn aspecten - Uitvoeren van databasebeheer en onderhouden van gegevensbankstructuren - Ontwerpen en ontwikkelen van nieuwe wensen en functionaliteiten ten behoeve van het MidOffice-systeem van Drechtsteden
Infra	- Beschikbaar stellen en houden van de ICT-infrastructuur en verantwoordelijk voor het beheer van zogenoemde infrastructuur-componenten (hard- en software) - Doorvoeren van wijzigingen van de infrastructuur - Verantwoordelijk voor de infrastructuur van de telefonie
Juridisch Kenniscentrum (JKC)	
Bezwaar & Beroep	- Behandelen van bezwaarschriften van burgers en bedrijven - Vertegenwoordigen van de bestuursorganen van de klantorganisaties in procedures bij de bestuursrechter
Rechtspositie: Advies en Bezwaar & Beroep	- Behandelen van adviesaanvragen over de rechtspositie van medewerkers - Behandelen van bezwaarschriften - Vertegenwoordigen van de bestuursorganen van de klantorganisaties in procedures bij de bestuursrechter
Juridisch advies & Advocatuur	- Adviseren op het terrein van privaatrecht en publiekrecht - Behandelen van advocaatzaken, waaronder het voeren van procedures - Coördineren en behandelen van mediationverzoeken - Consolideren van decentrale regelgeving
Schade en aansprakelijkstelling	- Behandelen van aansprakelijkstellingen - Behandelen van schademeldingen - Adviseren (vanuit verzekerings- en aansprakelijkheidsoogpunt) over mogelijke schade en aansprakelijkheid - Uitvoeren van CRAS-activiteiten (centraal registratie- en aanmeldpunt schade)
Communicatie	
Communicatieadvies	- Advies in beleidsproces, bij projecten - Advies over media en middelen - Productie van communicatiemiddelen en –media - Webredactie en contentbeheer - Communicatie ten dienste van crisisbestrijding - Bestuurscommunicatie

DIV	
Digitaliseren en Post	- Draagt zorg voor het ontvangen, sorteren, digitaliseren, registreren, distribueren en verzenden van de post.
Zaak en Documentbeheer	- Ondersteunt de werkprocessen binnen Drechtsteden door documenten te beoordelen, (digitaal) vast te leggen, geordend te bewaren, beschikbaar te stellen en op termijn te vernietigen volgens de wettelijke eisen.
Staf	- Bewaakt de kwaliteit en coördineert projecten, maakt beleid, adviseert over documentaire informatievoorziening en richt nieuwe zaaktypen in.
Facilitaire Zaken	
Facilitair	Facilitair zorgt voor de coördinatie en/of verricht facilitaire diensten op de hoofdlocaties van onze klanten. De facilitaire diensten zijn: - Catering (bedrijfsrestaurant, vergaderservice, drank- en snoepautomaat) - Bewaking en beveiliging - Schoonmaak en glasbewassing - Verhuizingen - Meubilair/inventaris diverse (reparatie en vervanging) - Huwelijksondersteuning (en andere representatieve bodetaken) - Advies BHV (bedrijfshulpverlening) - Bestellen en aanvullen van (brief)papier en enveloppen Relevant is verder nog, dat er binnen de Drechtsteden momenteel een discussie loopt over de positie van de bodes (al dan niet te behouden in het dienstenpakket).
Gebouwenbeheer	- Uitvoering van huurdersonderhoudstaken aan de hoofdlocaties van onze klanten. - Coördinatie huurdersonderhoud van gebouwen en het beheer van gebouwgebonden systemen (zoals de toegangscontrole en de camerabeveiliging).
Staf	- Vakinhoudelijke begeleiding regionale facilitaire aanbestedingen in samenwerking met de klantorganisatie en een inkoopadviseur. - Stuurt de relatie met regionale facilitaire leveranciers aan. - Bewaakt de kwaliteit, coördineert projecten, maakt beleid en adviseert met betrekking tot facilitaire dienstverlening.

<u>Principes I&A</u>

Binnen Drechtsteden wordt gewerkt volgens de **9 I&A-principes** (door ONS-D vastgesteld):

- Uniformering, standaardisering, rationalisatie en flexibilisering wordt maximaal nagestreefd uit oogpunt van bedrijfscontinuïteit en efficiency.
- Alle niet wettelijke projecten worden pas uitgevoerd bij een positieve businesscase, waarin alle kosten en opbrengsten inzichtelijk zijn gemaakt.
- De klantorganisatie conformeert zich aan Drechtsteden breed ontwikkeld Informatiebeleid- en strategie én de werkwijzen, applicaties en structuren die nodig zijn om de in het Transitieplan geformuleerde opgave zo efficiënt en effectief mogelijk uit te kunnen voeren.

- De I&A-functie betreft het hele speelveld en zowel de klanten als GRD, CIO en SCD ICT hebben hierin een gezamenlijke (investerings)verplichting hun deel van de I&A-functie professioneel in te richten.
- De regie en uitvoering van taken worden daar gelegd (klanten, intern GRD, SCDICT, dan wel extern: outsourcing) waar sprake is van toegevoegde waarde. Mogelijkheden tot (bij)sturing(flexibilisering), duur van de werkzaamheden, continuïteitsvraagstukken en benodigde inspanningen om kennis en kunde op peil te houden vormen daar de criteria voor.
- De klant is eigenaar, initiator, opdrachtgever en financieel drager van ambitieprogramma's en projecten en innovaties.
- Binnen de I&A-functie wordt ruimte in tijd en geld gecreëerd om innovaties na te streven en te initiëren.
- Het SCD-ICT is geen softwarehuis, daarom wordt niet of nauwelijks zelf ontwikkeld. Eventueel noodzakelijk maatwerk wordt ingekocht en bestaand zelf ontwikkeld
- maatwerk moet worden heroverwogen (bijvoorbeeld Midoffice).
- Bij eventuele uitbreiding van de klanten wordt het sharingconcept en niet het hostingconcept toegepast.
- M.b.t. het functioneel blijft er nog een deel achter bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam (o.a. bedrijfsapplicaties).

Financiën
Er is een verrekensystematiek vastgesteld door de eigenaren om de bijdrage deels ook te baseren op het gebruik/de afname. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor een pluspakket (via dvo's). Er is sprake van een basisafname (daarop zijn het aantal fte bij SCD en de materiële budgetten gebaseerd). Niet alle gemeenten nemen alles volledig af (geschat wordt inmiddels 90%). SCD faciliteert de gemeenten in tussentijds bijsturen (meer of minder diensten) met behulp van een kwartaalmonitor.

4.8 Meervoudig lokale samenwerking

De samenwerking in de Drechtsteden is gebaseerd op het adagium 'Inhoud stuurt de beweging'. Dit betekent dat de inhoudelijke ambities de inrichting van de samenwerking bepalen en niet andersom.

Daartoe werken de Drechtsteden op verschillende manieren en met daarbij passende bevoegdheden met elkaar samen. Naast het samenwerkingsverband van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden, waarin de gemeenten samenwerken op autonome taken, aan de GRD gedelegeerde en aan de GRD gemandateerde en bij de GRD belegde uitvoeringstaken, werken de gemeenten ook op andere taken in het netwerk samen. Binnen de Drechtsteden zijn we deze samenwerking 'meervoudig lokale taken' gaan noemen.

Bij deze meervoudig lokale taken hebben en houden de deelnemende gemeenten eigen bevoegdheden, de activiteiten zijn niet opgenomen in de regeling van de GRD-organisatie.
Op dit moment hebben de Drechtstedengemeenten samen een aantal meervoudige lokale taken/projecten.

A. Wmo
Onderstaande tekst is de samenvatting van het Wmo Beleidsplan Drechtsteden 2015-2018.
Met de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een beperking, chronisch psychische of psychosociale problemen.

De opgaven in de Wmo 2015
De nieuwe Wmo richt zich op het bevorderen van de sociale samenhang tussen inwoners en het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking. In de Wmo 2015 staat ook dat de gemeente opvang (maatschappelijk opvang en vrouwenopvang) en beschermd wonen biedt voor de inwoners die zich niet zelfstandig in de samenleving kunnen handhaven.

Het ontwerp Wmo 2015
Inwoners kunnen naar vermogen participeren in de samenleving. Door sterke lokale inzet op preventie en algemene voorzieningen hopen we dat zo min mogelijk inwoners afhankelijk zullen zijn/worden van zware zorg en ondersteuning. Inwoners van de Drechtsteden zijn zelfredzaam door allereerst de eigen kracht en de kracht van de sociale omgeving (familie, vrienden, kennissen, buurtgenoten) te benutten. Ze leveren een actieve bijdrage aan de samenleving. Waar de eigen kracht en de kracht van het netwerk niet toereikend is, bieden we passende ondersteuning in de vorm van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen.

Algemene voorzieningen
De gemeente heeft de wettelijke plicht te werken aan:
- het versterken van de zelfredzaamheid, participatie en de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te bevorderen, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden;
- algemene voorzieningen ter bevordering van beschermd wonen en opvang algemene voorzieningen die mantelzorgers en vrijwilligers zoveel mogelijk in staat stellen hun taken uit te voeren;
- het bieden van cliëntondersteuning (informatie en advies).

Onder algemene voorzieningen verstaan we onder andere activiteiten gericht op activering, informatie, advies en ondersteuning, algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg-ondersteuning, vrijwilligersondersteuning en sociaal raadsliedenwerk. De Memorie van Toelichting van de Wmo spreekt bij algemene voorzieningen over onder andere de verbetering van de toegankelijkheid van gebouwen en voorzieningen, het lokale vervoer en de toegankelijkheid van informatie. Andere algemene voorzieningen met een iets specifieker karakter zijn bijvoorbeeld klussendienst, was- en strijkservice, sociaal vervoer, informele buurtzorg, sociaal-culturele voorzieningen of de opvang voor dak- en thuislozen die uitsluitend bestaat uit slapen en eten. Het ontwerp Wmo 2015 gaat er vanuit dat de algemene voorzieningen voorliggend zijn aan de maatwerkvoorzieningen. Met een goed functionerende, preventief werkende lokale ondersteuningsstructuur, denken wij de druk op de maatwerk-voorzieningen waar mogelijk te laten afnemen. Het bevorderen en stimuleren van algemene voorzieningen is en blijft een lokale verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten in de Drechtsteden.

Maatwerkvoorzieningen
In de Wmo 2015 staat de maatwerkvoorziening als volgt beschreven: Op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
- ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen;
- ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen;
- ten behoeve van beschermd wonen en opvang.

Wanneer de eigen kracht, het sociaal netwerk en de algemene voorzieningen niet voldoende zijn, organiseren we in de Drechtsteden betaalbare en kwalitatief goede ondersteuning op maat. Deze maatwerkvoorzieningen zijn bedoeld voor inwoners met een zwaardere en/of complexere ondersteuningsvraag en/of een ontbrekend of beperkt eigen netwerk en voor inwoners die – al dan niet gedwongen – de thuissituatie hebben verlaten en vanuit hun kwetsbare positie niet bij machte zijn om een stabiele woonsituatie te creëren. We onderscheiden vijf typen maatwerk voorzieningen: thuisondersteuning, logeervoorziening, dagbesteding/activering, inkomenssteun en opvang. In de Wmo 2015 blijft de keuze voor het persoonsgebonden budget (PGB) als leveringsvorm voor de maatwerkvoorzieningen bestaan. Bij de financiering van het PGB hanteren we het trekkingsrecht.

We organiseren de maatwerkvoorzieningen in Drechtstedelijk verband bij de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD).

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
In de centrumgemeenteregio Dordrecht (zijnde Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Drechtsteden) bieden wij – naast algemene voorzieningen – maatwerkvoorzieningen aan inwoners die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Voor inwoners met psychische of psychosociale problemen of voor inwoners die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun eigen veiligheid, bieden we opvang (maatschappelijke opvang en vrouwenopvang) en beschermd wonen. De budget-verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen (voorzieningen van de maatschappelijke zorg) is belegd bij de centrumgemeente Dordrecht (regio Drechtsteden en AlblasserwaardVijfheerenlanden).

Voor de gehele centrumgemeenteregio organiseren we de maatwerkvoorzieningen bij de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD).

Extramuralisering
Met ingang van januari 2013 is het scheiden van wonen en zorg een feit. Scheiden wonen en zorg of extramuralisering houdt in dat er voor inwoners met een lichte zorgvraag geen verblijfs-indicatie meer wordt afgegeven. Hierdoor zullen in de toekomst steeds minder inwoners met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking in een instelling wonen. Meer inwoners zullen ondersteuning nodig hebben in de eigen omgeving en daarmee zal het beroep op de Wmo en op de Zorgverzekeringswet (Zvw) naar verwachting toenemen. Voor deze complexe opgave ontwikkelen we een meerjarig, regionaal Actieprogramma Wonen met Zorg in gezamenlijkheid met woningcorporaties, aanbieders en het zorgkantoor/zorgverzekeraar VGZ. Het doel van het actieprogramma is om regionaal expertise op te bouwen om zo gemeenten en partijen te faciliteren bij hun planontwikkeling en uitvoering. Daarnaast streven we naar gebiedsgericht maatwerk bij het organiseren van een passende, lokale ondersteunings-structuur voor wonen zorg welzijn.

De invoering van de Wmo 2015
Tegelijkertijd komt er met de decentralisatie van de AWBZ naar gemeenten ook een grote innovatie en veranderopgave om de Wmo anders te organiseren, anders te sturen, nieuwe werkwijzen te introduceren, nieuwe verbindingen te leggen, etc. Innovatie en verandering kosten tijd. We hebben het daarom over een langdurig innovatie en verandertraject, dat meerdere jaren in beslag zal nemen. Om deze reden kiezen we voor een strategie met twee parallelle sporen: een spoor gericht op een stabiele overdracht van AWBZ naar Wmo (transitie) en een spoor gericht op de langjarige innovatie en veranderopgaven (transformatie).

Financiën
De aangekondigde kortingen op het Wmo budget zijn fors (40% op huishoudelijke ondersteuning en 25% op begeleiding) en dienen in een relatief kort tijdsbestek te worden gerealiseerd. Hierin schuilen reële financiële risico's voor gemeenten al in het eerste jaar van uitvoering (2015). Bovendien voorzien we extra financiële risico's vanwege de vergrijzing, de extramuralisering en natuurlijk de forse bezuinigingen die in de huidige AWBZ al zijn toegepast. Wij hanteren vier basisprincipes bij het realiseren van de opgelegde kortingen en het beheersen van budgetten:
1. Innovatie (nieuwe, kostenefficiënte ondersteuning bevorderen);
2. Efficiency (maatregelen die ingrijpen op de prijs van ondersteuning);
3. Versobering (maatregelen die ingrijpen op de omvang van de ondersteuning);
4. Budgetsturing (maatregelen die zorgen dat we binnen de budgettaire kaders blijven).

B. Uniformering van Processen en Systemen (UPS)
Met het programma Uniformering Processen en Systemen (UPS) heeft de Drechtsteden als doel gesteld om meer voordelen van het werken op de schaal van de Drechtsteden te realiseren. Dat wordt gerealiseerd door kennis, kunde en expertise te ontwikkelen op het terrein van processturing en die aan elkaar ter beschikking te stellen.

Voorbeelden zijn processen bij beroep & bezwaar, subsidies, leerlingenvervoer, klachten, vergunningen.

Een belangrijke doelstelling binnen UPS is het consolideren van het aantal applicaties. Niet alleen vanwege het besparen op kosten van aanschaf en beheer maar ook het vergroten van kennis van systemen en onderlinge vervangbaarheid van medewerkers. Verlaging van kosten en verhoging van kwaliteit is het gevolg.

Verspreid in de Drechtsteden zijn ruim twintig Lean consulenten aanwezig. Deze zijn verenigd in een kenniscentrum Lean binnen de SCD en worden vanuit die basis tegen kostprijs ingezet voor procesvraagstukken binnen organisaties en het uniformeren bij meerdere organisaties tegelijk.

C. Deal!
De Stichting DEAL! betreft een zelfstandige acquisitieorganisatie, waar de 6 gemeenten van de Drechtsteden afzonderlijk en ROM-D financiers van zijn. Aan de jaarlijkse financiële bijdrage door de partijen aan DEAL! ligt een uniform prestatiecontract ten grondslag, met daarin opgenomen de doelstellingen en KPI's voor DEAL! voor een periode van 2 jaar. Om de doelstellingen te behalen werkt DEAL! nauw samen met het lokaal accountmanagement in de 6 gemeenten en acquisitieorganisaties op bovenregionaal niveau, zoals InnovationQuarter op Zuidvleugelniveau.

Doel van DEAL! is het versterken van de bovenregionale acquisitie van de Drechtsteden door een bundeling van middelen en een professionalisering van het gemeentelijk accountmanagement. In die aanpak staan de sectoren logistiek en maritiem centraal.
DEAL! is een zelfstandige uitvoeringsorganisatie die onafhankelijk opereert van individuele grondpositie en/of gemeentelijke belangen. Doel is uiteindelijk om het aantal bedrijfsinvesteringen (bestaand en nieuw) in de regio te laten toenemen door op basis van de beste locatie het beste bod te doen voor het binnenhalen (en vasthouden) van een nieuw bedrijf in de regio.

Op dit moment leveren de regiogemeenten (buiten Dordrecht en ROM-D) een bijdrage van 40.000 euro per gemeente (per jaar), buiten de eigen organisatiekosten van het lokaal accountmanagement.

D. Intergemeentelijk Projectmanagement (iPM)
Basisprincipe van dienstverlening van iPM is een gestandaardiseerde, betrouwbare uitvoering van projecten (die op zichzelf maatwerk zijn) waarbij op een geüniformeerde wijze de onderliggende secretarieel-administratieve processen worden gestroomlijnd (dossiervorming, archivering, financiële administratie, e.d.).

IPM is met een nul begroting opgenomen in de begroting van gemeente Dordrecht.
Alleen de werkelijke loonkosten, materiële kosten en personele kosten van de medewerkers en de afdelingsoverhead van projectmanagement zijn in het uurtarief van de deelnemende gemeenten/GRD opgenomen (kosten die elke afzonderlijke organisatie nu ook heeft).
De volgende tarieven gelden tot 2017.

Functie/schaal	**tarief**	**tarief (t.b.v. deelnemers IPM)**
Projectmanager schaal 14	€ 118,00	€ 98,00
Projectmanager schaal 13	€ 108,00	€ 91,00
Projectmanager schaal 12	€ 100,00	€ 85,00
Projectmanager schaal 11	€ 89,00	€ 73,00
Projectmanager schaal 10	€ 78,00	€ 67,00
Projectmedewerker schaal 9	€ 71,00	€ 61,00
Projectsecretaris schaal 8	€ 62,00	€ 53,00
Projectsecretaris schaal 7	€ 54,00	€ 49,00

SCD en huisvestingskosten worden tot 1-1-2017 niet doorbelast in het uurtarief.
Er wordt gerekend met en risicoreservering van 10% in de opstartfase.

Alle deelnemers hebben alle kerndisciplines van projectmanagement overgezet naar iPM (projectsecretarissen, projectmedewerkers en projectmanagers) en zich gecommitteerd om alle inhuur van projectmanagement in de toekomst via iPM te laten verlopen (verplichte winkelnering). Dit betekent dat alle projecten, waarvoor een projectmanager nodig is in principe via iPM worden bemand (behalve in Papendrecht, waar de afspraak is gemaakt dat alle projecten waarvoor geen interne projectleider beschikbaar is, bemand worden vanuit iPM. Dit omdat Papendrecht alleen een combifunctie kent. De beleidsambtenaren zijn ook projectleiders). Het opdrachtgeverschap blijft bij de individuele gemeente of GRD. De opdrachtgever bepaalt na voordracht door iPM de projectmanager. De projectmanager bepaalt via zijn projectopdracht de (mate van) ondersteuning.

De eerste drie jaar geven de gemeenten een omzetgarantie af die gelijk is aan de overgeplaatste formatie, daarna (na mei 2017) wordt het risico op overcapaciteit door Dordrecht gedragen.

Dordrecht draagt als hostende gemeente het risico als een medewerker niet voldoet aan de startkwalificatie. IPM is niet aansprakelijk voor fouten gemaakt door een projectmanager. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is Dordrecht eindverantwoordelijk voor iPM en aan te spreken bij onvoldoende functioneren.

Hoofdproduct A	Projectmanagement: uitvoering van projecten, bijvoorbeeld bouwprojecten, maar ook niet fysieke projecten
Hoofdproduct B	Procesmanagement: management van processen, bijvoorbeeld transities, organisatieveranderingen zoals coördinatie beheerprojecten
Hoofdproduct C	Programmamanagement: managen van programma's, complexe in elkaar grijpende projecten leiden samen tot een beoogde resultaat, bijv. WDO, centrumvisie Alblasserdam, programma arbeidsmarktbeleid
Hoofdproduct D	Interimmanagement: tijdelijk management
Hoofdproduct E	Projectsecretariaat: assistentie van de projectmanager
Hoofdproduct F	opleiding en training: het geven van diverse trainingen vanuit expertise projectmanagement

E. Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden (ROM-D)

De doelstelling van de ROM-D is het versterken en uitbouwen van de regionale economie, in die zin dat een permanente toekomstige meerwaarde ontstaat en tenminste aansluiting wordt gevonden bij de landelijke ontwikkeling. Dit doet zij door uitvoering te geven aan gebiedsontwikkeling van bedrijfsterreinen. De ROM-D is gefinancierd met middelen vanuit de deelnemende partijen: Drechtsteden gemeenten, Provincie Zuid-Holland, Ontwikkelbedrijf Rotterdam en BNG Gebiedsontwikkeling vanuit ROM-D Capital en financiering van BNG Bank. De kosten bestaan uit de bedrijfskosten en kosten voor gebiedsontwikkeling die (gedeeltelijk) worden gedekt uit inkomsten van grondverkoop. Over eventuele winsten wordt jaarlijks in de aandeelhoudersvergadering besloten tot uitkering of om deze binnen ROM-D te houden.

F. CIO Office

Het CIO office werkt voor het collectief van de 6 gemeenten en GR'en. Het CIO office maakt beleid voor Informatisering en Automatisering, voert vooronderzoeken uit en stelt business cases op en beheert het regionale projectportfolio om uitvoering van wettelijke taken, regionaal beleid en bedrijfsvoering mogelijk te maken. Daarnaast geeft het CIO office gevraagd en ongevraagd advies aan het collectief van eigenaren en klanten via de diverse Netwerk MT's en het ONS-D als opdrachtgever. Ten slotte houdt het CIO Office toezicht op de beheerorganisatie.

Het CIO Office is opgehangen aan het Bureau Drechtsteden en de formatie wordt via die route gefinancierd via de reguliere bijdrage aan de GRD. Het regionale projectportfolio wordt separaat gefinancierd door de eigenaren via een jaarlijkse bijdrage van €6,50 per inwoner. Deze bijdrage is geen onderdeel van de begroting van de GRD en wordt separaat verantwoord aan de eigenaren via kwartaalrapportages.

Producten:
Beleid: Het CIO Office maakt beleid op strategisch en tactisch niveau voor het collectief van eigenaren en klanten. Het beleid is daarmee geldend voor alle eigenaren en klanten.

De volgende beleidsproducten vallen daar o.a. onder:
- Informatievisie
- Strategische I&A-planning
- Algemene beleidskaders (bijvoorbeeld open data)
- Architectuur van bedrijfs- tot gegevensarchitectuur en technische architectuur
- Informatiebeveiliging
- Gedragsregels en standaarden

Deze beleidsproducten worden uitgewerkt en onderhouden door de medewerkers van het team Beleid/Kaders/Programmering (5 fte).

Portfoliomanagement: Om de bestuurlijke en organisatiedoelen te realiseren zijn via de diverse regionale gremia samen met de eigenaren en klanten de doelen in de tijd uitgezet en is gedefinieerd wat moet gebeuren om ze te realiseren. Dit is vervolgens geprioriteerd en er zijn middelen aan gehangen. Resultaat hiervan is de Strategische I&A planning waarin de projecten staan die moeten worden gerealiseerd en de beleidsonderwerpen die moeten worden uitgewerkt. De Strategische I&A-planning kent projecten met zware impact voor de bedrijfsvoering, zoals de vervanging van het midoffice en zaaksysteem, wettelijke projecten, zoals binnen gemeentelijk gebruik basisregistraties en de decentralisaties, ambitie-/vernieuwingsprojecten, zoals open data, en standaardisatie en uniformingsprojecten, zoals voor GBA en Beheer Openbare Ruimte.

Vooronderzoek en businesscases: Voordat projecten in realisatie worden genomen wordt eerst een vooronderzoek gedaan naar de haalbaarheid. Vervolgens wordt een business case uitgewerkt en ter besluitvorming aangeboden.
De vooronderzoeken en business cases worden uitgevoerd door de business consultants (3 fte) van het team Preproject en Advisering. De projectrealisatie geschiedt vervolgens door SCD/P&P.

G. Drechtstedelijk Klantcontactcentrum (DKCC)
Het organisatieonderdeel Drechtstedelijk KCC (DKCC) voert voor vier Drechtstedengemeenten de publieksdienstverlening uit. Daarbij gaat het om front-office dienstverlening via de (lokale) balies, telefonie en website inclusief webvragen op de volgende thema's: Burgerzaken, Burgerlijke Stand, Belastingen, WABO APV, Ondernemersdienstverlening en Parkeren. Het gaat om wettelijke taken (zoals Beheer BRP, verkiezingen) en lokaal beleid. Het DKCC ontwikkelt dienstverleningsbeleid en levert ondersteunende diensten. Het DKCC levert (wettelijk) geüniformeerde producten en diensten, en tevens lokaal maatwerk.

Het DKCC wordt gefinancierd door een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Deze bestaat uit een vaste bijdrage van €75.000 per deelnemer GRD. De overige kosten worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners. Daarnaast wordt maatwerk op basis van individuele afspraken per opdrachtgever afgerekend.

H. Openbare Verlichting
Behelst het beheer en onderhoud van de openbare verlichting (OVL) op basis van gemeentelijk vastgesteld beleid wat grotendeels gebaseerd is op landelijk richtlijnen, duurzaamheidprincipes en financiën. Over de kosten worden jaarlijks afspraken gemaakt. Er wordt een dienstverleningsovereenkomst opgesteld, waarbij de basis ligt in de oorspronkelijke afspraken en jaarlijks met de bijzonderheden wordt aangepast. Kosten zijn opgebouwd uit uren en kosten voor systemen. Externe kosten door derden worden rechtstreeks bij de opdrachtgever gefactureerd.

Samenwerking buiten de Drechtsteden
De Drechtsteden werken ook actief samen met andere overheden en het bedrijfsleven aan regionale (economische) beleidsontwikkeling. Een aantal samenwerkingen, die een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van het gebied Drechtsteden, zijn:

- Zuidvleugel (economische ontwikkeling; overheid);
- Vlaams-Nederlandse Delta (economisch-logistieke ontwikkeling; Vlaams-Nederlandse overheden in samenwerking met o.a. de havens);

- DelTri Platform (maritieme en logistieke topregio gekoppeld aan Mainport Rotterdam; economie, leefbaarheid en bereikbaarheid; triple helix);
- Strategic Board Delta Region (economische ontwikkeling biobiased economy, logistiek en maintenance; triple helix).

Regionaal Uitvoeringsprogramma Arbeidsmarkt
400 nieuwe arbeidsplaatsen, 10% meer studenten techniek, 1000 extra werk- en stageplaatsen voor jongeren, 800-1100 participatieplaatsen per jaar en minimaal 4 miljoen euro aan nieuwe financiering over de periode 2015-2018. Dit zijn doelstellingen uit het Regionaal Uitvoeringsprogramma Arbeidsmarkt 2015-2018 waarmee de Drechtsteden samen met onderwijs en werkgevers de regionale arbeidsmarkt gaan versterken. Op 5 maart 2015 heeft het Drechtstedenbestuur ingestemd met dit programma.

Hoofdstuk 5

Huidige uitvoering Hardinxveld-Giessendam van werkzaamheden dochterorganisaties Drechtsteden

Beleid/Inhoud

Hardinxveld-Giessendam voert een groot aantal taken op het terrein van gemeentebelastingen zelf uit. Het gaat dan bijvoorbeeld om Geo, APV, precario, lijkbezorgingsrechten en leges. De gemeente kent geen BIZ[13]-vorderingen. Daarnaast voert de SVHW de heffing en inning van gemeentelijke belastingen uit.

Belangrijk punt voor de gemeente vormen de lasten voor inwoners en bedrijven. De gemeente wil een extreme belastingverhoging tegengaan en tracht belastingen en tarieven waardevast te houden door jaarlijkse toepassing van inflatiecorrectie. Dit is het algemene uitgangspunt bij de jaarlijkse perspectiefnota, (meerjaren)begroting en de daarbij behorende leges-, tarieven- en belastingverordeningen. Kostendekkendheid staat centraal. In een cyclus van vier jaar doet Hardinxveld-Giessendam onderzoek naar de kostendekkendheid van alle tarieven. Doel is het voeren van een efficiëntere bedrijfsvoering. Daarbij is en blijft het uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

5.1 SVHW

Met ingang van 1 januari 2010 voert Samenwerking Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) ook voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam de heffing en inning van gemeentelijke belastingen (onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting) uit. Daaronder valt ook het be- en afhandelen van bezwaarschriften en kwijtscheldingsverzoeken voor de gemeentelijke belastingen (voor de leges en precario ligt deze taak bij de gemeente). De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen werd tot en met 2009 door de gemeente Hardinxveld-Giessendam zelf verzorgd. Met ingang van 2010 is een aantal belastingonderdelen overgeheveld naar het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW).

De belangrijkste taak van SVHW is het heffen en innen van de belastingen van twintig gemeenten, het waterschap Hollandse Delta en de Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard (RAD). Daarnaast zijn ze verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Dit betekent dat SVHW de WOZ-waarde van alle onroerende zaken in de aangesloten gemeenten vaststelt. Voor burgers en bedrijven heeft een centraal belastingkantoor een groot voordeel: zij hebben maar met één instantie te maken voor alle lokale belastingen.

Een overzicht van de producten en diensten van SVHW:

- Volledige uitvoering van belastingtaken die worden overgedragen, inclusief het adviseren over fiscale zaken, verordeningen e.d.;
- Volledige uitvoering van de Wet WOZ incl. de waardebepaling;
- Leveren van ramingen WOZ/waarden en overige belastingeenheden ten behoeve van de begroting;
- Verwerken van bevolkingsmutaties, omgevingsvergunningen, kadastrale mutaties etc. in belastingbestanden;

[13] Bedrijveninvesteringzones, waarbij in een nader omschreven gebied (bijvoorbeeld een winkelgebied of bedrijventerrein) gebruikers of eigenaren een heffing betalen die ten goede komt aan het datzelfde gebied via investeringen in bijvoorbeeld de openbare ruimte of veiligheid.

- Volledige uitvoering van de BAG;
- Registratie van publiekrechtelijke beperkingen (WKPB);
- Maken aanslagen/beschikkingen, bijsluiters, afhandelen telefonische/schriftelijke vragen/reacties op aanslagen/beschikkingen, afhandelen bezwaar- en beroepschriften;
- Invorderen aanslagen, automatische incasso's, beoordelen kwijtscheldingsverzoeken;
- Beschikbaarstelling aan de deelnemers van kadastrale kaarten, cyclorama foto's van alle gebouwen, luchtfoto van de hele gemeente, levering vastgoedinformatie voor beheerssystemen van de gemeente.

Voor de volledigheid: BAG en WKPB behoren tot het takenpakket van Hardinxveld-Giessendam zelf (evenals inning leges en precario) en worden dus niet door de SVHW gedaan.

Organisatie
Het onderdeel belastingen ressorteert binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam ambtelijk onder de afdeling Financiën & Inkoop. Van hieruit fungeert er ook een ambtenaar als contactpersoon voor de SVHW. De SVHW is een eigenstandige uitvoeringsorganisatie op basis van de Wgr. Alle deelnemers, dus ook de gemeente Hardinxveld-Giessendam, zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door vijf leden uit het AB. Voorstellen van het DB aan het AB worden ter advisering voorgelegd aan een ambtelijke commissie waarin iedere deelnemer is vertegenwoordigd.

5.2 Sociaal domein en RSD/Avelingen Groep

Beleid/inhoud
Hardinxveld-Giessendam werkt regionaal samen via de Regionale Sociale Dienst (RSD) en Kredietbank Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en Avelingengroep. Deze organisaties helpen jong en oud om naar vermogen deel te nemen aan de samenleving en/of arbeidsmarkt. Beleidsregels en verordeningen worden gezamenlijk opgesteld. De RSD/AV houdt zich bezig met de volgende beleidsvelden:
- Participatiewet;
- Kinderopvang (als gevolg van sociaal-medische redenen);
- Inburgering;
- IOAW;
- IOAZ;
- Bbz;
- Bijzondere bijstand;
- Minimaregelingen;
- Schulddienstverlening.

De dienstverlening van RSD/Avelingen Groep is gericht op het werken naar vermogen van uitkeringsgerechtigden en het toeleiden naar werk in nauwe samenwerking met werkgevers. Beleid en uitvoering zijn geharmoniseerd, gemeenten kunnen via dienstverleningovereenkomsten (dvo's) aanvullende producten en diensten afnemen.

Lokaal is per 1 januari 2015 het sociaal team voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam operationeel geworden. Dit team bestaat uit een professional Wmo, wijkverpleegkundige, professional jeugdhulp, professional cliëntondersteuning, professional maatschappelijk werk (inclusief brugfunctie onderwijs) en professional participatie.
Het team werkt onder regie van een door de gemeente aangestelde coördinator. Het sociaal team krijgt de opdracht ervoor te zorgen dat huishoudens met een ondersteuningsvraag op een passende manier worden geholpen.

Hierbij stimuleert het team dat huishoudens zo optimaal mogelijk gebruikmaken van het eigen netwerk, dat de algemene voorzieningen waar mogelijk worden benut en dat waar nodig passende ondersteuningsarrangementen worden ingezet. Het sociaal team is begin 2015 gestart en kent een ontwikkelmodel voor twee jaar.

Jeugdzorg
De meer specialistische (jeugd)zorg vindt plaats op Zuid-Holland-Zuid niveau (hoofdvestiging in Dordrecht).

Participatiewet
De eigen verantwoordelijkheid voor het vinden van werk (eventueel met begeleiding) staat voorop. De periode van uitkering dient zo kort mogelijk te duren. Indien nodig wordt deelname aan de arbeidsmarkt mogelijk gemaakt met een loonkostensubsidie. De arbeidsmarktregio Gorinchem is één van de kleinste van het land.

De Avelingen Groep biedt Begeleid Werken, Individuele- en Groepsdetachering en Werken op Locatie en beschikt daarnaast over Beschutte Werkplekken (Kwekerij en Industriële afdelingen). Doel is om de Regionale Sociale Dienst en Avelingen Groep samen te voegen tot één uitvoeringsorganisatie.

Wmo
Hardinxveld-Giessendam voert zelf het Wmo(beleid) uit. Zij doet dit in nauwe samenwerking met welzijnsstichting Servanda. Het aanvragen van een Wmo-voorziening gebeurt via de gemeente of Servanda. Mensen die gebruik willen maken van bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, een rolstoelvoorziening, vervoersvoorziening of woonvoorziening kunnen zich bij de gemeente of Servanda melden.

Hardinxveld-Giessendam heeft een dvo afgesloten met Leerdam voor de ondersteunende taken op het gebied van de Wmo back office (applicaties, kwaliteitsbeheer, contractbeheer en inkoop).

De gemeente Hardinxveld-Giessendam voert dus zelf (deels) het Wmo- en het minimabeleid uit. Aanvullend is er een Steunpunt Vrijwilligerswerk. Hier kunnen inwoners terecht voor informatie en ondersteuning op het gebied van vrijwilligerswerk. Mensen kunnen langskomen bij het steunpunt en aangeven wat ze graag willen doen. Vaak gaat het om functies die te maken hebben met zorg en welzijn, maar op allerlei terreinen is er aanbod. Vervolgens wordt gekeken of ze daar de juiste capaciteiten voor hebben en of er plekken voor de vrijwilligers beschikbaar zijn. De coördinator van het steunpunt matcht vrijwilligers met instanties en geeft ze informatie over de wet- en regelgeving en mogelijkheden. Het Steunpunt Vrijwilligerswerk werkt samen met andere steunpunten in de regio, bijvoorbeeld in Sliedrecht, Leerdam en in Papendrecht

Er is tevens een RSD Jongerenteam actief. Het jongerenteam wil de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt vergroten en de jeugdwerkloosheid in de regio Alblasserwaard- Vijfheerenlanden terugdringen.

<u>Organisatie</u>
De RSD is in 2002 opgericht, met als doel de nieuwe wet- en regelgeving uit te gaan voeren op het gebied van werk en inkomen. In korte tijd heeft de RSD haar regionale functie en waarde bewezen door het efficiënt en effectief uitvoeren van wet- en regelgeving.
De RSD is inmiddels een samenwerkingsverband van zeven gemeenten Giessenlanden, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard en Zederik.

De RSD voert elf verschillende taken uit op het gebied van werk, inkomen en zorg voor ongeveer 140.000 inwoners.

De RSD bedient maandelijks bijna 1.500 cliënten van een uitkering voor levensonderhoud en behandelt maandelijks gemiddeld 55 aanvragen schuldhulpverlening. Er werken ongeveer 86 (parttime) medewerkers bij de RSD die gezamenlijk verbindingen leggen binnen het sociale domein, waardoor taken zoveel mogelijk in samenhang worden opgepakt.

De RSD is een netwerkorganisatie die vraaggericht nieuwe diensten ontwikkelt (in samenwerking met anderen) en kennis deelt, zodat de inwoners in de regio AV naar behoefte gebruik kunnen maken van toegankelijke diensten op het gebied van werk, inkomen, zorg en schulddienstverlening, die bijdragen aan het zelfstandig participeren.

De dagelijkse leiding van de RSD is in handen van de directeur en boven de directeur staat een Dagelijks Bestuur (DB). Het DB wordt gevormd door de wethouders Sociale Zaken van de zeven samenwerkende gemeenten. Boven het Dagelijks Bestuur staat het Algemeen Bestuur (AB). Dit wordt gevormd door de leden van het DB samen met enkele wethouders en gemeenteraadsleden uit de betrokken gemeenten.

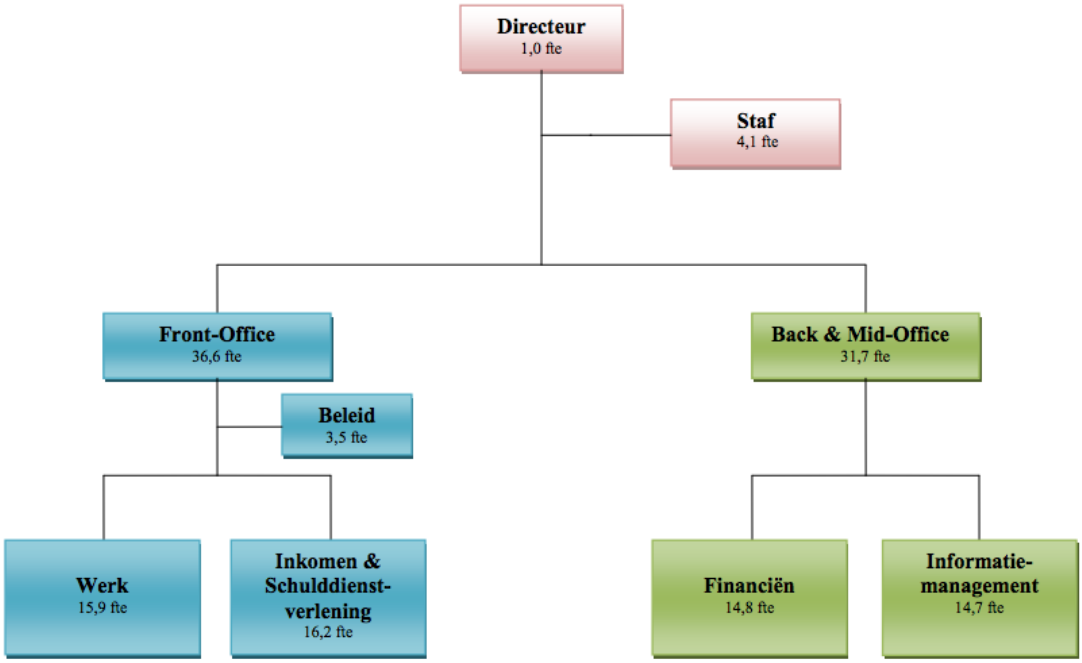

De Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en het Werkvoorzieningsschap Avelingen Groep worden zoals aangegeven samengevoegd tot één uitvoeringsorganisatie, waardoor de inwoners vanuit één organisatie worden ondersteund bij het vinden van werk en inkomen. De arbeidsmarkt Gorinchem is de kleinste van Nederland, maar dat is soms ook voordelig (zoals recent met de uitkering van € 1 miljoen vanuit het ministerie van SZW; het bedrag leverde per gemeente relatief veel op).
De regio wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van veel kleinere scheepswerven, toeleveranciers, logistiek, zorg, dienstverlening. Het mkb is sterk vertegenwoordigd. Hun

betrokkenheid wordt als positief ervaren (van belang voor plaatsing cliënten). De uitstroom bedraagt (ook ten tijde van de crisis) circa 150 cliënten per jaar.

De RSD is in 2012 uitgeroepen tot beste sociale dienst van Nederland, vanwege haar innovatieve en verbindende werkwijze. De RSD is in Nederland ook de enige sociale dienst met een eigen kredietbank.

Wmo (beleid- en uitvoering) vindt lokaal plaats.

5.3 Ruimtelijke inrichting en beheer gemeente Hardinxveld-Giessendam

De afdeling Openbare Ruimte en Sport (ORS) is in hoofdzaak verantwoordelijk voor het taakveld ruimtelijke inrichting en beheer. Via bijvoorbeeld beleidsplannen/beheerplannen voor water en sloten, wegen, openbare verlichting, gebouwen voor groen en bomen en met behulp van toezichthouders/coördinatoren wordt beleidsvoorbereiding, werkvoorbereiding en toezicht voor de openbare ruimte uitgevoerd.

De afdeling werkt sinds een aantal jaar via het principe van "wijkgericht werken". De gemeente is daartoe onderverdeeld in drie wijken. De wijkteams werken per wijk, maar de service en techniek (backoffice) opereren gemeentebreed. De buitendienst medewerkers hebben een goede band met bewoners opgebouwd de laatste jaren (mede vanwege de benaderbare en proactieve rol van medewerkers). De buitendienst is een organisatieonderdeel die zich de laatste jaren heeft ontwikkeld tot een goed en efficiënt opererend onderdeel.

Een van de doelstellingen van het college van B en W van de gemeente Hardinxveld-Giessendam is het professionaliseren van het vastgoedbeheer. Het doel is leegstand in het vastgoed van de gemeente terug te dringen. Indien mogelijk wordt overbodig vastgoed afgestoten. Vastgoed krijgt een prominentere plek en wordt voortaan centraal beheerd. Hierdoor komt meer inzicht in het beheer en de kosten daarvan. Zo kan het vastgoed op een effectieve en efficiënte manier worden ingezet.

<u>Organisatie</u>

- Bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn deze taken ondergebracht bij de afdeling ORS. Er is sprake van uitbesteding aan marktpartijen als er specifieke kennis of extra mankracht nodig is. Ook wordt er bij capaciteitsgebrek op onderdelen samengewerkt met de gemeente Gorinchem (uitwisseling personeel). De buitendienst is sterk verweven met de binnendienst. Dit leidt tot korte lijntjes, goed contact en snelle afspraken.

Enkele karakteristieken van de Binnendienst:

- Beheerders en projectmedewerkers zijn breed inzetbaar;
- Beheerders hebben meerdere taakvelden in hun pakket;
- Projectmedewerkers voeren projecten uit vanuit de beheerplannen, grondexploitaties en projecten van derden;
- Geo-informatie en beheer BAG worden door de Binnendienst uitgevoerd.

Enkele karakteristieken van de Buitendienst:

- Goed opgeleide vakmensen: de gemeente heeft ook de laatste jaren geïnvesteerd in opleiding en cursussen voor eigen personeel (communicatie, presentatie, etc.);
- Ongeveer de helft van de werkzaamheden voor de buitendienst zijn ad hoc-opdrachten. Door een goede verbondenheid met de binnendienst kan hier snel op geanticipeerd worden;
- Buitendienst medewerkers zijn betrokken bij de gemeentelijke organisatie;
- De Buitendienst kent een eigen beheersysteem voor meldingen, opdrachtgegevens, onderhoudshistorie en planning.

5.4 Onderzoeksactiviteiten bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam

Zoals veel (middelgrote en kleinere) gemeenten, beschikt Hardinxveld-Giessendam niet over een eigen onderzoekscentrum. Gebruikelijk is om onderzoeksopdrachten waarvoor significante tijdsinzet of expertise noodzakelijk is, in opdracht te geven aan marktpartijen (bijvoorbeeld een Wmo-benchmark).

5.5 Bedrijfsvoeringstaken (PIJOFACH) gemeente Hardinxveld-Giessendam

Inhoud

Financiën en Inkoop
De gemeente kent een aparte middelenafdeling die zich bezighoudt met financiën en inkoop. Bij het SCD zijn geen controllers werkzaam, die zitten bij de deelnemende gemeenten. Het SCD levert daarbij zoveel mogelijk cijfers, het beleidsdeel wordt door de gemeenten zelf gedaan. Dat is vanzelfsprekend ook de huidige situatie in Hardinxveld-Giessendam.

Bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam ondersteunen de inkoopadviseurs via korte lijnen alle inkoop gerelateerde zaken binnen de gemeente. De inkoopsamenwerking met Molenwaard en Giessenlanden is in de praktijk momenteel geminimaliseerd.

Personeel en Organisatie
De P&O-adviseurs houden zich bezig met diverse onderdelen op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau (administratie). De gemeente is op dit moment bezig om te onderzoeken in hoeverre haar organisatie toekomstbestendig is (strategisch personeelsbeleid). Duurzame inzetbaarheid vormt hierbij een belangrijk onderdeel. Het huidige ziekteverzuim ligt op 4,56%[14]. De korte- en middellange verzuimcijfers liggen onder het gemiddelde in Nederland. Het (niet-beïnvloedbare) langdurig verzuim ligt hoger. De salarisadministratie is uitbesteed. Verder voert P&O de standaardtaken uit (vergelijkbaar met takenpakket SCD) en maakt Hardinxveld-Giessendam gebruik van een (moderne) digitale declaratiestroom.

ICT
Hardinxveld-Giessendam heeft tot 1 januari 2018 een overeenkomst met PinkRoccade. Het ICT-systeem van de gemeente wordt beheerd en onderhouden door eigen mensen. De gemeente heeft in de afgelopen jaren een ICT-systeem ontwikkeld. Er is gewerkt onder architectuur, waardoor een standaardpakket volledig ingericht kan worden. Uitbreiding van de digitale dienstverlening en zaakgericht werken behoren tot de beleidsambities van het college van B en W. Een moderne ICT-omgeving en goede informatiehuishouding zijn hiervoor belangrijke voorwaarden. De huidige ICT-omgeving van Hardinxveld-Giessendam is goed op orde. De gemeente loopt voorop in de regio.

[14] Betreft cijfer eerste kwartaal 2015.

Wijzigingen in de fijnmazige infrastructuur door een overgang naar een ander systeem leiden tot forse transitiekosten (o.m. door koppelingen tussen systemen en samenhang front- en backoffice).

Juridisch Zaken
De servicenormen gebaseerd op: Kwaliteit - Deskundigheid - Betrouwbaar - Constructief – Klantvriendelijk. Momenteel kent JZ binnen Hardinxveld-Giessendam twee fte (control en kwaliteitszorg).

De taken van het team[15] bestaan uit:

Bezwaar & Beroep	**- Ondersteuning dossiervorming ten behoeve van commissie bezwaarschriften** **- Secretariaat commissie bezwaarschriften** - Behandelen van bezwaarschriften van burgers en bedrijven - Vertegenwoordigen van de gemeente in procedures bij de bestuursrechter/kantonrechter
Juridisch advies	- **Vraagbaak voor MT, College en Griffie** - Gevraagd en **ongevraagd** adviseren op het terrein van privaatrecht en publiekrecht - **Aanspreekpunt voor ingehuurde advocaten** - Coördineren en behandelen mediationverzoeken - Consolideren van decentrale regelgeving - Ondersteuning van bestuurders
Schade en aansprakelijkstelling	- Behandelen van aansprakelijkstellingen - Behandelen van schademeldingen - Adviseren over mogelijke schade en aansprakelijkheid
Overige Juridische werkzaamheden	**- Juridische kwaliteitszorg** **- APV en bijzondere wetgeving** **- Beheer mandaatlijst** **- Behandelen van Wob-verzoeken** **- Behandelen van klachten van burgers en bedrijven** **- Juridische ondersteuning rampenbestrijding** **- Coördinatie gemeentelijke verordeningen** **- Signaleringsfunctie voor nieuwe regelingen en jurisprudentie**

Als het gaat om Rechtspositie (Advies en Bezwaar & Beroep), dan valt deze taak bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam onder de afdeling P&O (bij Drechtsteden valt deze taak wel onder het JKC). De gemeente Hardinxveld-Giessendam beschikt niet over advocaten vanwege het ontbreken van de noodzaak (worden ongeveer één of twee keer per jaar ingehuurd).

[15] De vetgedrukte onderdelen zijn niet (volledig) inbegrepen bij het takenpakket van het Juridisch Kenniscentrum Drechtsteden.

Communicatie
Communicatieadviseurs (totaal 3,6 fte) houden zich zowel bezig met bestuurscommunicatie als vele andere communicatie gerelateerde zaken, bijvoorbeeld het coachen van projectmanagers en beleidsmedewerkers en het aanleveren van content voor de website. Een overzicht van de adviesdiensten[16]:

Communicatie-advies	- Gevraagd en ongevraagd advies, bij projecten en plannen - Gevraagd en ongevraagd advies over (digitale) media en middelen - Productie, vormgeving en sturing van communicatiemiddelen en -media - Webredactie, webontwikkeling en contentbeheer - Communicatie ten dienste van crisisbeheersing - Bestuurscommunicatie **en -advies** **- Strategisch communicatiebeleid en -advies** **- Persbeleid, advies en woordvoering** **- Interne communicatie** **- Gevraagd en ongevraagd advies griffie** **- Workshops geven en organiseren** **- Evenementen** **- Burgerparticipatie** **- GVOP** **- Gebiedscommunicatie en -marketing** **- Publiekscommunicatie en -voorlichting** **- Fotografie** **- Staatscourant-publicaties** **- Publicatie geconsolideerde decentrale regelgeving** **- Ontwikkeling en implementatie digitale formulieren** **- Eindredactie producten- en dienstencatalogus** **- Ontwikkeling en beheer webwinkel** **- DigiD-audit** **- DigiD- en eHerkenningtoepassingen** **- Koppeling webwinkel-zaaksysteem**

Documentaire Informatievoorziening
Belangrijke opgave voor de gemeente is het integreren van het fysieke en digitale. Hardinxveld-Giessendam heeft in 2006 gekozen voor(digitaal), op documentniveau. Begin 2015 is gestart met zaakgericht werken (PinkRoccade infrastructuur). Om vervanging(vervanging documenten analoog naar digitaal) te realiseren zijn er kwaliteitseisen (300 DPI) gesteld door de Archiefinspecteur, maar dat kunnen de huidige systemen van de gemeente niet aan. Dit geldt trouwens ook voor veel andere gemeenten en provincies. De overbrenging en vernietiging van archief-documenten (Alfresco) gebeurt naar tevredenheid. De OLO (Omgevingsloket online) is op orde.

[16] De vetgedrukte onderdelen zijn niet (volledig) inbegrepen bij het takenpakket van het Communicatie Drechtsteden.

Daarnaast neemt Informatiebeheer (IB) binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam nog een aantal aanvullende taken voor haar rekening:

- Regionale vergaderstukken koppelen aan de I-Pad;
- Vergaderstukken B en W;
- Raadsbesluiten scannen, koppelen aan de zaak, archiveren;
- Controle van getekende stukken;
- Uploaden van getekende stukken;
- Advies over zaaktype;
- Post verdeling;
- Uitleg zaaksysteem;
- Dossiers opzoeken in het papieren archief;
- Dossiers opzoeken in het digitale systeem Decos/CZA;
- E-mailregistratie.

Facilitaire zaken
Dit taakveld is bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam gesplitst. Er is een gebouwenbeheerder (1 fte voor een aantal panden) en daarnaast zijn er bodes met een ruim takenpakket. Te denken valt aan het bevoorraden kantoorartikelen, ondersteunen bij raadsvergadering en huwelijken, aanvullen koffieautomaat, het doorgeven van storingen in printers.

Hoofdstuk 6

Toekomstvisies deelnemende gemeenten Drechtsteden

Een aantal jaren geleden (2011/2012) hebben de zes deelnemende gemeenten een visie op de toekomst van de Drechtsteden opgesteld. Wat levert de samenwerking op, waar liggen ontwikkelpunten? Daaruit blijkt dat veel vraagstukken waar de gemeente Hardinxveld-Giessendam zich nu voor gesteld ziet, ook in andere gemeenten hebben gespeeld (en op onderdelen mogelijk nog spelen). Het zijn inhoudelijke visies, beoordelingscriteria en ontwikkelpunten die bij iedere vorm van samenwerking van belang zijn. Op hoofdlijnen :

Gemeente	Visie op hoofdlijnen
Alblasserdam	➢ Alblasserdam nam en neemt bewust, volmondig en eensgezind deel aan de Drechtsteden, en blijft, juist daardoor, een **zelfstandige gemeente met een unieke identiteit**. ➢ Alblasserdam brengt als gemeente haar eigen identiteit in de Drechtsteden in, heeft oog voor eigen kwetsbaarheid en vult deze aan met **regionale expertise**. ➢ Alblasserdam is ervan overtuigd dat een proactieve, zelfbewuste en op wederzijds vertrouwen gestoelde samenwerking binnen de Drechtsteden (in combinatie met samenwerking met de andere naaste buurgemeenten in de Alblasserwaard), bijdraagt om ambities te verzilveren en een **bestuurskrachtige gemeente** te zijn. ➢ Iedere ontwikkeling die op Alblasserdam afkomt en ieder scenario dat als mogelijkheid wordt aangeboden moet ergens aan worden getoetst. Het afwegingskader bestaat uit een vijftal criteria: **Oog voor identiteit - Afstand bestuur-burger - Adequate omgang met gemeenschapsgelden - Kwaliteit dienstverlening - Invloed bestuurlijke drukte** ➢ De identiteit van de Alblasserdamse gemeenschap is bepaald door een sterk **dorpsgevoel en gemeenschapsleven**. Deze identiteit verandert op zich niet door een keuze in bestuurlijke variant. ➢ Alblasserdam brengt per mogelijk scenario een aantal overwegingen in beeld die belangrijk zijn. Deze worden onderverdeeld in 1. **Gevolgen voor identiteit** en 2. **Beleving van emotie**.
Dordrecht	➢ Het op peil houden van de **efficiency** en de **kwaliteit** van de organisatie en daarnaast heb je samen meer power om gemeente-overstijgende zaken aan te pakken. Het kan wellicht goedkoper en misschien ook beter als je van elkaars organisatie gebruik kunt maken. **Samenwerking** of **intensivering** daarvan in de Drechtsteden is **wenselijk** omdat het kansen biedt om met meer kracht op een grotere schaal te lobbyen op de markt van werkgevers die zich willen vestigen, richting Den Haag met thema's als werkgelegenheid en onderwijs en gezondheidszorg, verbijzonderd naar de maritieme sector.

	➢ Er is nog een gat tussen enerzijds de offensieve ambities die uitgesproken zijn; je moet iets, wil je verder geraken. Anderzijds zijn er invoelbare redenen om dan maar een **netwerkorganisatie** te willen. Er is dus een grote ambitie met kleine stappen in het verschiet.
Hendrik-Ido-Ambacht	➢ Herdrik-Ido-Ambacht wil vanuit haar eigen **zelfstandigheid** en **identiteit**, **herkenbaar** participeren in regionale samenwerkingsverbanden. Waarbij de gemeente **positief-kritisch** is met een maatstaf die uitgaat van een samenwerking die **meerwaarde** moet hebben voor haar inwoners. ➢ Meerwaarde in de zin van **kwaliteit, identiteit, functionaliteit, bereikbaarheid** en **financiën**. Specifiek voor Drechtsteden moet de basis voor samenwerking vanuit de **inhoud** van dossiers tot stand komen. ➢ Dienstverlening aan de burger staat centraal. Als regio Drechtsteden moeten wij ons richten op die ambities die regionaal van strategisch belang zijn, realistisch en haalbaar zijn.
Papendrecht	➢ Het gemeentebestuur hanteert een **zakelijke**, **praktische** en **pragmatische** aanpak in **samenwerking** waarbij een **zelfstandig, autonoom** en **krachtig** Papendrecht uitgangspunt is en blijft. Waarbij de gemeente zeggenschap houdt over de eigen financiële huishouding, het grondgebied en beleid en een gekwalificeerd ambtelijk apparaat. ➢ Door zaken sneller, goedkoper of beter te ontwikkelen wordt waarde gecreëerd. Elke vorm van samenwerking wordt getoetst op deze financiële en inhoudelijke meerwaarde voor de gemeente Papendrecht. ➢ Vanuit ondernemerschap weet men dat een actieve en ondernemende houding de beste manier is om zelfstandigheid en grip te behouden en te versterken. De gemeente hanteert een actieve opstelling in de samenwerking en beperkt men zich niet tot controle. ➢ De basis voor het functioneren in samenwerkingsverbanden is het **verbindend vermogen** van de gemeente Papendrecht. ➢ De gemeente Papendrecht streeft naar succesvolle samenwerkingsverbanden. De basis hiervoor ligt in het onderlinge **vertrouwen** tussen samenwerkingspartners. Dit vertrouwen ontstaat als de kernwaarden en de houding van de samenwerkingspartners duidelijk zijn en de grenzen van de samenwerking duidelijk zijn gedefinieerd. ➢ Voor elke vorm van intergemeentelijk samenwerken hanteren bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren van de gemeente Papendrecht deze vuistregels: **Autonoom - Regionaal denken - Proactief - Zelfbewust - Reëel en pragmatisch - Zorgvuldig - Nuchter - Ondernemend - Open - Krachtig – Nabij**
Sliedrecht	➢ Door alle bijdragen loopt de lijn dat Sliedrecht een **zelfstandige gemeente** moet blijven. Dit vanuit de overtuiging dat hiermee nabijheid van dienstverlening en eigen beleidskeuzes voor het “dorp” worden geborgd. Sliedrecht wil zelf sturen op de belangrijkste beleidsbeslissingen, en controleren of resultaten en financiën op maat en in verhouding zijn.

	➢ **Oog voor identiteit en afstand van het bestuur tot de burger.** Een bestuur dat op grote afstand staat van zijn burgers is niet wat de Sliedrechtse raad wil. Participatie en binding staan centraal. Het bestuur heeft altijd dicht op de gemeenschap gezeten en deze ook mede gevormd. Die waarde moet behouden blijven. ➢ **Regionale samenwerking met minder bestuurlijke drukte.** Voorwaarde voor (verdergaande) samenwerking is dat Sliedrecht "in control" blijft op de beleidsbeslissingen en de daarbij behorende kosten. Het systeem moet zo worden georganiseerd dat de bestuurlijke drukte afneemt, en raad en college hun eigen rollen beter kunnen vervullen. ➢ Adequate omgang met gemeenschapsgelden. ➢ **Kwaliteit dienstverlening.** Het loket dichtbij en de service goed: de kwaliteit van de dienstverlening staat hoog in het vaandel en en blijft voor de toekomst van groot belang. Burgers en ook de Sliedrechtse bedrijven mogen het in de kwaliteit van dienstverlening niet merken als er bestuurlijke of organisatorische verandering plaatsvindt.
Zwijndrecht	➢ Als ambitie heeft Zwijndrecht voor ogen een gemeente te zijn met goede dienstverlening, leefbare wijken, een adequaat beheer van het openbare gebied, voldoende voorzieningen, kwalitatief goed beleid, vergunningverlening en ruimtelijke plannen in eigen beheer. ➢ Voor een mogelijke intensivering van de samenwerking hanteert Zwijndrecht de criteria; **continuïteit, kwaliteit, financiën en draagvlak**. ➢ **Zelfstandig** blijven en laten zoals het is. Hier wordt bedoeld zo veel mogelijk alle kerntaken zelfstandig uit te voeren. Samenwerking binnen de gemeenschappelijke regeling vindt plaats wanneer dit noodzakelijk is en wanneer dit een duidelijke meerwaarde heeft. ➢ Het verlies van de **"eigen identiteit"** wordt in de regio veelal genoemd als reden om **NIET** te willen **fuseren**. Wij zijn van mening dat de eigenheid van gemeenten binnen de regio afneemt, waardoor gemeenten zich steeds minder gaan onderscheiden. Gelet op de weerstand en de gevoeligheid van het onderwerp alsmede het ontbreken van voldoende draagvlak is het ook voor Zwijndrecht **niet zinvol** om op deze koers verder te gaan. ➢ Gelet op de schaalgrootte van de gemeente en de omvang van het ambtelijk apparaat achten wij (gemeente Zwijndrecht) het dan ook niet logisch en niet verstandig om te transformeren in een regiegemeente. ➢ De doorontwikkeling als **netwerkstad** heeft voor ons de komende jaren de voorkeur. Wij willen een behoud van zelfstandigheid met voldoende kennis en kwaliteit, maar omdat niet alle taken zelfstandig kunnen worden uitgevoerd biedt het netwerk een uitkomst.

DEEL 2: Impactanalyse

Deze bijlage start met de impactanalyse zoals opgesteld door de Drechtsteden (op basis van de impact voor de Drechtsteden). Vervolgens zal gekeken worden naar de impact vanuit het oogpunt van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Dit gebeurt voor zowel toetreding tot de Drechtsteden als de samenwerkingsvariant met Gorinchem (spiegelonderzoek): wat is de impact voor de (achterblijvende) organisatie en welke financiële consequenties heeft de keuze, zowel incidenteel als structureel?

Hoofdstuk 7

Impactanalyse Hardinxveld-Giessendam van aansluiting Drechtsteden

In dit onderdeel wordt gekeken naar de impact voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam bij toetreding tot de Drechtsteden. Daarbij worden tevens de (financiële) consequenties van uittreding uit bestaande gemeenschappelijke regelingen meegenomen.

Impactanalyse toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de GRD
In artikel 4 doel uit het document *Samen werken aan een krachtige regio gemeenschappelijke regeling Drechtsteden* staat het volgende doel omschreven. “Drechtsteden behartigt, met inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen:
a. Economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme)
b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur)
c. Sociaal (sociale zekerheid en - ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur)
d. Bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid
e. Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering
f. Sociaalgeografisch onderzoek
g. De uitvoering van de belastingheffing en -invordering.

De gemeenschappelijke regeling Drechtsteden is de uitvoeringsorganisatie die zorgt voor een efficiënte en effectieve uitvoering van taken die door de Drechtstedengemeenten zijn opgedragen of overgedragen.

In artikel 52 toetreding uit het document *Samen werken aan een krachtige regio gemeenschappelijke regeling Drechtsteden* staat het volgende beschreven omtrent het toetredingsproces.

1. Ten behoeve van de uitvoering van specifiek opgedragen taken als bedoeld in artikel 5, derde lid, kunnen ook andere dan de in de aanhef genoemde gemeenten alsmede andere publiekrechtelijke lichamen toetreden tot deze regeling. Het Drechtstedenbestuur zendt in dat geval een verzoek tot toetreding van een andere gemeente of publiekrechtelijk lichaam tot deze regeling aan de raden, de colleges en de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.
2. Toetreding tot de regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van de Drechtraad en de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten en, wat betreft de taken als bedoeld in het eerste lid, van de andere deelnemende publiekrechtelijke lichamen.
3. De Drechtraad regelt de gevolgen van de toetreding en kan aan die toetreding voorwaarden verbinden.
4. De toetreding gaat in op de in het toetredingsbesluit genoemde datum.
5. Terstond na de toetreding worden door de gemeenteraad van de toetredende gemeente of door het algemeen bestuur van het publiekrechtelijk lichaam de leden van de Drechtraad aangewezen. Behoudens eerdere beëindiging van het lidmaatschap treden de benoemde leden af op het tijdstip waarop de dan zitting hebbende leden van de Drechtraad aftreden.

Bovenstaande betekent dat een eventuele toetreding kan plaatsvinden na goedkeuring van de Drechtraad. De toetredingsdatum wordt bepaald in het toetredingsbesluit.

Ter kennisgeving is in onderstaande tabel de bijdrage van de huidige gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden opgenomen.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Basispakket	2.110.000	14.016.000	2.333.000	3.467.000	2.377.000	4.133.000	**28.436.000**
Plus- en additioneel pakket	0	1.175.000	0	0	0	179.000	**1.354.000**
Totaal	**2.110.000**	**15.191.000**	**2.333.000**	**3.467.000**	**2.377.000**	**4.312.000**	**29.790.000**

Financiën incidenteel[17]

Transitiekosten
Daar waar door de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden extra kosten worden gemaakt om gegevens, systemen, processen die vanuit de nieuwe deelnemer ingevlochten worden, aan te passen, zijn deze kosten voor de toetreder.

Frictiekosten
De standaard in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden is dat elke gemeente op medewerkersbestand de eigen problemen oplost en zorgt voor ontwikkeling van medewerkers op niveau en kwaliteit die met elkaar is overeengekomen.

Storting reserve
Hardinxveld Giessendam dient naar rato een storting te doen in de vier te onderscheiden reserves van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden op basis van de daartoe geldende verdeelsleutel.

Instapfee
Het uitgangspunt is dat Hardinxveld-Giessendam geen instapfee hoeft te betalen ter eventuele dekking van investeringen uit het verleden. Dit onder nadrukkelijk voorbehoud van bestuurlijke besluitvorming in de deelnemende gemeenten.

Financiën structureel
In artikel 39 inhoud van de begroting staat het volgende vermeld. “In de ontwerpbegroting wordt aangegeven de naar raming door elke deelnemende gemeente verschuldigde algemene en specifieke bijdrage voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.” Belangrijk hierbij is het “uitgangspunt dat de financiële gevolgen uitsluitend worden gedragen door de gemeenten die de betreffende taken hebben overgedragen”. De bedragen worden bij wijze van voorschot door de gemeente betaald. In artikel 43 bijdrage per gemeente staat “in de rekening worden de door elk van de deelnemende gemeenten over het betreffende kalenderjaar werkelijk verschuldigde bedragen opgenomen”.

In deze paragraaf zal per onderdeel ingegaan worden op de te verwachte structurele kosten voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Eigenaarschap en deelname aan de dochterorganisaties is, bij een toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling, in principe verplicht (basispakket). Op een aantal onderdelen zijn er nuanceringen te maken (zo neemt Alblasserdam niet deel aan de GBD en zijn Dordrecht en Zwijndrecht financierders van het IBD).

[17] Voor een totaaloverzicht van de incidentele en structurele kosten wordt verwezen naar *Bijlage 1*.

Servicecentrum Drechtsteden

Planning

De tijd benodigd voor de invlechting verschilt per afdeling. Voor de afdelingen waar voornamelijk adviesdiensten worden geleverd, kan dit binnen één kwartaal gebeuren. Voor de afdelingen Personeel en Organisatie (P-Beheer) en Facilitair is daarvoor bij benadering een half jaar nodig. Voor een volledige invlechting van de ICT-omgeving is ook een half jaar nodig, als Hardinxveld-Giessendam 'schoon' overkomt. Is dat niet het geval dan is meer tijd nodig en zullen meer kosten worden gemaakt door het in stand moeten houden van dubbele systemen.

Financiën incidenteel

De te maken transitiekosten/initiële kosten zijn voor rekening van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De (eenmalige) transitie en implementatiekosten kunnen pas worden opgesteld na een intensieve tweezijdige impactanalyse.

Financiën structureel

Het Servicecentrum Drechtsteden brengt voor haar dienstverlening kosten in rekening bij Hardinxveld-Giessendam. Deze kosten zijn gebaseerd op een verrekensystematiek. In essentie houdt dit in dat de totale kosten van het Servicecentrum Drechtsteden met een bepaalde verhouding wordt verdeeld over de eigenaren. Voor wat betreft de kosten van de Servicecentrum Drechtsteden ten opzichte van de huidige tarieven kan over het algemeen worden gesteld dat kosten voor adviesdiensten een evenredige stijging zullen kennen (tarief blijft per product gelijk) en de productiediensten een minder evenredige stijging (dus het product wordt goedkoper). Verder zal de overhead niet of nauwelijks stijgen. Er zijn slechts twee uitzonderingen; voor de afdeling ICT en mogelijk ook voor het Juridisch Kenniscentrum. Hier wordt mogelijk een kantelpunt bereikt waardoor de kosten significant zullen toenemen. Of dit kantelpunt wordt bereikt en de financiële gevolgen hiervan dienen verder onderzocht te worden. Een voorlopige indicatief kostenopstelling resulteert in het in onderstaande tabel geschetste beeld.

Bron: impact analyse 15-05-2015	Basiskosten	Meerkosten	Totaal
ICT	993.493	149.136	1.142.629
Variabele print/telefonie		113.165	113.165
P&O advies en beheer	173.264	8.597	181.861
Financien (excl. Financieel advies)	150.400		150.400
Juridisch advies	88.473	138.340	226.813
Inkoop advies	50.575	85.978	136.553
Communicatie advies	65.472	270.072	335.544
Bodes	104.230	56.805	161.035
Schoonmaak	73.000	159.825	232.825
Doc, Fadvies, Verzekeringen, Facilitair	178.387		178.387
Overhead inschatting (17%)	319.140	147.688	466.828
Totaal basispakket	**2.196.434**	**1.129.606**	**3.326.040**

De opstelling is qua prijsstelling gebaseerd op begroting 2015 en binnen Drechtsteden gehanteerde verrekensystematiek 2013

In de kolom Meerkosten staat wat extra is opgevoerd door eigen opgave van Hardinxveld-Giessendam. De eigen opgave is hoger dan de huidige eigenaren gemiddeld afnemen waardoor de kosten hoger uitvallen dan van de referentiegemeente (kolom basiskosten). De kosten in deze kolom kunnen door Hardinxveld-Giessendam zelf beïnvloed worden en waar gewenst naar beneden worden gebracht door de afname in lijn te brengen met de gemiddelde afname.

Bovenstaand (meer)kostenoverzichten verdienen een nuancering, omdat er bijvoorbeeld in het takenpakket van Juridische Zaken en Communicatie een verschil bestaat. Zo voeren deze teams bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam een aantal taken en diensten uit (bijvoorbeeld advisering rondom personeelsmobiliteit), die bij het SCD niet of slechts deels worden uitgevoerd. De meerkosten Accounts ICT komen door een verschil in licentiestructuur. Binnen het Novell systeem zijn gebruikerslicenties niet alleen licenties die eindgebruiker in staat stellen om in te loggen. Hierin zitten onder andere de volgende licenties bij inbegrepen: Groupwise (email/agenda/exchange omgeving); I-Print(printeromgeving); Zenworks (applicatiedistributie); Suse Linux (Novell servers); Novell Client (Fileserver licentie); Backup. Mobility (synchronisatie met mobiele apparatuur). Dergelijke functionaliteit is niet inbegrepen bij Microsoft. Voor de bodediensten geldt dat in bovenstaand overzicht uit is gegaan van 3,09 fte. Bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam is bijvoorbeeld ook iemand werkzaam vanuit de Avelingen Groep. Dat betekent dat er in feite twee fte werkzaam zijn.

Huidige situatie Hardinxveld-Giessendam
Het merendeel van de taken die het Servicecentrum Drechtsteden uitvoert worden nu door interne organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam gedaan. Het Servicecentrum Drechtsteden neemt in principe alleen (staf) personeel over als aanvullende personele capaciteit nodig is (mogelijk minder volume nodig) en wat voldoet aan de kwalitatieve maatstaven van het Servicecentrum Drechtsteden.

Sociale Dienst Drechtsteden

Planning
Voor de invlechting van de dienstverlening van de Sociale Dienst Drechtsteden aan inwoners van Hardinxveld Giessendam is een doorlooptijd van één jaar nodig. Voor wat betreft de taken van de RSD is de datum van het besluit tot uittreding uit de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap de Avelingen Groep leidend.

Financiën incidenteel
Voor implementatie zal tijdelijk extra capaciteit nodig zijn en kan er sprake zijn van transitiekosten. De Sociale Dienst Drechtsteden heeft hiervoor geen middelen. De kosten moeten worden opgevangen binnen het netwerk of door Hardinxveld Giessendam. Op basis van bovenstaande algemene opmerkingen is de verwachting dat deze kosten bij Hardinxveld Giessendam in rekening worden gebracht. Een precies overzicht van de implementatiekosten is op dit moment nog niet te geven.

Financiën structureel
Er zijn rijksbudgetten en gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van deze (wettelijke) taken. De rijksbijdragen worden door de gemeente Hardinxveld-Giessendam direct doorgeschoven naar de Sociale Dienst Drechtsteden. Hier verandert er voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam derhalve niets. Wat wel kan gaan verschillen is hoe de netto kosten (uitgaven uitkeringen minus rijksbijdrage) in rekening worden gebracht bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam.
Omdat Hardinxveld-Giessendam relatief weinig klanten heeft en naar verwachting geen groot verlies leidt op de netto kosten kan dit betekenen dat de gemeente zou gaan betalen voor tekorten bij andere gemeenten. Het tekort wordt namelijk omgeslagen op basis van het relatief aantal uitkeringen. Gezien de omvang van Hardinxveld-Giessendam in het geheel (<2%) is de verwachting dat de impact gering is.
Om een onderbouwde prognose van dit effect te kunnen geven is een uitgebreide analyse nodig die in deze fase van het onderzoek nog niet mogelijk was.

Hardinxveld-Giessendam gaat indicatief € 614.000 bijdragen in de uitvoeringskosten. Dit bedrag is berekend op basis van de kostprijs van het huidige apparaat en een toename van de uitvoeringkosten met 1,99%. Ter kennisgeving is in onderstaande tabel de bijdrage van de huidige gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden opgenomen.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Apparaatskosten	1.045.000	16.782.000	754.000	1.717.000	1.382.000	3.506.000	**25.186.000**

Huidige situatie Hardinxveld-Giessendam

Momenteel is het merendeel van deze activiteiten ondergebracht bij Gemeenschappelijke Regeling Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (RSDAV) en de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap de Avelingen Groep.

De verwachting is derhalve dat de impact op de huidige interne organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam minimaal is. Wel is het zo dat de Wmo op dit moment bij de gemeente belegd is (beleid geharmoniseerd in de regio A-V) en deze zouden worden overgenomen door de SDD. Dat heeft gevolgen voor de mensen die zich bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam nu bezig houden met de Wmo. Op basis van de klantenaantallen, aantal aanvragen en bezwaren gaat de uitbreiding gepaard met een uitbreidingsbehoefte om en nabij tien fte dienstbreed, zowel voor uitvoering als voor staftaken. Het betreft hier een grove inschatting en is gebaseerd op de huidige taken, beleid, normen, werkwijze, processen en dienstverlening. Een preciezere berekening dient in een latere fase gemaakt te worden. Punt van aandacht is dat het cluster Wmo ook de regeling Gehandicaptenparkeerkaart uitvoert. Dit doet de SDD niet en betekent dus dat deze taak achterblijft bij de bestaande organisatie van de gemeente.

Gemeentebelastingen Drechtsteden

De uitvoerende organisatie voor vrijwel al het gemeentelijk belastingbeleid. Het heffen en innen van vrijwel alle gemeentelijke belastingen, de jaarlijkse waardebepaling van alle onroerende zaken, de afdoening van bezwaarschriften, kwijtscheldingsverzoeken en alle andere correspondentie die over gemeentelijke belastingen gaat, geschiedt dus altijd in naam van de aangesloten gemeenten. Voorts vertegenwoordigt de GBD gemeenten bij de rechtbank in fiscale procedures inzake gemeentelijke heffingen. Gemeenten blijven wettelijk wel zelf verantwoordelijk voor de basisregistraties (o.a. BAG, WOZ en GBA), de uitvoering kan worden gemandateerd.

Planning

Het volledig integreren van alle taken binnen de Gemeentebelastingen Drechtsteden zal in de operationalisering één jaar kosten. Daarna zal het zeker nog een jaar kosten de doelmatigheid van de dienstverlening op het gewenste niveau te krijgen. Zeker als het gaat om het realiseren van opbrengstmaximalisatie.

Financiën incidenteel

De belastingsystemen van de huidige dienstverlener van de gemeente Hardinxveld Giessendam en die van de Gemeentebelastingen Drechtsteden is afkomstig van dezelfde leverancier hier zijn derhalve geen grote problemen te verwachten. De kwaliteit van het databestand en de software leveranties op het terrein van de Geo-informatie vraagt om nader onderzoek. In de transitieperiode zal er wel sprake zijn van een tijdelijke verhoogde capaciteitsvraag.
Deze kosten zullen naar alle waarschijnlijkheid in rekening worden gebracht bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Financiën structureel

Bij toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam is sprake van een taakuitbreiding voor de Gemeentebelastingen Drechtsteden van ongeveer 7%. Een voorlopige indicatief kostenopstelling resulteert in het in onderstaande tabel geschetste beeld.

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten	
Belastingactiviteiten		249.000
Geo activiteiten (1)		59.000
WKPB-voorziening	3.000	
BAG-dienstverlening	11.000	
Functioneel RO-beheer	3.000	
Drechtmaps	12.000	
BGT/beheer GBKN	21.000	
Beeldmateriaal	9.000	
Totaal		**308.000**
(1) op basis van afname volledig pakket		

Ter kennisgeving is in onderstaande tabel de bijdrage van de huidige gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden opgenomen.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Belastingactiviteiten	0	2.349.000	421.000	395.000	397.000	609.000	**4.171.000**
GEO activiteiten	12.000	1.130.000	48.000	32.000	16.000	73.000	**1.311.000**
Totaal	**12.000**	**3.479.000**	**469.000**	**427.000**	**413.000**	**682.000**	**5.482.000**

Huidige situatie Hardinxveld-Giessendam

Momenteel worden de belastingactiviteiten uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffen en Waardebepaling. Alle Geo-taken (inclusief BAG) worden door de interne organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam uitgevoerd, namelijk door de afdeling ORS, cluster binnendienst. Een overlap in de overige Geo-taken dient nader onderzocht te worden. De huidige capaciteit van de Gemeentebelastingen Drechtsteden is op termijn afdoende om de uitbreiding op te vangen.

Ingenieursbureau Drechtsteden

Planning

Na besluitvorming over toetreding kan invlechting van de dienstverlening van het Ingenieursbureau Drechtsteden voor Hardinxveld-Giessendam binnen een jaar gerealiseerd worden.

Financiën incidenteel

De verwachting is dat enkel de opleidingskosten voor personeel incidenteel zullen stijgen. Deze kosten zullen naar verwachting in rekening worden gebracht bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Financiën structureel

Toetreding in het Ingenieursbureau Drechtsteden is momenteel op basis van een garantieomzet. De gemeente garanderen een afgesproken jaarlijkse omzet. De structurele kosten van het Ingenieursbureau Drechtsteden zijn afgestemd op deze garantieomzet. De omvang van de garantieomzet is in eerste instantie afhankelijk van de structurele kosten die een nieuwe gemeente inbrengt in het Ingenieursbureau Drechtsteden (veelal de in te brengen formatie).

Daarnaast dient er een redelijke verhouding te bestaan tussen de deelnemers in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Op basis van deze verhouding zou de garantieomzet voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam € 500.000 zijn (uitgaande van 13% omzetstijging). Echter, dit lijkt aan de hoge kant. De huidige garantieomzetten van de deelnemende gemeenten zijn echter niet beschikbaar gesteld.

Huidige situatie Hardinxveld Giessendam
Momenteel voert de gemeente Hardinxveld-Giessendam deze taken voor het merendeel zelf uit. Bij toetreden van de gemeente Hardinxveld Giessendam zal de huidige personele capaciteit van het Ingenieursbureau Drechtsteden niet toereikend zijn. De benodigde capaciteit zal door de genoemde garantieomzet stijgen.

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Planning
Na besluitvorming over toetreding kan invlechting van de dienstverlening van het Onderzoekcentrum Drechtsteden voor Hardinxveld Giessendam per direct plaatsvinden.

Financiën incidenteel
Eventuele extra kosten voor het aanpassen van contracten omtrent het bedrijvenregister, veldwerk voor het omnibusonderzoek, etc. zijn gedekt middels de vaste bijdrage die Hardinxveld Giessendam structureel zou gaan betalen. Wel zal er een periode van extra inzet nodig zijn om de invlechting te realiseren. Deze kosten zullen naar alle waarschijnlijkheid bij de gemeente Hardinxveld Giessendam in rekening worden gebracht.

Financiën structureel
Het Onderzoekcentrum Drechtsteden maakt gebruik van een set producten die basisinformatie opleveren voor regionaal en gemeentelijk beleid (basispakket) en van onderzoek en advies op maat (pluspakket). Voor het basispakket is het inwonertal per gemeente de verdeelsleutel. Een voorlopige indicatief kostenopstelling resulteert in het in onderstaande tabel geschetste beeld.

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Basispakket	50.000
Pluspakket	20.000
Totaal	**70.000**

De deelname in het pluspakket is gebaseerd op ervaringen met de kleinere gemeenten die deelnemen in het Onderzoekcentrum Drechtsteden. Dit wordt uiteraard bepaald door de eigen wensen op dit punt. Ter kennisgeving is in onderstaande tabel de bijdrage van de huidige gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden opgenomen.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Basispakket	55.000	332.000	81.000	90.000	68.000	124.000	**750.000**

Huidige situatie Hardinxveld Giessendam
De huidige situatie is dat de gemeente incidenteel Hardinxveld-Giessendam zelf relatief weinig onderzoek uitvoert. Kijkende naar het werk voor het basispakket en de verwachte plusopdrachten op termijn dan is daar een onderzoekscapaciteit voor nodig van 0,8 fte.
De huidige maximale formatie is nu niet volledig gevuld met een verhoging van 0,4 fte (naar 15 fte) zou voldoende formatie beschikbaar zijn om de gemeente Hardinxveld Giessendam goed te kunnen bedienen.

Bureau Drechtsteden

Planning
Na besluitvorming over toetreding is voor de organisatorische invlechting geen overgangstermijn van toepassing.

Financiën incidenteel
Er worden geen incidentele financiële lasten verwacht wanneer de gemeente Hardinxveld-Giessendam toetreed tot het Bureau Drechtsteden. Indien er voor wordt gekozen om het traject van de Waterbus uit te breiden zijn hier incidentiele investeringskosten aan verbonden. Dit dient bij besluitvorming nader onderzocht te worden.

Financiën structureel
De kosten van het bureau Drechtsteden worden op basis van inwoneraantallen verdeeld over de eigenaren. Toetreding van de gemeente Hardinxveld Giessendam heeft geen effect op de kwaliteit en kwantiteit van de werkzaamheden van het bureau. Een voorlopige indicatief kostenopstelling resulteert in het in onderstaande tabel geschetste beeld.

Bron: impact analyse 15-05-2015	**Kosten**
Algemene bijdrage	207.000
Algemene bijdrage bestuur en staf	103.000
Algemene bijdrage bestuur en CIO	63.000
Regionaal Platform Verkeersveiligheid	5.000
Waterbus	35.000
Voorrangscommissie	4.000
Klachtencommissie	3.000
Natuur en milieu educatie	4.000
Walstroom	5.000
Fietsknooppunten & wateraccoord	1.000
Totaal	**430.000**
Bijdrage conform begroting 2016	

De Waterbus wordt gezien als icoon van de Drechtsteden, alle huidige Drechtstedengemeenten worden verbonden. Hardinxveld Giessendam is op dit moment echter al prima ontsloten door middel van de MerwedeLingeLijn. Uitbreiding van de Waterbus naar Hardinxveld Giessendam lijk, ook gelet op de uitstekende bereikbaarheid per spoor, geen meerwaarde te hebben. Als wel aansluiting wordt gewenst, heeft dit effect op de dienstregeling en is uitbreiding van personeel en materieel aan de orde. Indien aansluiting niet gewenst is dient er een overweging plaats te vinden over de kosten. In bovenstaande schema zijn deze over alle gemeenten verdeeld op basis van de verdeelsleutel ‘aandeel gemeentefonds”.
Ter kennisgeving is in onderstaande tabel de bijdrage van de huidige gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden opgenomen.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Algemene inwonerbijdrage	167.000	1.006.000	244.000	272.000	207.000	377.000	**2.273.000**
Regionaal Platform Verkeersveiligheid	6.000	36.000	9.000	10.000	7.000	13.000	**81.000**
Waterbus	41.000	380.000	56.000	74.000	58.000	111.000	**720.000**
Voorrangscommissie	4.000	26.000	6.000	7.000	5.000	10.000	**58.000**
Klachtencommissie	4.000	23.000	5.000	6.000	5.000	9.000	**52.000**
Natuur en Milieu Educatie	5.000	28.000	7.000	7.000		10.000	**57.000**
Walstroom	6.000	34.000	8.000	9.000	7.000	13.000	**77.000**
Fietsknooppunten	1.000	4.000	1.000	1.000	1.000	2.000	**10.000**
Bestuur en staf	144.000	865.000	210.000	234.000	178.000	325.000	**1.956.000**
CIO office	73.000	439.000	107.000	119.000	91.000	165.000	**994.000**
Totaal	**451.000**	**2.841.000**	**653.000**	**739.000**	**559.000**	**1.035.000**	**6.278.000**

Daarnaast wordt door het Bureau Drechtsteden uitvoering gegeven aan de inhoudelijke doelen en financiën in het rMJP. In onderstaande tabel zijn de kosten van het rMJP vanaf 2017 indicatief verrekend over de deelnemende gemeente inclusief Hardinxveld Giessendam. Ook hier is de verwachting dat toetreding van de gemeente Hardinxveld Giessendam geen effect heeft op de kwaliteit en kwantiteit en er derhalve geen extra kosten worden verwacht. Daarbij is niet meegenomen het investeringsfonds dat door de huidige zes gemeenten in 2015 en 2016 gevuld wordt. Bij mogelijke toetreding van Hardinxveld Giessendam dient te worden bezien of het fonds dan al volledig ingezet is en/of continuering hiervan aan de orde is.

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Hardinxveld	Totaal
Kostenverdeling rMJP (2017)	106.097	638.813	155.053	172.953	131.752	239.702	95.630	**1.540.000**
Gebasseerd op de verwachting in 2017								

Huidige situatie Hardinxveld Giessendam

Het Bureau Drechtsteden voert gedeeltelijk nieuwe taken, taken afkomstig uit de Gemeenschappelijke Regeling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en taken uit de interne organisatie van de gemeente Hardinxveld Giessendam uit. Aangezien er geen effect op de werkzaamheden van het Bureau Drechtsteden wordt verwacht is er geen extra capaciteit nodig.

Regiogriffie

Planning

Na besluitvorming over toetreding is voor de organisatorische invlechting geen overgangstermijn van toepassing.

Financiën incidenteel

Op het onderdeel regiogriffie worden er geen incidentele financiële lasten verwacht wanneer de gemeente Hardinxveld Giessendam toetreed tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

Financiën structureel

Toetreding van de gemeente Hardinxveld Giessendam zal nauwelijks effect hebben op de formatie van de Regiogriffie. Wel is de verwachting dat de jaarlijkse vergader- en cateringkosten zullen stijgen met een bedrag tussen de € 20.500 - € 44.500. Deze kosten moeten worden opgevangen door de hiervoor in rekening te brengen inwonerbijdrage van de gemeente Hardinxveld Giessendam.

Huidige situatie Hardinxveld-Giessendam
De Regiogriffie voert voor het merendeel nieuwe taken uit. De toetreding van Hardinxveld Giessendam zal nauwelijks gevolgen hebben voor de formatie van de Regiogriffie. Wel zal Hardinxveld Giessendam 0,1 fte van de eigen griffiefunctie moeten reserveren als bijdrage voor de werkzaamheden van de Drechtraad.

Hardinxveld Giessendam: financiële en organisatorische impact
De Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden zal een aantal nieuwe, aanvullende taken ontplooien. Daarnaast zal de regeling taken overnemen afkomstig van de huidige gemeenschappelijke regelingen waarin Hardinxveld-Giessendam deelneemt. Er zullen bij toetreding echter ook een behoorlijk aantal taken uit de interne organisatie van de gemeente Hardinxveld-Giessendam vervallen. Dit zal consequenties hebben voor het aantal arbeidsplaatsen.

Een deel hiervan valt in het absorberende vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Zo hebben bijvoorbeeld de Sociale Dienst Drechtsteden (werknemers gaan over van de RSD naar de SDD), het Servicecentrum Drechtsteden en het Ingenieursbureau Drechtsteden aangegeven dat toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam gepaard gaat met de noodzaak tot een capaciteitsuitbreiding. Voor het personeel dat over gaat naar de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden gaan waarschijnlijk andere kwalitatieve maatstaven gelden, met als gevolg een gevraagde doorontwikkeling van de competenties van de medewerkers. Dit brengt incidentiele opleidingskosten met zich mee. Zoals eerder aangegeven, is het uitgangspunt dat deze frictiekosten gedragen worden door de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Dit is in lijn met de standaard binnen de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden waar elke gemeente op medewerkersbestand zorgt voor ontwikkeling van medewerkers op niveau en kwaliteit die met elkaar is overeengekomen.

Naast het *absorberende vermogen* van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden is de verwachting dat er met de toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam (op termijn) een efficiencyvoordeel wordt gerealiseerd. Dit betekent dat de overgang van capaciteit van Hardinxveld-Giessendam naar de Drechtsteden niet één op één zal zijn. Met als gevolg dat er capaciteit achterblijft in de bestaande organisatie terwijl de werkzaamheden zijn weggevallen. Deze medewerkers zullen naar ander werk, intern of extern van de gemeente Hardinxveld-Giessendam, begeleid dienen te worden. Dit zal incidentele kosten voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam met zich meebrengen. Gedacht kan worden opleidings-/omscholings-kosten of de kosten voor een sociaal plan. Ook het op korte termijn ‘meedraaien’ in de interne vacaturepool van Drechtsteden kan voor een aantal mensen kansen bieden.
De omvang van deze effecten dient nader onderzocht te worden in de volgende fase, omdat op dit moment nog geen definitieve duidelijkheid bestaat over de details (betreft de uitwerking van de businesscases).

Financiële consequenties
Uit de voorgaande paragrafen is elk onderdeel van de samenwerking in Drechtsteden toegelicht. In elke paragraaf zijn de financiële (deel)consequenties aangegeven.
De structurele jaarlijkse kosten van toetreding tot Drechtsteden zijn afgerond € 3.750.000. Dit bedrag is exclusief de uitkeringskosten van de sociale dienst. In onderstaande tabel zijn deze kosten gespecificeerd, waarbij voor de sociale dienst rekening is gehouden met de apparaatskosten.

Bij het servicecentrum is rekening gehouden met het zogenoemde basispakket, dat gebaseerd is op de referentiegemeenten binnen Drechtsteden. Uit de reacties van gemeenten in Drechtsteden is op te maken dat dit niveau van dienstverlening, veel kwaliteit biedt voor een acceptabele bijdrage.

Het Ingenieursbureau is vooralsnog ‘Pro Memorie’ geraamd, omdat het geen verplichte samenwerking is.

Bureau Drechtsteden	430.000
Regiogriffie	32.500
rMJP	95.000
Servicecentrum	2.200.000
Ingenieursbureau	PM
Onderzoekscentrum	70.000
Gemeentebelastingen	308.000
Sociale Dienst apparaat	614.000
	3.749.500

Hoofdstuk 8

Consequenties uittreding Hardinxveld-Giessendam bestaande GR'en

Bij toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden dienen de volgende bestaande gemeenschappelijke regelingen opgezegd te worden:

- GR Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (RSDAV);
- GR Regeling Werkvoorzieningsschap De Avelingen Groep;
- GR Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffen en Waardebepaling (SVHW);
- GR Alblasserwaard en Vijfheerenlanden (GR AV).

Onderstaande paragrafen gaan voor iedere gemeenschappelijke regeling in op de planning en voor zover bekend de financiële gevolgen van uittreden. Qua financiële gevolgen wordt er ingegaan op de incidentele kosten en de structurele vrijval van lasten in de vorm van de te verwachten toekomstige bijdragen.

GR Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard/Vijfheerenlanden
Bij toetreding tot de Drechtsteden zal dit overgaan in de GR Drechtsteden onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden. In artikel 37 Uittreding van de gemeenschappelijke regeling regionale sociale dienst & kredietbank Alblasserwaard/Vijfheerenlanden 2010 is het volgende opgenomen over dit proces:

1. Een deelnemende gemeente kan uittreden door toezending aan het algemeen bestuur van de daartoe strekkende besluiten van de raad en het college van B en W.
2. Het dagelijks bestuur zendt het besluit tot uittreding van een gemeente aan de raden van de overige deelnemende gemeenten.
3. Tenzij het algemeen bestuur een kortere termijn bepaalt, vindt de uittreding niet eerder plaats dan op 31 december van het tweede kalenderjaar volgend op het jaar waarin het algemeen bestuur van het besluit tot uittreden in kennis is gesteld.
4. De financiële schade die door de uittreding aan de dienst is toegebracht, wordt, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, aan de uittredende gemeente in rekening gebracht.
5. De dienst en de uittredende gemeente vragen gezamenlijk advies aan een onafhankelijke externe deskundige voor de vaststelling van de financiële schade als bedoeld in het vierde lid. Het advies van deze deskundige is voor partijen bindend. De kosten voor het schakelen van de deskundige zijn voor rekening van de uittredende gemeente.
6. Van elk besluit tot uittreding van een gemeente is goedkeuring van Gedeputeerde Staten vereist.

<u>Planning</u>
Bovenstaande betekent dat bij besluitvorming in 2015 een eventuele uittreding plaats zou kunnen vinden op 31 december 2017, tenzij het algemeen bestuur een kortere termijn bepaalt.

<u>Financiën incidenteel</u>
In artikel 37 staat verder vermeld dat de financiële schade die door de uittreding aan de dienst is toegebracht, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, aan de uittredende gemeente in rekening wordt gebracht. Ook de kosten voor het (verplicht) inschakelen van een externe deskundige zullen in rekening worden gebracht bij de gemeente.

Om een correcte inschatting van de financiële schade te presenteren is het verzoek aan de gemeenschappelijke regeling gedaan om de financiële schade verder te definiëren en op basis hiervan een voorlopige berekening op te stellen. Dit verzoek kan pas worden gehonoreerd na een besluit van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zal namelijk bepalen welke frictiekosten er in rekening worden gebracht bij uittreden. Het verzoek is een agendapunt in de dagelijks bestuur bijeenkomst van 28 mei. Indien hier geen antwoord op gegeven kan worden door het dagelijks bestuur zal de vraag worden doorgeschoven naar het eerstvolgende algemeen bestuur op 2 juli. Tot hier besluitvorming over is geweest binnen de gemeenschappelijke regeling kan er geen valide inschatting van de kosten worden opgenomen in deze rapportage.

Uit de jaarrekening 2013 valt op te maken dat de gemeente Hardinxveld-Giessendam een belang van 8,68% (ultimo 2013 € 334.500) heeft in het vermogen van de gemeenschappelijke regeling. Bij verrekening van bovenstaande financiële schade dient dit meegenomen te worden.

Financiën structureel

In artikel 26 Bijdragen van de gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling regionale sociale dienst & kredietbank Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2010 staat het volgende vermeld. “In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor de uitvoering van de taken van de dienst. Op de gemeentelijke bijdrage wordt de vergoeding voor diensten van de gemeente aan de dienst in mindering gebracht. De kosten die de dienst aan de gemeenten toerekent, bestaan uit directe en indirecte kosten.” In artikel 32 verrekening voorschotten staat “in de rekening wordt het werkelijke bedrag opgenomen dat elk van de deelnemende gemeente verschuldigd is”. In onderstaande tabel is de verwachtte structurele vrijval voor de komende jaren voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam opgenomen.

Bron:	Jaarrekening 2013		Begroting 2014							
	Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Apparaat	477.400	6.066.700	587.600	6.406.300	603.349	6.578.000	615.410	6.709.500	627.728	6.843.800
Inkomen	1.400.543	20.425.955	1.669.000	21.383.000	1.667.985	21.370.000	1.667.985	21.370.000	1.667.985	21.370.000
Participatie	214.571	3.288.348	262.100	2.685.000	245.017	2.510.000	231.644	2.373.000	218.954	2.243.000
Zorg	98.274	1.551.248	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000
Totaal	**2.190.788**	**31.332.252**	**2.617.200**	**31.994.300**	**2.614.851**	**31.978.000**	**2.613.539**	**31.972.500**	**2.613.167**	**31.976.800**
Doorbelasting apparaat	7,87%		9,17%		9,17%		9,17%		9,17%	

Aanname: verdeling bijdrage Hardinxveld Giessendam voor 2015, 2016 en 2017 is conform 2014.

GR Werkvoorzieningsschap de Avelingen Groep

Bij toetreding tot de Drechtsteden zal dit overgaan in de GR Drechtsteden onderdeel Sociale Dienst Drechtsteden. In artikel 32 uit het document gemeenschappelijke regeling WVS de Avelingen Groep 2010 is het volgende opgenomen omtrent het uittredingsproces.

1. Elke gemeente kan bij besluit van de Raad en van het College, bepalen dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen. Bedoelde besluiten worden gemotiveerd en per aangetekend schijven terstond ter kennis gebracht van het Algemeen Bestuur.
2. Het Algemeen Bestuur regelt de financiële verplichtingen alsmede de overige gevolgen van de uittreding. In afwachting van deze regeling zal de uittreding met worden geeffectueerd. Gedurende de periode tussen opzegging en effectuering daarvan is de opzeggende gemeente gehouden al haar verplichtingen na te komen.

3. Indien het Algemeen Bestuur bij meerderheid van tenminste twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen daartoe besluit, kan in afwijking van de in het eerste lid genoemde termijn een kortere termijn worden toegestaan.
4. Van elk besluit tot uittreding van een gemeente wordt terstond kennis gegeven aan de gemeenten en Gedeputeerde Staten.

Planning

Bovenstaande betekent bij besluitvorming in 2015 dat een eventuele uittreding plaats zou kunnen vinden op 31 december 2017, tenzij het algemeen bestuur (bij meerderheid van tenminste twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen) een kortere termijn bepaalt.

Financiën incidenteel

In artikel staat vermeld “Het Algemeen Bestuur regelt de financiële verplichtingen alsmede de overige gevolgen van de uittreding. In afwachting van deze regeling zal de uittreding met worden geeffectueerd. Gedurende de periode tussen opzegging en effectuering daarvan is de opzeggende gemeente gehouden al haar verplichtingen na te komen.”

Om een correcte inschatting van de financiële verplichting te presenteren is het verzoek aan de gemeenschappelijke regeling gedaan om de financiële verplichtingen verder te definiëren en op basis hiervan een voorlopige berekening op te stellen. De gemeenschappelijke regeling heeft aangegeven dat er geen mathematisch model voorhanden is om een inschatting te maken. Een berekening van de te verwachtte uittredingskosten kan pas gemaakt worden na een bestuurlijke opdracht van de gemeente Hardinxveld Giessendam. Het algemeen bestuur zal vervolgens bepalen welke desintegratiekosten voor rekening van de uittredende gemeente zijn. Bij uittreding zal de vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling worden beoordeeld. Indien de uittredende gemeente een belang heeft in het vermogen (inclusief stille reserves) van de gemeenschappelijke dan zal dit worden verrekend.

Financiën structureel

In artikel 26 uit gemeenschappelijke regeling WVS de Avelingen Groep 2010 staat het volgende vermeld. “Iedere deelnemende gemeente verbindt zich om de volledige Rijksbijdrage die de betreffende gemeente ontvangt ten behoeve van de Wsw, direct door te betalen aan het openbaar lichaam.” Daarnaast wordt in artikel 26a aangegeven “iedere deelnemende gemeente verbindt zich jaarlijks een gemeentelijke bijdrage te verlenen. In de begroting wordt aangegeven welke gemeentelijke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is”. De bedragen worden bij wijze van voorschot betaald.

In artikel 27 wordt aangegeven “in de jaarrekening wordt de, door elke afzonderlijke gemeente, over het desbetreffende jaar, werkelijke verschuldigde bijdragen opgenomen”. In onderstaande tabel is de verwachtte structurele vrijval voor de komende jaren voor de gemeente Hardinxveld Giessendam opgenomen. De rijksbijdrage betreft de middelen beschikbaar gesteld door het Rijk, deze zullen een op een doorvloeien naar de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden.

Bron:	Jaarrekening 2013		Concept jaarrekening 2014		Begroting 2015					
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Rijksbijdrage	1.159.854	13.894.000	1.182.226	14.162.000	1.242.097	14.879.198	1.228.840	14.787.812	1.215.644	14.697.144
Gemeentelijke bijdrage	201.666	1.585.005	186.458	1.638.428	197.433	1.731.428	197.433	1.731.428	197.433	1.731.428
Totaal	**1.361.520**	**15.479.005**	**1.368.684**	**15.800.428**	**1.439.530**	**16.610.626**	**1.426.273**	**16.519.240**	**1.413.077**	**16.428.572**

Verwachting is dat er in 2014 € 93.000 wordt terug betaald aan de gemeenten, dit is verwerkt in bovenstaande bijdragen

Ter illustratie is het aandeel van 8,3% in de rijksbijdragedoor de gemeente Hardinxveld Giessendam in 2015 ook voor 2013 en 2014 gebruikt.

GR Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffen en Waardebepaling (SVHW)
Bij toetreding tot de Drechtsteden zal dit overgaan in de GR Drechtsteden onderdeel Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden. In artikel 25 Uittreding van het document gemeenschappelijke regeling SVHW is het volgende opgenomen over dit proces.

1. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van ten minste één jaar in acht genomen. Gedurende drie jaren na de datum van toetreding tot de regeling is uittreding niet mogelijk.
2. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende kennisgeving aan de voorzitter van het bestuur medegedeeld.
3. Na ontvangst van de in het tweede lid vermelde kennisgeving wordt een in overleg met de uittredende deelnemer aan te wijzen onafhankelijke registeraccountant opdracht verleend een liquidatieplan op te stellen als ware tot opheffing van de regeling besloten. Het liquidatieplan wordt vastgesteld door het bestuur en de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen zijn bindend. Bij het vaststellen van het liquidatieplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met hetgeen is bepaald in artikel 20.
4. Nadat het liquidatieplan is vastgesteld is de uittredende deelnemer gehouden om binnen zes maanden de daarin voor de uittredende deelnemer omschreven financiële verplichtingen aan het SVHW te voldoen.
5. De kosten van het opstellen van het liquidatieplan komen voor rekening van de deelnemer, die het voornemen heeft om uit te treden.

<u>Planning</u>
HG is in 2008 toegetreden tot de regeling bovenstaande betekent derhalve dat een eventuele uittreding plaats zou kunnen vinden een jaar na het opzeggen.

<u>Financiën incidenteel</u>
In artikel 25 staat verder vermeld dat de bij uittreding een onafhankelijke registeraccountant een liquidatieplan op te stellen als ware tot opheffing van de regeling. De financiële verplichtingen in dit plan zijn bindend voor de uittredende deelnemer. Bij het opstellen van het liquidatieplan wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met hetgeen bepaald in artikel 20: “De kosten over het voorgaande kalenderjaar worden bij de deelnemers in rekening gebracht op basis van de door het bestuur voor het betreffende jaar, bij de begroting, vastgestelde uitgangspunten en producten”. Ook de kosten voor het opstellen van het liquidatieplan zullen in rekening worden gebracht bij de gemeente.

De gemeenschappelijke regeling heeft een schatting van de financiële verplichtingen opgesteld. Deze is opgenomen in *bijlage 1* en is gebaseerd op de begroting 2015. Deze berekening geeft aan dat de gemeente Hardinxveld-Giessendam € 217.493 dient te betalen als frictiekosten bij uittreding. Bij deze berekening zijn eventuele deelnemingen van de gemeente Hardinxveld-Giessendam in het eigen vermogen en/of stille reserve buiten beschouwing gelaten. Bij uittreden dient geanalyseerd te worden of deze aanwezig zijn.

<u>Financiën structureel</u>
In artikel 20 Kostentoerekening in het document gemeenschappelijke regeling SVHW is het volgende opgenomen over de bijdrage van de gemeente. “De kosten over het voorgaande kalenderjaar worden bij de deelnemers in rekening gebracht op basis van de door het bestuur voor het betreffende jaar, bij de begroting, vastgestelde uitgangspunten en producten”. In artikel 21 is geregeld dat het dagelijks bestuur op basis van de goedgekeurde begroting voorschotten kan verlangen van de deelnemende gemeente.

In onderstaande tabel is de verwachte structurele vrijval voor de komende jaren voor de gemeente Hardinxveld Giessendam opgenomen.

Bron:	Jaarrekening 2013		Jaarrekening 2014		Begroting 2015		Concept begroting 2016			
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Vastgoed informatie	68.611	4.123.421	69.594	4.055.670	67.937	4.224.934	69.002	4.256.132	69.002	4.256.132
WOZ administratie	64.936	1.982.273	65.559	1.780.028	69.330	1.854.318	67.609	1.868.011	67.609	1.868.011
Heffingenbelasting	25.160	2.728.392	25.593	2.739.322	27.634	2.853.648	28.308	2.874.720	28.308	2.874.720
Invordering	-5.671	-578.432	-3.887	-430.771	-2.485	-448.749	-3.514	-452.063	-3.514	-452.063
WOZ kosten gemeente		928.213		970.043		1.037.850		1.058.200		1.058.200
Totaal	**153.036**	**9.183.867**	**156.859**	**9.114.292**	**162.415**	**9.522.000**	**161.405**	**9.605.000**	**161.405**	**9.605.000**
Ter illustratie zijn de begrote bedragen voor de totaal GR in 2015, 2016 en 2017 gebasseerd op basis van de percentuele verdeling 2014										
In de jaarrekening 2013 komt het totaal op 9.183.249; in de concept begroting 2016 komt de totaaltelling uit op 164.000										

De BAG-administratie en Geo-taken worden niet door de gemeenschappelijke regeling uitgevoerd maar door de interne organisatie, namelijk de afdeling ORS (cluster binnendienst).

De frictiekosten van de SWHV zijn als volgt berekend:

Parameters begroting 2015		
Percentage frictiekosten o.b.v totaal lasten begroting 2015		**76,72%**
Totaal deelnemers bijdrage 2015	**9.195.000**	
Bijdrage gemeente Hardinxveld-Giessendam in 2015	162.000	
Relatieve bijdrage 2015 gemeente Hardinxveld Giessendam		**1,76%**
Termijn voor ombuigen frictiekosten	21 maanden	
Berekening uittredingsvergoeding		
Bijdrage gemeente Hardinxveld-Giessendam 2015	162.000	
Aandeel bijdrage gemeente Hardinxveld-Giessendam	1,76%	
Op basis van het aandeel in de bijdrage valt de gemeente in de klasse	1% <Bijdrage < 2%	
Aandeel frictiekosten o.b.v. deelnemersbijdrage 2015	76,72%	
Frictiekosten gemeente Hardinxveld-Giessendam	124.282	
Termijn voor ombuigen frictiekosten op basis van aandeel	21 maanden	
Frictiekosten gemeente Hardinxveld-Giessendam	**217.493**	

GR Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

Bij toetreding tot de Drechtsteden zal dit overgaan in verschillende onderdelen van de GR Drechtsteden. In artikel 30 Uittreding uit het document de gemeenschappelijke regeling AV is het volgende opgenomen over het uittredingsproces.

1. Een college kan uittreden door het algemeen bestuur een daartoe strekkend besluit van haar gemeenteraad toe te zenden. Het algemeen bestuur besluit over de voorwaarden waaronder de uittreding geëffectueerd kan worden en regelt de financiële en overige voorwaarden.

2. Tenzij het algemeen bestuur anders bepaalt, kan uittreding niet eerder plaatsvinden dan tegen 31 december van het kalenderjaar volgend op de datum van het in het eerste lid bedoelde uittredingsbesluit.
3. Onder de financiële voorwaarden als bedoeld in lid 1 wordt verstaan: desintegratiekosten met een berekeningsbasis van 3 jaren volgend op de daadwerkelijke datum van uittreding als bedoeld in lid 2. De uittredende gemeente heeft het recht de berekening extern te laten toetsen. Bij een geschil beslist GS (artikel 28 van de wet).

Planning

Bovenstaande betekent dat een eventuele uittreding, bij besluitvorming in 2015, plaats zou kunnen vinden op 31 december 2016, tenzij het algemeen bestuur een kortere termijn bepaalt.

Financiën incidenteel

In artikel 30 staat verder vermeld dat de desintegratiekosten met een berekeningsbasis van 3 jaren volgend op de daadwerkelijke datum van uittreding aan de uittredende gemeente in rekening worden gebracht. Ook de kosten voor het eventueel inschakelen van een externe deskundige zijn voor rekening van de gemeente.
Om een correcte inschatting van de desintegratiekosten te presenteren is het verzoek aan de gemeenschappelijke regeling gedaan om de desintegratiekosten verder te definiëren en op basis hiervan een voorlopige berekening op te stellen. De gemeenschappelijke regeling heeft aangegeven dat deze berekening pas opgesteld kan worden na een bestuurlijke opdracht van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Bij uittreding dient de vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling te worden beoordeeld. Indien de uittredende gemeente een belang heeft in het vermogen (inclusief stille reserves) van de gemeenschappelijke kan dit eventueel worden verrekend.

Financiën structureel

In artikel 25 Begroting en begrotingswijzigingen uit het document de gemeenschappelijke regeling AV staat het volgende vermeld. “In de begroting wordt aangegeven de naar raming door elke gemeente verschuldigde algemene en specifieke bijdrage voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. De bijdrage wordt voor alle gemeenten bepaald naar het aantal inwoners, tenzij het algemeen bestuur anders besluit. Voor de vaststelling van het inwoneraantal wordt uitgegaan van het inwoneraantal (CBS gegevens) op 1 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is”. Tevens staat hier vermeld dat de gemeente het begrote bedrag als voorschot betalen. Zoals vermeld in artikel 26 jaarrekening wordt in de jaarrekening het werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. In onderstaande tabel is de verwachtte structurele vrijval voor de komende jaren voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Bron:	Jaarrekening 2013		Jaarrekening 2014		Begroting 2015					
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Algemeen bijdrage			112.180	826.179	110.585	815.955	108.813	802.879	108.813	802.879
Bijdrage verkeer			9.393	69.136	9.393	69.304	9.393	69.304	9.393	69.304
Bijdrage cultuur			7.089	52.179	7.089	52.305	7.089	52.305	7.089	52.305
Subtotaal	**131.170**		**128.662**	**947.494**	**127.067**	**937.564**	**125.295**	**924.487**	**125.295**	**924.487**
Overige incidenteel										
CJG loket			77.268	569.286						
SIP			42.001	52.179						
OOGO			2.445	14.670						
Totaal			**250.376**	**1.583.629**	**127.067**	**937.564**	**125.295**	**924.487**	**125.295**	**924.487**
Kosten voor deze onderdelen zijn niet begroot in 2015, 2016 en 2017										

Hoofdstuk 9

Impactanalyse Drechtsteden van aansluiting Hardinxveld-Giessendam

IMPACTANALYSE

MOGELIJKE TOETREDING Hardinxveld-Giessendam TOT DE GRD EN HET NETWERK DRECHTSTEDEN

Versie 08-06-2015

Inhoudsopgave Pagina

1. Inleiding en opzet analyse 3

2. Samenvatting en conclusies 4

3. Kaders en uitgangspunten 6
   3.1 Kader voor besluitvorming 6
   3.2 Uitgangspunten bij toetreding nieuw deelnemer 6

4. Impact op profiel van de Drechtsteden 9

5. Impact op de inhoudelijke doelstellingen van de Drechtsteden 10
   5.1. Inleiding 10
   5.2 Beleidsambities Drechtsteden 10
      5.2.1 Versterken van onze economische kracht op duurzame wijze
      5.2.2 Aantrekkelijker maken van ons gebied
      5.2.3 Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners
   5.3 Financieel effect op kostenverdeling rMJP 13

6. Impact op de governance binnen de Drechtsteden 14
   6.1 Wetten en regels en afspraken 14
      6.1.1 Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden
      6.1.2 Drechtstedennetwerk: meervoudig lokaal
      6.1.3 Verbonden partijen op Zuid-Holland-Zuid niveau
   6.2 Bestuursmodel 14
      6.2.1 Impact op de bestuurskracht van de Drechtsteden
      6.2.2 Impact op de sturingsrelaties

7. Impact op de organisatie GRD 17
   7.1 Inleiding 17
   7.2 Toegevoegde waarde van toetreding voor organisatie GRD 17
   7.3 Servicecentrum Drechtsteden 19
   7.4 Sociale Dienst Drechtsteden 23
   7.5 Gemeentebelastingen Drechtsteden 26
   7.6 Ingenieursbureau Drechtsteden 28
   7.7 Onderzoekcentrum Drechtsteden 29
   7.8 Bureau Drechtsteden 30
   7.9 Regiogriffie 32

8. Impact op het netwerk: meervoudig lokaal 33
   8.1 Inleiding 33
   8.2 Uniformeren Processen en Systemen UPS 33
   8.3 Stichting DEAL! 33
   8.4 Intergemeentelijk Project Management iPM 34
   8.5 CIO Office 34
   8.6 Drechtstedelijk Klant Contact Centrum DKCC 36
   8.7 Openbare Verlichting 37
   8.8 ROM-D 38

1. Inleiding en opzet analyse

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft een verzoek gedaan aan de GR Drechtsteden om een gezamenlijk onderzoek te doen naar de mogelijkheid en gevolgen van toetreding van de gemeente tot de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden en het netwerk van de Drechtsteden. Hardinxveld-Giessendam zoekt samenwerking vanuit bestuurlijke zelfstandigheid om kwetsbaarheden op te lossen, kosten te reduceren en de sociaal-maatschappelijke pijler, de ruimtelijk-economische pijler en de pijler dienstverlening in kwaliteit te waarborgen en te versterken.

Aan de drie bestuursorganen van de Drechtstedengemeenten is begin januari het verzoek voorgelegd aan te geven hoe men staat tegenover een verkenning naar een uitbreiding van de GRD met de gemeente Hardinxveld-Giessendam, en aandachtspunten mee te geven waaraan de resultaten van het onderzoek moeten worden getoetst als basis voor het uiteindelijke besluit over toetreding.

In de periode januari tot begin maart hebben alle bestuursorganen van de Drechtstedengemeenten uitgesproken open te staan voor een verkenning naar een mogelijke toetreding. Allen hebben daarbij de wens onderschreven om met een onderzoek een nadere onderbouwing te leveren voor de als logische stap te beschouwen toenadering van Hardinxveld-Giessendam.

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Gezamenlijk is een inventarisatie uitgevoerd, waarbij op de onderdelen inhoud, governance en organisatie vanuit beide perspectieven feitelijke informatie is verzameld die relevant is voor het duiden van de impact op toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de GRD en het drechtstedelijk netwerk, voor beide partijen. Deze inventarisatie is als bijlage bij dit document gevoegd en vormt de basis voor deze impactanalyse.

In aanvulling op het door het Drechtstedenbestuur voorgestelde besliskader, hebben de gemeenten waardevolle suggesties en aandachtspunten geformuleerd waaraan de onderzoeksuitkomsten getoetst kunnen worden. In de derde paragraaf van dit document zijn deze punten samengevat in een beoordelingskader.

In de impactanalyse, het document dat u nu voor u heeft, zijn de feitelijke gegevens vanuit de inventarisatie getoetst aan de uitgangspunten en randvoorwaarden vanuit het perspectief van de GRD c.q. Drechtsteden. Deze analyse vormt uiteindelijk de basis voor besluitvorming over toetreding, als het formele verzoek daartoe ons bereikt.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft een eigen impactanalyse gemaakt, waarin ook de resultaten van de verkenning van Hardinxveld-Giessendam naar de mogelijkheden tot inkoop van diensten bij de gemeenten Gorinchem en/of Molenwaard/Giessenlanden zijn opgenomen. Deze analyse maakt geen deel uit van dit voorliggende document maar is ter informatie wel als bijlage opgenomen.

Na de samenvatting en de conclusies en het beoordelingskader waarop deze impactanalyse is geformuleerd, komen in de daaropvolgende paragrafen achtereenvolgens aan bod de effecten op het profiel van de Drechtsteden, op de inhoudelijke ambities, op de governance, op de GRD-organisatie en op meervoudig lokale afspraken en initiatieven binnen het Drechtstedelijk netwerk.

2. Samenvatting en conclusies

Inleiding

Op basis van de in gezamenlijkheid uitgevoerde inventarisatie hebben zowel Hardinxveld-Giessendam als de Drechtsteden een eigen impactanalyse uitgevoerd. Deze analyse heeft de diepte die met de beperkte tijd en beperkte informatie maximaal haalbaar was, maar geeft in ieder geval voor de Drechtsteden voldoende beeld om een oordeel te kunnen vormen.

In de analyse komen zowel inhoudelijke als organisatorische aspecten, alsmede de governance aan bod. In de beoordeling van de effecten van toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden zijn echter de inhoudelijke verbinding en de relatie tussen gemeente en regio wel leidend. Het bestuursmodel en de uitvoeringsorganisaties zijn ondersteunend aan de realisatie van de ambities en de opgaven van de Drechtstedengemeenten en vormen geen leidend principe in het uiteindelijke besluit.

Bevindingen

Profiel en ontwikkeling van ons gebied

Het profiel van de gemeente Hardinxveld-Giessendam sluit in cultuur, structuur, economisch profiel, goed aan op het profiel van de Drechtsteden en de profielen van de individuele Drechtstedengemeenten. Toetreding tot de Drechtsteden zal het 'regionale systeem' van economie, arbeidsmarkt en onderwijs van de Drechtsteden verder versterken.

De toetreding van Hardinxveld-Giessendam moet bijdragen aan de evenwichtige ontwikkeling van het gebied en levert daaraan een aanwijsbare bijdrage, ook in het bereiken van de inhoudelijke ambities. Geoordeeld wordt dat toetreding zorgt voor een betere verbinding en versterking op inhoud. Met name in onze opgaven om voor inwoners en bedrijven werkgelegenheid en kansen voor ontwikkeling te creëren, is meerwaarde aanwezig. Met name de versterking van het maritieme cluster is daarin evident maar ook voor onze inspanningen op het gebied van bereikbaarheid, veiligheid en arbeidsmarktbeleid biedt uitbreiding van het gebied kansen. Toetreding van Hardinxveld-Giessendam kan worden gezien als een sleutel tot een betere verbinding van de brede maritieme zone waar zowel de Drechtsteden als Hardinxveld-Giessendam onderdeel van zijn. In dit opzicht is Hardinxveld-Giessendam een hele logische partner.

Bestuurskracht van de regio

Bestuurskracht is verbonden aan termen als 'kwaliteit van bestuur', 'effectiviteit van bestuur'. Uitbreiding van de Drechtsteden met Hardinxveld-Giessendam vergroot het geografische gebied van de Drechtsteden, vergroot ook het gebied dat samenwerkt volgens het bestuursmodel van de Drechtsteden. Toetreding en de daaraan verbonden aanvaarding door Hardinxveld-Giessendam van de visie op de samenwerking en toekomst van de Drechtsteden en de principes van samenwerking op de bestuurskracht van de Drechtstedelijke samenwerking leidt tot een kwantitatieve toename van bestuurskracht: een groter bestand aan bestuurders die zich inzetten voor de Drechtsteden en die de uitgangspunten van de samenwerking uitdragen. In kwalitatieve zin zullen de gemeenteraad en het college van Hardinxveld-Giessendam zich nadrukkelijk moeten inzetten om bij de bestuurskracht van de Drechtsteden, die de resultante is van een ontwikkeling en samenwerking van jaren, aan te sluiten.

Bovenregionale invloed

Uitbreiding van het gebied van de Drechtsteden met Hardinxveld-Giessendam zal ook een positief effect hebben op de kracht van de gemeenten gezamenlijk in bovenregionale samenwerkingsverbanden en bestuurlijke relaties. Belangrijke factor voor deze verwachting is het economisch profiel van Hardinxveld-Giessendam met sterke bedrijven in de maritieme maakindustrie en de geografische ligging aan de A15 waarmee ook op het dossier van bereikbaarheid de belangen en overwegingen van de gemeente goed aansluiten op die van de Drechtsteden. Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden wordt ook de maatschappelijke arena groter, met de aansluiting van maatschappelijke partners en bedrijven uit het werkgebied van Hardinxveld-Giessendam. Ook dit kan worden gezien als een deel van de hiervoor al

vermelde sleutel tot een betere verbinding van de brede maritieme zone waarvan Hardinxveld-Giessendam en de Drechtsteden deel van uitmaken.

Bestuursmodel
De politieke arena zal met de toetreding van de raad van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden groter worden. De Drechtraad zal groeien van 45 naar 51 leden, het aantal politieke groeperingen zal gelijk blijven op acht. Ook de bestuurlijke arena zal beperkt groter worden, zowel in de reguliere overleggen waaraan bestuurders van Hardinxveld-Giessendam gaan deelnemen, alsook in aantallen bilaterale bestuurlijke overleggen en –afstemmomenten. Voor de ambtelijke organisatie geldt hetzelfde. In het verlengde van de politieke, bestuurlijke en ambtelijke arena, wordt ook de 'maatschappelijke arena' groter. Iets wat ook weer positieve impact kan hebben op de kracht van de gezamenlijke Drechtsteden in realisatie van hun gezamenlijke opgaven en bijdragen aan de samenleving en de kracht van de gezamenlijke Drechtsteden in relaties met maatschappelijke partners en bedrijven en andere overheden.

Organisatie van de GRD en het netwerk
Vanuit organisatorisch oogpunt is uitbreiding van de dienstverlening aan Hardinxveld-Giessendam goed mogelijk doch is er geen evidente meerwaarde. Voor de GRD is op dit moment de eerste prioriteit om de dienstverlening aan de zes eigenaren c.q. klanten c.q. zo goed en efficiënt mogelijk uit te voeren. Vanuit die opdracht is de mogelijke toetreding dan ook beoordeeld. In algemene zin is, alleen vanuit het oogpunt van de uitvoeringsorganisatie GRD, toetreding van een nieuwe deelnemer geen noodzaak. De organisatie draait op dit moment goed maar heeft de handen vol om bestaande en nieuwe taken met minder middelen met een gelijkblijvende kwaliteit uit te voeren. Toetreding biedt op onderdelen (op termijn) zeker kansen, maar op onderdelen ontstaan ook risico's. Het is voor de GRD de kunst om per onderdeel de juiste maat te hebben. Voor sommige dochters biedt uitbreiding kansen om dichter bij de juiste maat (de optimale balans tussen kwaliteit en kosten) te komen, voor andere lijkt dat optimum reeds bereikt en draagt toetreding niet of nauwelijks bij aan kwaliteit en/of kostenreductie.
De periode die voor de GRD nodig is om de invlechting te realiseren, verschilt per dochter. Met name voor de SCD, GBD en SDD is de tijd die nodig is, zeer afhankelijk van de wijze waarop Hardinxveld-Giessendam in staat is 'schone' bestanden aan te leveren en eigen systemen en applicaties af te sluiten. Zodra deze overdracht heeft plaatsgevonden is nog circa een jaar nodig om de invlechting volledig af te ronden. Voor andere dochters zal dit een kortere periode zijn.

Voor wat betreft de uitvoering van de meervoudig lokale taken die de Drechtstedengemeenten uitvoeren, biedt toetreding van Hardinxveld-Giessendam zeker kansen in het vergroten van de kwaliteit van dienstverlening en het kunnen verlagen van de kosten.

We hebben aandacht voor de extra belasting waar onze organisaties mee te maken hebben in een invlechtingsproces van deze omvang. Zeker in een tijd waar door taakstellingen en organisatieveranderingen toch al veel wordt gevraagd van onze medewerkers, is het van groot belang hierop alert te zijn en te blijven.

3. Kader en uitgangspunten

3.1 Kader voor besluitvorming

Het besluit om de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden uit te breiden met een zevende gemeente is de bevoegdheid van de zes deelnemende gemeenten van de Drechtsteden en de Drechtraad. In de regeling GRD is voorzien in artikel 54 dat toetreding kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van de Drechtraad en de bestuursorganen van de deelnemende gemeenten.

Vanzelfsprekend gaat aan een formele toetreding van een zevende deelnemer aan de GRD een grondig onderzoek vooraf over de wenselijkheid van een dergelijke uitbreiding, de toegevoegde waarde voor de Drechtsteden van de toetredende gemeente, alsook van de effecten van een toetreding op de uitvoering en effectiviteit van het bestuurs- en samenwerkingsmodel van de Drechtsteden en op de organisatie van de GRD.

De resultaten uit de verschillende onderzoeken vormen de basis voor het uiteindelijke besluit. Aan de kant van de gemeente Hardinxveld-Giessendam zal, op basis van de eigen impactanalyse, het besluit moeten worden genomen of een formeel verzoek tot daadwerkelijke toetreding aan de GRD wordt ingediend. Aan de kant van de Drechtsteden, zijnde de eigenaren van de GRD en de Drechtraad, zal, na ontvangst van een formeel verzoek tot toetreding van Hardinxveld-Giessendam, het besluit worden genomen of de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden wordt uitgebreid met de gemeente Hardinxveld-Giessendam als deelnemer.

De principiële vraag of we als Drechtsteden open staan voor een verkenning naar de meerwaarde van toetreding is door alle bestuursorganen positief beantwoord. Aangegeven is dat toenadering van de gemeenten Hardinxveld-Giessendam als een logische stap wordt gezien. Uitgesproken is dat de gemeente, gezien de karakteristieken, de cultuur en geografische ligging en het economisch profiel past bij de Drechtsteden.

3.2 Uitgangspunten bij toetreding nieuwe deelnemer

Voor de definitieve beoordeling van het mogelijke formele toetredingsverzoek van Hardinxveld-Giessendam tot de GRD zijn, op basis van de zienswijzen van de gemeentelijke bestuursorganen, uitgangspunten geformuleerd die van toepassing zijn op toetreding tot de GRD. Deze punten zijn onderverdeeld in inhoud, governance, organisatie en financiën.

Inhoud

- Toetreding draagt bij aan het doel van de GRD: een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. De gemeente Hardinxveld-Giessendam levert een aanwijsbare bijdrage en neemt deel aan de gezamenlijke inzet tot dit doel.
- Toetreding draagt bij aan het bereiken van de inhoudelijke ambities van de Drechtsteden. De gemeente Hardinxveld-Giessendam levert een aanwijsbare bijdrage en neemt deel aan de gezamenlijke inzet tot het bereiken van de ambities zoals vastgelegd in het Regionale Meerjarenprogramma.
- Hardinxveld-Giessendam committeert zich aan de beleidskeuzes van de Drechtsteden. Dit geldt zowel voor het regionale meerjarenbeleid als voor de gezamenlijke beleidskeuzes binnen de regionale uitvoeringsorganisaties.

Governance

- Toetreding vindt plaats als volwaardige deelnemer aan de GRD. Met toetreding participeert Hardinxveld-Giessendam in alle onderdelen van de GRD. Een inkoopmodel is niet aan de orde. Wel kan een fasering worden toegepast in de afname van dienstverlening per GRD-onderdeel.
- Toetreding is exclusief en kan niet gepaard gaan met het gelijktijdig deelnemerschap aan andere subregio's
- Toetreding vindt plaats tot het bestuursmodel zoals dit is vastgesteld in de daartoe geldende verordeningen en regelingen en de daarin vastgelegde kaders over mandatering en delegatie
- Toetreding draagt bij aan versterking van de bestuurskracht in de Drechtsteden en aan het versterken van de sturingsrelaties met andere bestuurslagen en in samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijfsleven.

Organisatie

- Met toetreding conformeert Hardinxveld-Giessendam zich volledig aan de binnen de Drechtsteden gehanteerde, en door de GRD gefaciliteerde, geüniformeerde en gestandaardiseerde, systemen en processen en sluit aan bij het staande beleid dat hieraan ten grondslag ligt.
- De toetredende partij is verantwoordelijk voor een goede en overdraagbare gegevenshuishouding.
- De GRD bepaalt op basis van de nieuwe taken hoeveel medewerkers nodig zijn om de nieuwe dienstverlening te kunnen uitvoeren. Ook het functieprofiel wordt vanuit de GRD-organisatie bepaald. Op basis van die uitvraag vindt de matching plaats met vanuit de toetredende organisatie te plaatsen medewerkers.
- Hardinxveld-Giessendam sluit bij toetreding aan bij het Federatief werkgeverschap voor de Drechtsteden, met bijbehorende rechten en plichten: Optreden als 1 werkgever, het Sociaal beleidskader accepteren en daarmee alle netwerk brede beleidskeuzes en rechtspositionele regelingen.
- Na het formele besluit tot toetreding vindt de daadwerkelijke invlechting plaats op basis van een bestuurlijk vast te stellen implementatieplan waarin per dochter, per afdeling een datum voor de start van de dienstverlening wordt vastgesteld. Dit plan is tevens basis voor de inrichting van de begroting.

Financiën

- Hardinxveld-Giessendam is in financieel opzicht in staat om meerjarig aan de financiële verplichtingen te voldoen die van de deelnemers wordt verwacht, zoals vastgelegd in de bijdrageverordening GRD en jaarlijks wordt vertaald in de begroting GRD.
- Toetreding mag geen negatieve financiële effecten hebben voor de huidige deelnemers. Kosten voor dienstverlening (per eenheid) mogen niet stijgen door toetreding.
- Transitiekosten komen voor rekening van de toetredende partij: daar waar door de GRD extra kosten worden gemaakt om gegevens, systemen, processen die vanuit de nieuwe deelnemer ingevlochten worden, aan te passen, zijn deze kosten voor de toetreder.
- Frictiekosten worden gedragen door de gemeente Hardinxveld-Giessendam zelf, dit in lijn met de standaard in de GRD dat elke gemeente op medewerkersbestand de eigen problemen oplost en zorgt voor ontwikkeling van medewerkers op niveau en kwaliteit die met elkaar is overeengekomen.
- Hardinxveld-Giessendam dient naar rato een storting te doen in de vier te onderscheiden reserves van de GRD, op basis van de daartoe geldende verdeelsleutels.

Bijzonder punt van aandacht in de financiële elementen in het beoordelingskader betreft het vraagstuk van eventuele dekking van investeringen uit het verleden. Gesteld wordt dat er geen aanleiding is voor het hanteren van een *instapfee*. Aan deze stelling ligt een aantal argumenten ten grondslag.

- Ten eerste is het zo dat deze investeringen via de huidige tarieven zijn gedekt. Opstartkosten van de GRD-dochters waren eenmalig en zijn gefinancierd door de eigenaren op dezelfde grond als een nieuwe toetreder nu alle invlechtingskosten voor zijn rekening dient te nemen. Vanuit deze stelling dat de invlechtingskosten bij toetreding van een nieuwe deelnemer niet voor rekening van de GRD komen, zou het op deze gronden onterecht zijn extra kosten in rekening te brengen aan de toetreder, anders dat de reguliere bijdragen op basis van de bijdrageverordening.

- Ten tweede is het zo dat veel van deze investeringen ingezet werden om via standaardisatie en uniformering krachten en volumes te bundelen en zo voor de eigenaren en klanten van GRD de beste kwaliteit en kwantiteit te behalen tegen de laagst mogelijke kosten. Al vanaf de start van de GRD zijn programma's opgesteld en uitgevoerd ter beperking van kosten en verhoging van de effectiviteit en efficiency. Programma's als de brede doorlichting in 2009, de oplopende taakstelling voor het SDD voor de keten van werk en inkomen ter compensatie van de efficiencykorting op het gemeentefonds, het SCD-VIP-programma (Voortdurend Inventief Presteren) zijn doorgevoerd gericht op standaardisatie, uniformering, en een in kwaliteit en kwantiteit optimale formatie. De investeringen hebben zich met het inmiddels bereikte niveau van kwaliteit, kwantiteit, effectiviteit en efficiency terugverdiend. De

behaalde besparingen hebben geleid tot lagere kosten, iets waar alle deelnemers nu van profiteren. In de factsheet Feiten en Cijfers 2014, opgenomen in de inventarisatie, wordt in tekst en cijfers een beeld gegeven van de taken en begroting van de GRD.

- Ten derde kan worden gesteld, en gestaafd, dat de samenwerking van de Drechtsteden niet alleen intern financiële effecten heeft, maar, minstens zo belangrijk, ook extern financieel vruchtbaar is. Mede dankzij inzet van de regionale kracht en de inspanningen van de Drechtstedengemeenten zijn en worden voor projecten en initiatieven van de Drechtsteden middelen uit Europese, rijks- en provinciale fondsen ingezet. Onder andere kon in de EU-budgetperiode 2007-2013 uit het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO) ruim € 10 miljoen worden ingezet voor economische projecten (zie ook hiervoor de factsheet Feiten en Cijfers 2014). En de samenwerking van de Drechtstedengemeenten in Deal! heeft in 2015 al een eerste succes kunnen boeken in het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid voor de regio, met een logistieke dienstverlening voor de olie- en petrochemische industrie. En als derde voorbeeld: in 2014 is met de regio Rotterdam en Gorinchem een regionaal sectorplan Maritiem afgesloten dat beoogt de instroom in de technische sector te bevorderen.

4. Impact op profiel Drechtsteden

Uit de profielschets van de gemeente Hardinxveld-Giessendam kan, in vergelijking met de profielen van de Drechtsteden, het beeld worden afgeleid van een gemeente die in bevolkingssamenstelling, arbeidsparticipatie, economie en woonklimaat goed zou passen bij de Drechtsteden.

Zo blijkt onder andere uit de vergelijking dat de arbeidsdeelname behoorlijk overeenkomt met die van de Drechtsteden. Hardinxveld-Giessendam steekt ten opzichte van Nederland en de Drechtsteden positief af in verstrekkingen van bijstands- en werkloosheidsuitkeringen, en ook in het aandeel arbeidsongeschikten onder de bevolking. Hardinxveld-Giessendam heeft vooral veel werkgelegenheid in de industriële sector, wat zelfs een hoger aandeel heeft in de bedrijvigheid ten opzichte van de verdeling in de Drechtsteden. Zowel in de maritieme sector (scheepsbouw en binnenvaart) als in de bouwsector biedt toetreding veel kansen voor versterking van het profiel van de Drechtsteden, in termen van innovatiekracht, kapitaal én arbeidsmarkt.

Ook in het woonklimaat sluit de gemeente Hardinxveld-Giessendam goed aan op hoe inwoners de leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang ervaren. De gemeente is in deze waarderingen goed vergelijkbaar met met name Alblasserdam en Hendrik-Ido-Ambacht waar de scores op saamhorigheid / sociale cohesie boven het gemiddelde van de Drechtsteden gezamenlijk zijn.

In onderzoek van Platform31, de kennis- en netwerkorganisatie voor stedelijke en regionale ontwikkeling[1], wordt een aantal elementen genoemd die van groot belang, en als belangrijke voorwaarden worden geacht voor de ontwikkeling en doorontwikkeling van succesvolle economisch krachtige steden/regio's. De eerste succesfactor is historie: locatie, geschiedenis en identiteit. De tweede succesfactor om te ontwikkelen tot een krachtige regio is het 'hebben' van een daily urban system: de mate waarin gemeenten één arbeidsmarkt, één verkeers- en vervoerssysteem, één woningmarkt, met een goede mix van economische diversiteit en specialisatie hebben. Agglomeratievoordelen kunnen worden bereikt door 'sharing', 'matching' en 'learning'. Sharing: met meer inwoners, werkers, en gebruikers voorzieningen delen; matching: op een grotere arbeidsmarkt kan een betere match tussen arbeidsvraag en arbeidsaanbod ontstaan; learning: leren en innoveren binnen en tussen sectoren. Op basis van deze analyse van factoren voor succesvolle regionale ontwikkeling kan worden gesteld dat, gezien de karakteristieken van Hardinxveld-Giessendam, toetreding tot het 'regionale systeem' van economie, arbeidsmarkt en onderwijs van de Drechtsteden verder zal versterken.

In het verlengde en ter verdere onderbouwing van de complementariteit van Hardinxveld-Giessendam in karakteristieken, cultuur en economisch profiel met de Drechtsteden kan nog worden gesteld dat ook de natuurlijke grenzen van het gebied van de Drechtsteden en Hardinxveld-Giessendam op elkaar aansluiten. Met toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden kunnen de unieke kenmerken van het dan gevormde gebied in cultuur, structuur en economische bedrijvigheid gezamenlijk sterker worden en kan daarmee ook een krachtige impuls worden gegenereerd aan het hele gebied tussen Kinderdijk en Gorinchem.

[1] Kennis voor Krachtige Steden – Platform31 dhr. W. Hafkamp, VNG Bestuurdersdag 30 maart 2015

5. Impact op de inhoudelijke doelstellingen van de Drechtsteden

5.1 Inleiding

De regionale samenwerking in de Drechtsteden is gestart vanuit een inhoudelijke doelstelling, namelijk de evenwichtige ontwikkeling van het gebied. Deze algemene doelstelling wordt elke vier jaar vertaald naar het regionale Meerjarenprogramma, waarin op verschillende beleidsterreinen meer specifieke doelen zijn geformuleerd. Een uitbreiding van deelnemers zal vanuit die gedachte meerwaarde moeten hebben voor het realiseren van onze ambities op het gebied van het bevorderen van succesvolle ontwikkeling van de Drechtsteden via het creëren van een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat.

Concreet zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

- Toetreding draagt bij aan het doel van de GRD: een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. De gemeente Hardinxveld-Giessendam levert een aanwijsbare bijdrage en neemt deel aan de inzet tot dit doel.
- Toetreding draagt bij aan het bereiken van de inhoudelijke ambities van de Drechtsteden. De gemeente Hardinxveld-Giessendam levert haar bijdrage en neemt deel aan de inzet tot het bereiken van de ambities zoals vastgelegd in het Regionale Meerjarenprogramma.

Zoals in het vorige hoofdstuk al is geduid, biedt toetreding van Hardinxveld-Giessendam veel kansen voor versterking van het gehele gebied. Ook voor de specifieke, in het rMJP geformuleerde beleidsambities voor deze bestuursperiode biedt toetreding kansen. Gelet op de beperkte omvang van de gemeente en de periode van invlechting zal het directe effect op de prestatieafspraken die hierover tussen de Drechtraad en het DSB zijn vastgelegd niet heel groot of zichtbaar zijn in deze periode. Het effect van toetreding op deze concrete beleidsambities is beoordeeld en gecategoriseerd in de termen negatief, neutraal en positief. In het licht voor de alinea hiervoor zullen directe effecten relatief gering van aard zijn en is het hieronder per ambitie verwoorde oordeel derhalve een indicatie van het effect.

5.2 Beleidsambities Drechtsteden

De beleidsambities zijn vastgelegd in het regionale Meerjarenprogramma dat begin 2015 door de Drechtraad is vastgesteld. De Drechtraad heeft drie ambities geformuleerd voor de periode 2014-2018. Deze ambities vormen de opdracht aan het Drechtstedenbestuur en zijn uitgewerkt binnen negen speerpunten die de raad heeft benoemd.

5.2.1 Versterken van onze economische kracht, op duurzame wijze

De Drechtsteden willen de maritieme topregio van Nederland zijn. Wij gaan in deze sector de ondernemers faciliteren en daar waar mogelijk de economische groei aanjagen. Ondernemers zijn immers de motor van de economie. Zij vormen de basis voor het verdienvermogen van de regio en zij creëren banen. Onze inzet op de vraagkant van de arbeidsmarkt richt zich op het creëren van het beste ondernemersklimaat voor de huidige en nieuwe bedrijven. Ook de inzet op de aanbodkant van de arbeidsmarkt, zorg voor de kwaliteit en kwantiteit van het beschikbare personeel, heeft de focus maritiem. Samen met het onderwijs en de huidige en nieuwe ondernemers laten we vraag en aanbod op de arbeidsmarkt optimaal op elkaar aansluiten.

Thema 'Aantrekkelijk vestigingsklimaat, aantrekken bedrijven en vergroten werkgelegenheid'

Investeringen in kennis en kapitaal naar de regio halen: Positief

- De toetreding van Hardinxveld-Giessendam is vanuit de impact die dat heeft op de omvang van het investeringsfonds en positie in strategische netwerken positief. In Hardinxveld-Giessendam zijn, met name in de maritieme- en bouwsector mooie bedrijven gevestigd die innovatiekracht hebben. Omdat het uiteindelijk gaat om initiatieven van bedrijven en instellingen zelf, en met toetreding van Hardinxveld-Giessendam ook deze bedrijven in beeld komen, is het vanuit die optiek positief.

Nieuwe bedrijven aantrekken: Neutraal

- De toetreding van Hardinxveld-Giessendam heeft geen groot effect voor de propositie van de Drechtsteden. In praktische zin nemen de vestigingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijven met uitbreiding van het grondgebied toe, maar daarbij gaat het niet om unieke locaties die nu niet in de Drechtsteden aanwezig zijn.

Ontwikkelen en herstructureren van bedrijfslocaties: Neutraal

- De ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen is qua uitvoering primair een lokale taak. Hardinxveld-Giessendam wordt bij toetreding wel onderdeel van de regionale aanpak die focust op 5 hotspots. Onderzocht moet worden of met de toevoeging van Hardinxveld-Giessendam een nieuwe hotspot benoemd kan worden.

Ondernemersgerichte dienstverlening binnen de Drechtsteden: Neutraal

- Dit vraagt vooral van Hardinxveld-Giessendam dat processen, zoals de rode loperbenadering, relatie-accountmanagent en Deal! op elkaar worden afgestemd.

Stimuleren innovatie: Positief

- Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam komen nieuwe bedrijven in beeld. Bedrijven zijn uiteindelijk leidend bij innovaties. In Hardinxveld-Giessendam zijn aantrekkelijke bedrijven gevestigd die kunnen bijdragen aan de ambitie om ook vanuit innovatief oogpunt maritieme topregio te worden.

Thema 'Aansluiting onderwijs en bedrijfsleven'

Versterken kwaliteit, omvang en intensiteit van het netwerk: Positief

- Door toetreding van Hardinxveld-Giessendam verandert de integrale aanpak van het programma Arbeidsmarkt niet maar kan de werking ervan wel versterkt worden. Door meer bedrijven en scholen ontstaan er immers meer mogelijkheden om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs op elkaar af te stemmen. Met toetreding van Hardinxveld-Giessendam kan aansluiting worden gezocht bij het bedrijfsleven daar hetgeen een positief effect kan hebben op de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven aldaar.

Snel en goed vervullen van vacatures en invoeren werken-leren 2.0: Neutraal tot positief

- Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam neemt de schaal van zowel de vraag als het aanbod op de arbeidsmarkt (iets) toe. Die vertoont qua samenstelling naar verwachting grote gelijkenis met die van de Drechtsteden. Daarmee wordt Hardinxveld-Giessendam vooral onderdeel van dezelfde opgave.

5.2.2 Aantrekkelijker maken van ons gebied

In welvarende regio's is het goed leven. Het zijn regio's met een sterke economie en met een aantrekkelijk leefklimaat. Beide zijn met elkaar verbonden. Dit zijn ook de regio's die nieuwe mensen, bedrijven en kapitaal aantrekken waardoor nieuwe welvaart wordt gemaakt. Daarom wil de Drechtraad dat we ons gebied aantrekkelijker maken voor bestaande en nieuwe bewoners, ondernemers en investeerders. Aantrekkelijke regio's zijn goed bereikbaar, liggen in een mooie woonomgeving, zijn gezond en veilig, en hebben goede voorzieningen als onderwijs en cultuur. Het raadsprogramma signaleert terecht dat een aantrekkelijke regio in balans is. We moeten lokaal en regionaal aan de slag om de trend te keren dat er meer inwoners vertrekken dan er zich vestigen. Daar komt nog bij dat vooral jongeren en hoger opgeleiden de afgelopen jaren zijn vertrokken. Tegelijk zien we dat de ons omringende steden wel blijven groeien en dat zij deze groepen aantrekken. We zetten ons dan ook in om als Drechtsteden aantrekkelijk te blijven voor al die verschillende bevolkingsgroepen.

Duurzaamheid voor balans tussen mens, milieu en economie: Neutraal

- Hardinxveld-Giessendam heeft beperkte ambities geformuleerd op het gebied van duurzaamheid en zal daarom aansluiten op wat de Drechtsteden al doen. Vooral in relatie tot het bedrijfsleven zien we kansen voor duurzaamheid.

Vergroten externe- en waterveiligheid: Positief

- Hardinxveld-Giessendam heeft dezelfde opgaven als de noordelijke Drechtsteden. Het is goed om daar samen aan te werken. Met de focus op het Deltaprogramma en op de betrokkenheid van het bedrijfsleven kan met toetreding van Hardinxveld-Giessendam de positie van de Drechtsteden versterken.

Aantrekkelijk woonklimaat: Positief

- Hardinxveld-Giessendam draagt met een eigen identiteit bij aan de differentiatie en aantrekkelijkheid van de Drechtsteden. Hardinxveld-Giessendam zal beperkt bijdragen aan oplossingen voor problemen op de woningmarkt. Het zal vooral gaan over het toevoegen van dorpse woonmilieus aan ons woonaanbod.

Verbeteren van de bereikbaarheid op alle modaliteiten: weg, spoor en OV

- Hardinxveld-Giessendam is uitstekend verbonden met de belangrijke vervoersassen, via weg, water en trein. Hardinxveld-Giessendam deelt de agenda van bereikbaarheid voor de onderdelen A15 en de MerwedeLingeLijn. Het is goed om namens meer gemeenten met partners te kunnen overleggen en om zo meer kansen voor verbetering van vervoer over weg, water en spoor te benutten. Uitbreiding van de Waterbus naar Hardinxveld-Giessendam lijkt, gelet op de uitstekende bereikbaarheid per spoor, geen meerwaarde te hebben voor de inwoners. .

5.2.3 Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners

Gemeenten hebben in het kader van de 'drie decentralisaties' (drie D's) met ingang van 1 januari 2015 meer taken en verantwoordelijkheden op het gebied van werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. De centrale thema's van de drie D's, zijn de inzet op meer eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van burgers, de terugtredende overheid en forse bezuinigingen. De eigen kracht van de burger en zijn netwerk, staat centraal. De nadruk verschuift van beperkingen die mensen ondervinden, naar wat mensen nog wel kunnen. Door de zes gemeenteraden van de Drechtsteden is besloten dat de GR Drechtsteden verantwoordelijk wordt voor de Participatiewet en de maatwerkvoorzieningen Wmo 2015. Voor de jeugdhulp geldt dat de regiogemeenten samenwerken op het schaalniveau van Zuid-Holland Zuid.

Thema 'Uitvoeren van de transitie van de onderkant arbeidsmarkt'

Werkbedrijf (operationeel voor de arbeidsmarkt in de Drechtsteden: Neutraal

- Hardinxveld-Giessendam valt nu in een andere arbeidsmarktregio waardoor sprake is van andere partners en geldverstrekkers. Idealiter zou Hardinxveld-Giessendam moeten aanvragen om naar de arbeidsmarktregio Drechtsteden te worden overgeheveld. In dat geval is het effect van toetreding neutraal. Mocht dat niet gebeuren dan is de impact op de organisatie van het werk negatief want complexer. Bij uitbreiding van de arbeidsmarktregio met Hardinxveld-Giessendam ontstaan ook kansen: de uitbreiding van het gebied geeft een breder zoekgebied voor plaatsing en op werkaanbod.

Vrijwilligerswerk als opstap naar betaald werk vraagt om voldoende aanbod van vrijwilligerswerk: Neutraal / positief

- De verwachting is dat binnen Hardinxveld-Giessendam juist op dit aspect makkelijk mogelijkheden te creëren zijn. Tegelijkertijd is de "eigen" opgave beperkt en de mogelijke bijdrage aan de Drechtstedelijke opgave eveneens beperkt.

Kennisuitwisseling met betrekking tot lokale initiatieven voor sociale participatie en dagbesteding: Neutraal / positief

- Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam neemt de schaal van zowel de vraag als het aanbod van plaatsen (initiatieven) gericht op sociale participatie (iets) toe. Daarmee wordt Hardinxveld-Giessendam vooral onderdeel van dezelfde opgave. Omdat Hardinxveld-Giessendam een sterk maatschappelijke participatiegraad kent, is de verwachting dat de opgave hier beter te realiseren is. Daarnaast kunnen de leerervaringen vanuit de nu anders ingerichte organisatie van waarde zijn voor de overige Drechtsteden.

Thema 'Uitvoeren van de transities AWBZ/Wmo/Jeugd'

Aanpak voor de samenhang tussen drie lopende decentralisaties, ondersteuning dicht bij de burger: Neutraal

- Omdat de aanpak voor de samenhang van de decentralisaties binnen Drechtsteden net is gestart, is het lastig de impact van eventuele toetreding te duiden. Op dit moment zitten wij in een proces van transitie naar tranformatie. Dit is noodzakelijk om de taakstelling op de budgetten van 40% überhaupt te kunnen halen. Dit proces

(looptijd ca. 3 jaar) is al complex in onze eigen regio, dus een extra partij toevoegen draagt hier vanuit dit oogpunt, voor die periode, niet aan bij. Uitgangspunt is wél dat binnen een, gelet op hetgeen hiervoor gemeld, logische termijn Hardinxveld-Giessendam volledig aansluit op het in de Drechtsteden vigerende beleid op de decentralisaties, zowel in GRD-verband als meervoudig lokaal. In de tussenperiode kan Hardinxveld-Giessendam wel 'mee-leren'. Het effect van invlechting op de beleidsambities is op dat moment neutraal.

Uitvoering van de taken van Wmo 2015 binnen het beschikbare budget: Neutraal

- Hardinxveld-Giessendam kent nu een eigen beleid en een eigen organisatie. Bij toetreding zal de gemeente aan moeten sluiten bij het vigerende beleid van de Drechtsteden en juridisch aansluiten bij de binnen de Drechtsteden vigerende verordeningen. Specifiek ten aanzien van de lopende WMO contracten wordt de lijn aangehouden dat, waar mogelijk, inwoners van Hardinxveld-Giessendam hun diensten gaan betrekken vanuit de lopende contracten binnen de Drechtsteden. Er is op voorhand geen vanzelfsprekendheid dat de SDD de lopende contracten van Hardinxveld-Giessendam overneemt. De impact daarvan op de indicatiestelling/bedrijfsvoering en de administratieve systemen is namelijk heel groot.

5.3. Financieel effect op kostenverdeling rMJP

In de onderstaande tabel zijn de kosten van het rMJP vanaf 2017 indicatief verrekend over de zeven gemeenten. Daarbij is niet meegenomen het investeringfonds dat door de huidige zes gemeenten in 2015 en 2016 gevuld wordt. Bij mogelijke toetreding van Hardinxveld-Giessendam per 2017 dient te worden bezien of het fonds dan al volledig ingezet is en/of continuering hiervan aan de orde is.

Huidige kostenverdeling rMJP								
	Alb	**Dord**	**HIA**	**Pap**	**Slie**	**Zwijn**		**Totaal**
inwoners	19.702	118.626	28.793	32.117	24.466	44.512		268.216
Aandeel	0,07	0,44	0,11	0,12	0,09	0,17		1,00
2015	€ 165.184	€ 994.572	€ 211.403	€ 269.272	€ 205.125	€ 373.193		€ 2.248.750
2016	€ 196.499	€ 1.020.556	€ 247.710	€ 276.317	€ 210.484	€ 382.943		€ 2.307.500
2017	€ 113.122	€ 681.108	€ 165.319	€ 184.404	€ 140.475	€ 255.572		€ 1.540.000
2018	€ 112.020	€ 674.474	€ 163.709	€ 182.608	€ 139.107	€ 253.083		€ 1.525.000

Indicatie kostenverdeling bij toetreding HG								
	Alb	**Dord**	**HIA**	**Pap**	**Slie**	**Zwijn**	**HG**	**Totaal**
inwoners	19.702	118.626	28.793	32.117	24.466	44.512	17.758	285.974
aandeel	0,07	0,41	0,10	0,11	0,09	0,16	0,06	1
2017	€ 106.097	€ 638.813	€ 155.053	€ 172.953	€ 131.752	€ 239.702	€ 95.629	€ 1.540.000
2018	€ 105.064	€ 632.591	€ 153.543	€ 171.269	€ 130.469	€ 237.367	€ 94.697	€ 1.525.000
Verschil 2017	**-€ 7.025**	**-€ 42.295**	**-€ 10.266**	**-€ 11.451**	**-€ 8.723**	**-€ 15.870**	**€ 95.629**	**€ 0**
Verschil 2018	**-€ 6.956**	**-€ 41.883**	**-€ 10.166**	**-€ 11.339**	**-€ 8.638**	**-€ 15.716**	**€ 94.697**	**€ 0**

6. Impact op de governance binnen de Drechtsteden

6.1 Wetten en regels en afspraken

6.1.1 Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

Toetreding van Hardinxveld-Giessendam betekent dat in de tekst van de GRD Hardinxveld-Giessendam als gemeente aan de opsomming van gemeenten die de GRD aangaan moet worden opgenomen. Dit betekent een wijziging van de tekst van de GRD, die door alle bestuursorganen van Hardinxveld-Giessendam, en alle bestuursorganen van de huidige Drechtstedengemeenten unaniem moet worden vastgesteld. Gezien het belang van deze wijziging wordt voorgesteld dit een afzonderlijk traject te laten zijn. Het lijkt niet aanbevelenswaardig om in dit wijzigingsvoorstel ook andere, inhoudelijke of tekstuele, wijzigingsvoorstellen voor de tekst van de GRD mee te nemen. Een traject van wijziging van de tekst van de GRD vergt enkele maanden (ambtelijke voorbereiding, voorstel tot wijziging op te stellen door een van de bestuursorganen, bestuurlijke en politieke besluitvorming). Het is juridisch niet mogelijk gelijktijdig meerdere afzonderlijke wijzigingsvoorstellen in procedure te hebben. Sturing op het traject van toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de GRD is essentieel, om eventuele andere noodzakelijke wijzigingen van de tekst van de GRD (op dit moment nog niet bekend, een aantal zaken is wel in voorbereiding) niet te vertragen.

De onder de GRD vallende besluiten, verordeningen, regelingen die ook door Hardinxveld-Giessendam moeten worden vastgesteld betreffen collegebesluiten, waarvoor het traject minder tijd dan wijziging van de tekst van de GRD in beslag neemt.

6.1.2 Drechtstedennetwerk: meervoudig lokaal.

Toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de Regeling onderlinge samenwerking Drechtsteden is essentieel en een absolute voorwaarde om te komen tot een gelijkwaardige deelname van de gemeente in het netwerk van de Drechtsteden en optimale samenwerking tussen de gemeenten. De regeling voorziet in de samenwerking van de ambtelijke organisaties en uitwisseling van kennis, kunde en capaciteit van ambtenaren.

6.1.3 Verbonden partijen op Zuid-Holland Zuid niveau.

Juridisch geen effect, Hardinxveld-Giessendam maakt al onderdeel uit van de GR'en DGenJ, Veiligheidsregio ZHZ en Omgevingsdienst ZHZ. Wel zal het effect hebben op de positionering van Hardinxveld-Giessendam in die verbonden partijen: de Drechtstedengemeenten voelen zich, vanzelfsprekend met inachtneming ook hier van de principes van verlengd lokaal bestuur, met elkaar verbonden in de bepaling van de visies en in anticiperen op ontwikkelingen voor deze verbonden partijen en handelen ook daarnaar in deze verbonden partijen.

6.2 Bestuursmodel

6.2.1 Impact op de bestuurskracht van de Drechtsteden

Bestuurskracht is verbonden aan termen als 'kwaliteit van bestuur', 'effectiviteit van bestuur'. Uitbreiding van de Drechtsteden met Hardinxveld-Giessendam vergroot het geografische gebied van de Drechtsteden, vergroot ook het gebied dat samenwerkt volgens het bestuursmodel van de Drechtsteden.

Toetreding en de daaraan verbonden aanvaarding door Hardinxveld-Giessendam van de visie op de samenwerking en toekomst van de Drechtsteden en de principes van samenwerking op de bestuurskracht van de Drechtstedelijke samenwerking leidt tot een kwantitatieve toename van bestuurskracht: een groter bestand aan bestuurders die zich inzetten voor de Drechtsteden en die de uitgangspunten van de samenwerking uitdragen. In kwalitatieve zin zullen de gemeenteraad en het college van Hardinxveld-Giessendam zich nadrukkelijk moeten inzetten om bij de bestuurskracht van de Drechtsteden, die de resultante is van een ontwikkeling en samenwerking van jaren, aan te sluiten. Verwacht mag worden dat de complementariteit van Hardinxveld-Giessendam met de Drechtstedengemeenten in cultuur en structuur daar een natuurlijke basis voor zal zijn. Immers: uit onderzoeken naar bestuurskracht van Nederlandse gemeenten blijkt dat juist de wijze van besturen cultureel bepaald is.

Uitbreiding van het gebied van de Drechtsteden met Hardinxveld-Giessendam zal een positief

effect hebben op de kracht van de gemeenten gezamenlijk in bovenregionale samenwerkingsverbanden en bestuurlijke relaties. Belangrijke aanjager is het economisch profiel van Hardinxveld-Giessendam met sterke bedrijven in de maritieme maakindustrie en de geografische ligging aan de A15 waarmee ook op het dossier van bereikbaarheid de belangen en overwegingen van de gemeente goed aansluiten op die van de Drechtsteden.

Belangrijke voorwaarde voor de kracht van een overheid zijn de verbindingen en het partnerschap met de maatschappelijke arena in het werkgebied: de maatschappelijke partners en de bedrijven. Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden wordt ook de maatschappelijke arena groter, met de aansluiting van maatschappelijke partners en bedrijven uit het werkgebied van Hardinxveld-Giessendam. De maatschappelijke partners en bedrijfsrelaties van de gemeente Hardinxveld-Giessendam zullen op de Drechtstedelijke verbindingen worden aangesloten. Iets wat weer positieve impact zal hebben op de kracht van de gezamenlijke Drechtsteden in realisatie van hun gezamenlijke opgaven en zal bijdragen aan de samenleving en de kracht van de gezamenlijke Drechtsteden in relaties met maatschappelijke partners en bedrijven en andere overheden. En ook dit kan worden gezien als een deel van de sleutel tot een betere verbinding van de brede maritieme zone waarvan Hardinxveld-Giessendam en de Drechtsteden deel van uitmaken.

6.2.2 Impact op de sturingsrelaties in de politieke, bestuurlijke en ambtelijke organisatie van de Drechtsteden.

De politieke arena zal met de toetreding van de raad van Hardinxveld-Giessendam tot de Drechtsteden groter worden. De Drechtraad zal groeien van 45 naar 51 leden, het aantal politieke groeperingen zal gelijk blijven op acht. Ook alle aan de Drechtraad verbonden gremia zullen uitbreiden met vertegenwoordiging uit Hardinxveld-Giessendam. In de inventarisatie is opgenomen hoe de uitbreiding in de huidige samenstelling van de Drechtraad en met de huidige samenstelling van de raad van Hardinxveld-Giessendam uitwerkt in stemgewicht per gemeente en per fractie.

Een praktisch punt dat verbonden is aan de uitbreiding van de Drechtraad en de daaraan verbonden gremia is de voor de Drechtstedendinsdagen benodigde omvang van de vergaderlocatie. De basislocatie voor de Drechtstedendinsdag, de raadszaal van het gemeentehuis van Zwijndrecht, is met de huidige Drechtraad van 45 leden al krap bemeten, ook wat betreft de omvang van de publieke tribune. Voor een goede vergadercultuur en –structuur zijn adequate voorzieningen een basisvoorwaarde. Op korte termijn zal een traject moeten starten hoe aan deze basisvoorwaarde op de basislocatie en de andere locaties van de Drechtstedendinsdag kan worden blijven voldaan.

Ook de bestuurlijke arena zal beperkt groter worden, zowel in de reguliere overleggen waaraan bestuurders van Hardinxveld-Giessendam gaan deelnemen, alsook in aantallen bilaterale bestuurlijke overleggen en –afstemmomenten Dit zal echter beperkt zijn omdat ook op dit moment al bilaterale adhocoverleggen plaatsvinden die nu ingebed kunnen worden in de reguliere structuur. In het Drechtstedenbestuur is conform de regelgeving en afspraken binnen de Drechtsteden elke gemeente vertegenwoordigd. Met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam wordt ook een bestuurder van deze gemeente lid van het Drechtstedenbestuur, waarmee het Drechtstedenbestuur in de huidige constellatie uitbreidt tot acht leden, naast de voorzitter. De portefeuilleverdeling is een bevoegdheid van het bestuur zelf, wijzigingen en verschuivingen daarin zullen dan ook door het Drechtstedenbestuur na toetreding zelf worden bepaald en gecommuniceerd met de Drechtraad.

Voor de ambtelijke organisatie geldt hetzelfde. Ook hier zal het aantal deelnemers in de reguliere ambtelijke overleggen in het netwerk toenemen, en daarnaast zal ook het aantal bilaterale en aantallen andere ambtelijke overleggen licht toenemen. Tegelijkertijd zal de samenwerking de uitwisselingsmogelijkheden van kennis, kunde en capaciteit voor alle gemeenten laten toenemen.

6.3 Financiële positie Hardinxveld-Giessendam

Een van de randvoorwaarden die middels de zienswijze door de huidige deelnemers is gesteld, is de solide financiële positie van Hardinxveld-Giessendam. Op basis van de ‘toezichtsbrief 2015’ van de toezichthouder Provincie Zuid-Holland, mag worden geconcludeerd dat de financiële positie van Hardxinveld-Giessendam voldoende solide is. De toezichthouder constateert dat de begroting 2015 en de meerjarenraming 2016-2018, met uitzondering van 2017, structureel en reëel in

evenwicht zijn en dat de gemeente daarmee onder het reguliere repressieve toezicht valt.

7. Impact op de organisatie GRD

7.1 Inleiding

De GRD zorgt voor efficiënte en effectieve uitvoering van taken op het terrein van sociale zaken, belastingheffing en –invordering, sociaal geografisch onderzoek, ingenieurstaken, bedrijfsvoering en facilitaire diensten. Daarnaast behartigt de GRD gemeenschappelijke belangen op diverse beleidsterreinen, daar waar dossiers een duidelijk regionaal of bovenregionaal karakter hebben en waarbij een regionale aanpak meerwaarde heeft.

De GRD voert taken uit die door de gemeenten zijn overgedragen of opgedragen. De GRD is een zelfstandige organisatie met vastgelegde rechten en plichten. Onder de GRD valt een aantal uitvoerende regionale diensten. Er zijn op dit moment 5 regionale diensten, een regiebureau en een regiogriffie:

- Servicecentrum Drechtsteden
- Sociale Dienst Drechtsteden
- Gemeentebelastingen Drechtsteden
- Ingenieursbureau Drechtsteden
- Onderzoekcentrum Drechtsteden
- Bureau Drechtsteden (staf en regie).
- Regiogriffie

7.2 De toegevoegde waarde van toetreding voor de organisatie GRD

Voor de GRD is op dit moment de eerste prioriteit om de dienstverlening aan de zes eigenaren c.q. de klanten zo goed en efficiënt mogelijk uit te voeren. Vanuit die opdracht is de mogelijke toetreding dan ook beoordeeld. De toegevoegde waarde van toetreding van Hardinxveld-Giessendam voor de GRD-organisatie kan uiteraard niet los worden gezien van het politiek-bestuurlijke belang van het behalen van de inhoudelijke beleidsdoelstellingen.

In algemene zin is, alleen vanuit het oogpunt van de uitvoeringsorganisatie GRD, toetreding van een nieuwe deelnemer geen noodzaak. De organisatie draait op dit moment goed maar heeft de handen vol om bestaande en nieuwe taken met minder middelen met een gelijkblijvende kwaliteit uit te voeren. Toetreding biedt op onderdelen (op termijn) zeker kansen, maar op onderdelen ontstaan ook risico's. Het is voor de GRD de kunst om per onderdeel de juiste maat te hebben. Voor sommige dochters biedt uitbreiding kansen om

dichter bij de juiste maat (de optimale balans tussen kwaliteit en kosten) te komen, voor anderen lijkt dat optimum reeds bereikt en draagt toetreding niet of nauwelijks bij aan kwaliteit en/of kostenreductie.

Kansen

- ***Schaalvoordeel***: in algemene zin kunnen we stellen dat uitbreiding van de dienstverlening leidt tot lagere kosten per product, mits geen nieuwe (investering-)kosten gemaakt moeten worden om de uitbreiding tot stand te brengen. Voor een deel van de diensten zal geen schaalvoordeel worden behaald; met name op de adviesdiensten is uitbreiding van dienstverlening recht evenredig verbonden met de kosten. Daar waar de dienstverlening meer gericht is op 'bulkproductie' zijn zeker kansen voor kostenverlaging over het geheel. Dit is aan de orde bij (onderdelen van) het Ingenieursbureau, het Servicecentrum en de Gemeentebelastingen. In algemene zin kan aangenomen worden dat beperkt voordeel mogelijk is bij alle onderdelen waar overheadkosten zijn verwerkt in de tarieven.

- ***Verruiming arbeidsmarkt***: met toetreding van Hardinxveld-Giessendam tot deze regio verruimen de mogelijkheden tot arbeidsmobiliteit voor onze medewerkers. Uiteraard werkt dit ook de andere kant op en hebben medewerkers van Hardinxveld-Giessendam na toetreding toegang tot onze interne arbeidsmarkt. Overwogen kan worden om onze arbeidsmarkt al eerder open te stellen voor medewerkers van Hardinxveld en vice versa, vooruitlopend op definitieve (formele) besluitvorming, mits dit ook in het licht van arbeidsvoorwaarden kan.

Risico's

- ***Governance***: de relaties tussen GRD-organisatie en de klantorganisaties zijn voor een heel groot deel vertaald in een, inmiddels complexe, governancestructuur waarin afspraken zijn vastgelegd over taken, bevoegdheden, overleggremia, toezicht, informatievoorziening etcetera. De organisatie van de GRD is hierop ingericht en in de huidige vorm in staat om deze kaders en afspraken op te nemen in de werkprocessen. Wel kost dit veel tijd en energie en is er vanuit de organisatie een nadrukkelijke wens om de focus op governance niet nog verder te doen toenemen. Toetreding van een nieuwe deelnemer zal niet leiden tot aanpassing van de bestaande kaders, maar maakt wel dat de overleggen met klantorganisaties c.q eigenaren worden uitgebreid en het komen tot afstemming lastiger kan worden en hiermee energie en tijd verloren kan gaan. Met name in het ambtelijke domein vraagt dit in de eerste fase van invlechting om goede afspraken en afstemming over taken en rollen en goede toelichting over de wijze waarop de bestaande mandaten door de dochterorganisaties worden uitgevoerd.

- ***Nabijheid***: de GRD is van en voor de gemeenten. Het is voor ons belangrijk te weten wat onze eigenaren en klanten nodig hebben en van ons verwachten. De GRD heeft als doel om goede bedrijfsvoering te verbinden aan goede klantrelaties. Enerzijds een probleemloze levering van diensten, tegen de laagste kosten, minste tijd en grootste gemak. Anderzijds willen en moeten wij kunnen inspelen op de wensen van de gemeenten, op basis van een goede onderlinge relatie en van onze kennis van de gemeenten en de zaken waar zij mee te maken hebben. Nabijheid, in zowel fysieke als overdrachtelijke zin, is belangrijk om ons werk goed uit te voeren. Bij uitbreiding van ons werkgebied (in letterlijke zin) bestaat het risico dat onze kwaliteit 'nabijheid' onder druk komt te staan. Medewerkers moeten grotere afstanden afleggen en zullen mogelijk minder contact hebben met de thuisbasis van de GRD als zij op afstand bij de klantorganisaties aan het werk zijn. Het is belangrijk om met de nieuwe deelnemer afspraken te maken over de wijze waarop GRD-medewerkers op locatie werken en hoe zij voldoende in de gelegenheid worden gesteld in verbinding te blijven met de GRD-organisatie. Vice versa is het goed om te investeren in goede kennis en informatie aan de medewerkers van Hardinxveld-Giessendam over de GRD en over het netwerk als geheel en te stimuleren dat medewerkers

in de breedte van dit netwerk actief kunnen zijn.

- ***Periode van invlechting, druk op organisatie***: Een invlechting is een arbeidsintensief traject voor zowel onze organisatie als de nieuwe toetreder. De organisatie zal, afhankelijk van de implementatieplanning, gedurende een lange periode meer of minder intensief bezig zijn met alle invlechtingswerkzaamheden. De tijd en energie kan slechts 1 keer worden ingezet en er bestaat een risico dat de uitvoering van reguliere taken tijdelijk onder druk komt te staan. Mogelijk is het noodzakelijk hiervoor tijdelijk formatie voor in te zetten, vanuit de eigen organisaties of van buiten.

7.3 Servicecentrum Drechtsteden

7.3.1 Kwalitatieve impact

De kwalitatieve impact voor het SCD bij het toetreden van Hardinxveld-Giessendam wordt aan de ene kant positief beïnvloed door de verdere toename van de schaalgrootte en de inbreng van de kennis en ervaring van Hardinxveld-Giessendam. Aan de andere kant wordt de kwalitatieve impact negatief beïnvloed als er een afwijking zit in werkprocessen en gebruikte systemen van Hardinxveld-Giessendam. Dus hier geldt ook, net als bij de kwalitatieve impact, dat de kwalitatieve impact sterk afhankelijk is per afdeling/werkproces.

Voor het SCD zal de continuïteit van de dienstverlening maar in beperkte mate toenemen. Echter geldt voor elke uitbreiding een verdere toename in de schaalgrootte die bijdraagt aan een betere continuïteit van de dienstverlening en zal daarnaast een positief effect hebben op de werkgelegenheid binnen de aangesloten organisaties

Voor het SCD zal de efficiency naar verwachting in beperkte mate toenemen. Bij het aansluiten van Hardinxveld-Giessendam op het regionale Producten en Diensten aanbod, is er in ieder geval niet of nauwelijks sprake van risico voor de Drechtsteden in een verslechtering van de efficiency.

Voor wat betreft de stuurbaarheid van processen is er voor het SCD nauwelijks effect te verwachten doordat de huidige sturingsmechanisme nauwelijks worden beïnvloed bij de uitbreiding van één nieuwe partner.

Doordat specifieke kennis en ervaring van Hardinxveld-Giessendam wordt toegevoegd aan het SCD kan dit de kwaliteit van de producten en diensten zeker ten goede komen.

Een aantal uitgangspunten zijn wat betreft het SCD van toepassing en belangrijk om te melden:

- Bij toetreding moet onderscheid gemaakt worden in minimaal twee soorten kosten: (a) Transitiekosten/ initiële kosten voor de aansluiting en (b) kosten t.b.v. reguliere exploitatie.
- De te maken transitiekosten/initiële kosten zijn voor de nieuwe eigenaar of voor het collectief van eigenaren, en kan het SCD als cost- center niet dragen.
- Uitgangspunt voor de ICT infrastructuur is om volledig te integreren met de bestaande

infrastructuur van Drechtsteden om daarmee de gewenste efficiency te behalen. Concreet betekent dit dat de Drechtsteden infrastructuur uitgebreid moet worden en bij voorkeur niet geïntegreerd moet worden met de ICT middelen van Hardinxveld-Giessendam. Daarvoor zijn de vervangingsplannen van de Infrastructuur van Hardinxveld-Giessendam van belang om te kijken wat de logische momenten zijn voor de overstap naar de infrastructuur van Drechtsteden.

- SCD neemt in principe alleen (staf) personeel over als aanvullende personele capaciteit nodig is (mogelijk minder volume nodig) en wat voldoet aan de kwalitatieve maatstaven van het SCD.
- Binnen Drechtsteden werken we zaakgericht. Momenteel loopt de verwerving van een digitaal klant, zaak en archiefsysteem als vervanger van Mozaïek. Dit wordt dus ook het digitale archief, er wordt geen post doorgestuurd. Hardinxveld-Giessendam moet zich conformeren aan de Beheerregels archief- en informatiebeheer die binnen Drechtsteden gelden (door ONS-D vastgesteld) en komt zonder archiefachterstanden over.
- Een aantal applicaties zijn randvoorwaardelijk en kritisch voor de bedrijfsvoering te noemen. De impactanalyse moet hierover uitsluitsel geven. Bijvoorbeeld de applicaties die we gebruiken voor financiële en personele systeem (Centric Key2Finance, Cognos en ADP).

- Binnen Drechtsteden wordt gewerkt volgens de 9 I&A principes (door ONS D vastgesteld):
  - Uniformering, standaardisering, rationalisatie en flexibilisering wordt maximaal nagestreefd uit oogpunt van bedrijfscontinuïteit en efficiency.
  - Alle niet wettelijke projecten worden pas uitgevoerd bij een positieve Business case waarin alle kosten en opbrengsten inzichtelijk zijn gemaakt.
  - De klantorganisatie conformeert zich aan Drechtsteden breed ontwikkeld Informatiebeleid- en strategie én de werkwijzen, applicaties en structuren die nodig zijn om de in het Transitieplan geformuleerde opgave zo efficiënt en effectief mogelijk uit te kunnen voeren.
  - De I&A-functie betreft het hele speelveld en zowel de klanten als GRD, CIO en SCD-ICT hebben hierin een gezamenlijke (investerings)verplichting hun deel van de I&A-functie professioneel in te richten.
  - De regie en uitvoering van taken worden daar gelegd (klanten, intern GRD, SCD-ICT, dan wel extern: outsourcing) waar sprake is van toegevoegde waarde. Mogelijkheden tot (bij)sturing(flexibilisering), duur van de werkzaamheden, continuïteitsvraagstukken en benodigde inspanningen om kennis en kunde op peil te houden vormen daar de criteria voor.
  - De klant is eigenaar, initiator, opdrachtgever en financieel drager van ambitieprogramma's en projecten en innovaties.
  - Binnen de I&A-functie wordt ruimte in tijd en geld gecreëerd om innovaties na te streven en te initiëren.
  - Het SCD-ICT is geen softwarehuis, daarom wordt niet of nauwelijks zelf ontwikkeld. Eventueel noodzakelijk maatwerk wordt ingekocht en bestaand zelf ontwikkeld maatwerk moet worden heroverwogen (bijvoorbeeld Mid-Office).
  - Bij eventuele uitbreiding van de klanten wordt het sharingconcept en niet het hostingconcept toegepast

7.3.2 Kwantitatieve impact

Het SCD brengt voor haar dienstverlening kosten in rekening bij Hardinxveld-Giessendam. Deze kosten zijn gebaseerd op een verrekensystematiek. In essentie houdt dit in dat de totale kosten van het SCD met een bepaalde verhouding wordt verdeeld over de eigenaren. De financiele impact voor het SCD wordt in dit geval dus voornamelijk beïnvloed door de absolute stijging van de kosten bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam (toename van de grootte van de totale 'taart') en in mindere mate door het gedeelte wat we uiteindelijk aan Hardinxveld-Giessendam doorbelasten (het stuk van de 'taart' voor Hardinxveld-Giessendam). De factoren voor de absolute stijging van de kosten is per afdeling, of liever gezegd per bedrijfsvoeringsproces, verschillend. Waar bij een bedrijfsvoeringsproces de toename van het werk binnen de huidige capaciteit opgevangen kan worden, kan bij een ander bedrijfsvoeringsproces

net het kantelpunt worden bereikt en is een additionele investering nodig. Een grove schatting is dat de formatie van het SCD toeneemt met circa 11 fte. indien Hardinxveld-Giessendam het basispakket van het SCD afneemt. De adviesuren en bodes leiden tot een directe uitbreiding in capaciteit van circa 4 fte. De overige fte. zijn verdeeld over de andere onderdelen.

Voor wat betreft de kosten van de SCD-dienstverlening ten opzichte van de huidige tarieven kan over het algemeen gesteld worden dat kosten voor adviesdiensten een evenredige stijging zullen kennen (tarief blijft per product dus gelijk) en de productiediensten een minder evenredige stijging (dus het product wordt goedkoper). Verder zal de overhead niet of nauwelijks stijgen. Er zijn slechts 2 uitzonderingen; voor ICT en mogelijk ook voor JKC.

- Afdeling ICT
  Gemiddeld kan worden gesteld dat bij een toename van het gebruik van de ICT infrastructuur met meer dan 10-15% (werkplekken, account, servers, databases, storage, etc), dit een kantelpunt betekent voor de ICT infrastructuur en zal leiden tot significante uitgaven in hard- en software. Bij een toename van minder dan 10-15% zal de beheerlast beperkt toenemen met alleen de direct gerelateerde kosten. Een uitzondering hierop is het aantal applicaties. Het gebruik van afwijkende applicaties (anders dan de gekozen standaard applicatie binnen de Drechtsteden) leidt al bij elke extra applicatie direct tot stijging van de beheerlast. Met andere woorden; het direct starten van applicatieconsolidaties zal er voor zorgen dat de stijging van de beheerlast minder snel zal toenemen.

- Afdeling JKC
  Bij het Juridisch Kenniscentrum stuurt de manager nu zelf ook nog teams aan, daar zou door de toetreding van Hardinxveld-Giessendam een kantelpunt bereikt kunnen worden waardoor inzet van een teamleider nodig is. Het ziet er echter niet naar uit dat dit bij toetreding Hardinxveld-Giessendam al het geval zal zijn, maar bij verdere uitbreiding van eigenaren c.q. klanten zal dat wel aan de orde zijn.

"Hoog over" kosten opstelling Dienstverlening SCD aan Hardinxveld-Giessendam

Indeling	**Basiskosten HG** bij toepassing binnen SCD gehanteerde normen, mede gebaseerd op referentiegemeente Drechtsteden ('basistarief')	**Meerkosten bij handhaving huidige vraag HG** ten opzichte van referentieprijs, op basis van verschil in afname tussen referentiegemeente en opgave HG (zelf beïnvloedbaar, 'pluspakket')
ICT	993.493	149.136
Variabele print/telefonie		113.165
P&O Advies en Beheer	173.264	8.597
Financiën (excl. financieel advies)	150.400	-
Juridisch advies	88.473	138.340
Inkoop advies	50.575	85.978
Communicatie advies	65.472	270.072
Bodes	104.230	56.805
Schoonmaak	73.000	159.825
Doc. F advies, Verzekeringen, Facilitair	178.387	-
Overhead inschatting (17%)	319.140	147.688
Totaal excl. migratie	**2.196.434**	**1.129.606**

Toelichting

Deze kostenopstelling is indicatief, pas na formele bestuurlijke besluitvorming over toetreding wordt formele offerte opgesteld.

De opstelling is ingedeeld in basiskosten en meerkosten om zo een betere vergelijking mogelijk te maken. In de basiskosten zijn zo veel mogelijk die kosten opgenomen die in lijn zijn met de Drechtsteden gemeenten (lees: referentie gemeenten).

In de kolom meerkosten staat wat extra is opgevoerd door eigen opgave van Hardinxveld-Giessendam (Hardinxveld-Giessendam). De eigen opgave is hoger dan de huidige eigenaren gemiddeld van het SCD afnemen waardoor – bij handhaving van deze vraag- de kosten hoger uitvallen dan van de referentiegemeente. Hardinxveld-Giessendam kan deze kosten voor dit pluspakket zelf beïnvloeden en waar gewenst naar beneden brengen door de afname in lijn te brengen met de gemiddelde afname van de huidige eigenaren.

Deze kostenopstelling bevat uitsluitend de jaarlijkse structurele lasten (exploitatie) en kosten zijn dus exclusief de (eenmalige) transitie en implementatiebegroting (welke dient te worden opgesteld na een intensieve tweezijdige impactanalyse).

De opstelling is qua prijsstelling gebaseerd op begroting 2015 en binnen Drechtsteden gehanteerde verrekensystematiek 2013.

De gebruikte volumes voor "basis" en "meer" zijn opgenomen in de tabel "Gebruikte aantallen basis en meerkosten". Hieronder wordt op een aantal punten specifiek in gegaan:

- Variabele kosten zoals print en telefonie zijn exclusief en worden afgerekend naar gebruik. Deze zijn overigens conform opgaven Hardinxveld-Giessendam opgenomen in de kolom meerkosten.
- Adviesuren: De benodigde, door Hardinxveld-Giessendam opgevoerde, adviesuren zijn op alle onderdelen (P&O, Inkoop advies, Juridisch advies, Communicatie advies) hoger dan de referentiegemeentes Drechtsteden.
- ICT: De accounts en werkplekken in Hardinxveld-Giessendam zijn hoger dan in de referentiegemeentes Drechtsteden. Hardinxveld-Giessendam heeft 347 accounts en 191 werkplekken voor 97,86 fte. Het huidige contract van Hardinxveld-Giessendam met Novell is gebaseerd op het aantal

formatieplaatsen, er zijn voor Hardinxveld-Giessendam in dat contract geen hogere kosten bij hogere afname. De daarmee gepaard gaande kosten bij Drechtsteden zijn in de tweede kolom toegevoegd "meerkosten na eigen opgave Hardinxveld-Giessendam".

- ICT: Hardinxveld-Giessendam heeft 334 applicaties. In de kostenopstelling is een referentiegemeente gebruikt omdat de verrekening plaats vindt a.h.v. applicatiepunten. De applicatiepunten zijn gebaseerd op 340.
- Schoonmaak: In de basis zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het gemeentehuis.
- Bodes: Binnen de Drechtsteden wordt op dit moment bekeken of het verzorgen van bodediensten nog onderdeel moet zijn van het Servicecentrum Drechtsteden. Naar verwachting neemt de Drechtraad hierover op 9 juni een definitief besluit.

Gehanteerde aantallen basis-en meerkosten

Volumes (aantallen)	Basiskosten	Meerkosten	Totaal
Personeel			
Formatie (fte)	98	-	98
Jaaropgaven	209	-	209
ICT			
Werkplekken	191	-	191
Accounts	191	156	347
Printer (vast)	10	-	10
Applicatie (punten)	340	-	340
Variabele kosten printer en telefonie	-	€ 113.165	€ 113.165
Advies (uren)			
Inkoop	500	1.525	2.025
Juridisch	1.100	1.720	2.820
Communicatie	800	3.300	4.100
Personeelsadvies	470	105	575
Facilitair			
Bodes	2,00	1,09	3,09
Schoonmaakcontract	€ 73.000	€ 159.825	€ 232.825
Financien			
Facturen en nota's	8.000	-	8.000

7.3.3 Invlechting

Hoeveel tijd nodig is voor de invlechting verschilt per afdeling. Voor de afdelingen waar voornamelijk adviesdiensten worden geleverd, kan dit binnen 1 kwartaal gebeuren. Voor de afdelingen Personeel en Organisatie (P-Beheer) en Facilitair is daarvoor bij benadering een half jaar nodig. Voor een volledige invlechting van de ICT-omgeving is ook een half jaar nodig, als Hardinxveld-Giessendam 'schoon' overkomt. Is dat niet het geval dan is meer tijd nodig en zullen meer kosten worden gemaakt door het in stand moeten houden van dubbele systemen Bepalend daarbij is zeker ook de periode die Hardinxveld-Giessendam zelf nodig heeft om bestaande contracten op te zeggen, bestanden om te zetten.

7.4 Sociale Dienst Drechtsteden

7.4.1 Kwalitatieve impact

Bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam kan de SDD, na een implementatieperiode, de huidige dienstverlening garanderen. Uitbreiding met 1 gemeente van een dergelijke omvang heeft nauwelijks tot geen invloed op dienstverlening(sprincipes), processen, beleid en dergelijke. Voor de continuïteit van de dienstverlening heeft uitbreiding, gezien de omvang, in kwantitatieve zin geen meerwaarde en er zijn geen gevolgen voor de organisatiestructuur. In kwalitatieve zin werkt de SDD continu aan verbetering van de dienstverlening, dat staat los van een nieuwe toetreder. Afhankelijk van het profiel van de klanten van Hardinxveld-Giessendam kan er wel op sommige punten een accentverschuiving plaatsvinden in de dienstverlening. Dit vormt echter geen risico en kan binnen de dienstverlening worden ingepast.

Voor wat betreft de WMO taken voert de SDD in delegatie de maatwerkvoorzieningen uit. Bij toetreding zal ook Hardinxveld-Giessendam deze taken moeten delegeren aan de SDD en daarmee volledig aansluiten bij het daartoe vastgestelde beleid. De algemene voorzieningen zijn en blijven een lokale verantwoordelijkheid die in deze regio wel door meervoudig lokale afstemming wordt uitgevoerd.
De budgetverantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen (voorzieningen van de maatschappelijke zorg) is belegd bij de **centrumgemeente Dordrecht** (regio Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden). Voor de gehele centrumgemeenteregio organiseert de SDD de maatwerkvoorzieningen dus hierin zal bij toetreding van Hardinxveld tot de Drechtsteden niets veranderen.

Of uitbreiding van de dienstverlening leidt tot meer afstemming en complexere sturingsvraagstukken hangt van een aantal factoren af. Hardinxveld-Giessendam is bijvoorbeeld onderdeel van een andere arbeidsmarktregio en participeert mogelijk in andere netwerken, waar de Drechtsteden of SDD niet in zitten. Ook contractpartners WMO kunnen verschillen. Dit hoeft sturing niet complexer te maken maar vraagt wel meer afstemming, zeker in de eerste periode.

7.4.2 Kwantitatieve impact

Algemeen
Er zijn Rijksbudgetten en gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van (wettelijke) taken. Afspraken zijn gemaakt over financiering en liggen vast in het financieringsbesluit. Bij toetreding gelden deze afspraken onverkort voor Hardinxveld-Giessendam. Op hoofdlijnen komen deze afspraken op het volgende neer.

0. Er zijn taken waarvoor de bijdrage gebaseerd is op voor- en nacalculatie (Wmo individuele voorzieningen van vóór 1 jan 2015; Kinderopvang; Schuldhulpverlening).
1. Er zijn taken waarvoor geldt dat de Rijksbijdragen 1 op 1 worden overgemaakt naar de SDD en uitvoering vindt plaats op basis van financiële solidariteit (Participatiewet, gedecentraliseerde Awbz-taken, inkomensondersteuning, IOAW, IOAZ).
2. Verrekening vindt plaats middels facturatie per gemeente (Wet op de Lijkbezorging).
3. Verrekening vindt plaats middels facturatie bij de centrumgemeente (Lijkschouwingen).
4. Er wordt gewerkt met een voorschot en aan het eind van het jaar wordt afgerekend op basis van nacalculatie (BBZ).
5. De bijdragen voor het Minimabeleid en de Apparaatskosten zijn gebaseerd op het vijfjaar voortschrijdend gemiddelde bijstandsontvangers.

Bij financiële solidariteit (punt 2) worden voordelen en tekorten gezamenlijk door de gemeenten via verdeelsleutels gedragen. Mocht bij de start sprake zijn van een tekort of overschot (bij Hardinxveld-Giessendam, de GRD of aan beide kanten), dan wordt tegen die tijd bekeken op welke manier hiermee omgegaan wordt.

De taken die uitgevoerd worden op basis van facturatie, voor- en nacalculatie of die gebaseerd zijn op het vijfjaar voortschrijdend gemiddelde bijstandsontvangers, hebben geen effect op de kosten van de huidige eigenaren.
Binnen het participatiebudget maken de middelen Wsw onderdeel uit van de begroting van de GR Drechtwerk. Tekorten en overschotten van de GR Drechtwerk worden door GR Drechtwerk verrekend met de gemeenten. Dit zal ook gaan gelden voor Hardinxveld-Giessendam.

Op basis van de klantaantallen, aantal aanvragen en bezwaren gaat de uitbreiding gepaard met een

behoefte aan om en nabij 10 fte dienstbreed, zowel voor uitvoering (ca. 9,0 fte) als voor staftaken. Uitbreiding van management is niet aan de orde. Het betreft hier evenwel een grove schatting en is gebaseerd op de huidige taken, beleid, normen, werkwijze, processen en dienstverlening van de SDD. Een precieze berekening volgt in een latere fase en kan dus hoger, maar ook lager uitvallen. Wanneer uitbreiding van capaciteit opgevangen kan worden binnen de bestaande capaciteit van de SDD, heeft dit een kostenverlagend effect voor de huidige eigenaren. Op dit moment is het nog niet mogelijk aan te geven of dat zo is en zo ja, wat hiervan de omvang is. Gezien de omvang van de toetredende gemeente, zal het gaan om minimale effecten.

Voor de implementatie zal tijdelijk extra capaciteit nodig zijn en kan er sprake zijn van transitiekosten. De Sociale Dienst heeft hiervoor geen middelen. De kosten moeten worden opgevangen binnen het netwerk of door Hardinxveld-Giessendam. Een precies overzicht van implementatiekosten is op dit moment nog niet te geven.

Indicatief beeld kosten
HG gaat indicatief € 614.000 bijdragen in de uitvoeringskosten. Dit bedrag is berekend op basis van de kostprijs van het huidige apparaat en een toename van de uitvoeringskosten met 1,99% a.g.v. toetreding van HG. De 1,99% toename is berekend op basis van de huidige klantaantallen (4.874; 5 jaars gemiddelde Drechtsteden) en de verwachte toename van 97 (5 jaars gemiddelde HG).

De kosten van de uitkeringen zelf zullen naar verwachting niet wijzigen, de klanten die HG nu heeft gaan over naar SDD en de kosten die daarmee samenhangen blijven ook gelijk. Wat wel kan gaan verschillen is hoe de netto kosten (uitgaven uitkeringen minus rijksbijdrage) worden verdeeld over de gemeenten.

Dat is van veel factoren afhankelijk (zie hiervoor), sommige gegevens zijn momenteel niet bekend. Kosten zijn ook niet 1 op 1 te vertalen vanuit aantallen klanten. Gezien de omvang van HG in het geheel (< 2%) is de verwachting dat de impact gering is. Met name voor de huidige eigenaren. Dit komt ook omdat HG relatief weinig klanten heeft en naar verwachting geen groot verlies leidt op de uitkeringskosten minus de rijksbijdrage. Dit kan betekenen dat HG bij toetreding mee zou gaan betalen voor tekorten bij andere gemeenten want het tekort wordt omgeslagen op basis van het relatief aantal uitkeringen.

Om een onderbouwde prognose van dit effect te kunnen geven is een uitgebreide analyse nodig die in deze fase van het onderzoek niet mogelijk was..

De invloed op de kosten van de huidige eigenaren is minimaal, met name door de relatieve toename van bijna 2%.

- Op de kosten van de uitkeringen is een uitbreiding van de werkzaamheden van bijna 2% nauwelijks materieel. We belasten door op basis van financieringsafspraken die kunnen afwijken van de werkelijke directe kosten per gemeente. Dit heeft effect, het maximale risico is dat de kosten van de eigenaren 2% toenemen. We verwachten echter rond of boven de nullijn uit te komen.

- Op de directe uitvoeringskosten (apparaatskosten, personeelsuitbreiding en kosten werkplek) heeft toetreding geen invloed, want tegenover deze kosten staat een bijdrage. Een gering deel van de apparaatskosten betreft constante (indirecte) kosten. Een uitbreiding van 2% van de werkzaamheden over een gering bedrag aan constante indirecte kosten is gering.

7.4.3 Invlechting

Voor de invlechting van de dienstverlening van de SDD aan inwoners van Hardinxveld-Giessendam is een doorlooptijd van 1 jaar nodig. Dit betreft zowel de ‘harde’ als de ‘zachte’ kant, waaronder:

- klanten en inwoners informeren
- aanpassen van de website en drukwerk
- gremia cliëntenparticipatie samenvoegen
- technisch aanpassen verordeningen en mandaatbesluit op uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam
- inrichten ICT systemen
- samenvoegen van gegevensbestanden
- kennismaken met nieuwe contractpartners
- eventuele nieuwe medewerkers trainen en inwerken
- huidige medewerkers laten kennismaken met Hardinxveld-Giessendam
- kennismaken met en informeren van de gemeenteraad Hardinxveld-Giessendam.

Specifiek ten aanzien van de lopende WMO contracten wordt de lijn aangehouden dat, waar mogelijk, inwoners van Hardinxveld-Giessendam hun diensten gaan betrekken vanuit de lopende contracten binnen de Drechtsteden. Er is op voorhand geen vanzelfsprekendheid dat de SDD de

lopende contracten van Hardinxveld-Giessendam overneemt. De impact daarvan op de indicatiestelling/bedrijfsvoering en de administratieve systemen is namelijk heel groot.

Voor wat betreft de taken op het gebied van werk en inkomen (inclusief minimabeleid en schuldhulpverlening) is niet de datum van het besluit tot toetreding tot de GRD leidend, maar de datum van het besluit tot uittreding uit de RSD AV. Hiervoor dient met andere woorden terug gepland te worden.

7.5 Gemeente Belastingen Drechtsteden

7.5.1 Kwalitatieve impact

Continuïteit van de dienstverlening
Bij toetreding is sprake van een taakuitbreiding van de GBD van ongeveer 7%. De dienstverlening is gewaarborgd. Evenwel zijn de kwaliteit van de huidige belastingbestanden en de huidige wijze van belastingheffing bepalend voor de realisatie van een snelle overdracht.

Stuurbaarheid van de processen
De GBD werkt in naam van de gemeente. Dat betekent dat belastingzaken worden afgehandeld in naam van de gemeente(briefpapier etc). De besluitvorming van de raad over belastingzaken is vanzelfsprekend gewaarborgd. De GBD geeft prognoses en adviezen. De paragraaf lokale heffingen in de begroting worden door de GBD aangeleverd, maar zijn altijd het product van de interne gemeentelijke besluitvormingsprocessen.

Kwaliteit van het product, productontwikkeling
De GBD levert hoogwaardige producten en staat bekend als een innovatieve en dienstverlenende organisatie. Dat geldt zowel voor de belastingheffing als voor de activiteiten op het gebied van de geo-informatie en de data-analyses.

Omvang van de uitbreiding
De omvang van de uitbreiding zal in het licht van de lopende taakstellingen slechts leiden tot een vertraging van de realisatie van de besparingen.

Capaciteit
De huidige capaciteit is op termijn afdoende om de uitbreiding op te vangen.

Processen en systemen
Omdat de belastingsystemen van de huidige dienstverlener en de GBD afkomstig zijn van dezelfde leverancier is hier geen groot probleem te verwachten. Zoals eerder genoemd is wel de kwaliteit van de huidige databestanden van belang. Daarover hebben wij geen informatie. Dat vraagt dus nader onderzoek. Ook de software leveranties op het terrein van de geo-informatie e.d. vraagt om een nader onderzoek,

Derden
Contracten met derden zullen herzien moeten worden. De impact hiervan is beheersbaar, maar vraagt wel enige tijd.

7.5.2 Kwantitatieve impact

Voor het inschatten van de kosten voor Hardinxveld-Giessendam zijn de volgende uitgangspunten voor de te leveren dienstverlening gehanteerd:

- inzetten op opbrengstmaximalisatie
- Huisstijl Hardinxveld-Giessendam hanteren
- Wethoudersbrief verzenden bij aanslag
- Uitvoeren Top 500
- Hoorgesprekken op locatie organiseren
- Accept e-mail
- Verzorgen voorzet woonlasten paragraaf
- Geen overgang personeel gemeenten/SVHW
- Aanslagregels Hardinxveld-Giessendam in 2013: 33.546 (Bron SVHW)
- Kwaliteit van alle bestanden op huidig niveau van GBD

Indicatie bijdrage Hardinxveld-Giessendam:

Op basis begroting 2015					
Deelnemers			Volledige toepassing bijdrageregeling		
	Aanslagregels 2013		Bijdrage (x € 1.000)		Volume voordeel huidige deelnemers
	oud	nieuw	oud	nieuw	
Dordrecht	*282.731*	*282.731*	2.299	2.103	-197
Hardinxveld/Giessendam		*33.546*		249	
Hendrik-Ido-Ambacht	*50.639*	*50.639*	412	377	-35
Papendrecht	*47.610*	*47.610*	387	354	-33
Sliedrecht	*47.915*	*47.915*	390	356	-33
Zwijndrecht	*73.300*	*73.300*	596	545	-51
Totaal	*502.195*	*535.741*	4.084	3.984	
Inkomsten invordering			300	400	
Totale Lasten (saldo 0)			**4.384**	**4.384**	
Volume opbrengst			100.000	107.000	
Ratio kosten/opbrengst			4,38	4,10	
Bruto-bijdrage H'veld/G'dam	249				
Geo-informatie	Op basis van overeenkomst				
Op basis afname volledige pakket					
WKPB-voorziening	3.000				
BAG-dienstverlening	11.000				
Functioneel RO-beheer	3.000				
Drechtmaps	12.000				
BGT/beheer GBKN	21.000				
Beeldmateriaal	9.000				
Totaal	**59.000**	per jaar			
Voor geo-activiteiten zeer beperkt voordeel voor andere gemeenten					

Efficiency van de dienstverlening
De uitbreiding van de dienstverlening leidt tot een relatief hoog schaalvoordeel. De taken kunnen vrijwel geheel binnen de huidige capaciteit worden uitgevoerd. In de transitieperiode is er echter tijdelijk sprake van een verhoogde capaciteitsvraag. Ook hier speelt de kwaliteit van de huidige dienstverlening een grote rol. Deze capaciteit kan flexibel worden ingevuld. Omdat de GBD op dit moment een aantal taakstellingen heeft, kan er een vertraging optreden in de realisatie hiervan. Deze vertraging schatten wij op maximaal 1 jaar.

7.5.3 Invlechting

Het volledig integreren van alle taken binnen de GBD zal in de operationalisering 1 jaar kosten. Daarna zal het zeker nog een jaar kosten de doelmatigheid van de dienstverlening op het gewenste niveau te krijgen. Zeker als het gaat om het realiseren van opbrengstmaximalisatie.

7.6 Ingenieursbureau Drechtsteden

Het Ingenieursbureau Drechtsteden is het ontwerp- en raadgevend ingenieursbureau voor de Drechtsteden. Het geeft advies, ontwerpt en voert projecten uit op het gebied van infrastructuur, ruimtelijke inrichting en gebouwen. De dienstverlening van het IBD is gebaseerd op het beleid en de uitvoeringsplannen van de aangesloten organisaties met betrekking tot onderhoud en ontwikkeling van de openbare ruimte.

7.6.1 Kwalitatieve impact

Het IBD is momenteel dusdanig georganiseerd dat bij de huidige afname (werkportefeuille) goede continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd kan worden. Het IBD beschikt over een goede flexibele schil. Uitbreiding van de gegarandeerde opdrachtportefeuille heeft een positief effect op de continuïteit van de dienstverlening.

De extra (vaste) capaciteit die nodig is voor het kunnen leveren van diensten aan Hardinxveld-Giessendam wordt gebaseerd op de door de gemeente af te geven garantieomzet. De extra dienstverlening boven de garantieomzet realiseert het IBD met de flexibele schil. Medewerkers van Hardinxveld-Giessendam kunnen tevens worden ingezet op andere projecten in de regio.

Toetreding heeft geen noemenswaardig effect op de inrichting van processen en op de stuurbaarheid daarvan.

7.6.2 Kwantitatieve impact

Toetreding aan het IBD is momenteel op basis van een garantieomzet. Eigenaren garanderen een afgesproken jaarlijkse omzet. De structurele kosten van het IBD zijn afgestemd op deze garantieomzet. De omvang van de garantieomzet is in eerste instantie afhankelijk van de structurele kosten die een nieuwe eigenaar inbrengt in het IBD (veelal de in te brengen formatie). Daarnaast moet er ook een redelijk verhouding bestaan tussen de garantieomzet per eigenaar. Op basis van deze verhouding zou de garantieomzet voor Hardinxveld-Giessendam € 500.000,= zijn. Uiteraard werkt het IBD ook met tarieven, maar deze zijn voor toetreding door middel van garantieomzet minder relevant. Daarnaast bestaat bij het IBD ook de mogelijkheid om opdrachten tegen Fixed-price uit te laten voeren.

Inmiddels zijn wij aan het onderzoeken of we het IBD op basis van andere arrangementen kunnen laten functioneren. We denken hierbij aan het loslaten van de garantieomzet en op basis van de principeafspraak “Al het ingenieurswerk via het IBD” samen te werken. Daarbij is het Meerjareninvesteringsprogramma van de klant een belangrijke gegevensbron.

Het efficiencyvoordeel voor de huidige eigenaren is door toetreding van HG verwaarloosbaar. De vaste kosten voor het IBD bestaan voornamelijk uit kosten SCD en kosten van licenties van eigen software. Door toetreding van HG zal de formatie toenemen, waarmee ook deze kosten zullen stijgen. Mocht HG toetreden op basis van een garantie van € 500.000,= betekent dit een toename van de totale garantieomzet met 13%. De voordelen die hierdoor ontstaan op de niet personeel gerelateerde vaste kosten zijn verwaarloosbaar. De opleidingskosten voor personeel zullen incidenteel stijgen.

7.6.3 Invlechting

Na besluitvorming over toetreding en op na afhandeling van de daarop volgende juridische en financiële invlechting, kan invlechting van de dienstverlening van het IBD voor Hardinxveld-Giessendam binnen een jaar gerealiseerd worden. Ervaring met andere gemeentelijke klanten leert dat de processen van het IBD goed in te passen zijn in de eigen processen van de gemeente.

7.7 Onderzoekcentrum Drechtsteden

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) is partner voor beleid voor de Drechtsteden gemeenten en haar zusterorganisaties in de Drechtsteden. Het OCD ondersteunt hen bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van hun beleid met *onderzoek, advies en informatie*. Hiervoor maakt het OCD gebruik van een set producten die basisinformatie opleveren voor regionaal en gemeentelijk beleid (*basispakket*) en van onderzoek en advies op maat (*pluspakket*).

7.7.1 Kwalitatieve impact

Uitbreiding van de dienstverlening aan Hardinxveld-Giessendam betekent een extra vaste klant van het basispakket waarmee de kwetsbaarheid van het OCD vermindert. Ook mogelijke afname van het pluspakket op maat biedt kansen voor omzetvergroting van het OCD. Wel betreft het een kleine gemeente, dus het gaat hier om een kleine impact.

Uitbreiding van de dienstverlening naar Hardinxveld-Giessendam vraagt wel om extra afstemming, zeker omdat in de gemeente nu relatief weinig onderzoek wordt uitgevoerd en daardoor wellicht niet vanaf de start op het niveau van de andere Drechtsteden als opdrachtgever kan functioneren.

Het huidige kwaliteitsniveau kan gegarandeerd blijven. De verwachting is dat uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam weinig uitmaakt voor de doorontwikkeling van het OCD.

7.7.2 Kwantitatieve impact

Het OCD wordt voor de helft van haar omzet gefinancierd uit een structurele bijdrage van de Drechtsteden gemeenten voor het *basispakket*. Hiervoor is het inwonertal per gemeente de verdeelsleutel. Voor de andere helft van haar omzet is sprake van een inverdienmodel. Toetreding zal naar verwachting weinig tot geen effect hebben op de kosten van de huidige eigenaren. Er is zal bij een nieuwe toetreding nauwelijks sprake van schaalvoordeel. Er moet extra werk verricht worden om het basispakket ook voor Hardinxveld-Giessendam in te richten. Hiervoor zal extra inzet nodig zijn, te financieren uit de vaste bijdrage van de nieuwe deelnemer. Uitgangspunt is een standaard bijdrage aan het basispakket (€ 50.000) en een beperkte deelname aan het pluspakket, op basis van de ervaringen met de kleinere gemeenten zal dit pluspakket naar verwachting uitkomen op circa€ 20.000. Dit wordt uiteraard bepaald door de eigen wensen op dit punt. Voor de dienstverlening aan Hardinxveld-Giessendam is met deze inschatting

De kosten gaan voor de huidige eigenaren niet naar beneden. Want de deelname van HG aan het basispakket betekent extra uren en (veld)werk. Dit betekent dus een uitbreiding van het basispakket. Niet in producten, maar in budget (omvang/kosten producten neemt toe). Dus de bijdragen van de eigenaren voor het basispakket blijven gelijk. En voor het pluspakket blijven ze, net als nu, uitsluitend betalen voor wat ze afnemen. Dus ook dat verandert niet. Uiteraard uitgaande van de huidige situatie.

Kijken we naar het werk voor het basispakket en de verwachte plusopdrachten op termijn (dus die 50.000 + 20.000) dan is daar onderzoekscapaciteit voor nodig van 0.8 fte. De huidige maximale formatie is nu niet volledig ingevuld (nu 0,4 fte onder de maximale formatie (die is 14,6). Met een verhoging van 0,4 fte zou voldoende formatie beschikbaar zijn om ook Hardinxveld-Giessendam goed te kunnen bedienen. Dit alles natuurlijk wederom op basis van de huidige situatie.

Toetreding heeft wel effect op de contracten waarmee het OCD gegevens van de hele regio in kaart brengt. Het gaat dan om zaken als het bedrijvenregister, veldwerk voor het omnibusonderzoek etc. Het aanpassen van de contracten is geen probleem. Extra kosten zijn gedekt middels de vaste bijdrage van de nieuwe deelnemer.

7.7.3 Invlechting

Na besluitvorming over toetreding en op na afhandeling van de daarop volgende juridische en financiële invlechting, kan invlechting van de dienstverlening van het OCD voor Hardinxveld-Giessendam per direct plaatsvinden, waarna uiteraard een periode van extra inzet nodig is.

7.8 Bureau Drechtsteden

Bureau Drechtsteden voert alle taken uit die nodig zijn om het Drechtstedenbestuur en de Drechtraad in staat te stellen alle taken en bevoegdheden uit te voeren respectievelijk uit te oefenen die aan de Gemeenschappelijke Regeling zijn gedelegeerd en gemandateerd alsmede alle autonome taken van het openbaar lichaam. Daarnaast richt Bureau Drechtsteden zich op het inspireren, ondersteunen en coachen van degenen die hun rol spelen in het netwerk van de Drechtsteden. Tevens vervult Bureau Drechtsteden de rol van concernstaf voor de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden. Hierdoor is Bureau Drechtsteden het best te karakteriseren als regionaal regie- en stafbureau. De organisatie van BDR is grotendeels ingericht op het vervullen van de "netwerk-rol". De hoofdproducten van BDR zijn: beleid rMJP, Bestuur en Netwerk, uitvoeringstaken t.b.v. de zes gemeenten en beleid Informatisering en Automatisering. Dit laatste product wordt vooral uitgevoerd ten behoeve van het netwerk en is om die reden in deze impactanalyse opgenomen bij het hoofdstuk Meervoudig Lokaal.

7.8.1 Kwalitatieve impact

Product: rMJP

Het effect van toetreding van Hardinxveld-Giessendam op de inhoudelijke doelen en de financiën van het rMJP zijn beschreven in een eerder hoofdstuk van deze impactanalyse. Het effect op de organisatie binnen het bureau is nihil. De organisatiestructuur waarmee nu, door gemeenten en het bureau, uitvoering wordt gegeven aan het rMJP blijft ongewijzigd. Wel zal Hardinxveld-Giessendam deelnemer worden van de netwerk-MT's en daarvoor ook ambtelijke capaciteit kunnen c.q. moeten leveren.

Product: Bestuur en Netwerk

Toetreding van Hardinxveld-Giessendam heeft op de werkprocessen binnen het domein Bestuur en Netwerk geen tot zeer beperkt effect. Dienstverlening vanuit het bureau wordt met name geleverd aan de eigen bestuursorganen van de GRD.

Uitbreiding van het aantal eigenaren zal hier nauwelijks gevolgen voor hebben. Wat betreft de stuurbaarheid van processen zal mogelijk in de beginperiode meer inzet nodig zijn om de nieuwe organisatie te helpen bij het inrichten van hun eigen nieuwe rollen richting de nieuwe verbonden partij GRD. Dit is tijdelijk van aard. Toetreding heeft geen effect op de kwaliteit en kwantiteit van de werkzaamheden van het bureau. Er is geen extra capaciteit nodig.

Product: uitvoeringstaken, specifiek Waterbus

Bureau Drechtsteden heeft een aantal uitvoeringstaken waarbij het bureau voor c.q. namens de gemeenten coördinatie voert. Dit betreft op dit moment onder andere het doorgeleiden van middelen ten behoeve van Natuur en Milieu Educatie, het coordineren van het onderhoud van fietsknooppunten, het beheer van walstroomvoorzieningen, woonruimteverdeling. Toetreding van Hardinxveld-Giessendam heeft geen effect op de uitvoering van deze taken. Waar toetreding wél een vraagstuk oplevert, is de Waterbus.

De Waterbus wordt gezien als een icoon van de Drechtsteden, alle huidige Drechtstedengemeenten worden verbonden. Hardinxveld-Giessendam is op dit moment prima ontsloten met de drie haltes van de MerwedeLingeLijn. Uitbreiding van de Waterbus naar Hardinxveld-Giessendam lijkt, gelet op de uitstekende bereikbaarheid per spoor, geen meerwaarde te hebben voor de inwoners. Als wel aansluiting wordt gewenst, heeft dit effecten op de dienstregeling en is uitbreiding van personeel en materieel aan de orde. Als aansluiting niet gewenst is, dient wel een overweging plaats te vinden over de kosten, die in de huidige situatie op basis van de verdeelsleutel 'aandeel gemeentefonds' over alle Drechtstedengemeenten worden verdeeld.

7.8.2 Kwantitatieve impact

De kosten van bureau Drechtsteden worden op basis van inwoneraantallen verdeeld over de eigenaren. Bij toetreding van Hardinxveld-Giessendam ziet de kostenstaat er indicatief als volgt uit.

Huidige bijdragen Drechtstedengemeenten cf primaire begroting 2016

Deelnemer	Algemene bijdrage BDS(*)	Algemene bijdrage Bestuur en Staf	Algemene bijdrage Bestuur en CIO	RPV	Water-bus	Voorrangs-cie	Klachten-cie	NME	Wal-stroom	Fietsknoop & water-accoord	Totaal
Alblasserdam	246	123	75	6	41	4	4	5	6	1	510
Dordrecht	1472	735	445	36	380	26	23	28	34	7	3186
H.I. Ambacht	361	181	110	9	56	6	5	7	8	2	745
Papendrecht	399	200	121	10	74	7	6	7	9	2	835
Sliedrecht	305	152	93	7	58	5	5	0	7	1	633
Zwijndrecht	552	276	168	13	111	10	8	10	13	2	1163
Totaal	**3335**	**1667**	**1012**	**81**	**720**	**58**	**51**	**57**	**77**	**15**	**7072**

Bijdrage gemeenten na toetreding Hardinxveld-Giessendam, alleen deelname algemene bijdragen, bedragen cf primaire begroting 2016

Deelnemer	Algemene bijdrage BDS(*)	Algemene bijdrage Bestuur en Staf	Algemene bijdrage Bestuur en CIO	RPV	Water-bus	Voorrangs-cie	Klachten-cie	NME	Wal-stroom	Fietsknoop & water-accoord	Totaal	Verschil
Alblasserdam	231	115	70	6	41	4	4	4	5	1	481	-29
Dordrecht	1380	690	419	34	351	24	21	26	32	6	2983	-203
Hardinxveld-Giessendam	207	103	63	5	35	4	3	4	5	1	429	429
H.I. Ambacht	339	169	103	8	54	6	5	6	8	2	701	-44
Papendrecht	374	187	114	9	71	7	6	7	9	2	785	-50
Sliedrecht	286	143	87	7	59	5	4	0	7	1	599	-34
Zwijndrecht	517	259	157	13	109	9	8	10	12	2	1096	-67
Totaal	**3335**	**1667**	**1012**	**81**	**720**	**58**	**51**	**57**	**77**	**15**	**7073**	**1**

**** De overige bijdragen zullen, indien Hardinxveld-Giessendam toetreedt allemaal in meer of mindere mate wijzigingen in de totaalbijdragen kennen. Deze zijn nu nog niet te bepalen.**

7.8.3 Invlechting

Na besluitvorming over toetreding en op na afhandeling van de daarop volgende juridische en financiële invlechting, is voor de organisatorische invlechting geen invlechtingsperiode c.q. overgangstermijn van toepassing. Er is geen extra capaciteit nodig.

7.9 Regiogriffie

7.9.1 Kwalitatieve en kwantitatieve impact

Voor de formatie van de Regiogriffie zal de toetreding van Hardinxveld-Giessendam nauwelijks gevolgen hebben. Wel zal Hardinxveld-Giessendam ook 0,1 fte van de eigen griffiefunctie moeten reserveren als bijdrage voor de werkzaamheden van de Drechtraad.

Toetreding heeft wel effect op de kosten:

Allereerst is het de vraag of we tijdens de Drechtraadvergaderingen nog terecht kunnen in het gemeentehuis van Zwijndrecht en het stadhuis van Dordrecht. Als dat niet kan, dan zullen die Drechtraadsvergaderingen op een andere locatie moeten plaatsvinden. De meerkosten daarvan zijn behoorlijk. Een inschatting is dat dit per vergadering zeker € 3.000 - 5.000 duurder is. Dat komt jaarlijks totaal op € 24.000 - € 40.000 meer uit. Mochten we wel in Zwijndrecht en Dordrecht passen, dan zullen hier wel extra geluidskosten bijkomen, naar schatting € 2000 per vergadering. De meerkosten hiervoor zijn dan € 16.000 per jaar. In alle gevallen komen er ook meerkosten voor de catering. Dit wordt ingeschat op € 450 per vergadering (koffie, thee en diner), dus totaal rond de € 4500 per jaar.

Deze meerkosten zullen naar rato van inwoneraantal verdeeld worden over alle deelnemers in de GRD.

8. Impact op het netwerk: meervoudig lokaal

8.1 Inleiding

Onder de term ‘meervoudig lokaal’ werken gemeenten samen zonder dat bevoegdheden worden overgedragen. Deze activiteiten zijn niet opgenomen in de regeling van de GRD-organisatie.

8.2 Uniformeren van Processen en Systemen

Kwalitatieve en kwantitatieve impact

Met het programma Uniformering Processen en Systemen (UPS) hebben we onszelf in de Drechtsteden als doel gesteld om meer voordelen van het werken op de schaal van de Drechtsteden te realiseren. Dat realiseren we door kennis, kunde en expertise te ontwikkelen op het terrein van processturing en die aan elkaar ter beschikking te stellen. Voorbeelden zijn processen bij beroep & bezwaar, subsidies, leerlingenvervoer, klachten, vergunningen.

Een belangrijke doelstelling binnen UPS is het consolideren van het aantal applicaties. Niet alleen vanwege het besparen op kosten van aanschaf en beheer maar ook het vergroten van kennis van systemen en onderlinge vervangbaarheid van medewerkers. Verlaging van kosten en verhoging van kwaliteit is het gevolg.

Aansluiting van Hardinxveld-Giessendam heeft geen invloed op dit programma. Wel bekrachtigt de opzet van dit programma een van de voorwaarden voor toetreding, dat Hardinxveld-Giessendam zich volledig aan de binnen de Drechtsteden, door de GRD gefaciliteerde, geüniformeerde en gestandaardiseerde systemen en processen conformeert en aansluit bij het staande beleid dat hieraan ten grondslag ligt.

8.3 Stichting DEAL!

8.3.1 Kwalitatieve impact

Uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam als nieuwe contractpartij van de Stichting DEAL! is vanuit de aanwezige stuwende sectoren en de al bestaande samenwerking binnen de Maritime Delta een logische vervolgstap. Het leidt tot verdere bundeling van inzet van gemeenten om

het aantal

investeringen in deze regio te laten toenemen. Dit kan ook ten goede komen van de continuïteit en slagkracht van de organisatie op het vlak van acquisitie.

Uitbreiding van het aantal contractpartijen met de Stichting DEAL! is vrij eenvoudig in de bestaande samenwerkingsstructuur in te passen. Door een bundeling van middelen kan het op termijn ook leiden tot efficiency, al gaat deelname in DEAL! aan de voorkant gepaard met een extra inspanning, zowel als het gaat om de professionalisering van het lokaal accountmanagement (inrichting werkprocessen vanuit regionale sturing) als het beschikbaar stellen van financiering.

Deelname van Hardinxveld-Giessendam leidt niet direct tot complexe(re) sturingsvraagstukken, ook niet als het gaat om ontvlechting uit bestaande samenwerkingsverbanden. Er blijft uiteindelijke sprake van individuele contractrelatie tussen de gemeente enerzijds en DEAL! anderzijds. Wel vraagt het om uniformering van bedrijfsprocessen (accountmanagement) en aansluiting op een gedeeld Customer Relationship Management (CRM) systeem. Dit is operationeel. Ook speelt programmering van werklocaties beleidsmatig aan de voorkant een rol.

Uitbreiding van het aantal deelnemende contractpartijen en tegelijkertijd ook financiering voor extra acquisitie-inspanningen kan per saldo leiden tot meer bedrijfsvestigingen en investeringen in de ruime regio. Ook het feit dat het bedrijvennetwerk van de gemeente Hardinxveld-Giessendam via CRM en het lokaal accountmanagement wordt ontsloten kan leiden tot meer vestigingen, zowel in de Drechtsteden als in Hardinxveld-Giessendam.

8.3.2 Kwantitatieve impact

Deelname van de Hardinxveld-Giessendam als contractpartner van DEAL! zorgt voor een uitbreiding van het werkingsgebied van DEAL! en vraagt daarmee ook om extra capaciteitsinzet vanuit DEAL!. Bij eventuele deelname van Hardinxveld-Giessendam als contractpartner van DEAL! zal opnieuw gekeken moeten worden naar het aantal door DEAL! te realiseren bedrijfsinvesteringen. Het is evident dat deelname van een nieuwe gemeente en daarmee uitbreiding van het werkbudget, automatisch vraagt om uitbreiding van de inzet.

Hardinxveld-Giessendam zal meegenomen moeten worden in de geïntegreerde aanpak van acquisitie en het lokaal accountmanagement. Dit betekent ook dat het accountmanagement van Hardinxveld-Giessendam toegang moet krijgen tot het CRM systeem. De prestatiecontracten met DEAL! zullen bij uitbreiding van het werkingsgebied herzien moeten worden.

8.3.3 Invlechting

Het meest voor de hand liggend is om per 1 januari 2016 op basis van de lopende evaluatie Hardinxveld-Giessendam in te laten stappen. Op dit moment leveren de regiogemeenten (buiten Dordrecht en ROM-D) een bijdrage van 40.000 euro per gemeente (per jaar), buiten de eigen organisatiekosten van het lokaal accountmanagement. Bij uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam zal door DEAL! extra capaciteitsinzet vrijgemaakt moeten worden. Dit betekent dus ook dat Hardinxveld-Giessendam hiervoor extra geld beschikbaar moet stellen. Tegelijkertijd zijn voor alle contractpartijen nieuwe prestatieafspraken te maken met DEAL!.

8.4 Intergemeentelijk Project Management iPM

8.4.1 Kwalitatieve impact

Voor iPM is uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam een kans op uitbreiding van het werkveld van iPM door en grotere hoeveelheid aan potentiële projecten. Wat betreft de uitbreiding van capaciteit zal grootte en opbouw van de hiervoor nu aanwezige formatie in Hardinxveld-Giessendam moeten corresponderen met het expansiepotentiaal voor onze dienstverlening om geen risico te vormen door overcapaciteit. In de huidige situatie wordt gestreefd naar 80% vast en 20% flexibel personeel i.v.m. fluctuatie in opdrachten / projecten.

Uitbreiding van dienstverlening zal tot schaalvoordeel leiden door een grotere hoeveelheid potentiële projecten. Er zijn geen investeringen nodig om de dienstverlening uit te breiden naar Hardinxveld-Giessendam. Aangezien het personeel van iPM opdrachten op locatie

uitvoert en de opdrachtgevers zorgen voor de benodigde systemen is voor iPM hier geen investering nodig. Om efficiënt te kunnen werken zal de opdrachtgever (Hardinxveld-Giessendam) er wel voor moeten zorgen voor aanschaf van dezelfde systemen als de Drechtsteden. Enige mogelijke investering is denkbaar als de span of control door de komst van nieuwe medewerkers voor de huidige leidinggevenden te groot wordt.

Qua stuurbaarheid vraagt uitbreiding om meer afstemming omdat de hoeveelheid opdrachtgevers toeneemt. Dit kan een effect hebben op de bedrijfsvoering en processen, meer uren voor afstemming management- opdrachtgever en facturering. Het is moeilijk te zeggen hoe groot dit effect is, waarschijnlijk niet groot.

8.4.2 Kwantitatieve impact

Naar verwachting zijn hooguit extra kosten te verwachten door minder declarabele uren/uitbreiding in het management en de ondersteuning in de bedrijfsvoering als de span of control te groot wordt. Relatief zal dit niet leiden tot hogere kosten omdat hier dan ook meer declarabele uren tegenover staan.

Het effect van uitbreiding met Hardinxveld-Giessendam op de kosten voor de huidige eigenaren is nihil.

8.4.3 Invlechting

Afhankelijk van de gehanteerde werkwijze in Hardinxveld-Giessendam en de snelheid waarmee systemen zijn aangepast, kan invlechting in een periode van zes maanden gerealiseerd zijn.

8.5 CIO Office

Het CIO Office staat zowel bij de GRD organisatie (onder Bureau Drechtsteden) als in dit meervoudig lokale gedeelte. De reden hiervoor is dat de financiering van de personele capaciteit van CIO Office via de inwonerbijdrage Bestuur en Staf loopt (Onderdeel Bureau Drechtsteden) en dat de financiering en de aansturing van het portfoliomanagement via meervoudig lokale lijnen loopt. Uit praktische overwegingen is alle informatie over het CIO-office in onderstaande paragraaf opgenomen.

8.5.1 Kwalitatieve impact

Product Beleid

Continuiteit: Omdat beleid voor het collectief wordt gemaakt in afstemming met de diverse regionale gremia, maakt eventuele toetreding van Hardinxveld-Giessendam geen verschil. Daarbij wordt uitgegaan van het feit dat Hardinxveld-Giessendam zich conformeert aan het beleid. In de fase van toetreding zal het wel een aanvullende inspanning kosten om Hardinxveld-Giessendam mee te nemen in het reeds bestaande beleid en de consequenties hiervan voor Hardinxveld-Giessendam te duiden. Deze inspanning is nu nog niet te duiden, omdat we niet weten welk beleid in Hardinxveld-Giessendam bestaat en in hoeverre dit verschilt van ons beleid.

Efficiency: Toetreding van Hardinxveld-Giessendam leidt niet tot extra formatie voor beleid. Hier is dus schaalvoordeel. Alleen in de fase van toetreding is een extra inspanning te verwachten. Er is een voorbehoud voor informatiebeveiliging. Daarvoor vindt dit jaar de implementatie van de BIG plaats. Dat vraagt ook om specifieke risico-inventarisatie en definiëring van maatregelen bij Hardinxveld-Giessendam. In hoeverre dat zich vertaalt in een toename van werklast is op dit moment niet te duiden (wellicht is Hardinxveld-Giessendam zelfs verder dan wij en kunnen we dingen van hen overnemen).

Stuurbaarheid: Omdat beleid voor het collectief wordt gemaakt in afstemming met de diverse regionale gremia, maakt eventuele toetreding van Hardinxveld-Giessendam geen verschil. Instemming met het beleid geschiedt in het ONS-D. De stuurbaarheid verandert daarmee niet. De fase van afstemming leidt eventueel wel tot extra zienswijzen en zou daardoor iets kunnen verlengen. Daarbij wordt uitgegaan van het feit dat Hardinxveld-Giessendam zich conformeert aan het beleid. Zeker als het gaat om de strategische beleidsdocumenten zoals de uitgangspunten uit het I&A transitieplan, informatievisie, de strategische I&A planning en de bedrijfsarchitectuur.

Kwaliteit: Als er al effect is, dan is het positief. Hardinxveld-Giessendam heeft tot op de dag van vandaag eigen Informatie Management capaciteit. Capaciteit die bij de huidige eigenaren onvoldoende ontwikkeld is en waarvoor nu wordt gekeken hoe we die lacune in kennis en formatie kunnen opvullen. Mogelijk kan de capaciteit van Hardinxveld-Giessendam gedeeld c.q. ingezet worden.

Product Portfoliomanagement

Continuïteit: We weten niet wat de situatie is bij Hardinxveld-Giessendam. We kunnen in deze fase daarom geen inschatting maken wat de inhoudelijke consequentie is voor de strategische I&A planning en welke aanvullende projecten eventueel uitgevoerd moeten worden om Hardinxveld-Giessendam op hetzelfde niveau te krijgen als de Drechtsteden en of Hardinxveld-Giessendam al projecten heeft gerealiseerd waar we binnen de Drechtsteden op kunnen aansluiten.

Efficiency: Voor een deel van de projecten die we doen, maakt het niet uit of het voor 265.000 of voor 282.000 inwoners is. Voor een aantal projecten wel. De eventuele efficiency uit schaalvoordeel kan worden ingezet om de bijdrage per inwoner terug te brengen tot circa € 6,25 of door extra uniformerings- en ambitieprojecten te doen.

Stuurbaarheid: Omdat het projectportfolio voor het collectief wordt gemaakt in afstemming met de diverse regionale gremia, maakt eventuele toetreding van Hardinxveld-Giessendam geen verschil. Instemming met het portfolio geschiedt in het ONS-D. De stuurbaarheid verandert daarmee niet. De fase van afstemming leidt eventueel wel tot extra projecten en zou daardoor prioriteringsissues kunnen veroorzaken.

Kwaliteit: Geen effect

Product: Vooronderzoek en Businesscases

Continuiteit: Het uitvoeren van vooronderzoeken en maken van business cases verandert niet.

Efficiency: Het uitvoeren van vooronderzoeken en maken van business cases gaat extra inspanning kosten, omdat daarvoor afstemming met de individuele gemeenten noodzakelijk is. Er is met meer gemeenten rekening te houden. Dat gaat vooral impact hebben op de uniformeringstrajecten. Daar waar het gaat om wettelijke en ambitieprojecten is de impact lager, omdat daar de ambitie en de wet leidend zijn en niet de lokale situaties. Hoeveel impact het gaat hebben, is op dit moment niet te duiden. Het CIO office heeft met het I&A transitieplan een flexibele schil gekregen om versnelling in ambitie op te

vangen. Deze zou hiervoor in eerste aanleg kunnen worden gebruikt. Daarmee leidt het niet direct tot formatie-uitbreiding.

Stuurbaarheid: Voor de uniformeringsprojecten is de huidige realiteit dat sturing daarop erg veel inspanning kost van zowel het CIO Office als van de lean consultants uit het voormalige programma UPS. De spanning van het collectief sturen op iets waar lokaal de bevoegdheid nog ligt (inrichting van de lokale bedrijfsvoering en bedrijfsprocessen) leidt regelmatig tot weerstand op uniformering en standaardisering die ook lokaal bestuurlijk wordt gemaakt. Toetreding van Hardinxveld-Giessendam verhoogt het risico in deze projecten.

Momenteel loopt een traject rond het inbedden van het vervolg op het programma UPS in de staande organisaties en processen. In het vervolgtraject is nadere duiding nodig om impact te kunnen inschatten ten aanzien van de financiering van de inzet van leanconsultants in uniformeringsprojecten.

Voor wettelijke en ambitieprojecten is er geen verschil.

Kwaliteit: Geen effect en als er effect is, dan is het positief. Hardinxveld-Giessendam heeft tot op de dag van vandaag eigen IM capaciteit. Capaciteit die bij de huidige eigenaren onvoldoende ontwikkeld is en waarvoor nu wordt gekeken hoe we die lacune in kennis en formatie kunnen opvullen.

8.5.2 Kwantitatieve impact

Beleid:

In de fase van invlechting moet een extra beleidsinspanning worden gedaan. Deze kan in dit jaar waarschijnlijk worden opgevangen via de flexibele schil bij CIO office of met inzet van beschikbare capaciteit bij Hardinxveld-Giessendam. Voor informatiebeveiliging is een voorbehoud, omdat de impact hiervan onvoldoende te maken is nu. De tijd gaat zitten in harmonisatie van het beleid en Hardinxveld-Giessendam meenemen in de betekenis van het beleid. De inschatting is afhankelijk van de situatie bij Hardinxveld-Giessendam. Aangezien geen formatie-uitbreiding wordt verwacht (met voorbehoud op informatiebeveiliging) als gevolg van toetreding, gaat de relatieve bijdrage per eigenaar omlaag.

Portfoliomanagement:

Alleen in de fase van invlechten is extra inspanning te verwachten. Over de omvang is momenteel geen inschatting te geven. Dat is volledig afhankelijk van welke projecten Hardinxveld-Giessendam reeds heeft gerealiseerd, wat het applicatielandschap is etc. Wanneer gekozen wordt voor een programma om Hardinxveld-Giessendam in te vlechten is het portfolio geen belemmerende factor. Wat betreft kosten kan gekeken worden naar de bijdrage per inwoner (zie eerder) of deze met de toetreding van Hardinxveld-Giessendam kan worden teruggebracht tot € 6,25 p/i of dat de extra middelen worden gebruikt om een versnelling in ambitie te realiseren.

Vooronderzoek en businesscases:

Het aantal vooronderzoeken en business cases kan toenemen, omdat die ook ontstaan uit lokale vragen die collectief worden gemaakt. Hier zijn nog geen ervaringsgegevens voor. De doorlooptijd van vooronderzoeken en business cases nemen toe, omdat rekening gehouden moet worden met de situatie bij een extra eigenaar. De huidige vaste formatie is onvoldoende om e.e.a. op te vangen zonder consequenties voor het ambitieniveau dat kan worden gerealiseerd voor de Drechtsteden. Zeker als het gaat om uniformeringsprojecten. Een voorlopige inschatting is dat dit leidt tot een uitbreiding van circa 0,5 - 1 FTE. De formatie wordt gefinancierd via de reguliere bijdrage aan Bureau Drechtsteden. Business Consultants zijn ingeschaald op niveau 12. Uitbreiding leidt in dit geval tot ophoging van de reguliere bijdrage.

8.5.3 Invlechting

Invlechting van formatie is niet het probleem. Uitvoeren van alle noodzakelijke onderzoeken om Hardinxveld-Giessendam in te vlechten wel. Het is verstandig om hiervoor een separate planning en programma op te tuigen, zodat de organisatorische invlechting niet wordt belemmerd.

8.6 Regionaal samenwerkingsverband: DKCC

Het organisatieonderdeel Drechtstedelijk KCC (DKCC) gaat voor vier Drechtstedengemeenten de publieksdienstverlening uitvoeren. Daarbij gaat het om front-office dienstverlening via de (lokale) balies, telefonie en website inclusief webvragen op de volgende thema's: Burgerzaken, Burgerlijke Stand, Belastingen, WABO APV, Ondernemersdienstverlening en Parkeren. Het gaat om wettelijke taken (zoals Beheer BRP, verkiezingen) en lokaal beleid. Het DKCC ontwikkelt dienstverleningsbeleid en levert ondersteunende diensten. Het DKCC levert (wettelijk) geüniformeerde producten en diensten, en tevens lokaal maatwerk.

8.6.1 Kwalitatieve impact

Continuïteit van de dienstverlening: Voor het DKCC betekent de uitbreiding mogelijk een lichte verbetering van de continuïteit en vermindering kwetsbaarheid. Door toegenomen schaalgrootte is meer kennis in huis en onderlinge vervangbaarheid wordt gemakkelijker.

Voor Hardinxveld-Giessendam biedt het DKCC i.o. een sterke verbetering van de continuïteit en vermindering kwetsbaarheid door de schaalgrootte van het DKCC en in het licht van de krimpopgave die vanaf 2019 gerealiseerd moet worden binnen Publieksdiensten.

Efficiency: Voor het DKCC betekent uitbreiding een efficiencyvoordeel op bepaalde uitvoerende taken, zoals telefonie. Daarnaast geldt dat de overheadkosten door meer deelnemers gedragen worden, daaronder valt dienstverleningsontwikkeling, ICT ontwikkeling en overige ondersteunende processen.

Stuurbaarheid: Voor het DKCC betekent uitbreiding een toegenomen complexiteit en risico in bestuurlijke besluitvorming, omdat er meer deelnemers invloed hebben door een nieuwe toetreder.

Kwaliteit: Weinig effect. Daarbij is voor ons het uitgangspunt dat Hardinxveld-Giessendam is aangesloten op de GRD systemen en ICT.

8.6.2 Kwantitatieve impact

De uitvoerende werkzaamheden nemen toe met ongeveer 10%. De overheadwerkzaamheden nemen nauwelijks toe. Benodigde personele uitbreiding naar schatting 5 – 10 fte. Toetreding heeft geen effect op contracten met derden.

De bijdrage van Hardinxveld-Giessendam zal ongeveer €500.000 bedragen. Minimaal €300.000 extra kosten (5-10 fte) + besparing max €200.000 per jaar, te verdelen over 5 deelnemers.

8.6.3 Invlechting

De invlechting kan op zijn vroegst per 1 januari 2017 gerealiseerd zijn. Benodigde projecttijd is ongeveer 1 jaar.

8.7 Openbare verlichting

8.7.1 Kwalitatieve impact

Continuïteit van de dienstverlening: Toetreding van Hardinxveld-Giessendam zal slechts een gering positief effect hebben op de continuïteit van de dienstverlening. Met de samenwerking tussen Sliedrecht, Alblasserdam, Dordrecht en Zwijndrecht is het beheer en onderhoud van openbare verlichting robuust georganiseerd.

Efficiency: Het risico bij een grotere schaal is dat er meer afstemming noodzakelijk zal zijn en er wordt gewerkt met meerdere systemen en procedures. Standaardisatie is noodzakelijk om de huidige efficiency te kunnen borgen.

Stuurbaarheid van processen: In beperkte mate neemt de complexiteit toe. Met name op het gebied van lokale kennis die belangrijk is bij dergelijke werkzaamheden is extra inspanning noodzakelijk. Dit geldt ook bij de besluitvorming bij bijvoorbeeld beleidsaanpassingen en aanbestedingen.

Kwaliteit van het product: Samenwerking met Hardinxveld-Giessendam heeft beperkte meerwaarde. Hoe groter omvang het werk hoe meer er geïnvesteerd kan worden in specialisatie, kennisontwikkeling (flexibele) netwerken. Je bent als grotere speler ook interessanter voor anderen.

8.7.2 Kwantitatieve impact

Omvang van de uitbreiding: 4 gemeenten (Dordrecht, Alblasserdam, Zwijndrecht en Sliedrecht) hebben nu ruim 43.000 lichtobjecten. We verwachten dat Hardinxveld-Giessendam zo'n 4.000 lichtobjecten heeft.

Capaciteit: Op basis van de uitbreiding met Alblasserdam, Sliedrecht en Zwijndrecht wordt een formatie-uitbreiding verwacht met (0,4 – 0,6 fte) schaal 9/10 voor de basis dienstverlening (exclusief verlichtingsprojecten. De investering is op dit moment niet in te schatten omdat er niet voldoende beeld is van de nulsituatie in Hardinxveld-Giessendam.

Processen en systemen: In hoeverre systemen aansluiten weten we niet precies. De ervaring leert dat een half jaar voorbereidingstijd en een half jaar kwartier maken en beheergegevens implementeren nodig is en de kosten tussen de € 30.000 tot € 60.000 euro bedragen.

Effect op derden: Er zullen nieuwe aanbestedingen nodig zijn bij toetreding. Overigens is ook niet bekend of Hardinxveld-Giessendam nog doorlopende contracten heeft.
Hardinxveld-Giessendam heeft een GR-regeling t.a.v. de openbare verlichting (met 9 andere gemeenten wordt het beheer en onderhoud van de OVL gecoördineerd door Bureau OVL Lek en Merwede). Ook is daar gezamenlijk aanbesteed!
Financiën: Kosten voor Hardinxveld-Giessendam zijn nog niet in te schatten want we kennen geen tarieven die Hardinxveld-Giessendam hanteert. In aanvang zijn de inverdien effecten beperkt. Later kunnen die door gezamenlijk gebruik van beheersystemen en contracten toenemen. We kennen de inhoud van de huidige GR regeling van Hardinxveld-Giessendam nog niet.

8.7.3 Invlechting

Planning: 250 uur onderzoek en voorbereiden en 250 uur kwartier maken.

8.8 Rom-D

De regionale ontwikkelingsmaatschappij heeft op dit moment drie projecten in portefeuille en concentreert zich vooralsnog alleen op deze drie locaties.

Hoofdstuk 10

Aanbod Gorinchem: brief en offerte

GEMEENTE
GORINCHEM

Gemeente Hardinxveld-Giessendam
T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 175
3370 AD HARDINXVELD GIESSENDAM

Uw brief van:	Ons kenmerk: V,W&K/39064	Gorinchem, 13 mei 2015
Uw kenmerk:	Behandelaar: Doorkiesnummer: F. Schepel (0183) 65 92 08	Zaaknummer:

Onderwerp:
Aanbiedingsbrief offerte

Geacht college,

Naar aanleiding van uw verzoek tot het indienen van een offerte met betrekking tot de gemeentelijke dienstverlening (in brede zin) kunnen wij u melden graag aan uw verzoek tegemoet te komen. Ons aanbod treft u bijgaand aan.

Zoals wij al eerder hebben uitgesproken doen wij u graag een aanbod niet alleen omdat wij het van belang vinden dat Hardinxveld-Giessendam deel blijft uitmaken van de regio Alblasserwaard Vijfheerenlanden, maar ook omdat wij van mening zijn dat voor zowel Hardinxveld-Giessendam als voor Gorinchem een versterking van de ambtelijke organisatie zinvol is om huidige èn toekomstige kwetsbaarheden te kunnen oplossen c.q. voorkomen.

Wij hebben ons bij de formulering van ons aanbod gebaseerd op de informatie die wij van u ontvingen, zowel bestuurlijk als ambtelijk, als ook in de diverse gesprekken zoals die zijn gevoerd met u. Wij hebben er –op basis van die gesprekken- voor gekozen om geen offerte uit te brengen die volledig dichtgetimmerd is (dat kan ook niet met de huidige beschikbare informatie en tijd), maar veel meer een offerte die ons gedachtegoed tot uitdrukking wil brengen met als uitgangspunt transparantie en gelijkwaardigheid.

Graag willen wij samen met u –na positieve besluitvorming daarover van beide gemeenteraden- deze offerte nader uitwerken en zoeken naar een samenwerkingsmodel dat voldoet aan de wensen van beide gemeenten en dat voor beide een meerwaarde oplevert. In onze offerte gaan wij voor de invoering uit van een drietal fases. Wat ons betreft gaat daar een fase 0 aan vooraf. In deze fase moeten we met elkaar investeren in het elkaar (nog) beter leren kennen en begrijpen, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Ook kan er gewerkt worden aan de onderlinge relatie, het verstevigen van het vertrouwen en het inhoudelijk voorbereiden van de samenwerking aan de hand van een agenda die we samen opstellen.

De basis van onze offerte is dat Gorinchem optreedt als gastheergemeente en taken uitvoert voor gastgemeente Hardinxveld-Giessendam. Dat kan voor alle gemeentelijke taken, maar het kan ook op

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200 AC Gorinchem
T 0183 - 659595
F 0183 - 630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

FSC Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. SCS-COC-000652-FV
© 1996 Forest Stewardship Council

GEMEENTE
GORINCHEM

beperktere schaal worden vormgegeven. De afspraken die we met elkaar daarover maken worden in een lichte gemeenschappelijke regeling (GR) vastgelegd.

Wij denken dat dit zogenaamde gastheermodel, dat in verschillende andere gemeenten in Nederland ook wordt toegepast, voldoet aan alle door u genoemde criteria. De gemeente Gorinchem wordt verantwoordelijk voor de gehele bedrijfsvoering. Op de operationele bedrijfsvoering is de invloed van Hardinxveld-Giessendam er niet, wel worden gezamenlijk de kaders bepaald in de gemeenschappelijke regeling. Op alle overige terreinen houdt Hardinxveld-Giessendam volledige sturing. Daarmee is er sprake van bestuurlijke gelijkwaardigheid tussen Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem op alle terreinen met uitzondering van de bedrijfsvoering.
Het personeel van Hardinxveld-Giessendam komt in dienst van Gorinchem. Wij geven hiervoor een plaatsingsgarantie af (geen functiegarantie). Nadat het personeel is overgekomen heeft het voor ons dezelfde kansen en ontwikkelpositie als het bestaande personeel van Gorinchem. Ons voorstel is van dien aard dat dit ook gevolgen heeft voor onze eigen organisatie. Dat betekent dat wij ons personeel vandaag zullen informeren over mogelijke personele gevolgen.

Graag willen wij aan de bestuurlijke stuurgroep ons aanbod toelichten en in een context plaatsen. Wij zouden het op prijs stellen als dit op korte termijn mogelijk zou zijn en wachten uw reactie met belangstelling af.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Gorinchem
de secretaris, de burgemeester,

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200 AC Gorinchem
T 0183 - 659595
F 0183 - 630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

FSC Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. SCS-COC-000652-FV
© 1996 Forest Stewardship Council

Voorstel samenwerking Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem

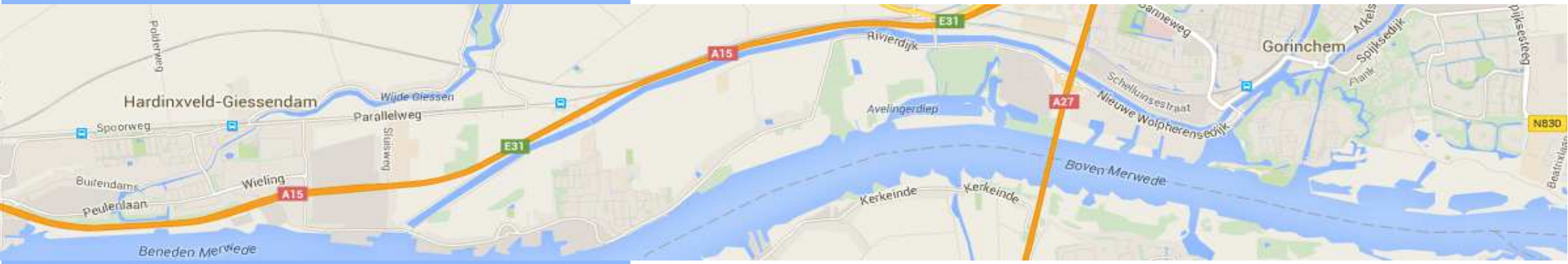

GEMEENTE
GORINCHEM

INHOUDSOPGAVE

1 Samenvatting 3

2 Inleiding 6

2.1 Inleiding 6

2.2 Leeswijzer 7

3 Uitgangspunten 8

3.1 Behoud autonomie door samenwerking 8

3.2 Eenvoudige inrichting 10

3.3 Samen meer resultaat 11

3.4 Zorg voor medewerkers 12

4 Hoofdgedachte 14

4.1 Hoofdinrichting volgens Principe gastheergemeente 15

4.2 Hoofdlijn fasering 16

5 Praktische uitwerking 20

5.1 Reikwijdte van de samenwerking 20

5.2 Governance 21

5.3 Organisatie 24

5.4 Financiën 25

6 Succesfactoren 28

6.1 Wederzijds vertrouwen 28

6.2 Agenda (inhoudelijk en fasering) 29

6.3 Voorkomen informatieasymMetrie 30

6.4 Bevoegdhedenstructuur 30

6.5 Financiële prikkel 30
6.6 Geen grote belemmeringen in systeemarchitectuur 31
7 Conclusie 32
7.1 Democratische legitimering 32
7.2 Transparantie en draagvlak 33
7.3 Kwaliteit en identiteit 33
7.4 Efficiëntie en kostenbeheersing 33
7.5 Flexibiliteit 34
7.6 Duurzaamheid 34

1 SAMENVATTING

In dit document leest u een voorstel van het college van de gemeente Gorinchem aan het college van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Het betreft een voorstel tot ambtelijke samenwerking op basis van het zogenaamde gastheermodel.

De essentie van dit model houdt in dat de gemeente Gorinchem als ‘gastheer’ verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van een aantal taken van de ‘gastgemeente’ Hardinxveld-Giessendam. In hoofdstuk 4 van dit document wordt dit verder uitgewerkt.

Dit voorstel voldoet optimaal aan de behoefte aan autonomie van beide gemeenten en zorgt voor een organisatorische versteviging van beide organisaties door het vormen van een gastheerorganisatie voor beide autonome gemeenten. Tegelijk kan de regio Alblasserwaard Vijfherenlanden door de voorgestelde samenwerking in stand blijven.

Ons voorstel heeft de volgende uitgangspunten als basis:

- Behoud autonomie voor beide gemeenten
- Eenvoudige, doeltreffende inrichting
- Samen meer resultaat
- Zorg voor medewerkers

Onze inzet is een regeling aan te gaan waarbij beide gemeente alle bestaande taken in de samenwerking inbrengen. De kosten voor de eerste drie jaar van de samenwerking worden bepaald door de huidige kosten, met inachtneming van cao-, prijs- en andere exogene ontwikkelingen. Door deze inzet creëren we een stabiele beginperiode met uitzicht op doorgroei in kwaliteit en het verminderen van kwetsbaarheid.

Bij het opbouwen van de samenwerking gaan we uit van een fasering om risico's, beperking van frictie- en transitiekosten en realisatie van duurzame voordelen voor beide gemeenten. De inhoud van taken, inclusief het daarbij behorende budget, wordt bepaald door het bestuur van elke gemeente. Als een inhoudelijke wijziging van taken of dienstverlening leidt tot extra bedrijfsvoeringskosten wordt het bedrijfsvoeringsbudget ten laste van de betreffende gemeente aangepast.

De personele aansturing vindt plaats vanuit de gastheergemeente (Gorinchem), waarbij we beide gemeentehuizen vooralsnog benutten als huisvesting voor de organisatie.

Bij het opstellen van ons voorstel hebben we ons laten leiden door een aantal criteria:

- Democratische legitimering

  Beide gemeentebesturen zijn en blijven geheel zelfstandig en behoeven geen concessies te doen qua couleur locale. Het eigen beleid kan voor 100% door eigen raad en college vastgesteld worden. Het budgetrecht van de raad ten aanzien van beleidskeuzes wordt niet aangetast.

- Transparantie en draagvlak

  We zetten in op een lichte samenwerkingsvorm waarin extra bestuurs- of afstemmingslagen zoveel mogelijk beperkt worden. Daardoor bevorderen we transparantie, of wordt deze in ieder geval zoveel mogelijk behouden. Wij gaan ervan uit dat deze opzet bijdraagt aan het creëren van draagvlak bij bestuur en organisatie. Daarnaast kan een gezamenlijke aanpak van vraagstukken tot inhoudelijke voordelen leiden, waardoor de samenwerking ook in de samenleving draagvlak oplevert.

- Kwaliteit en identiteit

  Wij zijn er van overtuigd dat de gastheerorganisatie meer is dan de som der delen en er meer specialisatie mogelijk is. Hierdoor kan de kwaliteit van beleidsontwikkeling doorgroeien.
  Qua inhoud van beleid is er een waarborg voor behoud identiteit doordat er sprake blijft van 100% eigen beleid.

- Efficiëntie en kostenbeheersing

  Het voorstel kent relatief weinig frictiekosten. Ook structurele kosten van de samenwerking zijn nagenoeg nihil doordat de bestuurlijke drukte nauwelijks toeneemt.
  Met het oog op kostenbeheersing is het zo dat raad en college in grote mate zelf sturing houden op kosten. Ten aanzien van de bedrijfsvoering komt de verantwoordelijkheid voor kostenbeheersing bij de gastheergemeente te liggen, waarbij de eerste 3 jaar met een gesloten begroting wordt gewerkt. Deze begroting wordt uiteraard wel aangepast voor cao-, prijs- en andere exogene ontwikkelingen. Als een inhoudelijke wijziging van taken of dienstverlening leidt tot extra bedrijfsvoeringskosten wordt het bedrijfsvoeringsbudget ten laste van de betreffende gemeente aangepast.

- Flexibiliteit

  Ons aanbod omvat de gehele gemeentelijke organisatie, maar tegelijk staan we zonder meer open voor maatwerk. Het gastheermodel biedt ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.

- Duurzaamheid

  We zorgen dat er een robuuste, toekomstbestendige organisatie ontstaat, met bestaansrecht voor de toekomst. Deze levert ook een bijdrage aan de instandhouding van de (sub)regio.

Wij zijn van mening dat we met ons voorstel een begaanbare weg voor een goede, duurzame samenwerking tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam presenteren. Uiteraard is er nog veel met elkaar uit te werken om deze samenwerking daadwerkelijk ‘van de grond te tillen’.

Op verschillende taken werken we al goed met elkaar samen. Wat ons betreft smaakt dit naar meer en benutten we onze gezamenlijke kwaliteiten om onze inwoners, bedrijven en andere stakeholders van dienst te zijn en toekomstige uitdagingen met vertrouwen tegemoet te treden.

2 INLEIDING

2.1 INLEIDING

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft aan de gemeente Gorinchem gevraagd om een voorstel te doen voor een inkooprelatie. Wij zijn blij met uw verzoek en zien hierin voor beide gemeenten kansen.

Inmiddels zijn er naast bestuurlijke verschillende ambtelijke overleggen geweest om de vraag van Hardinxveld-Giessendam te onderzoeken en met elkaar te verkennen op welke wijze de samenwerking inhoud en vorm zou kunnen krijgen.

Voor ons is belangrijk dat we de samenwerking niet vormgeven als een ‘koude’ inkooprelatie, maar als een samenwerkingsrelatie. Wij zijn er van overtuigd dat we op deze manier een samenwerking kunnen bouwen die duurzaam is en toegevoegde waarde heeft, voor beide gemeenten en de AV-regio.

In dit document doen we een voorstel voor het uitwerken van het gastheermodel. In onze ogen een passende aanbieding, waarbij we direct melden dat er zeker ruimte is om dit met elkaar te optimaliseren.

U vindt in onze aanbieding geen prijzen en aantallen en wel om twee redenen. Ten eerste hebben we nog niet voldoende informatie om gezamenlijk tot een betrouwbare berekening van bedragen te kunnen komen. Een gedetailleerde aanbieding zou op dit moment nog een grote financiële onzekerheid opleveren voor beide gemeenten. Ten tweede is het onze overtuiging dat samenwerking niet start met een overeenkomst over producten en prijzen, maar met een goede basis vanuit gezamenlijke uitgangspunten, kansen en ideeën.

We doen u daarom in paragraaf 5.4 van deze offerte een financieel voorstel op hoofdlijnen.

2.2 LEESWIJZER

Het voorstel dat nu voor u ligt is gebaseerd op het gastheermodel en is als volgt opgebouwd:

- Eerst (in hoofdstuk 3) leggen we een aantal uitgangspunten voor. De visie van Gorinchem met betrekking tot een mogelijke samenwerking.
- Daarna beschrijven we een mogelijke vorm en fasering van de samenwerking (hoofdstuk 4).
- Vervolgens werken we in hoofdstuk 5 de vorm van de samenwerking wat verder uit in een aantal praktische noties en keuzes.
- In hoofdstuk 6 verwoorden we een aantal succesfactoren zoals wij die onderkennen.
- Het voorstel sluiten we af met een concluderend hoofdstuk 7.

Bij het lezen van dit offertedocument is het goed om te weten dat we op voorhand zijn uitgegaan van een vormgeving van de samenwerking waarbij het personeel van Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem worden samengebracht in de gastheerorganisatie Gorinchem.

3 UITGANGSPUNTEN

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft de gemeente Gorinchem gevraagd een offerte te doen om op basis van een inkooprelatie, zoals die ook aan de GR Drechtsteden is gevraagd, diensten af te nemen. Wij willen graag op dit verzoek ingaan.

Op basis van zowel de bestuurlijke als ambtelijke gesprekken geven wij verder invulling aan deze uitvraag tot inkoop. Hierbij merken we nadrukkelijk op dat we een ander product bieden dan de Drechtsteden en we niet willen proberen het product van de Drechtsteden op gelijke wijze aan te bieden.

Wat ons betreft zijn de ‘relatie’ en de ‘inkoop’ even belangrijk en moeten deze in samenhang worden gezien. De verdere uitwerking van deze offerte is daarom gestoeld op een viertal uitgangspunten:

- Behoud autonomie door samenwerking
- Eenvoudige inrichting
- Samen meer resultaat
- Zorg voor medewerkers door behoud van werk en het bieden van ontwikkelkansen

3.1 BEHOUD AUTONOMIE DOOR SAMENWERKING

BEHOUD LOKALE AUTONOMIE

De gemeente Hardinxveld-Giessendam is een zelfstandige gemeente en blijft in ons voorstel een volledig zelfstandige gemeente. Deze zelfstandigheid wordt versterkt door samen te werken. Beiden gemeenten kunnen profiteren van elkaars kennis en expertise. Kwetsbare onderdelen worden onderling versterkt.

De gastheerorganisatiekrijgt daarbij de verantwoordelijkheid voor en bevoegdheid over de bedrijfsvoering en de uitvoering van beleid inclusief de daarbij horende budgetten. Op dit vlak wordt de gemeente Hardinxveld-Giessendam volledig ontzorgd en gaat de voorbereiding en uitvoering van beleid over naar de gastheerorganisatie

Intussen blijven alle bestuurlijke bevoegdheden op de beleidsinhoudelijke terreinen volledig behouden en kunnen raad en college van elke gemeente zelfstandig besluiten tot aanpassingen van het beleid en de budgetten. Door deze wijze van samenwerken wordt de autonomie van beide gemeenten ook op de lange termijn geborgd.

EIGEN IDENTITEIT

De samenlevingen van Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem zien er anders uit en beide gemeenten hebben hun eigen politiek bestuurlijke profiel. De samenwerking wordt dusdanig vormgegeven dat dit niet schuurt met de eigenheid van beide gemeenten. De couleur locale blijft met wederzijds respect bestaan.

Feitelijk merken raad en college in de uitoefening van hun taken niets van de samenwerking anders dan dat zij nog beter ondersteund worden vanuit de gastheerorganisatie.

VERGROTEN BELEIDSKRACHT

Onze inzet is om gezamenlijk schaalvoordelen te realiseren in de bedrijfsvoering waardoor er ook ruimte komt voor het versterken van de beleidsfunctie. Deze beleidsfunctie kan nog verder versterkt worden op die onderdelen waar gezamenlijk beleid gevoerd wordt. Te denken valt aan grote dossiers als Maritieme Delta en de 3 decentralisaties in het sociaal domein. Tevens kan Hardinxveld-Giessendam meer invulling geven aan taakvelden die op dit moment nog minder intensief kunnen worden ingevuld, zoals ontwikkeling toerisme en economische ontwikkeling.

Daarmee wordt de slagkracht van de individuele besturen van beide gemeenten exponentieel groter, wat uiteindelijk ten goede komt aan de inwoners, het maatschappelijk middenveld en de bedrijven van beide gemeenten.

VOORDEEL SAMENLEVING

De samenwerking heeft geen consequenties voor de dienstverlening aan de samenleving. Bestaande loketten kunnen gehandhaafd worden en de kwaliteit van dienstverlening blijft in tact of wordt kwalitatief beter en minder kwetsbaar.

3.2 EENVOUDIGE INRICHTING

GOVERNANCE 'LIGHT'

Wat ons betreft gaan we voor een eenvoudige samenwerking. De ervaringen van gemeentelijke samenwerking tot nu toe leert dat de voordelen van samenwerking veelal worden tenietgedaan door de kosten van sturing en beheersing van de samenwerking. Wij willen daarom samenwerken zonder bestuurlijke drukte en zonder een veelvoud aan ambtelijke overleggremia.

Uiteraard is er afstemming nodig maar wat ons betreft blijft dit beperkt en kiezen we voor een lichte en eenvoudige samenwerkingsvorm: het gastheermodel. Hierbij gaan de colleges met instemming van de raden een gemeenschappelijke regeling zonder rechtspersoonlijkheid aan. In het door ons voorgestelde model heeft de beleidsinhoudelijke afstemming plaats op bestuurlijk niveau (portefeuillehoudersoverleggen), terwijl de afstemming van de bedrijfsvoering op ambtelijk niveau plaats heeft.

MINIMALE VERANDER- EN FRICTIEKOSTEN

Een ander aspect voor de samenwerking is het voorkomen van veranderkosten en frictiekosten. Om deze kosten zoveel mogelijk te beperken stellen we voor om in overzienbare stappen de samenwerking op te bouwen.

Daarom willen wij niet op voorhand eisen stellen aan het uitfaseren van systemen en al dan niet overname van personeel. De huidige medewerkers zijn het uitgangspunt voor de samenwerking en dit geldt tevens voor de informatievoorziening. Ook voor de huisvesting – veelal een forse post op het frictiebudget – stellen wij voor om uit te gaan van het huidige vastgoed van Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem.

Overigens zien we dit nadrukkelijk wel als een startpositie. Immers liggen er op het vlak van systemen, processen, huisvesting en personeel kansen om op termijn kosten te besparen.

3.3 SAMEN MEER RESULTAAT

WEDERZIJDS BELANG

Wat ons betreft is er sprake van gelijke lasten en gelijke lusten. Beide gemeenten zullen profiteren van de samenwerking en beide gemeenten hebben de opgave in de samenwerking te investeren.

Het wederzijds belang is volgens ons, naast het behoud van lokale autonomie:

- Meer kwaliteit
- Minder kwetsbaarheid
- Beperking kosten

Het toe te passen mechanisme zoals wij dat voor ons zien is dat besparingen in tijd en geld voor een deel ingezet worden voor versterking van kwaliteit. Ook hierbij geldt dat niet op voorhand het standpunt wordt ingenomen dat er gestuurd wordt op alleen kostenbesparing. Ons beider belang is ook een versterking van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid van de organisatie.

STERKE REGIO

Wij streven naar behoud en versterking van de subregio Alblasserwaard Vijfheerenlanden. Uw gemeente participeert reeds op verschillende manieren in deze regio. Een onderlinge samenwerking versterkt niet alleen onze gemeenten maar versterkt ook onze subregio en de regio als geheel.

Immers, als Hardinxveld-Giessendam in de subregio Alblasserwaard Vijfheerenlanden blijft deelnemen, wordt het evenwicht tussen de drie subregio's Hoekse Waard, Drechtsteden en Alblasserwaard Vijfheerenlanden behouden.

ROBUUSTHEID

Een samenwerking met uw gemeente leidt tot robuustheid van de organisatie. Robuustheid is wat ons betreft ook professionaliteit. We grijpen deze samenwerking ook aan als kans om te werken aan professionalisering van opdrachtgeverschap en projectmanagement.

3.4 ZORG VOOR MEDEWERKERS

MENS VOLGT WERK

Beide organisaties zullen opgaan in een gastheerorganisatie, die vanuit de gedachte van het gastheerschap door de directie van Gorinchem zal worden aangestuurd. De bestaande organisatiestructuur van Gorinchem vormt uitgangspunt bij de inrichting van de gastheerorganisatie.

De volledige formatie van beide organisaties wordt meegenomen, inclusief vacatures en medewerkers met een tijdelijke aanstelling (voor de duur van die tijdelijke aanstelling).

We gaan bij het plaatsingsproces zoveel mogelijk uit van mens volgt werk. Bij de leidinggevende functies moet maatwerk worden toegepast.

Alle medewerkers komen in dienst van de gastheerorganisatie en de medewerkers in vaste dienst krijgen een baangarantie voor een periode van 3 jaar. Dat betekent overigens niet dat er sprake is van een werkplek- en/of functiegarantie voor diezelfde periode. Immers, in die periode gaan we proberen de organisatie te optimaliseren en een volledige integratie tot stand te laten komen. Dat kan betekenen dat mensen een andere werkplek en/of functie zullen krijgen dan in het verleden het geval was. Uiteraard wordt hierbij zoveel mogelijk aangesloten bij mogelijkheden en competenties van medewerkers.

Uiteraard zullen de beide Ondernemingsraden en het Georganiseerd Overleg betrokken worden bij de borging van de belangen van de medewerkers en de organisatie.

KANSEN

Wij zien bij het aangaan van de samenwerking ook kansen voor de medewerkers van beide gemeenten ontstaan:

- Er zijn betere en ruimere loopbaanontwikkeling voor de medewerkers, doordat er binnen de gastheerorganisatie meer ruimte is voor specialisatie op (vak)gebieden en doordat er meer mogelijkheden ontstaan om duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen.
- De werkplekwijziging geeft mogelijkheden op nieuwe contacten, persoonlijke- en vakontwikkeling en inspiratie door de nieuwe omgeving en dynamiek.
- Grotere aantrekkelijkheid van medewerkers voor de arbeidsmarkt en andersom meer aantrekkingskracht van de organisatie op de arbeidsmarkt.

4 HOOFDGEDACHTE

De vier uitgangspunten zoals genoemd in het vorige hoofdstuk (behoud autonomie, eenvoudige inrichting, samen meer resultaat en zorg voor medewerkers) zijn bepalend voor de hoofdgedachte van ons voorstel. Autonomie, eenvoudige inrichting en gelijkwaardigheid zorgen er voor dat veel samenwerkingsvarianten, inclusief alle privaatrechtelijke uitbestedingsvormen, afvallen.

Grofweg zijn de volgende varianten van samenwerken op publiekrechtelijke basis in Nederland gebruikelijk:

- Uitbesteden: Het onderbrengen van ambtelijke taken in een aparte rechtspersoon. De uitbestedende gemeente is niet meer betrokken bij de uitvoering. Het staat echt op afstand, mede door toepassing van een eigen bestuur (DB/AB).
- Gastheermodel: Het uitvoeren van taken door een andere gemeente. Uitgangspunt van het model is samenwerking mogelijk te maken waarbij kwaliteit van dienstverlening het uitgangspunt is. Beleidsharmonisatie wordt niet nagestreefd, maar indien aan de orde levert dit wel voordelen op.
- Netwerkconcept: Een lichte samenwerking, vaak door kennisdeling, uitruil van expertise of gezamenlijke aanpak van specifieke taken. Op deze manier werken wij op een aantal dossiers al met Hardinxveld-Giessendam samen.

Voor de samenwerkingsrelatie tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam zijn wij van mening dat het ‘gastheermodel’ het meest aansluit bij de geformuleerde uitgangspunten. Nadelen van ‘uitbesteden’ zijn de bestuurlijke drukte, de complexe besluitvormingsprocessen en de starheid van het model. Het ‘netwerkconcept’ is daarentegen te beperkt en past niet bij de vraag vanuit Hardinxveld-Giessendam om een voorstel te doen voor een inkooprelatie. In het gastheermodel zijn autonomie en gelijkwaardigheid goed geborgd binnen een eenvoudig doch beproefd concept.

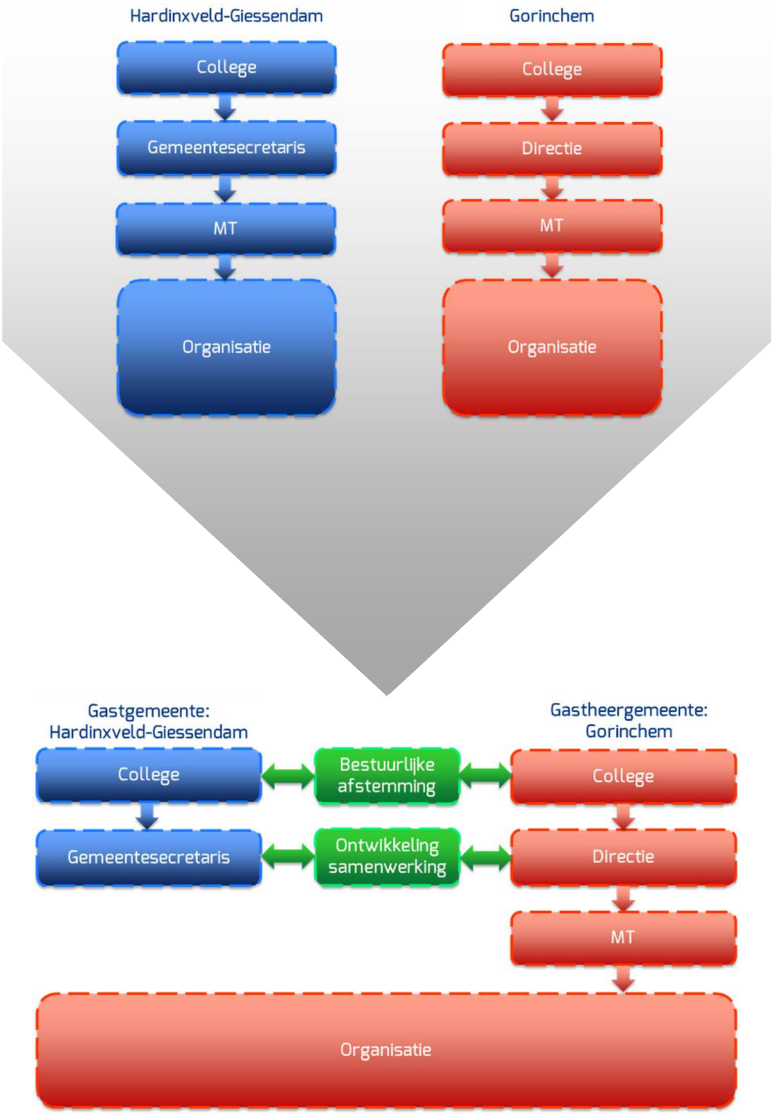

4.1 HOOFDINRICHTING VOLGENS PRINCIPE GASTHEERGEMEENTE

In essentie zien we binnen de variant 'gastheergemeente' de volgende hoofdinrichting:

- De samenwerking kan betrekking hebben op alle taakvelden, zowel de beleids- als de bedrijfsvoeringstaken (dienstverlening en uitvoering). Dit is ook ons uitgangspunt, hoewel er ruimte is voor maatwerk.
- De rol, bevoegdheden en bestuurlijke invloed van raad en college op beleidsinhoudelijke terreinen blijven voor beide gemeenten ongewijzigd.
- De taken, bevoegdheden en budgetten op het gebied van bedrijfsvoering (dienstverlening en uitvoering) worden overgedragen van de 'gastgemeente' (Hardinxveld-Giessendam) aan de 'gastheergemeente' (Gorinchem).
- De gastheergemeente wordt binnen de beleidskaders van de gastgemeente namens het college van de gastgemeente gemandateerd besluiten te nemen voor de uitvoering van wetten en verordeningen. De gemeentebesturen houden (anders dan bij de bedrijfsvoeringsbudgetten) hun autonome bevoegdheid om de beleidskaders aan te passen evenals de bijbehorende budgetten.

  Als voorbeeld:

  Om beschikkingen voor het leerlingenvervoer af te geven wordt er door de gastgemeente bedrijfsvoeringsbudget beschikbaar gesteld aan de gastheerorganisatie. De daadwerkelijke kosten van het leerlingenvervoer komen direct ten laste van de begroting van de gastgemeente. De dienstverlening aan inwoners en bedrijven blijft in eerste instantie ongewijzigd. Gedurende de opbouw en doorontwikkeling van de samenwerking zullen inwoners en bedrijven de voordelen van een robuustere organisatie gaan merken.
- Er vindt per kwartaal bestuurlijk overleg plaats om het verloop van de samenwerking te evalueren, afspraken te maken voor de toekomst en (indien gewenst) de beleidsontwikkeling af te stemmen.

- De gemeentesecretaris van de gemeente Hardinxveld-Giessendam en de directie van de gemeente Gorinchem overleggen maandelijks met elkaar om de ontwikkeling van de samenwerking te monitoren, te begeleiden en indien nodig bij te sturen.
- De bestaande korte lijnen tussen college en organisatie blijven zoveel mogelijk gehandhaafd. Valkuil bij het inrichten volgens het gastheerprincipe is het institutionaliseren van een tussenlaag met 'regisseurs'. Hiermee wordt een vorm van belangentegenstelling georganiseerd die niet helpt om de samenwerking te laten groeien. Onze insteek is dat de medewerkers toegankelijk blijven voor bestuurders, om zo een goede afstemming van beleidsontwikkeling en signalen uit de uitvoering te behouden (in portefeuillehoudersoverleggen).
- De volledige formatie van beide organisaties wordt samengevoegd in de gastheerorganisatie van de gastheergemeente, inclusief vacatures en medewerkers met een tijdelijke aanstelling (voor de duur van die tijdelijke aanstelling). Dit uiteraard in afstemming met vakbonden (GO) en ondernemingsraden.

4.2 HOOFDLIJN FASERING

Bij aanvang van de samenwerkingsrelatie zullen er zowel bij gemeente Hardinxveld-Giessendam als bij de gemeente Gorinchem vragen zijn over de manier waarop de samenwerking zich gaat ontwikkelen. Dat is een onderwerp waarover beide colleges en beide directies met elkaar het gesprek nog moeten aangaan. Daarom is het op voorhand ook niet zinvol om een 'dichtgetimmerde offerte' neer te leggen. Dat zou aan beide zijden een fors risico opleveren.

Om dit te voorkomen willen we de samenwerking in fasen opbouwen. Het aanbod is om de ontwikkeling van de samenwerking zodanig richting te geven dat deze voor beide gemeenten duurzame voordelen gaat bieden.

We onderkennen hierbij drie fasen. De fasen zullen niet voor alle taken en processen gelijktijdig doorlopen worden. Eén en ander is afhankelijk van verwachte voordelen, externe ontwikkelingen en eventuele knelpunten die een sense of urgency geven.

1. Start op basis van huidige formatie, beleid, taken en kostenniveau
2. Doorontwikkeling door uniformering systemen
3. Doorontwikkeling door optimalisatie processen

Los daarvan kunnen vanaf de start voordelen ontstaan door gezamenlijke beleidsontwikkeling die in eerste instantie ingezet worden voor verbetering van de kwaliteit en continuïteit.

FASE 1: START OP BASIS VAN UITGANGSSITUATIE

Er wordt voor beide gemeenten door een extern bureau een nulmeting gedaan om de uitgangssituatie van beide gemeenten inzichtelijk te maken. Aan de ene kant heeft deze uitgangssituatie betrekking op dienstverleningsniveau, formatie, taken en kosten. Wanneer het dienstverleningsniveau danwel de uitgevoerde taken onder het niveau liggen dat daaraan in het algemeen wordt gesteld, leidt dit voor de noodzakelijke aanpassing tot een verhoging van het in te brengen budget (‘been bijtrekken’).

Aan de andere kant is de nulmeting ook van belang om te bepalen hoe de bedrijfsvoeringsbudgetten van beide gemeenten zijn opgebouwd. Hierdoor wordt een basis gelegd om op termijn inzichtelijk te maken wat de effecten van de samenwerking zijn.

Externe uitvoering of toetsing van de nulmeting en waarnodig het verhogen van het in te brengen budget (‘been bijtrekken’) is van belang om een gelijkwaardige inhoud en kwaliteit van deze ‘startfoto’ te borgen.

De ambtelijke organisaties worden samengevoegd in de gastheerorganisatie. Alle medewerkers worden in aanvang geplaatst bij een vergelijkbare afdeling als waar ze op dit moment werken (‘mens volgt werk’). Vanuit die afdeling worden de werkzaamheden/processen voor beide colleges en de inwoners van beide gemeenten uitgevoerd.

Als uitgangssituatie geldt dus dat de bestaande medewerkers in aanvang zoveel mogelijk hun bestaande werkzaamheden blijven uitvoeren. Door het optimaliseren van de bedrijfsvoering kan geen definitieve functiegarantie worden afgegeven.

De systemen zullen in deze fase grotendeels ongewijzigd blijven. Uitzondering hierop zijn in ieder geval de kantoorautomatisering en het zaaksysteem/archiefapplicatie. Bij aanvang van de samenwerking zullen deze direct gelijkgetrokken moeten worden. Een goede documentenstroom en interne communicatie zijn onmisbaar voor het integreren van de organisaties.

Hierdoor wordt de continuïteit zo goed mogelijk gegarandeerd en ontstaan er ook niet onnodig desinvesteringen. In de verdere uitwerking van de samenwerking zal worden bezien of het mogelijk en/of wenselijk is meer systemen direct te uniformeren.

De winst van deze fase is dat kwetsbaarheid direct verminderd wordt.

FASE 2: DOORONTWIKKELING DOOR UNIFORMERING SYSTEMEN

In deze fase zullen we het systeem- en applicatielandschap gaan uniformeren. Dit geeft ook gelegenheid om een strategische visie op informatiemanagement te ontwikkelen die de samenwerkende gemeenten goed ondersteunt.

Op basis van deze strategie werken we toe naar het nieuwe systeem- en applicatielandschap, waarin er rekening gehouden moet worden met het voor één of beide gemeenten veranderen van systeem / applicatie. Hierbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de economische levensduur van de huidige voorzieningen, zodat er zo weinig mogelijk desinvesteringen ontstaan.

In deze fase zullen er zeker financiële voordelen ontstaan door gezamenlijke inkoop, implementatie en beheer van systemen.

Deze fase kan (functie)gevolgen voor het personeel hebben.

FASE 3: DOORONTWIKKELING DOOR OPTIMALISATIE PROCESSEN

De echte integratie van de taken zal plaatsvinden in fase 3. De processen en rolindeling worden afgestemd op de nieuwe schaal en de systemen. Fase 3 zal soms samenvallen met fase 2, omdat een keuze voor een systeem ook vaak implicaties heeft voor het proces.

Na deze fase zal er sprake zijn van uniforme dienstverlening en is de inrichting van de samenwerking voltooid. Het is voor de efficiëncy noodzakelijk dat de gastheerorganisatie voor beide gemeenten de bedrijfsvoeringsprocessen op de zelfde wijze kan uitvoeren.

Deze fase kan (functie)gevolgen voor het personeel hebben.

5 PRAKTISCHE UITWERKING

De keuze voor het gastheermodel levert een aantal basisprincipes op. In dit hoofdstuk willen we een eerste aanzet voor de verdere uitwerking doen. Hierdoor ontstaat ook meer zicht op hoe processen in de praktijk zullen gaan lopen en hopen we, door hierover met elkaar in gesprek te gaan, bij te dragen aan wederzijds vertrouwen.

We structureren de praktische uitwerking in de volgende indeling:

- Reikwijdte van de samenwerking
- Governance
- Organisatie
- Financiën

5.1 REIKWIJDTE VAN DE SAMENWERKING

Als uitgangspunt hanteren we dat alle processen vanuit de samenwerking uitgevoerd moeten kunnen worden. Bij andere toepassingen van het gastheermodel in den lande zien we wel vaak dat er een griffie en een kleine bestuursondersteunende afdeling in de gastgemeente aanwezig blijft, waar onder andere ook ‘regisseurs’ zijn ondergebracht. Meer en meer blijkt dat de rol van regisseur eerder contraproductief werkt. Er wordt een tussenschakel gecreëerd die een opdrachtgeversrol zou moeten vervullen. Wij menen dat deze rol niet nodig zou moeten zijn. De ambtelijke gastheerorganisatie staat voor beide besturen opgesteld. Het is een rol van de managers om de belangen van zowel Hardinxveld-Giessendam als Gorinchem te behartigen. Knelpunten qua inrichting en capaciteit moeten op directieniveau worden besproken.

Daarnaast vallen de taken die de gemeente Hardinxveld-Giessendam op dit moment elders belegd heeft door onder andere deelname in Gemeenschappelijke Regelingen buiten de samenwerking. Ten behoeve van de regie op de Gemeenschappelijke Regelingen kan wel samengewerkt worden.

Als we stellen dat de reikwijdte zo breed is, dan betekent dat ook iets voor de omvang van het veranderproces voor onze organisaties. In het vorige hoofdstuk hebben we daarom een fasering uitgewerkt. Een grote reikwijdte van de samenwerking impliceert een gefaseerde ingroei/intensiteit van de samenwerking.

We kunnen dus kort zijn over de reikwijdte. Wat ons betreft is deze zo breed als de gemeente Hardinxveld-Giessendam wil. Wij kiezen daarin voor een maatwerkbenadering.

Overigens blijven in ons voorstel de gemeentesecretaris en griffie in dienst van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

5.2 GOVERNANCE

Governance gaat in principe over de relaties tussen raad, college en uitvoering. Het gaat om de vraag hoe de belangen van de burgers en instellingen, door tussenkomst van raad en college, gewaarborgd kunnen worden. Dat is belangrijk wanneer de uitvoering voor een deel wordt belegd bij externe partners.

Voor Hardinxveld-Giessendam is dat nu actueel. Op welke manier kunnen we de governance zodanig opzetten dat raad en college er van uit kunnen gaan dat de uitvoering vanuit de samenwerking met Gorinchem in overeenstemming is met de vertegenwoordigde belangen van Hardinxveld-Giessendam.

Daarnaast mag de samenwerking niet leiden tot ambtelijke en bestuurlijke drukte. Ambtelijk is een goede en pragmatisch vormgegeven afstemming met het college zeer aan te bevelen (portefeuillehoudersoverleggen). Onze insteek is dat de afstemming met zowel het bestuur van Hardinxveld-Giessendam als het bestuur van Gorinchem door de gastheerorganisatie op dezelfde manier plaatsvindt. Voor het college mag er geen vergadercarrousel bij komen.

De insteek van Gorinchem is dat we de governance op een lichte, werkbare en tegelijk zorgvuldige manier vormgeven.

Voor zowel Hardinxveld-Giessendam als Gorinchem is lokale autonomie één van de uitgangspunten bij de vormgeving van samenwerking. Ook dit uitgangspunt zal bij de opzet van de governance leidend zijn. Kort gezegd: de democratische legitimiteit moet gewaarborgd zijn.

Tegelijk willen we de governance zodanig vorm geven dat er winst gaat ontstaan; winst in kwaliteit, winst in financiële zin en winst in (investerings-)kracht.

Wat hebben we daarom met elkaar te regelen?

- Goede informatie (plicht) en verantwoording over de uitvoering;
- Financiële controle ten behoeve van het budgetrecht van de raad;
- Vertaling van politieke doelstellingen, via beleidsvorming naar concrete uitvoering.

INFORMATIE EN VERANTWOORDING

Het college van Hardinxveld-Giessendam moet de bestuurlijke rol onverkort kunnen invullen. Een wezenlijk onderdeel hierin is de actieve informatieplicht zoals deze in de Gemeentewet is opgenomen (art. 169 en 180), zodat de raad zijn kaderstellende en controlerende rol waar kan maken.

Op dit moment kunnen signalen vanuit de ambtelijke organisatie via korte lijnen bij het bestuur terecht komen. In het geval dat de uitvoering van taken vanuit de gastheerorganisatie plaatsvindt zou dit kunnen veranderen. Dit is niet wat we willen. We maken met elkaar afspraken om te waarborgen dat beide colleges tijdig geïnformeerd worden.

Wat ons betreft is de insteek dat we sturen op een constant bewustzijn bij de beleidsadviseurs dat het college van Hardinxveld-Giessendam even intensief wordt bediend als het college van Gorinchem. Er is geen onderscheid en daar moeten we in woord en daad op sturen. Dit is ook één van de sterke punten die in de samenwerking met Gorinchem gerealiseerd kan worden.

De Planning & Control cyclus, zoals deze in de financiële verordening (ex art. 212 GW) is bepaald, zal ook in de nieuwe situatie voorzien in verantwoordingsinformatie. Daarin zullen op voorhand geen grote wijzigingen optreden. Bij de uniformering van systemen en/of processen kan wel blijken dat het wenselijk is met het bestuur tot een aangepaste inrichting van het een en ander te komen.

FINANCIËLE CONTROLE

Het budgetrecht van de raad is in relatie tot de samenwerking een gevoelig punt. Een veelgehoord ervaren nadeel van samenwerking is dat er ingeleverd wordt op budgetrecht. Vooral bij samenwerkingsverbanden waarbij meer dan drie gemeenten betrokken zijn ontstaan er gemakkelijk situaties dat er vanwege een meerderheidsbesluit in de samenwerking een financiële verplichting ontstaat waar de eigen gemeenteraad geen zeggenschap in heeft.

In de samenwerking tussen Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem kan dit vermeden worden omdat er slechts twee samenwerkingspartners zijn. Deze hebben beiden op de inhoud van beleid altijd de keuze om iets wel of niet te doen. Uiteraard worden synergievoordelen pas ten volle benut als er zelfde keuzes worden gemaakt, maar er is voor beide colleges en raden volledige vrijheid om een andere afweging te maken.

Verhoging van kosten voor de inhoud van beleid is dus niet aan de orde zonder besluit van de eigen raden. Uitzonderingen hierop zijn wettelijk verplichte kosten, inflatie en andere exogene factoren.

UITVOERING POLITIEKE AMBITIES

Autonomie van gemeenten is alleen wat waard als de stem van de kiezers, vertaald naar een politiek akkoord en omgezet in beleid, daadwerkelijk tot uitvoering kunnen worden gebracht. Na afloop van een raadsperiode moeten raad en college met een tevreden gevoel kunnen constateren dat ‘het’ gelukt is.

Om dit te bereiken heeft het college voldoende vrijheid en armslag nodig om de politieke ambities op een zodanige manier in beleid te vertalen dat dit recht doet aan het coalitieakkoord. De couleur locale mag niet in het gedrang komen.

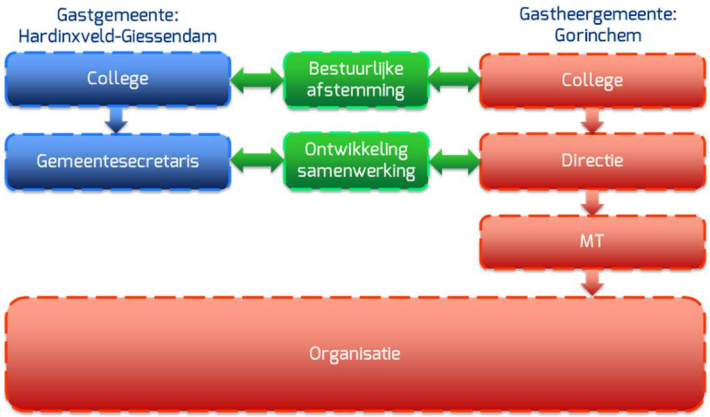

De beleidsadviseurs zullen indien mogelijk voorstellen voorbereiden die voor beide gemeenten op een zelfde leest geschoeid zijn (op dat moment ontstaan kostenvoordelen). Het wordt echter niet als 'jammer' ervaren als er beleid met een lokale inkleuring moet worden opgesteld. De beleidsambtenaren zullen voor beide besturen even toegankelijk zijn (portefeuillehoudersoverleggen).

Er wordt wel van uitgegaan dat beide gemeenten optimaal meewerken aan het uniformeren van systemen en processen voor de uitvoering en dienstverlening. Dit kan een bijdrage leveren aan het verhogen van de kwaliteit, het verlagen van de kwetsbaarheid en het beheersen van de kosten.

5.3 ORGANISATIE

Bij de uitwerking van de hoofdgedachte (hoofdstuk 4) is nevenstaande afbeelding ter illustratie gebruikt. Deze afbeelding geeft de essentie van de organisatie weer als de samenwerking zo breed mogelijk wordt opgezet. Het groene deel geeft weer dat er ten behoeve van de gastheerorganisatie vooral afstemming op college- en directie niveau plaatsvindt.

Wat betreft de gastheerorganisatie zal de huidige organisatiestructuur van Gorinchem het uitgangspunt vormen. Het inrichten van de samenwerking zal zeker veel energie vergen. Het operationele en het afbreukrisico kan het best beheerst worden door vanuit de bestaande basis van gemeente Gorinchem te werken.

Als in de analyse en het ontwerp van de nieuwe afdelingen blijkt dat de omvang te groot wordt, dan is dat wel een reden om de gastheerorganisatie op dat punt aan te passen.

In het vormgeven van de samenwerking zullen ook formatieve consequenties aan de orde zijn. Zoals eerder verwoord gaan we uit van het principe 'mens volgt werk'. Door het beëindigen van inhuur en het inspelen op natuurlijk verloop verwachten we dat de formatie in totaliteit gaat teruglopen.

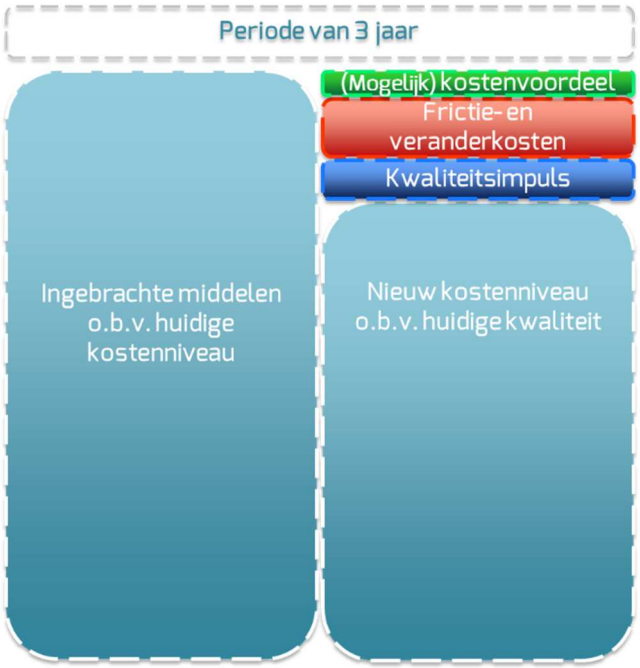

5.4 FINANCIËN

Als uitgangspunt willen we starten met de stelling dat de samenwerking voor beide partijen kwalitatieve, maar mogelijk ook financiële voordelen gaat opleveren. Er zal ook sprake zijn van financiële risico's. We gaan er van uit dat deze elkaar opheffen en er op termijn kostenvoordelen ontstaan. Dit vraagt wat tijd en daarvoor is het nodig om in de beginperiode stabiliteit te creëren.

Ons voorstel is om dit te doen door een regeling aan te gaan waarbij de door beide gemeenten in te brengen bedrijfsvoeringsmiddelen voor de eerste 3 jaar worden bepaald door de huidige kosten, met inachtneming van cao-, prijs- en exogene ontwikkelingen.

De huidige bedrijfsvoeringskosten worden bepaald aan de hand van een externe nulmeting op de bedrijfsvoeringsbudgetten van beide gemeenten. Wanneer het dienstverleningsniveau danwel de uitgevoerde taken onder het niveau liggen dat daaraan in het algemeen wordt gesteld leidt dit voor de noodzakelijke aanpassing tot een verhoging van het in te brengen budget ('been bijtrekken').

Hierdoor wordt een basis gelegd om op termijn inzichtelijk te maken wat de effecten van de samenwerking zijn. Besparingen in de samenwerking worden in deze periode van 3 jaar benut voor het opvangen van frictiekosten en veranderkosten. Daarnaast geven de besparingen ook de mogelijkheid om verder te investeren in kwaliteit. Mogelijk zal een deel van de besparingen ook leiden tot kostenverlagingen en begrotingsruimte creëren.

Praktische uitgangspunten naast dit basisvoorstel zijn:

- Er vindt een externe toetsing plaats op de in te brengen bedrijfsvoeringsbudgetten door beide gemeenten (waarnodig verhoging van het budget wegens 'been bijtrekken');
- Fiscale consequenties kunnen leiden tot aanpassing van dit voorstel;
- Sturen op beperking van overhead (voorkom leegstand van bestaande huisvesting die in eigendom is);

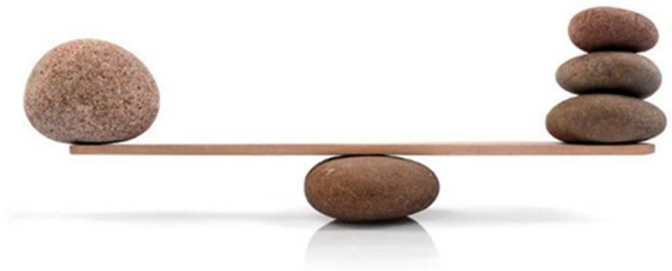

- Sturen op beperking van systeemkosten (gefaseerd infrastructuur, systemen en applicaties uniformeren);
- Sturen op beperking van uitvoeringskosten door uniformering van processen.
- Beperken van kosten door het voorkomen van bestuurlijke drukte en beperken van ambtelijke overleggen;
- Beperken van veranderkosten voor personeel (gezamenlijk anticiperen en maatwerkoplossingen).

KOSTENVERDELING

De kostenverdeling is bij samenwerkingen een punt dat veel uitwerking vraagt. Voor zowel de gast- als de gastheergemeente kleven hier risico's aan. Dit wordt veroorzaakt doordat er nog veel onzekerheden zijn. Duidelijk is dat we te maken hebben met frictie- en veranderkosten. Behalve groei in kwaliteit en beperken van kwetsbaarheid streven we ook naar efficiëntie en kostenbeheersing.

Onze insteek is dat zowel Hardinxveld-Giessendam als Gorinchem alle ambtelijke taken, alle medewerkers en alle personele (inclusief vacaturegelden en inhuurbudgetten) en organisatiegerelateerde budgetten inbrengen (zonodig verhoging budget wegens 'been bijtrekken'). We stellen voor om dit voor een periode van 3 jaar vast te leggen. Hierdoor mitigeren we voor Hardinxveld-Giessendam de financiële onzekerheid voor de komende jaren en ontstaat er een financiële basis om de gastheerorganisatie mee op te bouwen.

Dit impliceert dat we op deze manier ook een financieel voorstel bij u neerleggen. De voordelen en de aanloopkosten van de samenwerking zullen gerealiseerd worden op basis van het huidige (bij te stellen) kostenniveau. Na besluitvorming door de raden willen we met u verder spreken over een kostenverdeling, waarvoor het aantal inwoners niet de enig mogelijke uitkomst hoeft te zijn. Na de periode van 3 jaar zullen we het geheel van kosten en opbrengsten evalueren. Voordelen (of eventuele nadelen) verrekenen we volgens een op voorhand af te spreken verdeelsleutel.

Onze insteek is, zoals genoemd, dat de huidige medewerkers met hun werk/taken de gastheerorganisatie instromen. In principe ontstaan er hierdoor geen of nauwelijks extra structurele kosten. Tegelijk kunnen we wel schaalvoordelen gaan realiseren.

Bij nieuwe taken voor onze gemeenten en beleidswijzigingen door één of beide gemeenten zal de bedrijfsvoeringsbegroting daarvoor aangepast worden. Voor- of nadelen zullen na 3 jaar worden verrekend met beide gemeenten overeenkomstig de hiervoor genoemde nog af te spreken kostenverdeling.

ACHTERSTANDEN

Bij het bepalen van de uitgangssituatie in fase 1 van ons voorstel zal extern moeten worden bepaald of één of beide gemeenten achterstanden hebben of taken onvoldoende uitvoeren. Als dit aan de orde is zal het in te brengen budget incidenteel danwel structureel worden verhoogd (‘been bijtrekken’).

FRICTIEKOSTEN

Wat betreft de frictiekosten voorzien we bij de aanvang van de samenwerking geen grote problemen. Er zijn immers nauwelijks ontvlechtingskosten, zoals vergoedingen wegens uittreding uit Gemeenschappelijke Regelingen.

Bij de uniformering van systemen en processen zullen mogelijk ook frictiekosten ontstaan. Door het in acht nemen van de economische levensduur van bestaande systemen zullen ook deze zoveel mogelijk beperkt worden.

Uitgangspunt is dat we alle frictiekosten binnen een periode van drie jaar terugverdienen door kostenbesparingen en/of innovatieve oplossingen.

6 SUCCESFACTOREN

De hoofdlijn van de samenwerking is het model ‘gastheergemeente’. Op basis van dit model zetten we samen een samenwerking neer die goed is voor bestuur, samenleving en medewerkers. Binnen dit model zijn er nog keuzes met elkaar te maken. Elders in dit voorstel is dat op verschillende bewoordingen al benoemd.

Juist omdat er nog keuzes te maken zijn, is het belangrijk om vooraf met elkaar een aantal factoren te benoemen die het succes van de samenwerking in belangrijke mate zullen beïnvloeden.

Wij zien de volgende aspecten als randvoorwaardelijk voor een goede samenwerking tussen Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam:

- Wederzijds vertrouwen
- Agenda (inhoudelijk en fasering)
- Voorkomen informatieasymetrie
- Bevoegdhedenstructuur
- Financiele prikkel
- Geen grote belemmeringen in de systeemarchitectuur

6.1 WEDERZIJDS VERTROUWEN

VOORUIT KIJKEN

De afgelopen periode is veel gesproken over intergemeentelijke samenwerking in de regio Alblasserwaard Oost Vijfheerenlanden. Deze gesprekken hebben niet altijd een positieve bijdrage gehad aan de onderlinge relatie. Wij willen met de gemeente Hardinxveld-Giessendam vooral weer vooruit kijken en in de onderlinge relatie investeren zodat we samen kansen kunnen creëren en benutten.

ORGANISCH

Dit vertrouwen is onderdeel van een groeiproces. Daarom is het opbouwen van de samenwerking ook een groeiproces. Wij stellen voor de taken waarvoor de samenwerking wordt gekozen op het zelfde moment in het gastheermodel onder te brengen. Het optimaliseren van de bedrijfsvoering zal maatwerk zijn en kan dus per taak verschillen. Hierdoor wordt er organisch gewerkt aan de optimalisering van de bedrijfsvoering.Een organische aanpak maakt het mogelijk om te leren tijdens het samenwerkingsproces. We zullen beiden moeten leren om intensiever met elkaar samen te werken.

VEILIGHEID VOOR PERSONEEL

Onderling vertrouwen geldt niet alleen voor de besturen van beide gemeenten maar ook voor de ambtelijke organisaties. Door het principe ‘mens volgt werk willen we zoveel mogelijk veiligheid bieden. Deze voedingsbodem is belangrijk om de samenwerking soepel tot stand te brengen. Een onveilige werkomgeving zal uiteindelijk leiden tot een kwaliteitsverlies van de dienstverlening.

6.2 AGENDA (INHOUDELIJK EN FASERING)

INHOUDELIJK

Om het werk goed te kunnen organiseren en om voordelen uit de samenwerking te halen is het nodig om de agenda’s op elkaar af te stemmen. Het herzien van beleidsplannen kan mogelijk qua tijd op elkaar afgestemd worden. Hierdoor wordt tijd bespaard en kan van elkaars inzichten geleerd worden.

Deze agendering staat overigens los van de inhoud van het beleid. Het gaat hier om tijds- en capaciteitsplanning en onderling leereffect. Dit noemen we een randvoorwaarde omdat het een wezenlijke bijdrage levert aan de geformuleerde uitgangspunten (zie hoofdstuk 3).

FASERING

De secretarissen/directies van beide gemeenten zullen, met inachtneming van de bestuurlijke wensen, met elkaar afstemmen over de fasering in de organisatieontwikkeling. Welke taken worden als eerste geoptimaliseerd en welke stellen we nog uit?

6.3 VOORKOMEN INFORMATIEASYMMETRIE

Voor een goede werking van de governance is een adequate informatievoorziening onmisbaar. Als dit niet is geregeld, dan heeft dat negatieve invloed op de democratische legitimiteit. In paragraaf 5.2 ‘governance’ is dit nader geduid onder de noemer ‘informatie en verantwoording’.

6.4 BEVOEGDHEDENSTRUCTUUR

Bij uitvoering van werkzaamheden vanuit de gastheerorganisatie is het ook belangrijk dat de mandatering en bevoegdheden vooraf goed worden geregeld. We willen immers als overheid geen handelingen verrichten die juridisch niet goed zijn geborgd of in strijd zijn met regelgeving.

6.5 FINANCIËLE PRIKKEL

De voordelen van de samenwerking zoeken we in kwaliteit, minder kwetsbaarheid, kansen voor medewerkers, maar ook financieel. Overigens dienen financiële voordelen in de eerste 3 jaar ook als dekkingsmiddel voor frictie- en veranderkosten.

Het uitgangspunt om de eerste 3 jaar te werken met de huidige (eventueel gecorrigeerde) bedrijfsvoeringsbudgetten en het voordeel dat beide gemeenten na 3 jaar kunnen hebben van kostenbesparingen leveren een aanzienlijke financiële prikkel voor de gastheerorganisatie op.

Het realiseren van de bedrijfsvoeringsbegroting zal nauwlettend worden gemonitord door middel van frequente rapportages.

Overigens wordt het uiteindelijk noodzakelijke bedrijfsvoeringsbudget bepaald door het bestuurlijk gekozen beleid en dienstverleningsniveau.

6.6 GEEN GROTE BELEMMERINGEN IN SYSTEEMARCHITECTUUR

Een deel van de voordelen willen we bereiken door uniformering van systemen. Om voordelen ook binnen 3 jaar te kunnen behalen zal de systeemarchitectuur van beide gemeenten geen grote belemmeringen moeten opwerpen. Als server- en desktopvirtualisatie bij beide gemeenten zijn toegepast, dan vormt dit al een belangrijke basis.

7 CONCLUSIE

In dit document heeft u een voorstel gelezen vanuit de gemeente Gorinchem. Wij zijn er van overtuigd dat we op de manier die we beschreven hebben een voorstel doen waar beide partijen beter van worden. Vanuit Gorinchem is het onze insteek om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen van Hardinxveld-Giessendam. We hebben daarom bij het schrijven van ons voorstel een aantal kwaliteitscriteria gehanteerd welke we in dit hoofdstuk nog eens kort samenvatten.

Deze criteria zijn:

- Democratische legitimering
- Transparantie en draagvlak
- Kwaliteit en identiteit
- Efficiëntie en kostenbeheersing
- Flexibiliteit
- Duurzaamheid

7.1 DEMOCRATISCHE LEGITIMERING

Beide gemeentebesturen zijn en blijven geheel zelfstandig en kunnen ook, net als nu, de belofte aan de kiezer waarmaken. Er hoeven immers geen concessies gedaan te worden qua couleur locale. Het eigen inhoudelijke beleid kan voor 100% door eigen college en raad vastgesteld worden.

Samen kunnen we een robuuste gastheerorganisatie vormen die samen met de subregionale partners de opgaven goed aan kan. Nu en in de toekomst.

7.2 TRANSPARANTIE EN DRAAGVLAK

Omdat we inzetten op een lichte samenwerkingsvorm waarin geen extra bestuurslaag of afstemmingslaag ontstaat werken we transparant. Ons beeld is dat veel stakeholders een positieve grondhouding hebben ten aanzien van samenwerking tussen Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem.

7.3 KWALITEIT EN IDENTITEIT

Wij zetten primair in op verbetering van kwaliteit en vermindering van kwetsbaarheid en zijn er van overtuigd dat binnen de gastheerorganisatie meer specialisatie mogelijk is. Hierdoor kan de kwaliteit van beleidsontwikkeling daadwerkelijk doorgroeien.

Onze inzet is alle medewerkers zo goed mogelijk in te zetten ten behoeve van verbetering van kwaliteit en verminderen van kwetsbaarheid. Wij gaan er van uit na het verbeteren van de kwaliteit en het verminderen van de kwetsbaarheid bij voldoende en tijdige uniformering van systemen en processen uiteindelijk financële voordelen voor beide gemeenten kunnen worden behaald. De verhouding in grootte tussen de huidige ambtelijke organisaties is niet zodanig dat de cultuur en identiteit van Hardinxveld-Giessendam volledig zal verdwijnen. Tegelijk moeten we ook realistisch zijn en zal er voor alle medewerkers een nieuwe situatie en nieuwe cultuur ontstaan. Qua inhoud van beleid is er echter een waarborg voor behoud identiteit doordat er sprake blijft van 100% eigen beleid.

7.4 EFFICIËNTIE EN KOSTENBEHEERSING

We moeten onderkennen dat groter niet altijd efficiënter is. Wij zijn echter van mening dat de schaalgrootte van Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem samen nog niet leidt tot inefficiëntie door extra managementlagen en andere vormen van overhead.

Het voorstel dat we doen gaat uit van relatief weinig frictie- en veranderkosten. De eenmalige kosten zullen daardoor laag zijn. Ook de structurele kosten van de samenwerking zijn zo beperkt mogelijk doordat de bestuurlijke drukte nauwelijks toeneemt. Deze kosten worden opgevangen binnen de bedrijfsvoering.

7.5 FLEXIBILITEIT

Ons aanbod is passend, maar tegelijk staan we zonder meer open voor maatwerk.

7.6 DUURZAAMHEID

Qua duurzaamheid zien we twee sporen waarlangs we deze willen bevorderen:

- Zorgen dat er een robuuste, toekomstbestendige gastheerorganisatie ontstaat, met bestaansrecht voor de toekomst en een sobere en doelmatige vormgeving van de samenwerking;
- Zorgen voor de continuïteit van de (sub-)regio, waardoor er de komende jaren sprake kan zijn van een ongestoorde en betrouwbare uitvoering van (sub)regionale taken.

Hoofdstuk 11

Financiële kerncijfers

GR Regionale Sociale Dienst en Kredietbank Alblasserwaard / Vijfheerenlanden (RSDAV)

Bron:	Jaarrekening 2013		Begroting 2014							
	Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Apparaat	477.400	6.066.700	587.600	6.406.300	603.349	6.578.000	615.410	6.709.500	627.728	6.843.800
Inkomen	1.400.543	20.425.955	1.669.000	21.383.000	1.667.985	21.370.000	1.667.985	21.370.000	1.667.985	21.370.000
Participatie	214.571	3.288.348	262.100	2.685.000	245.017	2.510.000	231.644	2.373.000	218.954	2.243.000
Zorg	98.274	1.551.248	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000	98.500	1.520.000
Totaal	**2.190.788**	**31.332.252**	**2.617.200**	**31.994.300**	**2.614.851**	**31.978.000**	**2.613.539**	**31.972.500**	**2.613.167**	**31.976.800**
Doorbelasting apparaat	7,87%		9,17%		9,17%		9,17%		9,17%	

Aanname: verdeling bijdrage Hardinxveld Giessendam voor 2015, 2016 en 2017 is conform 2014.

GR Werkvoorzieningsschap de Avelingen Groep

Bron:	Jaarrekening 2013		Concept jaarrekening 2014		Begroting 2015					
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Rijksbijdrage	1.159.854	13.894.000	1.182.226	14.162.000	1.242.097	14.879.198	1.228.840	14.787.812	1.215.644	14.697.144
Gemeentelijke bijdrage	201.666	1.585.005	186.458	1.638.428	197.433	1.731.428	197.433	1.731.428	197.433	1.731.428
Totaal	**1.361.520**	**15.479.005**	**1.368.684**	**15.800.428**	**1.439.530**	**16.610.626**	**1.426.273**	**16.519.240**	**1.413.077**	**16.428.572**

Verwachting is dat er in 2014 € 93.000 wordt terug betaald aan de gemeenten, dit is verwerkt in bovenstaande bijdragen

Ter illustratie is het aandeel van 8,3% in de rijksbijdragedoor de gemeente Hardinxveld Giessendam in 2015 ook voor 2013 en 2014 gebruikt.

GR Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffen en Waardebepaling (SVHW)

Bron:	Jaarrekening 2013		Jaarrekening 2014		Begroting 2015		Concept begroting 2016			
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Vastgoed informatie	68.611	4.123.421	69.594	4.055.670	67.937	4.224.934	69.002	4.256.132	69.002	4.256.132
WOZ administratie	64.936	1.982.273	65.559	1.780.028	69.330	1.854.318	67.609	1.868.011	67.609	1.868.011
Heffingenbelasting	25.160	2.728.392	25.593	2.739.322	27.634	2.853.648	28.308	2.874.720	28.308	2.874.720
Invordering	-5.671	-578.432	-3.887	-430.771	-2.485	-448.749	-3.514	-452.063	-3.514	-452.063
WOZ kosten gemeente		928.213		970.043		1.037.850		1.058.200		1.058.200
Totaal	**153.036**	**9.183.867**	**156.859**	**9.114.292**	**162.415**	**9.522.000**	**161.405**	**9.605.000**	**161.405**	**9.605.000**

Ter illustratie zijn de begrote bedragen voor de totaal GR in 2015, 2016 en 2017 gebasseerd op basis van de percentuele verdeling 2014

In de jaarrekening 2013 komt het totaal op 9.183.249; in de concept begroting 2016 komt de totaaltelling uit op 164.000

GR Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

Bron:	Jaarrekening 2013		Jaarrekening 2014		Begroting 2015					
	Afrekening		Afrekening		Voorschot		Voorschot		Voorschot	
	2013	2013	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
Onderdeel	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal	HG	Totaal
Algemeen bijdrage			112.180	826.179	110.585	815.955	108.813	802.879	108.813	802.879
Bijdrage verkeer			9.393	69.136	9.393	69.304	9.393	69.304	9.393	69.304
Bijdrage cultuur			7.089	52.179	7.089	52.305	7.089	52.305	7.089	52.305
Subtotaal	**131.170**		**128.662**	**947.494**	**127.067**	**937.564**	**125.295**	**924.487**	**125.295**	**924.487**
Overige incidenteel										
CJG loket			77.268	569.286						
SIP			42.001	52.179						
OOGO			2.445	14.670						
Totaal			**250.376**	**1.583.629**	**127.067**	**937.564**	**125.295**	**924.487**	**125.295**	**924.487**

Kosten voor deze onderdelen zijn niet begroot in 2015, 2016 en 2017

Servicecentrum Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Basiskosten	Meerkosten	Totaal
ICT	993.493	149.136	1.142.629
Variabele print/telefonie		113.165	113.165
P&O advies en beheer	173.264	8.597	181.861
Financien (excl. Financieel advies)	150.400		150.400
Juridisch advies	88.473	138.340	226.813
Inkoop advies	50.575	85.978	136.553
Communicatie advies	65.472	270.072	335.544
Bodes	104.230	56.805	161.035
Schoonmaak	73.000	159.825	232.825
Doc, Fadvies, Verzekeringen, Facilitair	178.387		178.387
Overhead inschatting (17%)	319.140	147.688	466.828
Totaal basispakket	**2.196.434**	**1.129.606**	**3.326.040**

De opstelling is qua prijsstelling gebaseerd op begroting 2015 en binnen Drechtsteden gehanteerde verrekensystematiek 2013

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Basispakket	2.110.000	14.016.000	2.333.000	3.467.000	2.377.000	4.133.000	**28.436.000**
Plus- en additioneel pakket	0	1.175.000	0	0	0	179.000	**1.354.000**
Totaal	**2.110.000**	**15.191.000**	**2.333.000**	**3.467.000**	**2.377.000**	**4.312.000**	**29.790.000**

Sociale Dienst Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Apparaatskosten	614.000

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Apparaatskosten	1.045.000	16.782.000	754.000	1.717.000	1.382.000	3.506.000	**25.186.000**

Gemeentebelastingen Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld-Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten	
Belastingactiviteiten		249.000
Geo activiteiten (1)		59.000
WKPB-voorziening	3.000	
BAG-dienstverlening	11.000	
Functioneel RO-beheer	3.000	
Drechtmaps	12.000	
BGT/beheer GBKN	21.000	
Beeldmateriaal	9.000	
Totaal		**308.000**

(1) op basis van afname volledig pakket

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Belastingactiviteiten	0	2.349.000	421.000	395.000	397.000	609.000	**4.171.000**
GEO activiteiten	12.000	1.130.000	48.000	32.000	16.000	73.000	**1.311.000**
Totaal	**12.000**	**3.479.000**	**469.000**	**427.000**	**413.000**	**682.000**	**5.482.000**

Ingenieursbureau Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Garantieomzet	500.000

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Garantieomzet	nb	nb	nb	nb	nb	nb	**nb**

Onderzoekcentrum Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Basispakket	50.000
Pluspakket	20.000
Totaal	**70.000**

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Basispakket	55.000	332.000	81.000	90.000	68.000	124.000	**750.000**
Pluspakket	nb	nb	nb	nb	nb	nb	**nb**
Totaal	**55.000**	**332.000**	**81.000**	**90.000**	**68.000**	**124.000**	**750.000**

Bureau Drechtsteden

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Algemene bijdrage	207.000
Algemene bijdrage bestuur en staf	103.000
Algemene bijdrage bestuur en CIO	63.000
Regionaal Platform Verkeersveiligheid	5.000
Waterbus	35.000
Voorrangscommissie	4.000
Klachtencommissie	3.000
Natuur en milieu educatie	4.000
Walstroom	5.000
Fietsknooppunten & wateraccoord	1.000
Totaal	**430.000**
Bijdrage conform begroting 2016	

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Algemene inwonerbijdrage	167.000	1.006.000	244.000	272.000	207.000	377.000	**2.273.000**
Regionaal Platform Verkeersveiligheid	6.000	36.000	9.000	10.000	7.000	13.000	**81.000**
Waterbus	41.000	380.000	56.000	74.000	58.000	111.000	**720.000**
Voorrangscommissie	4.000	26.000	6.000	7.000	5.000	10.000	**58.000**
Klachtencommissie	4.000	23.000	5.000	6.000	5.000	9.000	**52.000**
Natuur en Milieu Educatie	5.000	28.000	7.000	7.000		10.000	**57.000**
Walstroom	6.000	34.000	8.000	9.000	7.000	13.000	**77.000**
Fietsknooppunten	1.000	4.000	1.000	1.000	1.000	2.000	**10.000**
Bestuur en staf	144.000	865.000	210.000	234.000	178.000	325.000	**1.956.000**
CIO office	73.000	439.000	107.000	119.000	91.000	165.000	**994.000**
Totaal	**451.000**	**2.841.000**	**653.000**	**739.000**	**559.000**	**1.035.000**	**6.278.000**

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Hardinxveld	Totaal
Kostenverdeling rMJP (2017)	106.097	638.813	155.053	172.953	131.752	239.702	95.630	**1.540.000**
Gebaseerd op de verwachting in 2017								

Regiogriffie

Indicatieve kostenopstelling Hardinxveld Giessendam

Bron: impact analyse 15-05-2015	Kosten
Vergaderkosten	20.500 - 44.500

Ter vergelijk bijdrage van de huidige gemeente in de Gemeenschappelijke Regeling

Bron: concept begroting 2015	Alblasserdam	Dordrecht	HJ Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Garantieomzet	nb	nb	nb	nb	nb	nb	**nb**

DEEL 3: Consultaties

Hoofdstuk 12

Samenvattingen externe en interne consultaties

Externe consultaties

Samenlevingsbijeenkomst 1
Woensdag 8 april, de Lange Wei
Opkomst: circa 20 inwoners

- Ruimtelijk-economisch zijn samenwerkingsverbanden vanuit Hardinxveld-Giessendam zowel op Gorinchem als op de Drechtsteden gericht. Ondernemers geven aan dat zij veel waarde hechten aan een goede en directe band met de gemeente. Bereikbaarheid van de gemeente vinden zij ook zeer belangrijk. De kwaliteit van de dienstverlening staat voorop.
- Ondernemers kijken over grenzen heen.
- Er zijn veel bestaande samenwerkingsverbanden op ruimtelijk-economisch gebied met Gorinchem. Bijvoorbeeld samenwerking tussen apotheken. Moeten deze verbanden worden verbroken indien wordt gekozen voor samenwerking met de Drechtsteden?
- De Maritieme sector is sterk vertegenwoordigd in Hardinxveld-Giessendam. Samenwerking kan de lobby kracht vergroten om gezamenlijk (triple helix) programma's op te zetten. De vraag is wel wat de keuze voor samenwerking met Drechtsteden of Gorinchem betekend voor de werkcultuur - wel of niet op zondag doorwerken?
- Samenwerking met andere (grotere) gemeenten kan de lobby naar het rijk en de provincie vergroten om de bereikbaarheid van de gemeente te verbeteren. Bereikbaarheid van zowel Gorinchem als de Drechtsteden is over de snelweg erg slecht.
- Qua dienstverlening zijn de inwoners van de gemeente over het algemeen tevreden. Een enkeling geeft aan dat samenwerking nodig is om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen.
- Organiseer wat betreft dienstverlening wat lokaal moet en wat decentraal georganiseerd kan worden. Specialistische kennis kan op afstand (vergunning verlening bijvoorbeeld). Behoud het dorpse karakter en de korte lijntjes.
- Op sociaal-maatschappelijk gebied ligt de nadruk op het behouden van korte lijntjes en de lokale zorgcultuur.

Samenlevingsbijeenkomst 2
Zaterdag 18 april, Calvijn
Opkomst: circa 25 inwoners

- De inwoners stellen dat wijken goed functioneren en er voldoende voorzieningen aanwezig zijn. Zij zien geen meerwaarde in samenwerking met andere gemeenten.
- Er moet meer aandacht worden besteed aan de lokale economie en werkgelegenheid, stellen een aantal aanwezigen. Meer ruimte voor bedrijven, maar ook meer groenvoorzieningen en meer voorzieningen voor kinderen.
- Het dorpse karakter van Hardinxveld-Giessendam moet volgens inwoners behouden blijven. Dit moet centraal staan in de keuze voor samenwerking.

- Bedrijven hebben een andere belangen dan bewoners, dus zoek naar een evenwichtige balans. Zoek naar slimme oplossingen zoals kleine busjes i.p.v. lijnbussen.
- Besteed aandacht aan een goede en nette leefomgeving en trek hierin op met woningcorporaties.
- De communicatie tussen de gemeente haar inwoners en bedrijven is in de laatste jaren verbeterd. Voorheen waren er nauwelijks contacten. Men heeft elkaar nodig om samen te acteren. Regionaal denken komt steeds centraler te staan.
- Inwoners geven aan dat werkgelegenheid (en het gevoel van veiligheid) onder druk komt te staan door de groeiende groep niet autochtone werknemers in de bouw.

Bijeenkomst Economische Pijler
Dinsdag 21 april, Gemeentehuis Hardinxveld-Giessendam
Opkomst: 6 ondernemers

- De gemeente Hardinxveld-Giessendam is een economisch sterke gemeente met relatief weinig werkloosheid. De bouw en architectuur hebben in de crisis zware klappen gekregen. De Maritieme sector blijft kansen bieden, ook op het gebied van werkgelegenheid. Het winkelbestand heeft het moeilijk sinds de crisis
- De gemeente heeft in het verleden gesproken over het terugdringen van regelgeving voor ondernemers. Volgens aanwezigen is hier nog niet veel van terecht gekomen.
- Ondernemers lopen tegen de kwetsbaarheid van het ambtelijk apparaat aan. Bijvoorbeeld bij milieuzaken, zaken die je als ondernemer snel wilt regelen.
- Samenwerking met Gorinchem ligt voor de hand vanwege bestaande samenwerkingsverbanden. Grenzen bestaan voor ondernemers echter niet. Ondernemers willen een vlotte organisatie en willen goed en snel gefaciliteerd worden. Er is voor ondernemers geen emotionele betrokkenheid met de gemeente.
- De kwaliteit en zichtbaarheid van het gebied moet bij samenwerking behouden blijven.
- De ideale ondernemersvriendelijke gemeente is een gemeente die toegankelijk is, korte lijntjes heeft, actief en leidend is met duidelijke communicatie en een houding heeft om dingen mogelijk te maken.
- Het samenwerkingsvraagstuk leeft minder bij ondernemers, meer bij bewoners. De samenleving is meer emotie, bedrijven rekenen, aldus de ondernemers.

Bijeenkomst Sociaal-Maatschappelijke Pijler
Woensdag 22 april, Gemeentehuis Hardinxveld-Giessendam
Opkomst: 12 vertegenwoordigers uit het sociaal domein

- Opgemerkt werd dat de samenlevingscultuur van Hardinxveld-Giessendam gewaarborgd moet blijven bij een mogelijke samenwerking met of Drechtsteden of Inkoop Gorinchem. Belangrijke elementen zijn informele zorg, mantelzorg, sociaal netwerk, nabijheid, verbodenheid, vertrouwen. Deze zijn nu gewaarborgd en moeten dat ook in de toekomst blijven.
- Uitgangspunt zou een afweging moeten zijn waarin gekeken wordt wat er lokaal en wat er regionaal georganiseerd moet worden. Binnen de gemeente zijn er korte lijntjes dit wordt als prettig en kwalitatief goed ervaren.
- Opgemerkt wordt dat er geen Wmo-contact met GRD is maar wel met AV, wel altijd zo geweest.

- Het is voor aanwezige professionals soms moeilijk om een ‘keuze/oordeel' te geven als er lokaal gewerkt wordt. Hierdoor hebben professionals geen idee wat er regionaal gebeurt. Bijv. de dagbesteding gehandicaptenzorg is nu fysiek voor Hardinxveld-Giessendam in Gorinchem geregeld. Hoe wordt dat geregeld bij de Drechtsteden?
- Lokale maatschappelijke voorzieningen binnen de gemeente moeten gewaarborgd blijven, bijv. zwembad, sporthal, bibliotheek, dagbesteding ouderen. Als dit voor burgers gewaarborgd blijft is een keuze (Drechtsteden/Inkoop) 'minder' van belang.
- De gemeente moet professionals en vrijwilligers meer de ruimte geven, waarbij vertrouwen en verlagen regeldruk belangrijk is. Laat iedereen doen waar hij/zij goed in is.
- Wat goed is binnen de gemeente, moet goed blijven. Aangegeven wordt dat loket- en informatievoorzieningen voor met name ouderen beter kan (digitalisering).
- Er wordt opgemerkt dat er twee verschillende sociale diensten RSD - SDD zijn. Drechtsteden zou strenger en minder soepel ervaren worden. Dit heeft te maken met de lokale politiek en cultuur. Dit meenemen in de rapportage.
- Gemeente moet/kan meer gebruikmaken van burgerinitiatieven om maatschappelijke voorzieningen in stand te houden.

Interviews met vijf belangrijke sleutelactoren uit de gemeente
April 2015 – Hardinxveld-Giessendam

Ruimtelijk-Economisch

- Infrastructuur, bereikbaarheid en openheid zijn volgens sleutelactoren belangrijke onderwerpen in de gemeente. Zij vragen zich af of je deze onderwerpen via samenwerking kan waarborgen. Een ander belangrijk onderwerp is bedrijfslocaties, het moet voor ondernemers mogelijk zijn om een te kiezen voor een beschikbare locatie.
- Een van de sleutelactoren geeft mee dat de gemeente meer moet gaan denken in termen van mogelijkheden dan beperkingen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. ‘Probeer de markt te verleiden’.
- Processen en transparantie van de gemeente naar haar partners moet beter. De cultuur en de schaalgrootte is niet geënt op ondernemers. De slagkracht van de gemeente is zeer beperkt. ‘Korte lijntjes’ en ‘dicht bij de burger staan’ is niet relevant voor ondernemers.
- Het ontbreekt de gemeente aan slagkracht naar burgers en ondernemers toe. Als dit het geval is heb je weinig aan korte lijntjes.
- De gemeente ligt geografisch aan een 'economisch lint'. De as Rotterdam-Gorinchem (water en A15) moet als waardevol en kansrijk gezien worden, met daarbij de kanttekening dat Gorinchem de meer 'stadse' positionering inneemt.
- Molenwaard en Giessenlanden zijn economisch gezien meer gericht op recreatie. Hardinxveld-Giessendam kan hier geen waardevolle aansluiting bieden/vinden.
- Wat gebeurt er in de toekomst met ruimtelijke ontwikkelingen? Ontwikkelingen met betrekking tot bijvoorbeeld bedrijventerrein/werkgelegenheid die nu wel in Hardinxveld-Giessendam geborgd worden, zullen wellicht bij een toetreding tot de GRD elders gevestigd worden. Hoe kan Hardinxveld-Giessendam borgen dat ze er wel toe doet?

Sociaal-maatschappelijk

- De keuze van Hardinxveld-Giessendam wat betreft Inkoop of toetreding GRD is minder van belang zolang de 'lokaliteit' binnen Hardinxveld-Giessendam gewaarborgd blijft. Bij een keuze voor de GRD kies je voor professionaliteit omdat er een andere schaal aanwezig is. Wel met een kanttekening: angst voor bureaucratie en procesvertragingen.
- Behoud de lokaliteit in de zorg in Hardinxveld-Giessendam. Zorg ervoor dat de kwaliteit hiervan de komende jaren behouden kan blijven.
- Er is te weinig kennis en beleidscapaciteit en dat heeft z'n weerslag op de uitvoering van werkzaamheden van uitvoerende partijen als Servanda. De keuze Inkoop of toetreding GRD moet expertise opleveren die ondersteunt en niet overneemt. Met het oog op duurzaamheid betekent dat dus geen externe inhuur.
- De gemeente is verantwoordelijk op meerdere beleidsterreinen, maar kan het niet aan en mist capaciteit. Er moeten 'stappen' gezet worden. De gemeente is nu te klein ’op schaal'. Bijvoorbeeld mantelzorg. De komende jaren is dit een belangrijk thema; om een goede lokale uitvoering voor burgers te garanderen is er beleid nodig.
- Er is een duidelijk verschil tussen de sociale diensten van de RSD en de SDD. Een samenwerking met de SDD zal moeilijk worden. SDD is strenger. De ‘ons kent ons’-cultuur binnen Hardinxveld-Giessendam zal hier een negatieve invloed van ondervinden.

- De ouderen en gehandicapten (zwakke groep) hebben zorg nodig. Het Wmo-platform heeft een inventarisatie gedaan. Uitkomst is: als Hardinxveld-Giessendam bij de GRD toetreedt verliest het zijn zorgfunctie.

Dienstverlening

- Wat dienstverlening betreft kent de gemeente Hardinxveld-Giessendam stroperigheid, met name op het gebied van vergunningverlening en bestemmingsplannen naar ondernemers toe. Hardinxveld-Giessendam is dan wel trots op haar Maritieme sector maar als het erop aankomt hebben inwoners allemaal last van het NOT-IN-MY-BACKYARD-principe. En blijkt er niets/nauwelijks iets mogelijk, volgens een aantal sleutelactoren.
- Een burger is bezig met het lokale element. De scheve stoeptegel, op tijd strooien i.v.m. gladheidpreventie, bereikbaarheid, etc.
- De lokale aanbestedingen zijn goed geregeld en moeten ook gewaarborgd blijven. Maar wat is de toekomstwaarde van dienstverlening binnen de gemeente? Is er ‘doelgroep’ met 18.000 inwoners en is deze dienstverlening in de toekomst nog wel levensvatbaar?
- Er is een verschil tussen ‘harde zaken' (die zijn binnen de gemeente relatief goed en snel geregeld) en de 'zachte zaken' (zijn binnen de gemeente slecht en stroperig geregeld). Er is te weinig capaciteit en expertise in huis.
- Hardinxveld-Giessendam had een voorbeeldfunctie met betrekking tot Wmo-dienstverlening in het verleden, waarbij het vanuit en voor de burger handelen uitgangspunt was.

Politiek-bestuurlijk

- De gemeente heeft geen ondernemersvisie en is de afgelopen jaren stil blijven staan, aldus een sleutelactor. Bestuurders van Hardinxveld-Giessendam zijn niet open en er is geen bereidheid om mee te denken met ondernemers .Transparantie ontbreekt.
- Wat is duurzaamheid? Hoe ziet Hardinxveld-Giessendam er over 10-15 jaar uit en wat is de mate van 'zelfstandigheid' van een gemeente als Hardinxveld-Giessendam over 15 jaar? En is de mate van zelfstandigheid van de gemeente anders bij Inkoop of GRD?
- Er is een spanningsveld m.b.t. de invloed op ontwikkelingen in de GRD. Kortom, hoe kun je belangen van Hardinxveld-Giessendam borgen binnen de GRD? Daar moet aan worden gedacht.
- Hardinxveld-Giessendam kan bestuurlijk zelfstandig blijven, maar zal wel inkrimpen op het ambtelijke apparaat. Om de lokale kwaliteiten binnen Hardinxveld-Giessendam te waarborgen zal Hardinxveld-Giessendam zich kunnen/moeten specialiseren.
- Een enkeling vind het een gemiste kans van de commissaris om de AV-gemeenten levensvatbaar te houden. Fuseren met Molenwaard-Giessenlanden is de beste optie.
- Wat is de 'waarde' van zelfstandigheid? Samenwerken via Inkoop of toetreding GRD moet tot *iets* lijden. Wat is de invloed van Hardinxveld-Giessendam binnen de GRD en levert de gemeente zich niet gewoon over aan de GRD, wordt het opgeslokt in het grote geheel? Wat is dan zelfstandigheid en wat is de waarde van samenwerken?
- De gemeente is de afgelopen jaren (8 jaar) veranderd van introvert naar meer extravert. Alleen, de vraag is: hoe past dit bij de 'buitenwereld'?
- De politieke visie van Gorinchem m.b.t. zorg is anders dan de politieke visie van Hardinxveld-Giessendam. Het gevoel bestaat bij de stakeholder dat het hele proces nu kunstmatig is en dat Hardinxveld-Giessendam haar kans gemist heeft om bij de Vijfheerenlanden aan te sluiten.
- Een regionale samenwerking binnen de AV-regio is beter. Er is al veel 'beleid' samen gemaakt.

Interne consultatie

College van B en W en de griffier aan het woord

- De gemeente Hardinxveld-Giessendam mist 'kracht' binnen haar ambtelijk apparaat. Met name op het gebied van Vastgoed en Ruimtelijke ontwikkeling is de gemeente kwetsbaar en wordt er veel gebruikgemaakt van externe inhuur.
- Een mogelijke samenwerking via inkoop Gorinchem of toetreding Drechtsteden moet vanuit de inhoud gestoeld zijn en een duurzame, langtermijnoplossing bieden. Het doel daarbij is dat de kwaliteit toeneemt en de kosten worden gereduceerd. Dit moet zichtbaar zijn voor burgers om draagvlak te creëren.
- Ten aanzien van de zelfstandigheid van de gemeente is meegegeven dat Hardinxveld-Giessendam zichzelf moet blijven en dat de lokaliteit en de nabijheid van bijvoorbeeld *dienstverlening en vrijwilligerswerk* de kracht is van de gemeente.
- Bij de afweging moet inzichtelijk worden gemaakt 1) wat de financiële kracht is van de mogelijke samenwerkingspartner en 2) hoe de 'scharnierfunctie' van Hardinxveld-Giessendam er in de toekomst uitziet. Het is van cruciaal belang dat er nu keuzes gemaakt moeten worden voor de toekomst.

- Binnen de gemeente bestaat de angst voor het verliezen van banen bij een eventuele toetreding tot de Drechtsteden. Mensen zien obstakels in plaats van naar mogelijke kansen te kijken bij een eventuele samenwerking. Geconstateerd is dat er wel degelijk niveau verschil is waar te nemen tussen de gemeente Hardinxveld-Giessendam en de Drechtsteden. Een mogelijke inkooprelatie met Gorinchem zal waarschijnlijk ambtelijk minder invloed hebben.

Het managementteam aan het woord

- Vanuit het managementteam binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam is sterk aangedrongen op het in kaart brengen van de consequenties van de keuze inkoop Gorinchem of toetreden tot de Drechtsteden (GRD). Daarbij worden vragen gesteld ten aanzien van de huidige bestuurscultuur binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam (HG). Hoe kan haar ambtelijk apparaat omgaan met toekomstige 'netwerkafspraken' en de taken die, soms ad hoc, vanuit het bestuur van Hardinxveld-Giessendam opgepakt moeten worden? Hoe kan HG flexibel blijven als er nu al een capaciteitstekort is? De spreekwoordelijke 'speelruimte' van een wethouder zal naar alle waarschijnlijkheid minder worden in de toekomst.
- Wat gebeurt er met de 'achterblijvers'? Hoe houd je mensen gemotiveerd/gebonden bij HG als de 'interessante' beleidsvraagstukken/werkzaamheden op een hogere schaal en elders worden uitgevoerd? Het verloop van mensen wordt als gevaar gezien als er geen inhoudelijke uitdaging meer is. In de visie van het MT zal HG moeten investeren in fte en specialisten om behoud van lokale kwaliteit te borgen.
- Daarnaast zal de gemeente Hardinxveld-Giessendam moeten investeren in haar 'gemeentelijke infrastructuur' om bestaande kwaliteit te borgen als ze wil aansluiten bij de Servicecentrum Drechtsteden (SCD). En wat gebeurt er met de taken die binnen HG achterblijven, welke inhoudelijke competentieveranderingen zijn nodig? (Contractmanagement)
- Binnen het managementteam leeft ook nog enige onduidelijkheid omtrent een mogelijke keuze voor Inkoop Gorinchem; Actueel zijn er al verschillende vormen van samenwerking tussen de gemeente Hardinxveld-Giessendam en de gemeente Gorinchem. Wat gebeurt er met de collegialiteit/relatie als er in de toekomst een opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie ontstaat? Hoe moeten beleidsmedewerkers hiermee omgaan? En hoe zien die samenwerkingsvormen van nu er in de toekomst uit?

De ondernemersraad aan het woord

- De ondernemersraad binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft aangedrongen op het inzichtelijk maken van de personele consequenties bij de verschillende keuzes. Daarbij is het van belang dat duidelijk wordt gemaakt wat de gevraagde kwaliteitseisen zijn vanuit GRD ten aanzien van personeel en hoe deze kwaliteit gemeten wordt.
- Hoe gaat de gemeente Hardinxveld-Giessendam om met een mogelijke mismatch in opvattingen? Waarbij de Drechtsteden uitgaat van het toetreden van de gemeente Hardinxveld-Giessendam van zo veel mogelijk taakvelden met zo min mogelijk personeel, waarbij HG uitgaat van overplaatsing van zo veel mogelijk personeel.

De beleidsafdelingen aan het woord

- De gemeente Hardinxveld-Giessendam wordt nu gezien als een gemeente aan de verstedelijkte zuidrand die invloed heeft ten aanzien van ontwikkelingen binnen de AV-regio. De angst bestaat dat bij een samenwerking door middel van toetreding tot de Drechtsteden deze invloed zal afnemen en de gemeente Hardinxveld-Giessendam onderdanig zal zijn aan de GRD.

Daarbij wordt als voorbeeld gegeven dat de 'stadse' problemen van de GRD veelal niet van toepassing zijn binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De gevolgen ten aanzien van beleidsuitgangspunten zullen hierdoor voor HG negatieve invloed hebben, bijvoorbeeld op het gebied van economische ontwikkeling en volkshuisvestingsbeleid.

- Projectmanagers binnen beleidsafdelingen kennen de organisatie en zijn communicatief sterk. Ze zijn al meerdere jaren in dienst of ingehuurd. Qua ervaring is er geen leemte, wel qua specifieke kennis zoals bij specialistische projecten (leisure, retail, grootschalige infra, complexe projecten). Projectmatig werken is sinds enkele jaren een vaste werkwijze binnen de organisatie en projectleiders werken volgens deze lijn. Samenwerking tussen projectleiders, planeconomen en planadministratie is direct (korte lijnen) en vindt op de werkvloer plaats. Dit wordt als waardevol bestempeld.
- Er wordt nauw samengewerkt met de afdeling ORS. De lijntjes zijn kort, waardoor snel geschakeld kan worden. Vragen kunnen snel beantwoord worden, omdat er even bij elkaar binnengelopen wordt. Het samen sparren en gezamenlijk komen tot een oplossing is een meerwaarde van de huidige werkwijze binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Dit wordt versterkt door de grote plaatselijke bekendheid van de afdeling ORS en binnen projecten. Grondzaken maakt zelf de contracten binnen (en buiten) de projecten. Dat betekent dat in een vroeg stadium al overleg plaatsvindt. Dit wordt als meerwaarde gezien voor de integrale samenwerking. Indien het contractvorming tussen de gemeente en een burger betreft, kenmerkt HG zich door laagdrempeligheid en de mogelijkheid om de betrokken medewerker even te bellen.
- De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft een bestuur dat op detailniveau bij de projecten betrokken is. De vraag is of dit in Drechtsteden verband nog mogelijk is. De beleidsmedewerkers binnen HG verwachten dat het college bij toetreding tot de GRD meer op hoofdlijnen zal moeten besturen en minder op details.

De afdeling Middelen aan het woord

- Samenvattend kent de gemeente Hardinxveld-Giessendam een brede verwevenheid binnen verschillende afdelingen, waarbij met name kleinschaligheid, directheid en korte lijntjes als waardevol wordt benoemd. De gemeente heeft een totaaloverzicht en kan, waar nodig, maatwerk bieden. Gevreesd wordt voor de bureaucratie binnen de Drechtsteden en de 'bedreiging' voor het personeel binnen Hardinxveld-Giessendam. Medewerkers hebben binnen de gemeente veelal een breder takenpakket dan sec de functieomschrijving aangeeft. Gepleit wordt voor een eerlijke kans voor het personeel bij eventuele samenwerkingsverbanden.
- De afdeling P&O geeft haar 'tafelzilver' prijs. De succesformule binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam op het gebied van P&O is het structurele overleg met bedrijfsartsen om in een vroeg stadium in te kunnen grijpen. Maar ook de kleinschaligheid en directheid wordt als zeer waardevol bestempeld. Er wordt voor gepleit wordt dat de uitvoering in de gemeente zelf moet blijven. Het behouden van korte lijntjes, maatwerk en totaaloverzicht om daarmee bureaucratie voorkomen.
- De financiële afdeling kent bijvoorbeeld een extra check ten aanzien van facturering. Omdat de aangeleverde stukken niet één-op-één over te nemen zijn, voert de afdeling financiën een extra controlecheck uit. Hieraan is de verwevenheid, maar ook de gebondenheid en verantwoordelijkheid van ambtelijk personeel zichtbaar.
- Ten aanzien van informatiebeheer zijn het de korte lijntjes en de directheid waarmee binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam gewerkt wordt. Dit wordt in de gehele organisatie als efficiënt en waardevol benoemd.

De Burgerbalie aan het woord

- Indien de gemeente Hardinxveld-Giessendam toetreedt tot de GRD zal dit, volgens de afdeling, verregaande gevolgen hebben voor de gemeentelijke organisatie, de collega's en de burger. De kwaliteit van de burgerbalie in Hardinxveld-Giessendam vertaalt zich in de korte lijntjes, hoge inzet voor de burgers, maatwerk en de nabijheid. Gevreesd wordt dat een mogelijke toetreding tot de Drechtsteden negatieve consequenties heeft voor de kwaliteit van dienstverlening binnen Hardinxveld-Giessendam en het verliezen van direct contact (korte lijnen) met de burger. Daarbij worden vraagtekens gesteld ten aanzien van het borgen van mogelijke kwetsbaarheden binnen de GRD, die actueel binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam aanwezig zijn.
- Gewezen wordt op de bestaande samenwerkingsverbanden binnen de RSD/AV, die kwalitatief goed zijn. Daarbij wordt benadrukt dat beëindiging van deze samenwerking een grote impact heeft in financiële zin, maar zeker ook voor de betrokken cliënten – een zeer kwetsbare groep.
- Het spreekwoordelijke 'tafelzilver' van de afdeling Burgerbalie in de gemeente Hardinxveld-Giessendam uit zich in het persoonlijke contact met de burger. Met name de nabijheid, laagdrempeligheid van de dienstverlening en de bestaande goed samenwerking met bijvoorbeeld de RSD worden bestempeld als een kwaliteit binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

De Binnendienst aan het woord

- Kennisontwikkeling en ontplooiing van medewerkers is sterk vertegenwoordigd bij de Binnendienst van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De afdeling Binnendienst kent enkele voorbeelden waarbij er reeds uitwisseling van medewerkers heeft plaatsgevonden met buurgemeente gedurende piekmomenten. De verbondenheid, kennis van de lokale omgeving, de korte lijnen en het snel handelen zijn kenmerkend voor de Binnendienst van de gemeente. Daarbij kent de afdeling Binnendienst een sterke verwevenheid en verbondenheid met andere afdelingen wat een integrale aanpak ten goede komt.

De Buitendienst aan het woord

- De Buitendienst binnen Hardinxveld-Giessendam vertegenwoordigt opgeleide vakmensen die dicht bij haar burgers staan. Waar de laatste jaren een goed contact is opgebouwd met bewoners en waar buitendienstmedewerkers betrokken zijn bij de gemeentelijke organisatie. Bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam zijn veel werkzaamheden binnen de afdeling Buitendienst geborgd, zoals onderhoud van riolen, gemalen maar ook onderhoud van machines en gebouwen. Daarnaast kent de Buitendienst een sterke verwevenheid met de binnendienst van de gemeente waarbij de korte lijnen en goede afspraken als waardevol worden benoemd. Dit maakt het prettig werken binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Het team Zwembad en Sporthal aan het woord

- De gemeente Hardinxveld-Giessendam vertegenwoordigt een succesformule ten aanzien van de dienstverlening betreffende het zwembad. Met name de zwemlessen zijn regionaal erg in trek door de kwaliteit van de lessen en het relatief lage tarief dat de gemeente kan hanteren. Mogelijke zwakheden zijn terug te vinden in de bemanning, waarbij wordt aangegeven dat het vinden van kwalitatief goed personeel moeilijk is. Binnen de gemeente is er regelmatig overleg tussen de vakmensen en beleidsmedewerkers wat als waardevol wordt gezien. De gemeente onderscheidy zich ten aanzien van lage tarieven voor sporten, de beschikbare m^2 sportvoorzieningen en een relatief goedkope zaalhuur.

Hoofdstuk 13
Resultaten BMC-onderzoek Burgerpeiling

Hardinxveld-Giessendam en de regio

Resultaten burgerpeiling

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

BMC | onderzoek

Rapport
12 mei 2015
drs. J. Slooijer MSM
drs. C.J.C. Vreugde
Projectnummer: 178124
Correspondentienummer: DH-1205-4335

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING EN METHODE 3

1.1 Burgerpeiling 3

1.2 Uitvoering van het onderzoek 3

1.3 Vragenlijst 3

1.4 Analyse 3

HOOFDSTUK 2 DIENSTVERLENING 5

2.1 Algemene tevredenheid 5

2.2 Contact met de gemeente 6

2.3 Contact met andere gemeenten 7

2.4 Algemene tevredenheid van de dienstverlening van de andere gemeenten 8

HOOFDSTUK 3 VOORZIENINGEN 10

3.1 Tevredenheid over het aanbod van voorzieningen in de eigen gemeente 10

3.2 Deelname aan het maatschappelijk leven 10

3.3 Inzet voor anderen en voor maatschappelijke doelen 11

3.4 Betrokkenheid bij de eigen gemeente, de eigen buurt, wijk of dorp 11

3.5 Samenwerking en participatie 12

3.6 Gebruik van voorzieningen in andere gemeenten 12

3.7 Inzet voor anderen en voor maatschappelijke doelen in andere gemeenten 13

HOOFDSTUK 4 ARBEIDSMARKT 14

4.1 Positie op de arbeidsmarkt 14

4.2 Werklocatie 14

HOOFDSTUK 5 GEMEENTELIJKE SAMENWERKING 16

5.1 Aspecten waarop de gemeente wordt beoordeeld 16

5.2 Te verbeteren bij intensievere samenwerking met andere gemeenten 16

5.3 Te behouden bij intensievere samenwerking met andere gemeenten 17

5.4 Beleidsonderwerpen waarop verbetering noodzakelijk is bij intensievere samenwerking met andere gemeenten 18

HOOFDSTUK 6 ACHTERGRONDKENMERKEN 19

6.1 Man/vrouw 19

6.2 Samenstelling huishouden 19
6.3 Opleidingsniveau 20
6.4 Woonsituatie 20
HOOFDSTUK 7 OVERIGE OPMERKINGEN 21

Hoofdstuk 1
Inleiding en methode

1.1 Burgerpeiling

De gemeente Hardinxveld-Giessendam onderzoekt de meerwaarde van intensievere samenwerking met andere gemeenten. Omdat de gemeente veel waarde hecht aan het breed betrekken van de samenleving, is de inwoners middels een burgerpeiling gevraagd naar hun mening over de inspanningen van de gemeente op uiteenlopende terreinen, zoals dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, werk en zorg. Ook is gevraagd waar men mogelijkheden voor verbetering ziet.

1.2 Uitvoering van het onderzoek

In april 2015 hebben 6.959 huishoudens van de gemeente een brief ontvangen met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. Deze was geadresseerd aan de hoofdbewoner, zoals bekend bij de gemeente. Gevraagd is naar de ervaringen van de hoofdbewoner en van de eventuele huisgenoten over de inspanningen van de gemeente op uiteenlopende terreinen, zoals dienstverlening, diverse maatschappelijke voorzieningen en het contact met de gemeente. Ook is gevraagd welke mogelijkheden voor verbetering zij zien, als de gemeente intensiever gaat samenwerken met andere gemeenten. Bij de brief zat een schriftelijke vragenlijst en men had ook de gelegenheid om de vragenlijst online in te vullen. Uiteindelijk hebben 1.269 inwoners de vragenlijst volledig ingevuld, een respons van 18% en voldoende om representatieve uitspraken te kunnen doen.

Tabel 1 Respons

	Aantal	%
Verzonden	6.959	100%
Beantwoord via papier	1.089	16%
Beantwoord via internet	252	4%
Totaal bruto respons	1.341	19%
Aantal vragenlijsten die niet voldeden aan de eisen	72	1%
Totaal netto respons	1.269	18%

Uit deze tabel blijkt dat de meeste respondenten ervoor kozen om de schriftelijke vragenlijst in te vullen en terug te sturen.

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst bestaat uit totaal 29 vragen en stellingen.

1.4 Analyse

Bij alle stellingen staat de antwoordmogelijkheid 'weet niet/niet van toepassing'. Dit kunnen respondenten aankruisen als ze geen oordeel over het onderwerp kunnen

geven. Deze antwoorden zijn buiten de analyse gehouden. Indien de percentages niet optellen tot 100%, is dit (tenzij anders aangegeven) het gevolg van afrondingsverschillen of van de mogelijkheid om meerdere antwoorden te geven.

Hoofdstuk 2
Dienstverlening

Het verlenen van diensten en leveren van producten is een belangrijke taak van de gemeente. Het gaat hierbij om de kwaliteit van dienstverlening en het gemak waarmee inwoners diensten kunnen afnemen. De tevredenheid over de dienstverlening van de eigen gemeente Hardinxveld-Giessendam is door de respondenten uitgedrukt in een rapportcijfer. Verder is in dit hoofdstuk in beeld gebracht hoe vaak en op welke wijze er contact was.
Deze resultaten zijn afgezet tegen de dienstverlening van andere gemeenten, waarvan een aantal respondenten gebruik heeft gemaakt.

2.1 Algemene tevredenheid

Grafiek 1 laat zien dat de respondenten de algemene dienstverlening van de gemeente waarderen met het cijfer 6,7. De digitale dienstverlening wordt gewaardeerd met een 6,6.

Grafiek 1 Algemene tevredenheid over de gemeentelijke dienstverlening

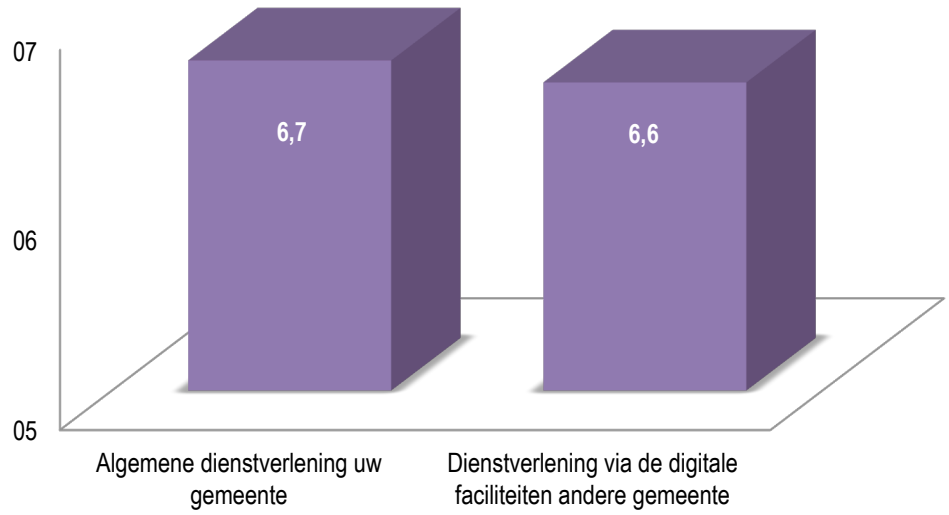

2.2 Contact met de gemeente

De gemeentelijke dienstverlening kan pas worden ervaren als er contact is met de gemeente. Uit grafiek 2 blijkt dat bijna twee derde van de respondenten in de afgelopen 12 maanden contact heeft gehad met de eigen gemeente.

Grafiek 2 Is er in de afgelopen 12 maanden contact geweest met de eigen gemeente?

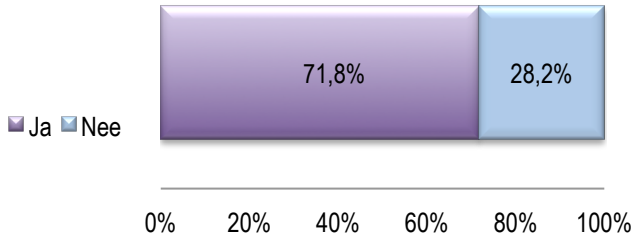

Ook bepalend is op welke wijze dat contact heeft plaatsgevonden. Dat laat grafiek 3 zien. Veruit de meeste respondenten hebben fysiek contact met de gemeente aan de balie. Daarnaast heeft ongeveer een derde gebruikgemaakt van de telefoon. Social media wordt nauwelijks toegepast.

Grafiek 3 De wijze waarop contact is geweest met de gemeente

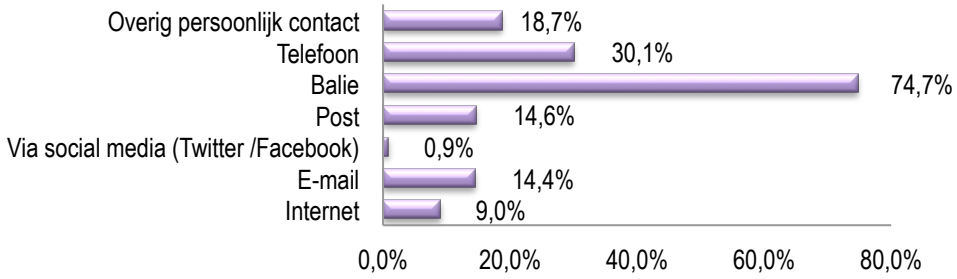

Daarnaast is belangrijk wat de frequentie van het contact is. Van de respondenten heeft in de afgelopen 12 maanden ongeveer een derde éénmaal, een derde tweemaal en een derde vaker contact met de gemeente gehad (grafiek 4).

Grafiek 4 Aantal contactmomenten in de afgelopen 12 maanden

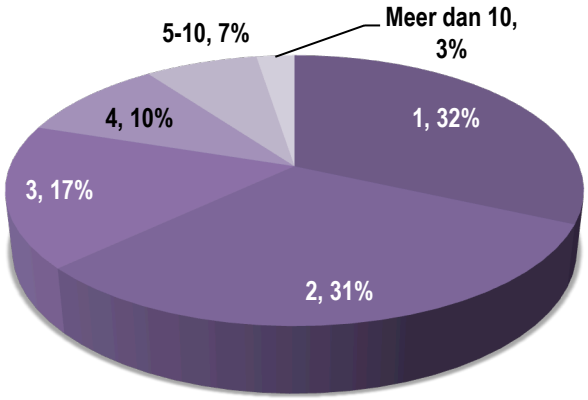

2.3 Contact met andere gemeenten

Aan de respondenten is gevraagd of zij in de afgelopen 12 maanden wel eens te maken hebben gehad met een andere gemeente dan de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Grafiek 5 laat zien dat dit niet geldt voor 80% van hen en voor 20% wel.

Grafiek 5 Contact in de afgelopen 12 maanden met andere gemeenten

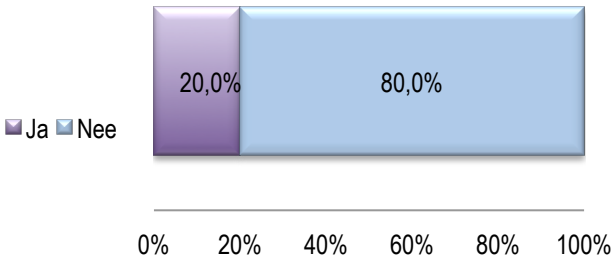

De respondenten die contact hadden met een andere gemeente, hebben aangegeven met welke gemeente (grafiek 6). De meeste contacten waren er met de gemeente Gorinchem en daarna met Sliedrecht.

Grafiek 6 Andere gemeenten waarmee contact is geweest

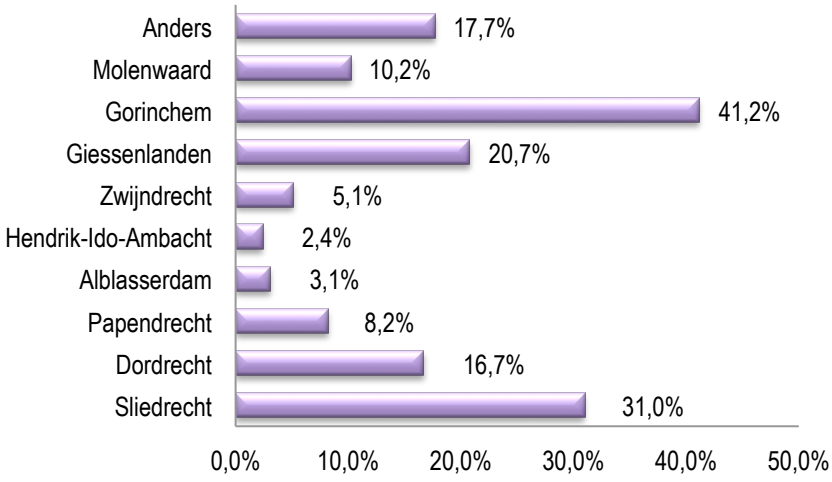

De wijze waarop dit contact plaatsvond is weergegeven in grafiek 7. In veel gevallen is dat telefonisch of vindt dit op een andere wijze (vaak indirect) plaats.

Grafiek 7 De wijze waarop contact is geweest met andere gemeenten

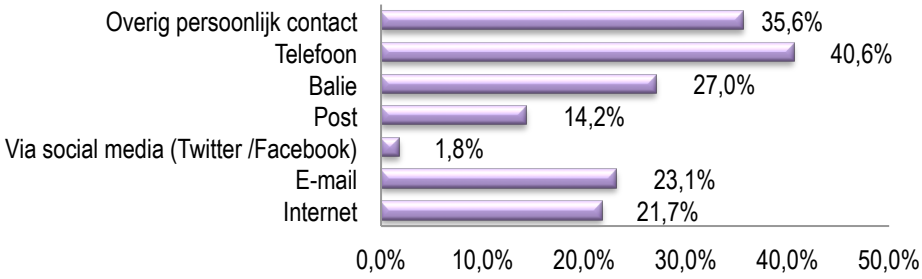

Het aantal door de respondenten geschatte contactmomenten in de afgelopen 12 maanden blijkt uit grafiek 8.

Grafiek 8 Aantal contactmomenten in de afgelopen 12 maanden

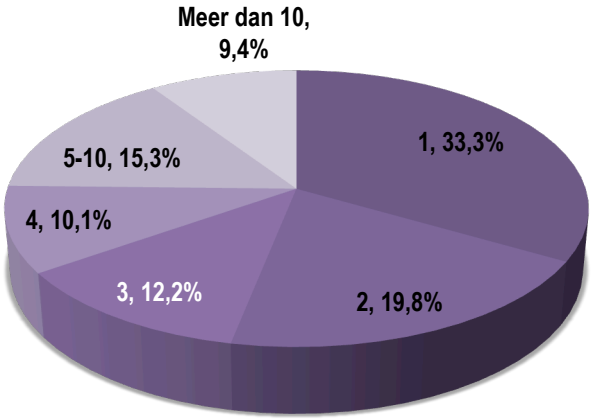

2.4 Algemene tevredenheid van de dienstverlening van de andere gemeenten

De waardering van de dienstverlening van de andere gemeenten scoort bijna een ruime voldoende met het rapportcijfer 6,9. De waardering van de digitale faciliteiten is hetzelfde als voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam: 6,6.

Grafiek 9 Algemene tevredenheid van de dienstverlening van de andere gemeenten

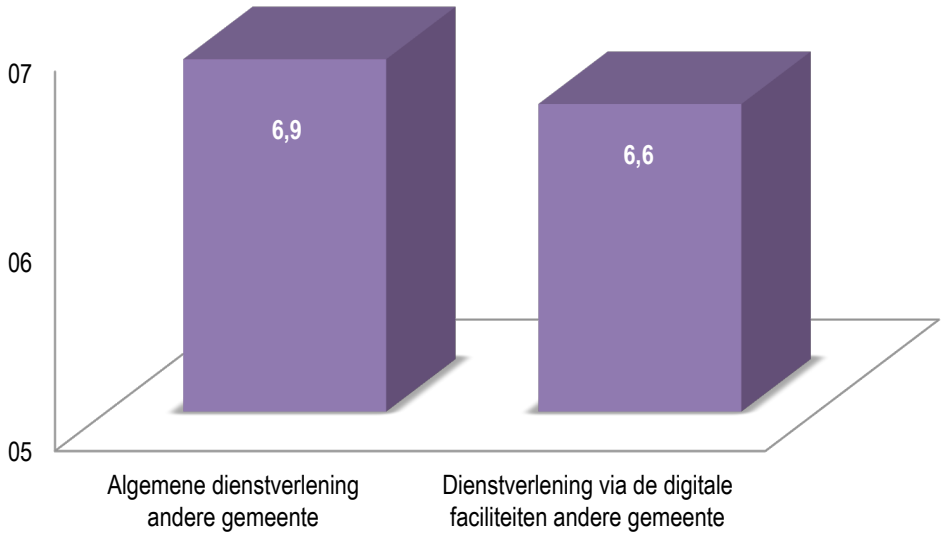

Hoofdstuk 3
Voorzieningen

De gemeente is verantwoordelijk of vaak medeverantwoordelijk voor de aanwezige maatschappelijke voorzieningen waar inwoners gebruik van kunnen maken.
De aanwezigheid van deze voorzieningen in de nabijheid van de inwoners bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de woon- en leefomgeving.
Aan de respondenten is de vraag voorgelegd hoe tevreden men is over het aanbod van voorzieningen.
Daarnaast zijn vragen gesteld in hoeverre men in staat is gebruik te maken van deze voorzieningen, of men zelf actief is en of de gemeente openstaat voor particuliere initiatieven.

3.1 Tevredenheid over het aanbod van voorzieningen in de eigen gemeente

Uit grafiek 10 blijkt dat de tevredenheid hoog is als het gaat om openbaar vervoer en welzijnsvoorzieningen. Laag scoort de aanwezigheid van speelvoorzieningen voor kinderen. Een aantal voorzieningen scoort neutraal, wat er op kan duiden dat van deze voorzieningen geen gebruik wordt gemaakt dan wel dat ze niet bekend zijn.

Grafiek 10 Tevredenheid over het aanbod van voorzieningen

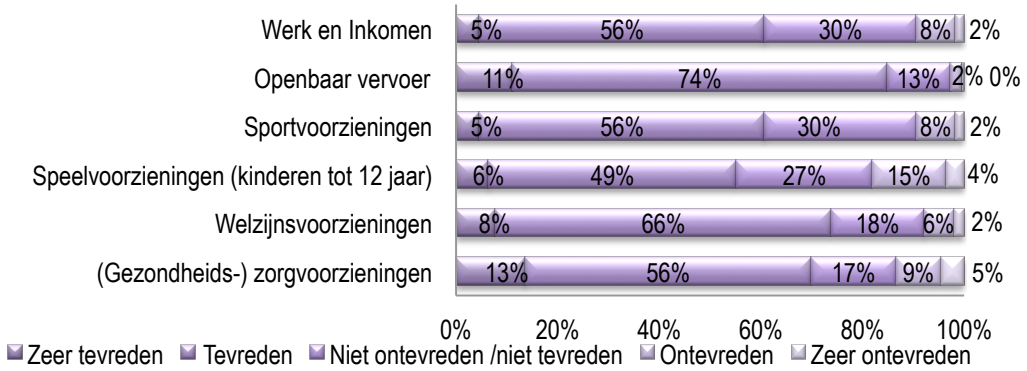

3.2 Deelname aan het maatschappelijk leven

Het persoonlijk welbevinden wordt mede bepaald door het gebruik van maatschappelijke voorzieningen en de deelname aan het maatschappelijk leven. Dat kan echter door diverse omstandigheden beperkt worden. Grafiek 11 laat zien dat de meeste respondenten nauwelijks belemmeringen ervaren. Waar al sprake is van een vorm van belemmering, dan betreft dat de (algemene) lichamelijke gezondheid en het fysiek functioneren.

Grafiek 11 Ervaren belemmeringen om deel te nemen aan het maatschappelijk leven

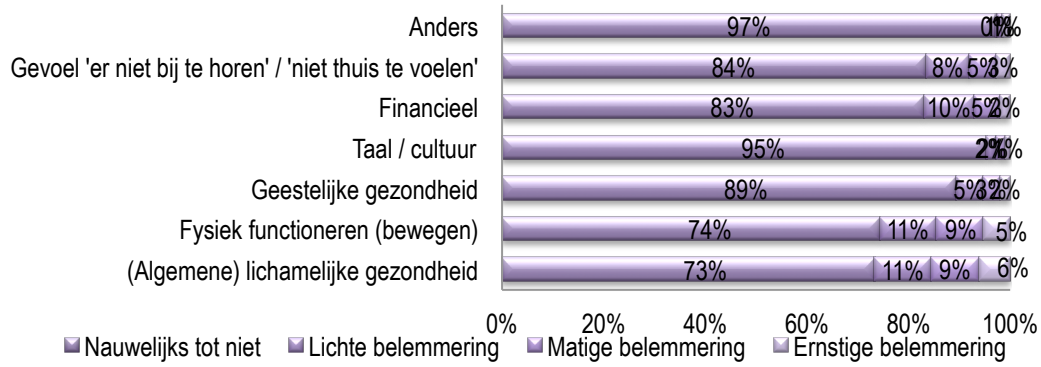

3.3 Inzet voor anderen en voor maatschappelijke doelen

Het meest zetten de respondenten zich in als vrijwilliger. Daarnaast wordt vaak – weliswaar meestal incidenteel – hulp geboden aan de buren. Meer dan de helft van de respondenten zet zich in als mantelzorger (grafiek 12).

Grafiek 12 Inzet voor anderen en voor maatschappelijke doelen

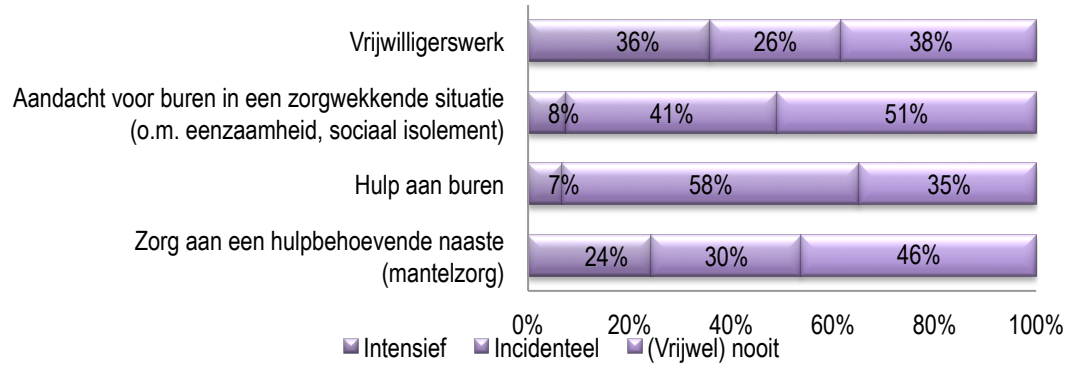

3.4 Betrokkenheid bij de eigen gemeente, de eigen buurt, wijk of dorp

De mate dat men zich inzet voor elkaar en voor maatschappelijke doelen heeft een duidelijke relatie met het gevoel bij de gemeente en bij de eigen buurt, wijk of dorp betrokken te zijn. Uit grafiek 13 blijkt dat iets meer dan de helft van de inwoners zich (zeer) betrokken voelt. Slechts een kleine minderheid voelt zich niet betrokken.

Grafiek 13 Betrokkenheid bij de eigen gemeente, buurt, wijk of dorp

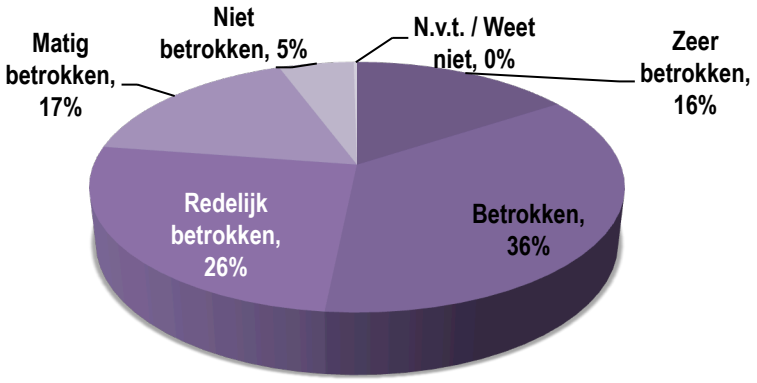

3.5 Samenwerking en participatie

Aan de respondenten is gevraagd hoe zij de samenwerking van de gemeente met de inwoners ervaren en in hoeverre er inhoud wordt gegeven aan participatie. Grafiek 14 laat zien dat er op bijna alle aspecten meer ontevredenheid is dan tevredenheid.

Grafiek 14 Samenwerking en participatie tussen gemeente en inwoners

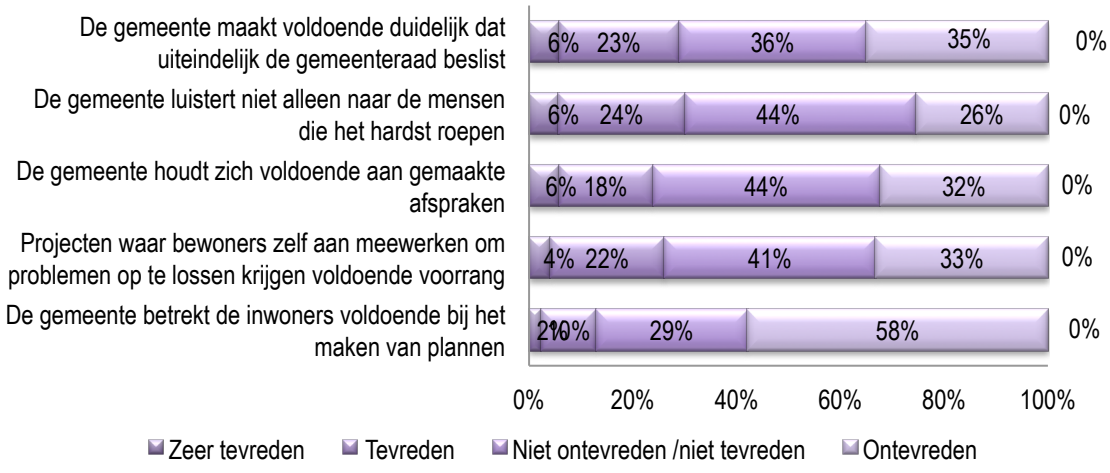

3.6 Gebruik van voorzieningen in andere gemeenten

De mate van gebruik van voorzieningen in andere gemeenten is beperkt (grafiek 15).

Grafiek 15 Mate van gebruik van voorzieningen in andere gemeenten

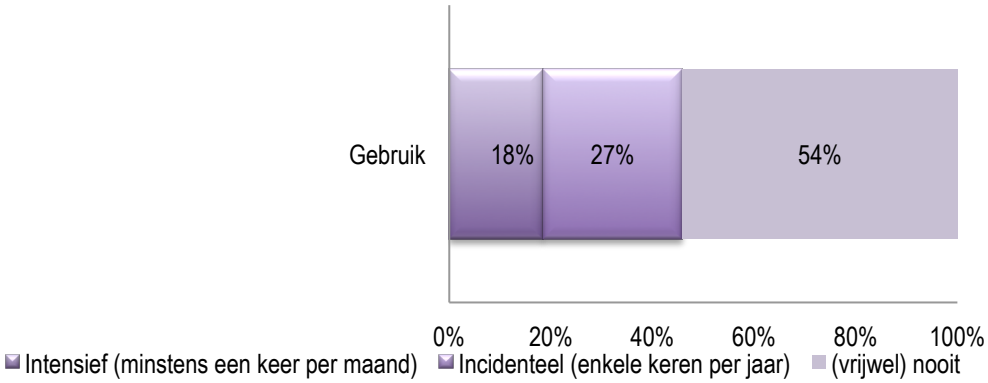

3.7 Inzet voor anderen en voor maatschappelijke doelen in andere gemeenten

Van de respondenten die zich inzetten voor anderen en voor maatschappelijke doelen doet 65% dat alleen in de eigen gemeente. 35% van hen zet zich ook wel in buiten de eigen gemeente. Grafiek 16 toont dat dit het meest vaak gebeurt in de gemeente Sliedrecht en ook vaak in de gemeente Gorinchem.

Grafiek 16 Inzet in andere gemeenten

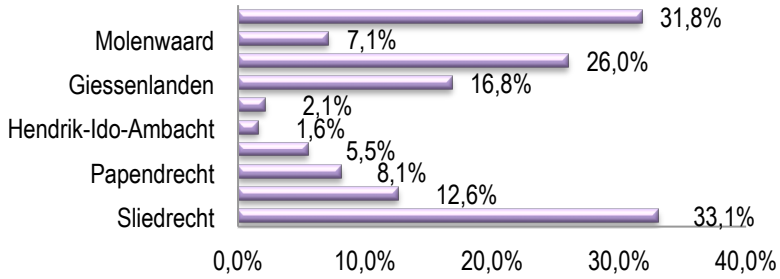

Hoofdstuk 4
Arbeidsmarkt

Een belangrijk onderdeel van de maatschappelijke oriëntatie van mensen wordt gevormd dor de positie op de arbeidsmarkt en als men werkt, door de locatie(s) waar men werkt. Aan de respondenten is gevraagd welke arbeidssituatie van toepassing is en waar de werklocatie zich bevindt.

4.1 Positie op de arbeidsmarkt

Van de respondenten is bijna de helft in loondienst. De volgende categorie in grootte vormen de mensen die gepensioneerd zijn (grafiek 17).

Grafiek 17 Positie op de arbeidsmarkt

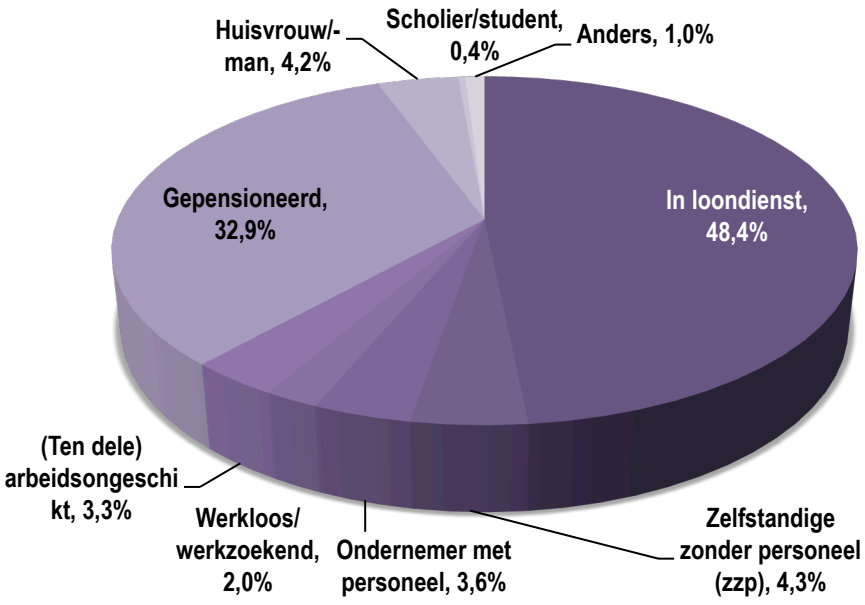

4.2 Werklocatie

Indien sprake is van een betaalde baan, bevindt deze zich vaak niet in de directe regio (grafiek 18).

Grafiek 18 Werklocaties van inwoners van Hardinxveld-Giessendam

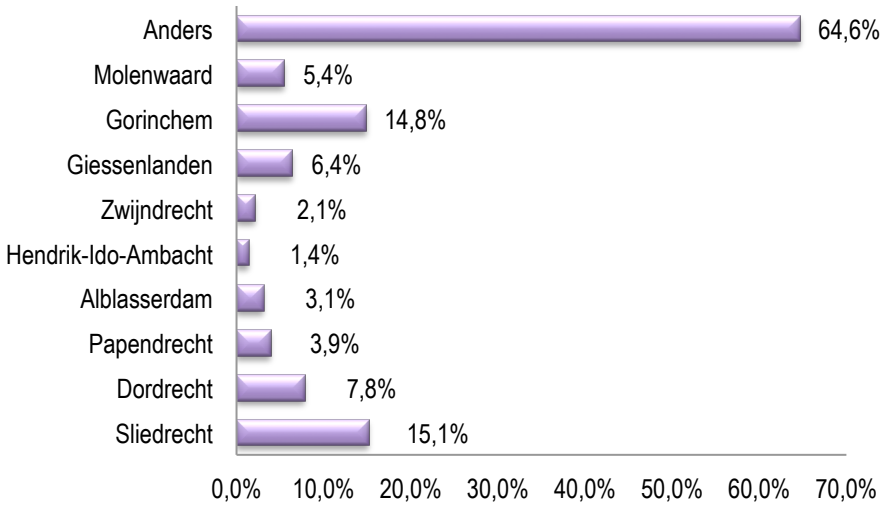

Hoofdstuk 5

Gemeentelijke samenwerking

Aan de respondenten zijn vragen voorgelegd wat het zwaarst weegt in de beoordeling van de gemeente en wat verbeterd zou moeten worden als de gemeente intensiever gaat samenwerken met andere gemeenten.

5.1 Aspecten waarop de gemeente wordt beoordeeld

Het is voor het gemeentebestuur belangrijk om te weten op welke punten de inwoners haar vooral beoordelen, zodat beter prioriteiten gesteld kunnen worden. De respondenten geven aan dat dienstverlening, veiligheid en leefbaarheid het meeste gewicht krijgen (grafiek 19).

Grafiek 19 Beoordelingsaspecten gerangschikt naar belang

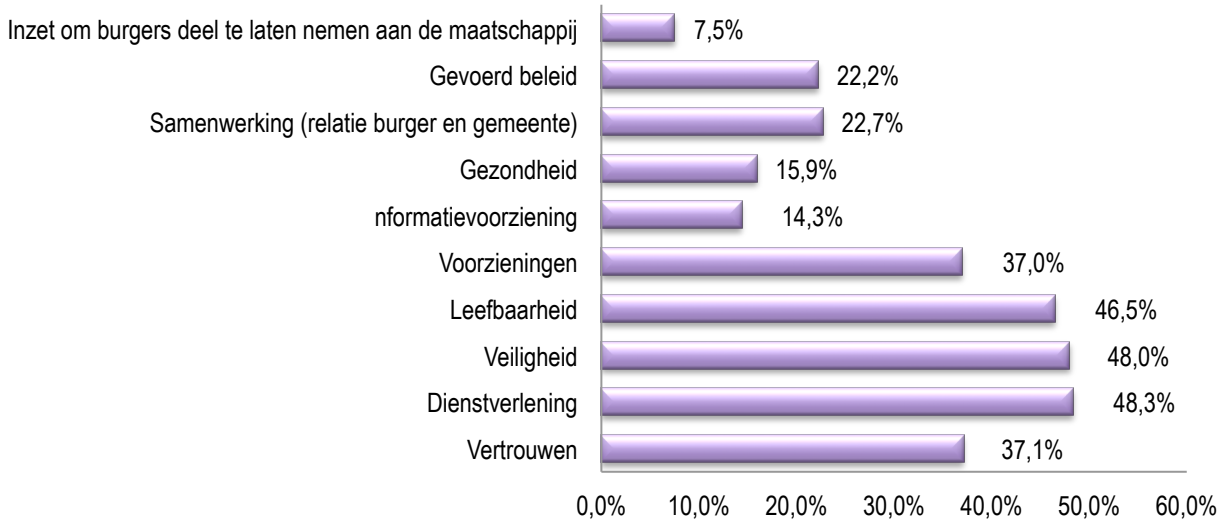

5.2 Te verbeteren bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

De respondenten achten bovengenoemde aspecten ook bij intensievere samenwerking belangrijk om te verbeteren, maar zij geven tevens duidelijk aan dat zij ten aanzien van het aanbod van voorzieningen verbeteringen wensen (grafiek 20).

Grafiek 20 Aspecten om te verbeteren bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

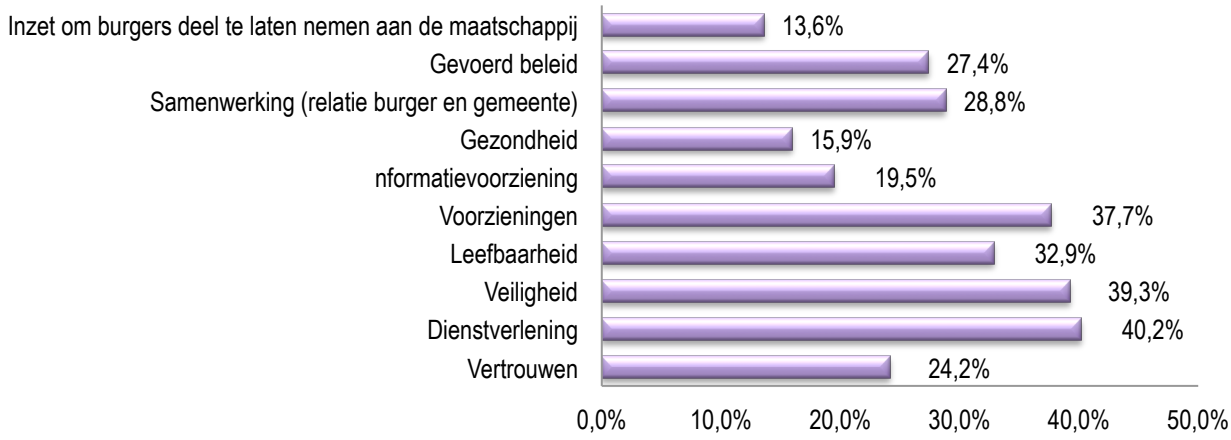

5.3 Te behouden bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

De respondenten hebben desgevraagd ook aangegeven wat behouden moet blijven als de gemeente intensiever gaat samenwerken met andere gemeenten. Grafiek 21 laat zien dat de dienstverlening hoog scoort, evenals dat de gemeente zijn huidige karakter blijft behouden.

Grafiek 21 Te behouden bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

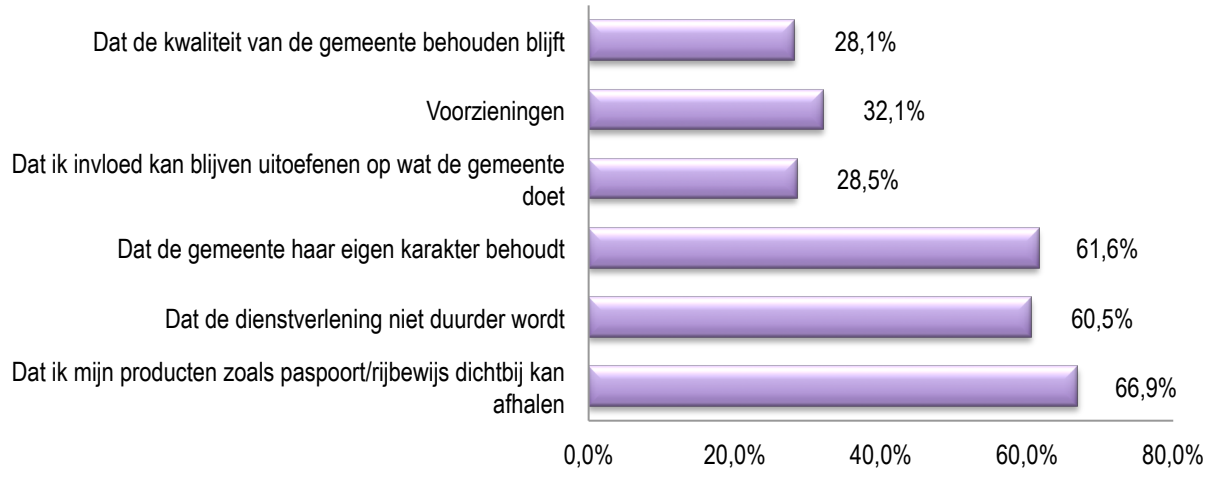

5.4 Beleidsonderwerpen waarop verbetering noodzakelijk is bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

Samenwerking is geen doel op zich, maar een middel om inhoudelijke doelen (beter) te kunnen bereiken. Ook daarover zijn de respondenten bevraagd. Zij geven aan (grafiek 22) dat met name de economie, de werkgelegenheid en het ondernemersklimaat versterkt moet worden. Daarnaast krijgen een hoge score: de bevordering van de leefbaarheid en veiligheid in de buurten en het aanbod van voldoende passende woningen.

Grafiek 22 Beleidsonderwerpen om te versterken bij intensievere samenwerking met andere gemeenten

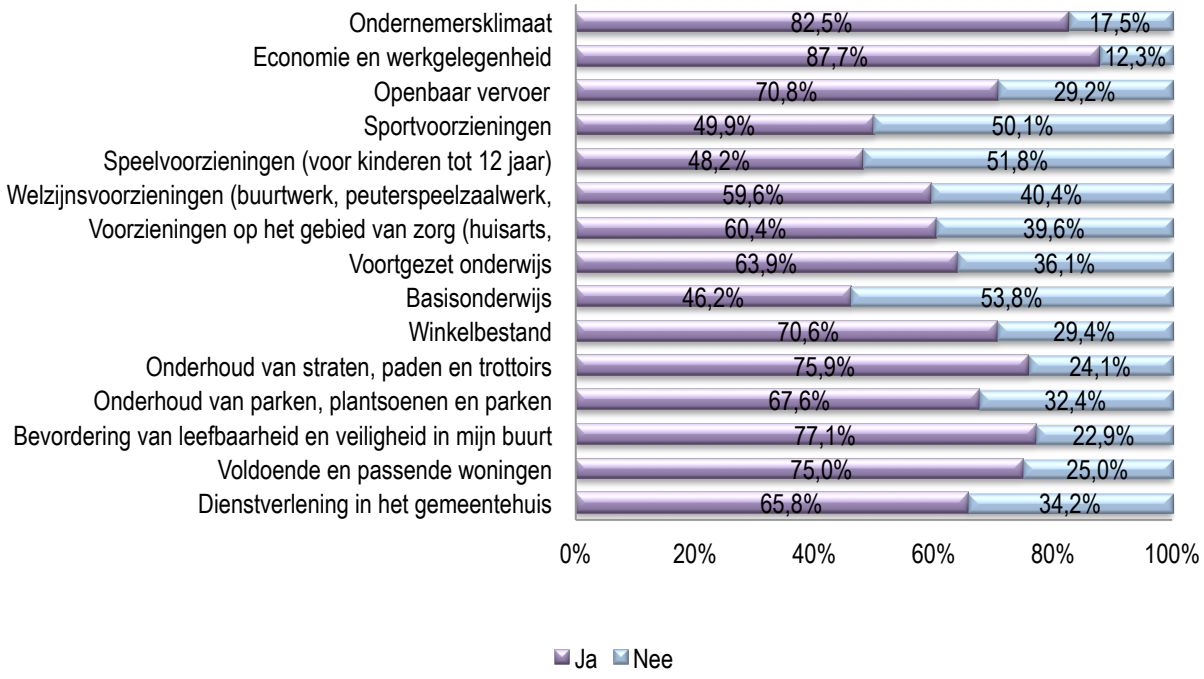

Hoofdstuk 6

Achtergrondkenmerken

In dit hoofdstuk ziet u op een rij wat de kenmerken zijn van de respondenten in dit onderzoek.

6.1 Man/vrouw

Van de respondenten die dat hebben ingevuld, was 66,5% man en 33,5% vrouw (grafiek 23). Het aantal respondenten dat de vragenlijst heeft ingevuld als huishouden en als individu houdt elkaar in evenwicht.

Grafiek 23 Man/vrouw-verhouding respondenten

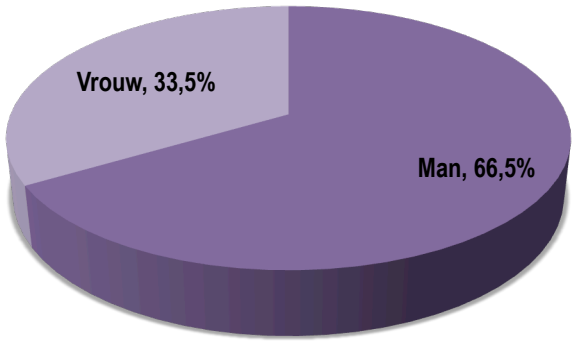

6.2 Samenstelling huishouden

De meeste respondenten voeren een gezamenlijke huishouding, bijna een op de vijf respondenten is alleenstaand (grafiek 24).

Grafiek 24 Samenstelling huishouden respondenten

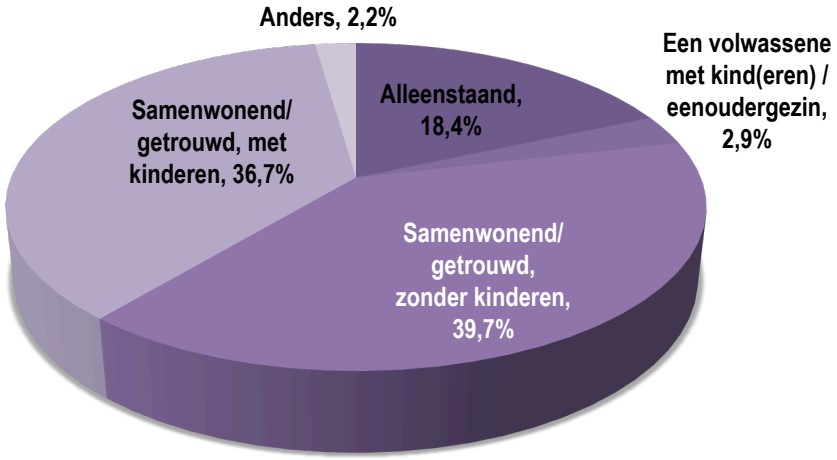

6.3 Opleidingsniveau

Grafiek 25 laat het opleidingsniveau van de respondenten zien.

Grafiek 25 Opleidingsniveau respondenten

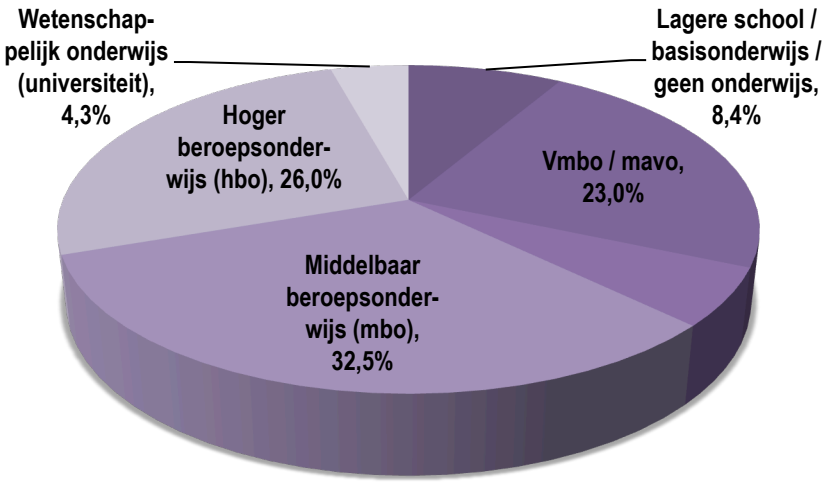

6.4 Woonsituatie

De meeste respondenten wonen al lange tijd in dezelfde buurt. Dat betekent dat het welbevinden in de buurt groot is en de behoefte om te verhuizen klein (grafiek 26).

Grafiek 26 Jaren dat men in dezelfde buurt woont

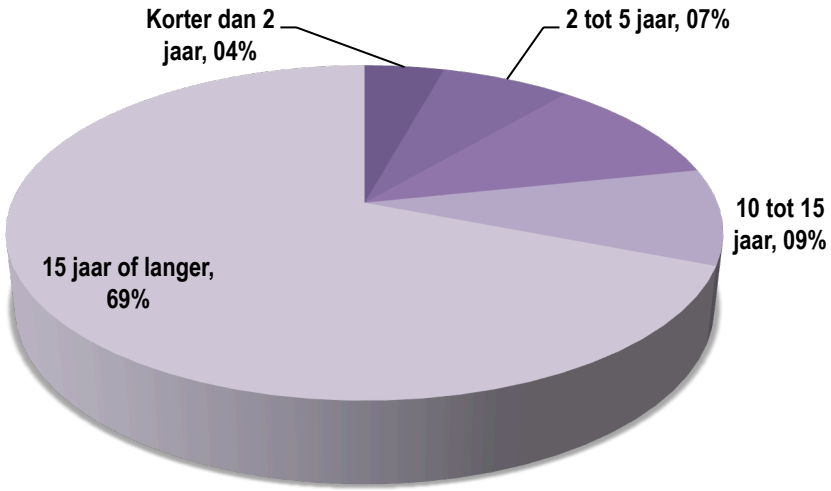

Hoofdstuk 7

Overige opmerkingen

Een aantal respondenten heeft gebruikgemaakt van de mogelijkheid om aanvullende opmerkingen te maken of een toelichting te geven op de gegeven antwoorden. De belangrijkste daarvan vatten wij hier samen.

Veel opmerkingen gaan over versterking van bestuur, de kwaliteit van besluitvorming en dienstverlening en het investeren in een goede relatie met de inwoners.

Er worden ook opmerkingen geplaatst met een voorkeur om intensiever samen te werken met de Drechtsteden dan wel met Gorinchem of een van de andere buurgemeenten. Gepleit wordt voor behoud van het persoonlijk contact en van gebiedskennis. Daarnaast is behoud van zelfstandigheid van de gemeente een opmerking die vaker wordt gemaakt.

Tenslotte is van de gelegenheid gebruikgemaakt te wijzen op beter onderhoud, verbetering van het aanbod van bepaalde voorzieningen en de hoogte van tarieven en belastingen.

BMC | onderzoek
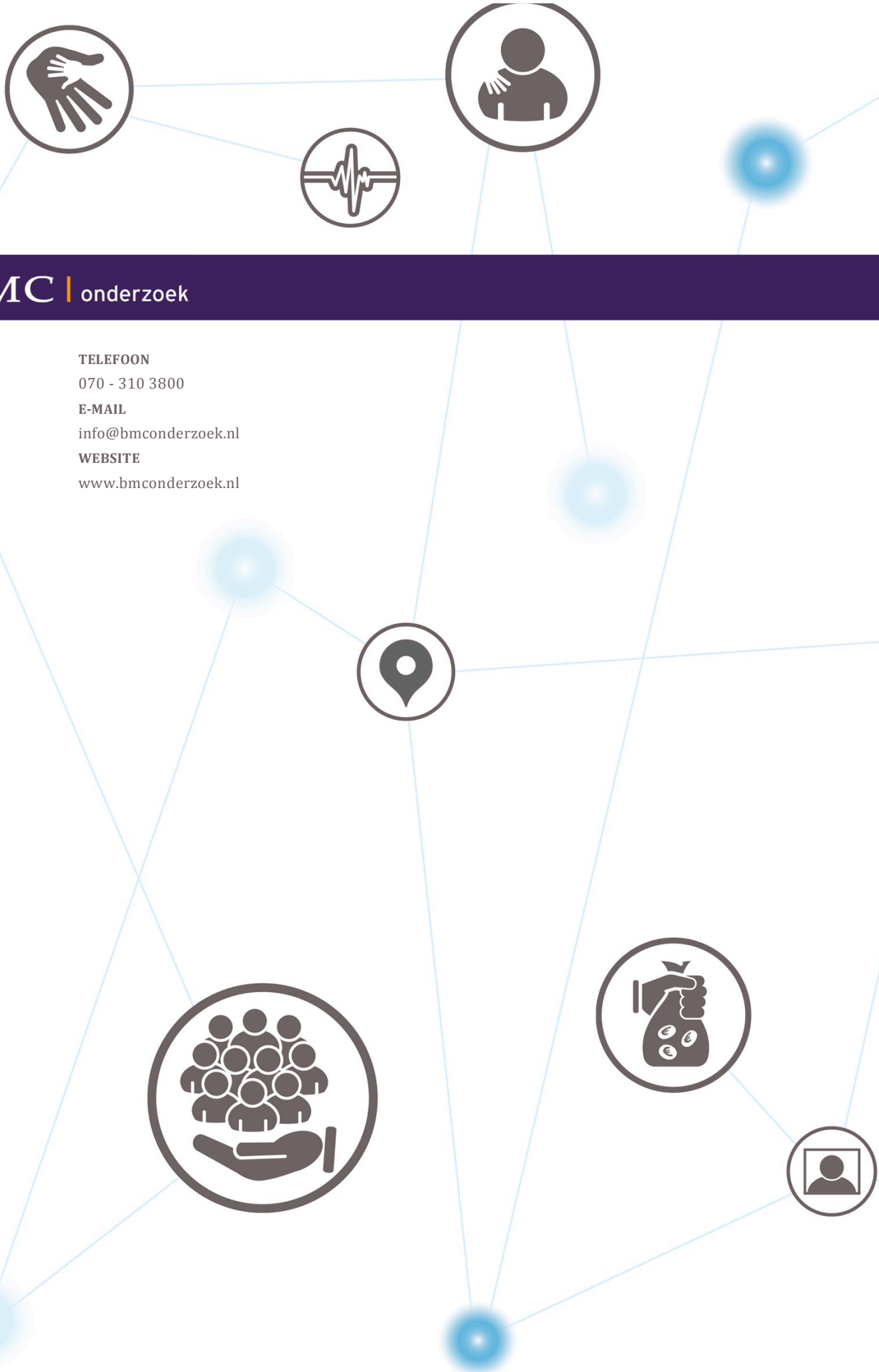
TELEFOON
070 - 310 3800
E-MAIL
info@bmconderzoek.nl
WEBSITE
www.bmconderzoek.nl